

موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

طرح نیازسنجی نیروی انسانی متخصص و

سیاست گذاری توسعه منابع انسانی کشور

ویراست ۱

پژوهشگر

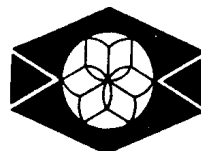
فاطمه گلشنی

پژوهشیار اصلی

فریبا حسنی

پاییز ۱۳۸۰

به نام خدا

موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

- محاسبه و تحلیل نرخ افت تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن
- فاطمه گلشنی
- فریبا حسنی
- ویراست ۱ - پاییز ۱۳۸۰
- موسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی
- تهران، خیابان آفریقا، کوی گلغام، پلاک ۱، کد پستی ۱۹۱۵۶
- تکثیر این گزارش بدون اجازه ناشر مجاز نیست.

پیشگفتار

مدیر اجرایی طرح

طرح نیازسنجی نیروی انسانی متخصص و سیاستگذاری توسعه منابع انسانی کشور، که قرارداد اولیه آن با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در خرداد ۱۳۷۸ بامضا رسید، از آبانماه ۱۳۷۸ در مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی آغاز و در حال حاضر مراحل پایانی خود را می گذراند. موضوع طرح «انجام مطالعات و پژوهش های مرتبط با تدوین برنامه جامع ده ساله تربیت نیروی انسانی متخصص کشور، موضوع تبصره ۳۶ قانون برنامه دوم توسعه منابع انسانی و ردیف اعتباری ۵۰۳۰۲۹ قانون بودجه سال ۱۳۷۸ کل کشور» بوده است.

در چارچوب طرح نیازسنجی نیروی انسانی متخصص، بالغ بر ۴۰ طرح پژوهشی و مطالعاتی در چهار محور پژوهشی به شرح زیر به اجرا درآمده است.

۱- برآورد و تحلیل تقاضای اقتصادی نیروی انسانی متخصص

۲- برآورد و تحلیل تقاضای اجتماعی ورود به آموزش عالی

۳- تحلیل بازار کار نیروی انسانی متخصص

۴- تحلیل نظام آموزش عالی کشور

گزارش حاضر ارایه دهنده نتایج یکی از طرح های پژوهشی انجام شده حول محور چهارم است. نتایج طرحهای پژوهشی انجام شده به صورت تعدادی گزارش تلفیق، با تایید و مسؤولیت کمیته علمی طرح، تهیه و در اختیار سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور قرار گرفته است. مسؤولیت تحلیل های به عمل آمده در این گزارش با پژوهشگر است. مجموعه کامل طرح های پژوهشی انجام شده در چارچوب طرح نیازسنجی نیروی انسانی متخصص به صورت لوح فشرده (CD) تهیه شده و از طریق انتشارات مؤسسه قابل دسترس است. حقوق معنوی نتایج این طرح پژوهشی متعلق به مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی است و استفاده از آن تنها با ذکر نام مؤسسه مجاز است.

محمد باقر غفرانی

مدیر اجرایی

طرح نیازسنجی نیروی انسانی متخصص
و برنامه ریزی توسعه منابع انسانی در کشور

پاییز ۱۳۸۰

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تشکر و قدردانی:

امروزه آموزش نیروهای انسانی از جنبه های گوناگون، بویژه آموزشی، اقتصادی و اجتماعی حایز اهمیت است. بدون شک سرمایه گذاری در بخش آموزش هنگامی در اولویت قرار می گیرد که نرخ بازدهی آن در مقایسه با سایر بخشها بیشتر باشد و زمانی نرخ بازدهی آن افزایش می یابد که عوامل بازدارنده نظام آموزش شناسایی و تعیین گردند.

پژوهش حاضر، تلاشی هدفمند در جهت تعیین میزان عدم بازدهی نظام آموزش عالی طی سالهای ۷۹-۱۳۷۴ و شناخت و تعیین عوامل مؤثر بر آن است. بدیهی است که این تلاش بدون همکاری و همفکری بیدریغ و صمیمانه استادان و همکاران ارجمند امکان پذیر نمی گردید. در اینجا بر خود لازم می دانم تا از یکایک این عزیزان تقدیر نمایم، بویژه:

✽ همکار عزیز و گرانقدر، سرکار خانم فریبا حسنی، که با پشتکاری خستگی ناپذیر و اراده ای کم نظیر به عنوان همکار و همیار اصلی در این پژوهش مشارکت داشته اند.

✽ مسؤولان محترم مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی، که همواره از نظرات ارزشمند ایشان در اجرای پژوهش استفاده گردید. بویژه آقایان دکتر محمد باقر غفرانی، دکتر غلامعلی فرجادی و دکتر حسن طایی.

✽ سرکار خانم نسرین نورشاهی، که با تشویق و حمایت بی شائبه خویش راهگشای پژوهش در مراحل مختلف بودند.

✽ معاونان محترم پژوهشی و آموزشی، مسؤولان محترم آموزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در سراسر کشور، که در جهت ارائه داده های پژوهش صمیمانه همکاری نمودند.

✽ آقای احسان جمالی، سرپرست دفتر بررسیهای فنی و آماری، آقای ابراهیم خدایی مسؤول محترم خدمات ماشینی سازمان سنجش آموزش کشور، که امکان دسترسی به بانک اطلاعات و نمونه آماری مورد نیاز را فراهم آوردند.

✽ سرکار خانم میرزا علی اکبر مسؤول دفتر طرح نیازسنجی در مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی، آقای رضا رفیعی و خانم رؤیا مکتبی کارشناس محترم کتابخانه، که با رویی گشاده در ارائه اطلاعات صمیمانه همکاری نمودند.

✽ خانم اعظم قادری، که با صبر و شکیبایی به استخراج اطلاعات و تهیه جداول و نمودارها پرداخته و در ایجاد ارتباط و هماهنگی با آزمونگران طرح، فعالانه همکاری داشته اند.

✽ خانم بهناز قیاسوند، که استخراج نمونه آماری کارشناسی ارشد و برقراری ارتباط با دانشگاهها را بر عهده داشتند.

✽ خانم آزاده گلشنی که با تلاش و حوصله فراوان تایپ طرح را در مراحل مختلف، بویژه گزارش نهایی و تهیه جداول و نمودارهای آن، بر عهده داشتند.

✽ کلیه پرسشگران، بویژه خانمها آزاده مرادمند، مریم نادری، مهین فرجی و آقایان علی حق وردی سلیمانی، امیدرضا فرهمند و علیرضا یعقوبی که بحق پرسشگرانی نمونه بوده و در جمع آوری اطلاعات در تهران و شهرستانها کمک شایانی کرده اند.

در پایان، سعادت و سربلندی همهٔ این عزیزان را از درگاه خداوند خواستارم.

مسئول پروژه
فاطمه گلشنی

چکیده

اهمیت نقش آموزش عالی در تربیت نیروی انسانی، نشر دانش و تغییر فرهنگ و نیازهای فردی و اجتماعی بر هیچ صاحب‌نظری پوشیده نیست و توجه به این نهاد آموزشی برای هر جامعه‌ای الزامی است و در این میان مسؤولیت مدیران و برنامه‌ریزان آن بسیار سنگین است. نخستین گام در سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی، شناخت وضع موجود و به دنبال آن طراحی، تنظیم و تصویب برنامه‌ها و اجرای آنهاست. در این مرحله روند اجرا و چگونگی نیل به اهداف و موانع باید مورد مطالعه و ارزیابی قرار گیرند. بدیهی است که در تمامی این مراحل باید داده‌های کمی و کیفی فراهم باشد یکی از شاخص‌هایی که کارآیی نظام را می‌سنجد و در عین حال، یکی از مشکلات دانشگاه‌هاست، نرخ افت تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن است.

به منظور بررسی این پدیده پژوهش حاضر، با هدف محاسبه نرخ افت تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، به تفکیک گروه آموزشی؛ سهمیه پذیرش و جنسیت اجرا شد.

نمونه مورد بررسی به تعداد ۵۷۰۰ نفر در محاسبه نرخ افت تحصیلی و ۳۵۰۰ نفر در قسمت عوامل مؤثر بر افت تحصیلی، به روش نمونه‌گیری تصادفی خطی و تصادفی خوشه‌ای انتخاب شد. اطلاعات استخراج شده، با استفاده از آمار توصیفی (درصدها) و آزمون مجذور خی تجزیه و تحلیل گردید. نتایج نشان داد که نرخ افت تحصیلی در مقطع کارشناسی ۱۹/۵ درصد و در مقطع کارشناسی ارشد ۴/۱ درصد است.

نتایج، همچنین، حاکی از آن است که عوامل فردی (چون وضعیت تاهل؛ جنسیت و...)، عوامل آموزشی (چون نحوه تدریس استادان، آشنایی با آیین‌نامه‌های آموزشی)، و عوامل اجتماعی و اقتصادی (همچون وضعیت اشتغال) بر افت تحصیلی تأثیر گذارند. البته، بایستی خاطر نشان کرد که تعامل عوامل یاد شده است که بر پدیده افت تحصیلی تأثیر می‌گذارد.

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: طرح تحقیق

فصل دوم: مبانی نظری

فصل سوم: روش پژوهش

فصل چهارم: یافته های تحقیق

-

-

-
-
-
-
-

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

-
-
-
-

فهرست جداول

-

B A
B A
B A

...

...

A
A

...

.

خلاصه اجرایی

یکی از راههای پیشرفت، توسعه و تمدن جوامع بشری، ارتقای سطح دانش و فرهنگ است که با برنامه ریزیهای دقیق و هدفدار نظام های آموزشی و پژوهشی به تحقق می رسد. تشخیص نیاز های آموزشی، اقتصادی و اجتماعی کشور از راه پژوهش، پاسخگویی به تقاضای روزافزون جوانان داوطلب ورود به دانشگاه و نهایتاً تربیت نیروی انسانی ورزیده و متخصص از مهم ترین اهداف و برنامه های اساسی نظام آموزش عالی است.

بدیهی است که اهداف هر نظام آموزشی، با شناخت کامل از وضع موجود آن نظام، تنظیم و تصویب برنامه های اساسی به وقوع می پیوندد. همچنین سرمایه گذاریهای هنگفت برای تحقق اهداف مورد نظر زمانی نتایج سودمندی در پی خواهد داشت که از وضعیت فعلی شناختی کامل و واقع گرایانه داشت. از جمله شیوه های شناخت، بررسی شاخص های کارآیی و بازدهی است. نرخ افت تحصیلی یکی از این شاخص هاست. انتظار بر این است که پذیرفته شدگان مؤسسات آموزشی بتوانند در مدت معین مقرر، دوره تحصیلی خود را با موفقیت به پایان برسانند، اما هر ساله بعضی از دانشجویان به صورت های مختلف چون انصراف، ترک تحصیل، اخذ مدرک معادل، اخراج و نمی توانند دوره تحصیلی خود را به اتمام برسانند. بدین ترتیب، افت تحصیلی کارآیی نظام را کاهش داده، موجب به هدر رفتن بسیاری از سرمایه می شود. لزوم پیشگیری از پدیده افت تحصیلی به چند دلیل حائز اهمیت است از جمله:

- افزایش روز افزون داوطلبان ورود به دانشگاه: آمار نشان می دهد که تعداد داوطلبان ورود به دانشگاه در سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ در پنج گروه آموزشی علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی، علوم انسانی، هنر و زبان ۱۲۷۷۱۸۲ نفر بوده است که این تعداد نسبت به سال پیش از آن ۷ درصد

افزایش یافته است، و از این تعداد ۱۲۰۱۶۳ نفر پذیرفته شده اند و به همین ترتیب تعداد پذیرفته شدگان از ۱۳/۲۸ رشد برخوردار بوده است.

- محدودیت ظرفیت پذیرش در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی: در سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ از میان ۱۲۷۷۱۸۲ نفر داوطلب ۱۲۰۶۳۳ نفر یعنی ۹/۴ درصد در دوره کارشناسی روزانه، شبانه و دانشگاه پیام نور پذیرفته شده اند. نرخ پذیرش در دوره کارشناسی ارشد نیز در سال یاد شده ۴/۷ درصد بوده است، یعنی از میان ۱۰۹۱۸۵ نفر داوطلب ۵۱۰۴ نفر پذیرفته شده اند.

- محدودیت بودجه: نظام آموزش عالی علی رغم مشکلات و محدودیت های مالی هر ساله متحمل هزینه های هنگفتی است که برای پیشبرد و تحقق اهداف آموزشی خود در نظر گرفته است، آمار نشان می دهد که در سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴، ۳۹۵۰۲ نفر عضو هیأت علمی به صورت تمام وقت و حق التدریس در مراکز و مؤسسات آموزشی مختلف مشغول به کار بوده اند که این رقم در مقایسه با سال قبل از آن ۸/۶ درصد افزایش داشته است. علاوه بر به کارگیری نیروی متخصص و اعضای هیأت علمی، هزینه های مختلف دیگر را نیز باید مدنظر داشت که به امکانات رفاهی دانشجویان (از جمله خوابگاه، فضای آموزشی، کمک هزینه تحصیلی و ...) و کارکنان این مؤسسات اختصاص داده می شود.

- پیشگیری از آثار سوء روانی- اجتماعی پدیده افت تحصیلی بر دانشجویان و خانواده های آنان از جمله (کاهش اعتماد به نفس، احساس شکست، بیکاری، شغل های کاذب و...) با توجه به مطالب فوق، پژوهش در زمینه تعیین نرخ افت تحصیلی و عواملی که بر آن مؤثرند ضروری به نظر می رسد.

مرور ادبیات:

نورشاهی در بررسی با عنوان « محاسبه نرخ افت تحصیلی پذیرفته شدگان مقطع کارشناسی ورودی ۱۳۶۷ » که در سال ۱۳۷۵ انجام شد به این نتیجه رسید که از کل دانشجویان نمونه مورد بررسی، ۶۹٪ با مدرک کارشناسی فارغ التحصیل شده اند، بیشترین درصد فارغ التحصیل به گروه علوم انسانی با ۷۷/۶٪ اختصاص داشته است. نتایج این تحقیق نشان می دهد که نرخ افت تحصیلی بر حسب تعداد دانشجویان اخراجی، انصرافی، ترک تحصیل کننده و بیش از حد مجاز مانده در دانشگاه برابر با ۱۸/۷٪ است. با احتساب دانشجویانی که مدرک کاردانی و کارشناسی اخذ کرده اند این نرخ برابر ۲۳٪ است.

در پژوهش دیگری که آلفرد جی کاد^۱ (۱۹۹۸) به بررسی وضعیت دانشگاههای امریکا به ویژه نیوجرسی پرداخته است مشخص گردید نرخ فارغ التحصیلی برابر با ۶۰٪ است. روش وی در این پژوهش کوهورت پنجساله دانشجویان بوده است. نرخ افت تحصیلی در دانشگاه لانکاستر ۱۱/۵٪ برآورد شده است.

چه عواملی در موفقیت یا عدم موفقیت دانشجویان در گذراندن دوره تحصیلی دخیلند؟

مرور پژوهشهای مختلف نشان می دهد، تا دهه هفتاد افت تحصیلی بیشتر ناشی از عوامل روان شناختی و خصوصیات شخصیتی دانشجویان می دانستند، از نیمه های دهه هفتاد به بعد، بیشتر بر عوامل اجتماعی و جامعه شناختی تأکید داشتند و در سالهای اخیر نیز افت تحصیلی را ناشی از عوامل مؤسسه ای و انسجام دانشجویان میدانند. تینتو^۲ (۱۹۹۳) با بررسی تحقیقات انجام شده در این زمینه، نقش مؤسسه آموزشی وضعیت اجتماعی - اقتصادی و مهارتها و آمادگیهای دانشجویان و تعامل این سه عامل را در افت تحصیلی مؤثر می داند.

- C a de, J.K.

- T i nto.

پیل^۱ (۱۹۹۹) در مطالعات خود در دانشگاه موناش استرالیا عوامل زیر را در افت تحصیلی مؤثر می‌داند.

اختلاف میان شیوه‌های یادگیری در دبیرستان و دانشگاه، فقدان اهداف قابل دسترس و فوری برای دانشجویان که موفقیت بزرگ ورود به دانشگاه را کسب کرده‌اند. داشتن اهداف بلند مدت و غیرقابل دسترس به کاهش انگیزه منجر می‌گردد، ناتوانی دانشجویان در تبدیل و تغییر مهارت‌ها و شیوه‌های مطالعه دبیرستان به شیوه‌های مطالعه دانشگاهی. عدم آمادگی برای یادگیری مستقل در دانشگاه، در دبیرستان میان دانش‌آموزان و معلمان وابستگی وجود دارد. فاصله میان استادان دانشگاه و معلمان دبیرستان:

(نقش عوامل اجتماعی، از جمله جنسیت، فرهنگ، پیشینه قومی، موقعیت شهری و روستایی) همزمان شدن تغییرات اساسی زندگی با ورود به دانشگاه از جمله کار نیمه وقت، مسئولیت‌های شخصی و ... در پی این تغییرات انتظارات دانشجویان از مؤسسه آموزشی برای مواجهه با این تغییرات افزایش می‌یابد.

علاوه بر مسایل یاد شده، یان مک دونالد در پژوهشی که در دانشگاه علوم تربیتی موناش انجام داده چنین تأکید می‌کند که:

نیمی از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها به طور کلی درک ضعیفی از شیوه‌ها و فنون تدریس دارند. اعضای هیأت علمی معمولاً توقعات غیرواقعی از دانشجویان داشته، نگرش مبتنی بر تأثیر هاله‌ای را حفظ می‌کنند، به این صورت که زمان حال دانشجویان را پیوسته با گذشته طلایی خویش مقایسه می‌کنند و موجبات دلسردی دانشجویان را فراهم می‌کنند.

موضوعات درسی، به ندرت کاربردی عملیاتی‌اند، در طول ترم اعضای هیأت علمی از چگونگی تطابق دانشجویان با دروس تدریس شده اطلاعی ندارند مگر تا زمان امتحان پایان ترم که نتایج عملکرد دانشجویان به صورت نمره مشخص می‌گردد.

علیرغم قوانین دانشگاهها، بیشتر کارکنان دانشگاهها این موضوع را که کسب مهارتهای تدریس عامل مهمی در ارتقا است را باور ندارند. در نتیجه تلاش کمی جهت ارتقای فنون تدریس صورت می گیرد.

در بسیاری از دانشگاهها، دانشجویان کارشناسی ارشد بدون هیچگونه تجربه تدریس، مشغول به تدریس در دوره کارشناسی می شوند. این افراد معمولاً با نگرانی، عدم اطمینان در ارائه سرفصل دروس، تردید در شیوه تدریس و با ناآگاهی و درک ضعیف از مسئولیت و نقش خویش در یادگیری دانشجویان، وظیفه سنگین تدریس دروس بر دوش دارند.

به طور کلی پیل و مک دونالد در زمینه عوامل مؤثر بر افت تحصیلی به چهار عامل اساسی دست یافته اند. تجزیه و تحلیل این عوامل به راهبردهای بالقوه ای منتهی می گردد. این عوامل عبارتند از:

۱- کیفیت تدریس: که شامل متعهد بودن مدرسان به شیوه های تدریس، سرفصل و موضوعات درسی، میزان انگیزه و علاقه آنان به پذیرش دانشجویان، گرایش و استفاده از تکنولوژی آموزشی. برای افزایش کیفیت تدریس آنها پیشنهاد می کنند:

ارائه دروس در گروههای کوچک که دسترسی فردی دانشجویان را با استادان راهنما را فراهم می کند، شناسایی استادان و مدرسان خوب بر اساس ملاکهای قابل دسترس بودن، علاقه و اشتیاق به تدریس خوب و صحیح. بیش از نیمی از شرکت کنندگان در تحقیق پیل، مشخصه های استاد خوب را چنین ارزیابی کرده اند: «استاد اسم مرا می داند» «از وضعیت تحصیلی من آگاه است» «به راحتی می توانم با او ارتباط داشته باشم».

توجه به نگرانی دانشجویان در زمینه استفاده از امکانات دانشکده ها مانند کتابخانه ها و مراکز رایانه ای.

بحث و نتیجه گیری در زمینه «چگونگی یاد گرفتن» و «کیفیت مطالعه مؤثر» با دانشجویان.

۲- آگاهی یا ناآگاهی در مورد اهداف و روشهای ارزیابی دانشجویان. یکی از نگرانی های دانشجویان، عدم اظهار نظر استادان در مورد شیوه های یادگیری و ضعف های آنان و نحوه اصلاح آن است. اغلب اوراق امتحانی دانشجویان بدون بازخورد مناسب تصحیح می شود. ارزشیابیهای توضیح داده نشده، تصویر مبهمی از نحوه ارزشیابی استادان را ارائه می دهد بنابراین تغییر در تصحیح اوراق، شیوه نمره دادن، شیوه امتحان، بحث در زمینه تکرار دروس توسط دانشجویان می تواند از نگرانی دانشجویان بکاهد.

۳- میزان بهره مندی دانشجویان از خدمات رفاهی و آموزشی همچون انعطاف در انتخاب دروس، انتقال، گرایشهای دانشگاهی و امکان تغییر گرایشها. تحقیقات پیل همچنین، حاکی از آن است که فشارهای والدین در انتخاب رشته، گرایشها، محدود کردن تحرک دانشجویان یک مشکل اساسی است. دانشجویانی بیشتر مشکل تحصیلی دارند که دروس خود را بر اساس نمره و نه بر اساس علاقه و انگیزه انتخاب کرده اند. اینگونه دانشجویان بر اساس توصیه دوستان یا مؤسسه آموزشی دروس خود را انتخاب می کنند.

۴- انتقال اجتماعی مهم تر از انتقال تحصیلی است. اگر دانشجویی در دانشگاه از نظر اجتماعی موفق نباشد، به احتمال زیاد در امر تحصیل نیز موفق نخواهد بود. موقعیت اجتماعی شامل ارتباط با استادان، کارکنان دانشگاه، دوستیابی و ... است. شکست و یا عدم توانایی شرکت در انجمن های دانشجویی، احساس تنهایی و غربت در فضای بزرگ و متفاوت و گاه ترس آور دانشگاه، شکست در انتقال اجتماعی دانشجویان را موجب می شود. پیل در این زمینه، ایجاد فرصتهایی برای ارتباط متقابل دانشجویی، سرمایه گذاری و برنامه ریزی در جهت شیوه های استقبال از دانشجویان، از طریق برنامه های غیر رسمی در گروههای کوچک آموزشی را پیشنهاد می کند.

اهداف پژوهش:

الف- محاسبه نرخ افت تحصیلی پذیرفته شدگان سال تحصیلی ۱۳۷۴-۷۵ دوره روزانه بخش حضوری دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور (به جز دانشگاه آزاد اسلامی) در مقطع کارشناسی به تفکیک گروه آموزشی، سهمیه پذیرش و جنسیت.

ب- محاسبه نرخ افت تحصیلی پذیرفته شدگان سال تحصیلی ۱۳۷۴-۷۵ دوره روزانه بخش حضوری دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور (به جز دانشگاه آزاد اسلامی) در مقطع کارشناسی ارشد به تفکیک گروه آموزشی و جنسیت.

ج- تعیین تأثیر عوامل اجتماعی، اقتصادی، آموزشی و فردی بر افت تحصیلی دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور (به جز دانشگاه آزاد اسلامی) در سال تحصیلی ۱۳۷۹-۷۸.

روش اجرا:

برای انجام پژوهش حاضر نمونه ای به تعداد ۳۸۰۰ نفر در مقطع کارشناسی و ۶۰۰ نفر در مقطع کارشناسی ارشد طبق فرمول حجم نمونه محاسبه گردید. با توجه به احتمال افت نمونه اسامی ۵۰۰۰ نفر از پذیرفته شدگان سال تحصیلی ۱۳۷۴-۷۵ در مقطع کارشناسی و ۷۰۰ نفر در مقطع کارشناسی ارشد از بانک اطلاعاتی سازمان سنجش به طور تصادفی استخراج گردید، سپس اسامی آنان به تفکیک دانشگاه، رشته قبولی بر روی برگه «خلاصه وضعیت تحصیلی پذیرفته شدگان» ثبت شده و به دانشگاههای مربوطه ارسال گردید. اما به دلیل عدم همکاری برخی از دانشگاهها در ارائه اطلاعات خواسته شده، حجم نمونه به ۴۰۹۰ نفر رسید، از طرف دیگر چون بعضی از دانشگاهها

اطلاعات مورد نظر را به طور کامل ارسال نکره بودند، حجم نمونه به ۳۸۳۸ نفر در مقطع کارشناسی و ۶۷۰ نفر در مقطع کارشناسی ارشد رسید (مطابق با حجم نمونه محاسبه شده ۳۸۰۰ و ۶۰۰ نفر). برای بررسی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی نمونه ای به حجم ۳۵۰۰ نفر از دانشجویان شاغل به تحصیل در سال ۷۹-۱۳۷۸ از هشت شهر ایران شامل تهران، تبریز، شیراز، اهواز، اصفهان، مشهد، کرمان و گیلان به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب شد. در پژوهش حاضر، برای محاسبه نرخ افت تحصیلی از «برگه خلاصه وضعیت تحصیلی پذیرفته شدگان سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد» استفاده گردید و برای تعیین عوامل مؤثر بر افت تحصیلی پرسشنامه ای بر اساس منابع و تحقیقات مکتوب (پیل، ۱۹۹۹، تینتو، ۱۹۹۳ و ...) تنظیم گردید.

یافته های پژوهش:

یافته های پژوهش بر اساس اطلاعات به دست آمده به طور خلاصه در سه بخش ارائه می گردند:

۱- یافته پژوهش در مقطع کارشناسی ۲- یافته پژوهش در مقطع کارشناسی ارشد ۳- یافته های

پژوهش در بررسی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی

۱- یافته های پژوهش در مقطع کارشناسی

جدول ۱- توزیع درصد موارد بررسی شده به تفکیک گروه آموزشی و جنسیت در مقطع کارشناسی

زبان		هنر		علوم انسانی		ریاضی		تجربی		گروه آموزشی و جنسیت سهیمیه
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	
۸/۶	۸/۳	۱۰	۱۱/۱	۶/۹	۴	۶/۸	۸	۷/۹	۱۱	افت اولیه
۷/۵	۳	-	-	۳/۵	۱/۶	۵/۱	۲/۴	۱/۳	۱	اخراج
۷/۶	۹/۱	۱۱/۱	-	۴/۳	۲/۳	۳/۷	۳/۲	۶/۳	۴	انصراف
۱/۹	۴/۵	-	-	۱/۲	۰/۸	۱/۲	۰/۸	۰/۸	۰/۶	ترک تحصیل
۱/۹	-	۱۱/۱	-	۱۰/۳	۵/۳	۱۸/۶	۹/۶	۱۱	۱۰/۱	بیش از حد مجاز مانده
-	-	-	-	۱	-	۱/۲	۲/۴	۰/۵	-	مدرک معادل کارشناسی
۷۵/۷	۷۵/۵	۵۵/۵	۸۷/۵	۷۱/۸	۸۲/۲	۵۶/۶	۶۸/۴	۵۳/۸	۶۱/۴	فارغ التحصیل کارشناسی
-	-	-	-	۱	۰/۳	۰/۳	۰/۸	۱/۶	۰/۶	تغییر رشته

همانطور که جدول بالا نشان می دهد، بیشترین درصد عدم مراجعه با ۱۱ درصد به گروه آموزشی علوم تجربی و زبان، بیشترین درصد اخراج با ۷/۵ درصد به گروه آموزشی زبان و سپس با ۵/۱ درصد به گروه آموزشی ریاضی، بیشترین درصد انصراف به گروه آموزشی هنر با ۱۱/۱ درصد و پس از آن با ۶/۳ درصد به گروه آموزشی ریاضی، بیشترین درصد ترک تحصیل به گروه آموزشی زبان با ۴/۵ درصد، بیشترین درصد موارد بیش از حد مجاز به گروه آموزشی ریاضی با ۱۸/۶ درصد، بیشترین درصد اخذ مدرک معادل کارشناسی به گروه ریاضی با ۲/۴ درصد و بیشترین درصد فارغ التحصیلی به گروه علوم انسانی با ۸۲/۲ درصد و بیشترین درصد تغییر رشته به گروه تجربی با ۱/۶ درصد تعلق دارد.

جدول ۲- توزیع افت تحصیلی بر اساس الگوی A و B به تفکیک گروه آموزشی و جنسیت در مقطع کارشناسی

زبان		هنر		علوم انسانی		ریاضی		تجربی		گروه آموزشی	جنسیت
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن		
۱۷	۱۳/۶	۲۲/۲	-	۱۸/۹	۹/۷	۲۸/۸	۱۶	۱۹/۱	۱۵/۸	افت تحصیلی (الگوی A)	
۱۷	۱۳/۶	۲۲/۲	-	۱۹/۹	۹/۷	۲۹/۶	۱۸/۴	۱۹/۶	۱۵/۷	افت تحصیلی (الگوی B)	

افت تحصیلی بر اساس الگوی A: در این الگو فرض بر این است که دانشجویان اخراجی، انصرافی، ترک تحصیل کنندگان و بیش از حد مجاز مانده ها در دانشگاه نتوانسته اند دوره تحصیلی خود را کامل کنند و افت تحصیلی محسوب می شود. در الگوی B علاوه بر دانشجویان اخراجی، انصرافی، ترک تحصیل کننده ها و بیش از حد مجاز مانده ها و دانشجویانی که مدرک معادل کارشناسی گرفته اند جزء افت تحصیلی محسوب می شوند. جدول ۲ نشان می دهد بیشترین درصد افت تحصیلی به گروه آموزشی ریاضی وبا ۲۸/۸ و ۲۹/۶ در صد و پس از آن به گروه آموزشی هنر با ۲۲/۲ درصد تعلق دارد.

جدول ۳- توزیع موارد بررسی شده به تفکیک سهمیه پذیرش و جنسیت در مقطع کارشناسی

رزمندگان		شاهد		خانواده شهدا		منطقه ۳		منطقه ۲		منطقه ۱		گروه آموزشی و جنسیت سهمیه
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	
۷/۵	۵/۷	۷	۷/۵	۸/۴	۹/۷	۵/۷	۴/۹	۶/۱	۶	۸/۵	۹/۴	افت اولیه
۱۱/۱	۳	۴/۱	۴/۱	۳/۱	-	۱/۳	۱/۳	۱/۴	۰/۵	۳/۹	۱/۷	اخراج
۹/۳	۷/۶	۳/۴	۴/۶	۴/۶	۱/۸	۲/۹	۱/۹	۳/۳	۲	۴/۴	۴	انصراف
۲/۴	۱/۵	۰/۷	-	۱/۵	۳/۶	۱	۲/۶	۰/۵	۰/۲	۱/۴	۰/۸	ترک تحصیل
۱۸/۶	۱۲/۱	۱۸/۴	۱۵/۷	۷/۷	۱۴/۳	۶/۹	۵/۲	۱۰/۲	۴/۴	۱۸	۶/۶	بیش از حد مجاز مانده
۰/۹	-	۱/۲	-	۳/۴	-	۱	-	۰/۵	۰/۵	۰/۷	۰/۷	مدرک معادل کارشناسی
۴۴/۷	۶۶/۷	۴۹	۴۷/۱	۶۷/۷	۷۴/۵	۷۸	۷۹/۲	۷۱/۵	۷۹/۹	۵۵/۹	۷۲/۶	فارغ التحصیل کارشناسی
۳/۱	۱/۵	-	۰/۶	-	-	۰/۸	-	۰/۸	۱	۰/۳	۰/۲	تغییر رشته

جدول ۳ نشان می دهد بیشترین درصد افت اولیه به سهمیه خانواده شهدا با ۹/۷ درصد، بیشترین درصد اخراج به سهمیه رزمندگان با ۱۱/۱ درصد، بیشترین درصد انصراف به سهمیه رزمندگان با ۹/۳ درصد، بیشترین درصد ترک تحصیل به سهمیه خانواده شهدا با ۳/۶ درصد، بیشترین درصد موارد بیش از حد مجاز مانده به سهمیه رزمندگان با ۱۸/۶ درصد، بیشترین درصد اخذ مدرک معادل به سهمیه خانواده شهدا با ۳/۴ درصد، بیشترین درصد فارغ التحصیلی به سهمیه مناطق با ۷۹/۹ درصد و بیشترین موارد تغییر رشته به سهمیه رزمندگان با ۳/۱ درصد تعلق دارد.

جدول ۴- توزیع افت تحصیلی بر اساس الگوی A و B به تفکیک سهمیه پذیرش و جنسیت در مقطع کارشناسی

رزمندگان		شاهد		خانواده شهدا		منطقه ۳		منطقه ۲		منطقه ۱		سهمیه پذیرش	
												جنسیت	
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن		
۳۹	۲۲/۷	۲۶/۵	۲۴/۴	۱۶/۹	۱۹/۶	۱۱/۷	۱۰/۴	۱۵/۴	۷/۱	۲۷/۲	۱۲/۸	افت تحصیلی (الگوی A)	
۴۱/۴	۲۲/۷	۲۹/۹	۲۴/۴	۱۶/۹	۱۹/۶	۱۲/۴	۱۰/۴	۱۵/۹	۷/۶	۲۷/۹	۱۳/۵	افت تحصیلی (الگوی B)	

جدول ۴ نشان می دهد بیشترین درصد افت تحصیلی به سهمیه رزمندگان با ۳۹ و ۴۱/۴ درصد اختصاص دارد.

جدول ۵- توزیع موارد بررسی شده در کل نمونه

درصد	تعداد	موارد بررسی شده
۷/۳	۲۸۱	افت اولیه
۲/۹	۱۰۴	اخراج
۴	۱۴۵	انصراف
۱	۳۷	ترک تحصیل
۱۱/۱	۳۹۵	بیش از حد مجاز مانده
۰/۶	۶	مدرک معادل کارشناسی
۶۶/۳	۲۳۶۰	فارغ التحصیل کارشناسی
۰/۷	۲۴	تغییر رشته
۶/۱	۲۰۵	فوت، وضعیت نامشخص، missing کامپیوتری
۱۰۰	۳۵۵۷	جمع

نتایج پژوهش همچنین حاکی از آن است که بیشترین درصد اخراج در نیمسال پنجم، بیشترین درصد انصراف در نیمسال اول، بیشترین درصد ترک تحصیل در نیمسال دوم، بیشترین درصد مشروطی در نیمسال دوم و بیشترین درصد فارغ التحصیل در ترم هشتم صورت گرفته است. پذیرفته شدگان گروه تجربی بیش از سایر گروه ها در زمان متعارف (۸ ترم) فارغ التحصیل شده اند. گروه ریاضی و زبان بیش از حد مجاز در سیستم آموزشی می مانند.

۲- یافته های پژوهش در مقطع کارشناسی ارشد

جدول ۶- توزیع موارد بررسی شده به تفکیک گروه آموزشی و جنسیت در مقطع کارشناسی

زبان		هنر		علوم انسانی		علوم پایه		ریاضی		تجربی		فنی و مهندسی		گروه آموزشی و جنسیت
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	
۲۰	۲۰	-	-	۵/۷	۱۱/۱	۵	۹/۷	-	-	۸/۳	-	۱۱/۶	۲۲/۲	افت اولیه
-	-	-	-	۱	-	۲/۶	-	-	-	-	-	۲/۷	-	اخراج
۲۰	-	-	-	۲/۶	-	۳/۹	۳/۲	-	-	-	-	۰/۴	-	انصراف
-	-	-	-	۰/۵	-	۲/۶	-	-	-	۱/۷	-	۰/۹	-	ترک تحصیل
-	-	-	-	۰/۵	-	-	-	۵	-	-	-	-	-	بیش از حد مجاز مانده
۶۰	۶۰	۸۴/۶	۱۰۰	۸۱/۳	۸۵/۲	۷۹/۲	۸۴	۵۰	-	۸۶/۷	۱۰۰	۸۰/۷	۷۷/۸	فارغ التحصیل کارشناسی ارشد

جدول ۶ نشان می دهد بیشترین در صد افت اولیه و اخراج به گروه آموزشی فنی و مهندسی با ۲۲/۲ و ۲/۷ درصد، بیشترین درصد انصراف و ترک تحصیل به گروه آموزشی علوم پایه با ۳/۹ و ۲/۶، بیشترین درصد موارد بیش از حد مجاز مانده به گروه آموزشی ریاضی با ۵ درصد و بیشترین درصد فارغ التحصیلی به گروه آموزشی علوم تجربی اختصاص دارد.

جدول ۷- توزیع افت تحصیلی بر اساس الگوی A و B به تفکیک گروه آموزشی و جنسیت در مقطع کارشناسی ارشد

(مجموع اخراجی ها، انصرافی ها، ترک تحصیل کننده ها و بیش از حد مجاز مانده ها)

زبان		هنر		علوم انسانی		علوم پایه		ریاضی		تجربی		فنی و مهندسی		گروه آموزشی و جنسیت
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	
۲۰	-	-	-	۵/۲	-	۹	۳/۲	۵۰	-	۱/۷	-	۴	-	افت تحصیلی (الگوی A)

جدول ۷ نشان می دهد بیشترین در صد افت تحصیلی در مقطع کارشناسی ارشد به گروه آموزشی زبان با ۲۰ درصد تعلق دارد.

جدول ۸- توزیع موارد بررسی شده در کل نمونه

درصد	تعداد	موارد بررسی شده
۸/۸	۶۰	افت اولیه
۱/۵	۱۰	اخراج
۱/۶	۱۱	انصراف
۱	۷	ترک تحصیل
۰/۳	۲	بیش از حد مجاز مانده
۸۱/۶	۵۵۴	فارغ التحصیل کارشناسی ارشد

در پژوهش حاضر، با توجه به اینکه نرخ افت تحصیلی عبارت است از مجموع اخراجی ها، انصرافی ها، ترک تحصیل کننده ها و بیش از حد مجاز مانده ها، در مقطع کارشناسی ارشد نرخ افت تحصیلی برابر با ۴/۱ درصد است. همچنین نتایج پژوهش حاکی از آن است که بیشترین درصد اخراج، انصراف، ترک تحصیل، مشروطی به ترتیب در ترم دوم، سوم و دوم صورت گرفته است.

۳- یافته های پژوهش در مورد عوامل مؤثر بر افت تحصیلی:

نتایج پژوهش حاکی از آن است که درصد مشروطی در زنان کمتر از مردان است و زنان در اتمام دوره تحصیلی خود موفق ترند. میزان مشروطی در بین مردان متأهل و همچنین افرادی که ۶ تا ۸ نفر را تحت تکفل دارند بیشتر است. همچنین میزان مشروطی در میان متولدین ۱۳۴۵ و قبل از آن بیشتر از سنین دیگر است. از میان عوامل آموزشی پیش از ورود به دانشگاه معدل دیپلم و نوع دیپلم با مشروط شدن ارتباط دارد. میزان مشروطی افرادی که در دبیرستان معدل ۲۰- ۱۷/۵ دارند کمتر است. بیشترین درصد مشروطی در دانشجویانی که دیپلم فنی و حرفه ای دارند مشاهده شد. بیشترین درصد دانشجویان مشروطی در سهمیه رزمندگان و گروه آموزشی زبان و ریاضی مشاهده شد.

نتایج پژوهش نشان داد از میان عوامل آموزشی پس از ورود به دانشگاه، در بین دانشجویانی که چهل واحد یا کمتر از آن گذرانده اند، آگاهی کمی از آیین نامه های آموزشی دارند، در طی دوره تحصیلی شان با برخورد نامناسب استادان خود روبرو بوده اند و سطح دانش استادان را پایین ارزیابی کرده اند، درصد مشروطی بیشتر است.

از میان عوامل اجتماعی-اقتصادی، بی علاقگی به رشته تحصیلی، فوت والدین، اشتغال به کار در حین تحصیل، داشتن مسکن استیجاری، عدم بازار کار مطابق با رشته تحصیلی با مشروط شدن

ارتباط معنی دار دارد. درصد مشروطی در بین دانشجویانی که مبنای انتخاب رشته تحصیلی خود را صرفاً ورود به دانشگاه اعلام کرده اند بیشتر مشاهده شد.

پیشنهادهات

۱- به دلیل آن که افت تحصیلی در دو گروه آموزشی ریاضی زبان بیش از سایر گروههاست، این گروهها نیازمند توجه ویژه هستند.

۲- به دلیل آن که افت تحصیلی در سهمیه غیر مناطق به ویژه رزمندگان، بیش از سایر سهمیه هاست ارائه واحد های جبرانی و تقویتی قبل از ارائه درسهای تخصصی، از مشکلات تحصیلی آنان می کاهد.

۳- داده های مربوط به گروه هنر و ریاضی نشان می دهد که توقف بیش از حد مجاز و طولانی تر شدن دوره در این دو گروه بیشتر است.

۴- در نظر گرفتن معدل دبیرستان به عنوان یکی از ملاک های ورود به دانشگاه.

۵- ساخت مقیاس و آزمون برای شناسایی دانشجویان در معرض خطر افت تحصیلی و به کارگیری این آزمون در شناخت دانشجویان مذکور در بدو ورود به دانشگاه.

۶- ارائه برنامه های مؤثر در پیشگیری از افت تحصیلی از جمله: فعال کردن خدمات مشاوره و راهنمایی در دانشگاهها، افزایش کیفیت تدریس با به کارگیری طرح درس، تصحیح شیوه های ارزشیابی دانشجویان، ارتقاء کیفیت ارتباط استاد و دانشجو.

۷- اجرای طرح دانشجو میزبان، بهره گیری از دانشجویان موفق سالهای بالاتر برای کمک به دانشجویان تازه وارد در زمینه هایی (چون آشنایی با محیط دانشگاه، برقراری ارتباط مؤثر با کارکنان، استادان، و شناخت آیین نامه های آموزشی، دوست یابی و آموزش شیوه های یادگیری مؤثر در دانشگاه).

۸- بررسی و مقایسه علل افت تحصیلی به تفکیک گروه آموزشی.

۹- طرح دانشجوی میزبان: بهره گیری از دانشجویان موفق سالهای بالاتر برای کمک به دانشجویان تازه وارد در زمینه آشنایی با محیط دانشگاه و برقراری ارتباط مؤثر با کارکنان و اساتید و.....

مقدمه:

اهمیت نظام آموزش عالی کشور بر هیچ صاحب‌نظری پوشیده نیست. تشخیص نیازهای مختلف آموزشی، اقتصادی و اجتماعی کشور از راه پژوهش، پاسخگویی به تقاضاهای روزافزون اجتماعی برای ورود به دانشگاه و بالاخره، تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص، از اهداف عمده آموزش عالی به شمار می‌آیند.

بدیهی است سرمایه‌گذارهای هنگفت در این نظام، زمانی به صرفه و قابل توجه خواهد بود که پذیرفته‌شدگان از هر حیث استعداد و آمادگی داشته باشند تا طی مدت معین اهداف این سرمایه‌گذاری را به ثمر بنشانند. نارسایی در پرورش استعدادها و آماده‌سازی جوانان برای شرکت فعال در حیطه‌های آموزشی پس از ورود به آن، خود را به اشکال مختلف - از جمله افت یا شکست تحصیلی - نشان می‌دهد.

اگر در فرآیند آموزش، در زمینه‌های بازشناسی و تشخیص مشکلات آموزشی، اقتصادی، اجتماعی و فردی دانشجویان، به منظور ارتقا و بهینه‌سازی وضعیت تحصیلی آنان اندیشه نشود، بدیهی است که آموزش بر عهده تصادف و اگذار می‌گردد. با توجه به صرف نیرو و هزینه فراوان در سطح آموزش عالی، ظرفیت محدود و فشار متقاضی برای ورود به دانشگاهها، مسأله افت تحصیلی از عمده مسایلی است که موجب کاهش بازدهی نیروی انسانی و به هدر رفتن سرمایه‌گذاری در دانشگاهها می‌گردد. در اینجا است که نرخ افت تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن باید به گونه‌ای بایسته مورد مطالعه و شناسایی قرار گیرند و با برنامه‌ریزیهای دقیق، در جهت کاهش آنها اقدامهای لازم صورت گیرد. تاکنون این نوع مطالعات، غالباً به عوامل برون - سازمانی (مانند فقر، محرومیت اقتصادی و شرایط فرهنگی اجتماعی) یا به علل درون - سازمانی (نظیر نامناسب بودن اهداف، برنامه و روشها با نیازهای روانی، عاطفی و اجتماعی یادگیرندگان) اشاره داشته‌اند.

پژوهش حاضر، پس از تعیین نرخ افت تحصیلی، بر آن است تا تأثیر علل برون - سازمانی و درون - سازمانی را بر آن بررسی کند. لازم به یادآوری است که در نظام آموزش و پرورش در پایه‌های متفاوت بررسی‌هایی صورت گرفته است. از آنجا که علل مؤثر بر افت تحصیلی در این دو نظام متفاوت است، بنابر این، ضروری است که هرچند سال یک بار، بررسیهای جداگانه و متفاوتی با شیوه‌های خاص هر یک از آن دو صورت پذیرد.

بیان مسأله:

آمار نشان می‌دهد که در سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴، تعداد ۱۲۷۷۱۸۲ نفر در چهار گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی، علوم انسانی و هنر و زبان، داوطلب شرکت در آزمون سراسری بوده‌اند. این تعداد، نسبت به سال پیش از آن ۷ درصد افزایش نشان می‌دهد. تعداد پذیرفته‌شدگان نیز در سال تحصیلی یاد شده برابر با ۱۲۰۶۶۳ نفر بوده که این آمار هم ۱۳/۲۸ درصد افزایش را نسبت به سال قبل از آن نشان می‌دهد.

آمار بالا بیانگر روند روزافزون تقاضای جوانان و دیگر گروههای مردم برای ورود به مؤسسات و دانشگاههای آموزش عالی است. در کنار این نیاز، کاملاً ضروری است که توسعه دانشگاهها و افزایش کیفیت آموزش کشور از جنبه های گوناگون، از جمله برنامه ریزی، مدنظر قرار گیرد. بدیهی است که اهداف آموزشی با شناخت کامل از وضع موجود مشخص می شود و سپس با طراحی، تنظیم، تصویب و اجرای برنامه به وقوع می پیوندد و در تمام این مراحل، نگاه واقع گرایانه به وضعیت فعلی، با در نظر گرفتن نیازهای آتی، از وظایف اساسی نهاد آموزش عالی محسوب می گردد. فرآیند تعیین هدف، ارائه مسیر برای دستیابی و در نهایت، ارزیابی تحقق و یا عدم تحقق اهداف، برنامه ریزی نامیده می شود (مشایخ، ۱۳۷۰). نظام آموزشی، یکی از نهادهایی است که در کنار سایر نهادهای اجتماعی، سیاسی، فرهنگی و اقتصادی با این فرایند هدایت می گردد.

مسأله محدودیت دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در پذیرش دانشجو نیز امری قابل توجه است. به طوری که در سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴، از تعداد ۱۲۷۷۱۸۲ نفر متقاضی، ۱۲۰۶۳۳ نفر - یعنی ۹/۴۴ درصد - آن هم در دوره های روزانه، شبانه، دانشگاه پیام نور و مراکز تربیت معلم وابسته به وزارت آموزش و پرورش پذیرفته شده اند. این آمار در مقطع کارشناسی ارشد در سال تحصیلی مذکور، به ۱۰۹۱۸۵ نفر داوطلب و ۵۱۰۴ نفر پذیرفته شده می رسد. این بدان معنی است که فقط ۴/۷ درصد از داوطلبان به مقطع کارشناسی ارشد راه یافته اند.

این مسأله، بیانگر محدودیتهای و صرف امکانات، بودجه و نیروی انسانی است. آمار نشان می دهد در سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴، در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، در مجموع ۳۹۵۰۲ نفر کادر آموزشی تمام وقت و حق التدریس مشغول به کار بوده اند که در مقایسه با سال قبل از آن، ۸/۶۲ درصد افزایش داشته است. علاوه بر هزینه به کارگیری نیروی متخصص و اعضای هیأت علمی، بسیاری از فضاهای موجود در هر مقطع تحصیلی را تکرار کنندگان واحدهای درسی اشغال می کنند که این خود سبب تراکم در کلاسها و عدم استفاده بهینه از این ظرفیت برای پذیرش دانشجویان جدید می شود و در نتیجه موجبات اشغال فضاهای آموزشی (کلاس درس، کتابخانه، آزمایشگاه و ...) فراهم می گردد.

در اینجاست که پرداختن به مفهوم افت تحصیلی یا طولانی شدن دوره تحصیل اهمیت می یابد. جانسون^۱ در مقاله ای تحت عنوان ارزیابی بازده و افت تحصیلی در سال ۱۹۹۷، چنین عنوان می کند که مطالعات در زمینه ارزیابی بازده و افت تحصیلی دانشجویان، همچنان حیطة ای بحث برانگیز است. اولین مرحله فرایند ارزیابی، تعیین حیطة و چگونگی جمع آوری داده های اصلی است. بنابراین، ارزیابی برون داد به صورت دوره ای، باعث تعیین و تشخیص دانشجویانی می گردد که در معرض خطر افت تحصیلی قرار دارند. از آنجا که هر سازمان آموزشی دارای اهداف و دستور کار متفاوتی است، فرآیند ارزیابیها معمولاً فرآیند ویژه آن سازمان محسوب می گردد، ولی جانسون بهترین شیوه بررسی افت تحصیلی را برنامه ارزیابی طولی، شامل دانشجویان برون داد و بررسی افت

تحصیلی طی سالهای آموزشی می‌داند. افت تحصیلی چه به صورت عدم ثبت نام در رشته پذیرفته شده (افت اولیه) ترک تحصیل و اخراج و چه به صورت توقف بیش از حد مجاز در نظام (مشروطی و کسر واحد) زیانهای اقتصادی و غیر اقتصادی بعضاً جبران ناپذیری را به بار می‌آورد.

از آنجا که افت تحصیلی با کارآیی درونی و بیرونی نظام مرتبط است، هدف از این پژوهش تعیین نرخ افت تحصیلی و بررسی عوامل مؤثر بر آن چه در درون و چه خارج از نظام آموزشی است. در سال ۱۹۹۹ روداک^۱، هنسن^۲ و ماس^۳، در تحقیقی با عنوان «نگاهی به ورای نظریه های تعاملی افت دانشجویان در دانشگاه تگزاس»، دریافتند که درصد بالایی از ترک تحصیل کنندگان دانشگاه، دارای معدل زیر ۱۲ بوده و علاوه بر آن، مشکلات سازگاری با قوانین دانشگاه و نیز مشکلات شخصی و جسمی داشته‌اند. بدیهی است زمانی دانشجویان با کیفیت مطلوب فارغ التحصیل می‌گردند که به تمایلات، علایق و انگیزه‌ها، محدودیتها، مشکلات و سایر عوامل مؤثر، که به صورت محرکهایی رفتارهای آنان را جهت می‌دهد، توجه کافی گردد.

بدیهی است که افت تحصیلی علاوه بر آثار سوء اقتصادی و آموزشی، آثار روانی و اجتماعی زیانباری نیز برای دانشجویان، مسئولان و کادر آموزشی به دنبال خواهد داشت، از آن جمله: کاهش انگیزه، تضعیف روحیه، کاهش اعتماد به نفس، خود کم بینی، احساس شکست و ناامیدی، بدبینی و ...، با توجه به مسایلی که به آنها اشاره شد، طرح حاضر به بررسی افت تحصیلی پذیرفته شدگان در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد بخش حضوری، روزانه کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی (به جز دانشگاه آزاد اسلامی) در سال ۱۳۷۴ و در نهایت، بررسی عوامل اصلی مؤثر بر آن می‌پردازد. این عوامل از دو جنبه عوامل درونی (مانند: امکانات، فضای آموزشی، شیوه برخورد استادان، روش تدریس و تجربه حرفه ای استادان و ...) و عوامل بیرونی (مانند وضع مسکن، خوابگاه و اشتغال، تأهل، محیط و روابط خانوادگی، پایگاه اقتصادی، اجتماعی و ...) مورد بررسی قرار می‌گیرند.

اهداف تحقیق:

این پژوهش در پی تحقق اهداف زیر بوده است:

- الف- محاسبه نرخ افت تحصیلی پذیرفته شدگان سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ دوره روزانه بخش حضوری دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در مقطع کارشناسی
- ب- محاسبه نرخ افت تحصیلی پذیرفته شدگان سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ دوره روزانه بخش حضوری دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در مقطع کارشناسی ارشد
- ج- تعیین تأثیر عوامل اجتماعی بر افت تحصیلی دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در سال تحصیلی ۷۹-۱۳۷۸
- د- تعیین تأثیر عوامل اقتصادی بر افت تحصیلی دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در سال تحصیلی ۷۹-۱۳۷۸

- R u d dock.

- H a n son.

ê - M o s s.

و- تعیین تأثیر ویژگیهای فردی بر افت تحصیلی دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در سال ۷۹-۱۳۷۸
ه- تعیین تأثیر عوامل آموزشی بر افت تحصیلی دانشجویان شاغل به تحصیل در دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در سال تحصیلی ۷۸-۱۳۷۹

سؤالات تحقیق:

این پژوهش درصدد پاسخگویی به سؤالات زیر است:

- الف- نرخ افت تحصیلی کل در مقطع کارشناسی چقدر است؟
الف-۱- نرخ افت تحصیلی به تفکیک گروههای آموزشی در مقطع کارشناسی چقدر است؟
الف-۲- نرخ افت تحصیلی به تفکیک سهمیه ها در مقطع کارشناسی چقدر است؟
الف-۳- نرخ افت تحصیلی به تفکیک جنسیت در مقطع کارشناسی چقدر است؟
ب- نرخ افت تحصیلی کل در مقطع کارشناسی ارشد چقدر است؟
ب-۱- نرخ افت تحصیلی به تفکیک گروههای آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد چقدر است؟
ب-۲- نرخ افت تحصیلی به تفکیک سهمیه ها در مقطع کارشناسی ارشد چقدر است؟
ب-۳- نرخ افت تحصیلی به تفکیک جنسیت در مقطع کارشناسی ارشد چقدر است؟
ج- کدامیک از عوامل اقتصادی-اجتماعی مورد مطالعه در این پژوهش، بر افت تحصیلی در مقطع کارشناسی تأثیر دارند؟
د- کدامیک از عوامل آموزشی مورد مطالعه در این پژوهش، بر افت تحصیلی در مقطع کارشناسی تأثیر دارند؟
ه- کدامیک از ویژگیهای فردی مورد مطالعه در این پژوهش، بر افت تحصیلی در مقطع کارشناسی تأثیر دارند؟

تعریف عملیاتی متغیرهای پژوهش:

در این پژوهش، افت تحصیلی، متغیر وابسته و عوامل اقتصادی، اجتماعی، آموزشی و ویژگیهای فردی، متغیرهای مستقل می باشند.

تعریف افت تحصیلی:

منظور از افت تحصیلی در این پژوهش، عبارت است از اخراج، انصراف از تحصیل، ترک تحصیل، توقف بیش از حد مجاز در دانشگاه و مدرک تحصیلی معادل است.

عوامل اقتصادی:

عوامل اقتصادی، عبارتند از: عواملی چون وضعیت مسکن، میزان درآمد والدین، شغل والدین، وضعیت شغلی دانشجو، کمک هزینه تحصیلی، آگاهی دانشجو از وضعیت تحصیلی و ...

عوامل اجتماعی:

عواملی، چون مبنای انتخاب رشته، فعالیتهای فوق برنامه، نحوه گذراندن اوقات فراغت، رابطه با دوستان و تحصیلات والدین، عوامل اجتماعی اند.

عوامل آموزشی:

عوامل آموزشی عبارتند از: سهمیه پذیرش، میزان آشنایی با آیین نامه های آموزشی، روش تدریس، برخورد استادان، سطح دانش و کارآیی استادان، نحوه ارزشیابی استادان از دانشجویان، حذف اضطراری، تداخل امتحانات، مرخصی تحصیلی، دانشجوی مهمان بودن و ...

ویژگیهای فردی:

ویژگیهای فردی، عبارتند از: جنسیت، وضعیت تأهل، سن، نوع دیپلم و ...

تعریف اصطلاحات:

۱- دانشگاه:

به همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، اعم از آموزشی و پژوهشی، روزانه و شبانه دولتی و غیر دولتی، دانشگاه گفته می شود.

۲- گروه آموزشی:

منظور از گروه آموزشی، یکی از گروههای آزمایشی سازمان سنجش کشور در امتحانات سراسری دانشگاههاست، که داوطلبان را بر حسب رشته های انتخابی به گروههای خاص تقسیم می کند. در این پژوهش، منظور از گروههای آموزشی پنج گروه علوم انسانی، علوم تجربی، ریاضی، زبان و هنر است.

۳- دوره:

منظور از دوره در نظام آموزش عالی، مدت زمانی است که دانشجو وارد دانشگاه می شود و در یک رشته خاص تحصیل می کند و در آن رشته فارغ التحصیل می شود. مانند دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد.

۴- طول دوره:

طول دوره کارشناسی، چهار سال (۸ نیمسال) و طول دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته، دو سال (۴ نیمسال) است.

۵- پذیرفته شده:

منظور از پذیرفته شده فردی است که برای اولین بار در آغاز سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ از راه آزمون سراسری، به عنوان دانشجوی سال اول دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از واحدهای از آموزش عالی، وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری پذیرفته شده است.

۶- دانشجو:

منظور از دانشجو، فردی است که در سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴، به منظور دریافت مدرک تحصیلی مورد تأیید وزارت علوم و تحقیقات و فناوری در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، در یکی از واحدهای آموزش عالی وابسته به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ثبت نام کرده است.

۷- فارغ التحصیل:

دانشجویی که کلیه واحدهای درسی یکی از دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد ناپیوسته را طبق برنامه مصوب و آیین نامه آموزشی، با موفقیت گذرانده باشد، فارغ التحصیل آن دوره شناخته می شود.

۸- سال تحصیلی:

هر سال تحصیلی مرکب از دو نیمسال تحصیلی و عنداللزوم یک دوره تابستانی است و هر نیمسال تحصیلی شامل ۱۷ هفته و هر دوره تابستانی شامل ۶ هفته آموزش است.

تعداد واحدهای درسی لازم برای گذراندن هر یک از دوره های تحصیلی به شرح زیر است:

- دوره کارشناسی پیوسته غیر از رشته های فنی و مهندسی: ۱۳۰ تا ۱۳۵ واحد

- دوره کارشناسی پیوسته فنی و مهندسی: ۱۳۰ تا ۱۴۰ واحد

- دوره کارشناسی ارشد پیوسته: ۱۷۲ تا ۱۸۲ واحد

- دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته با انتخاب پایان نامه ۲۸ تا ۳۲ واحد

یادآوری ۱- هر دانشجو می تواند در هر نیمسال تحصیلی حداقل ۱۲ و حداکثر ۲۰ واحد درسی را انتخاب کند که در مقطع کارشناسی ارشد حداقل ۸ و حداکثر ۱۴ است.

یادآوری ۲- تعداد واحدهای انتخابی در دوره تابستانی حداکثر ۶ واحد درسی است.

مدت امتحانی پایانی نیمسال یا پایان دوره تابستانی جزو مدت آموزش محسوب نمی شود.

۹- حداکثر مدت مجاز تحصیل:

حداکثر مدت مجاز تحصیلی دوره های کارشناسی پیوسته، شش سال است یا دوازده نیمسال. در صورتی که دانشجو نتواند واحدهای دوره را در حداکثر مدت مجاز تحصیل با موفقیت بگذراند، از دانشگاه مربوط اخراج می شود. این مدت در مورد کارشناسی ارشد ناپیوسته، سه سال یا شش نیمسال است.

۱۰- حذف ترم:

حذف کلیه درسهای اخذ شده در یک نیمسال، تنها در صورتی مجاز است که بنا به تشخیص شورای آموزشی دانشگاه، دانشجو قادر به ادامه تحصیل در آن نیمسال نباشد. در این صورت، نیمسال مزبور جزو حداکثر مجاز تحصیل دانشجو محسوب خواهد شد.

۱۱- مشروطی:

میانگین نمرات دانشجو در هر نیمسال تحصیلی نباید کمتر از ۱۲ باشد. در غیر اینصورت نام نویسی دانشجو در نیمسال بعد، به صورت مشروط خواهد بود.

دانشجویی که به صورت مشروط نام نویسی می کند، بجز در آخرین نیمسال تحصیلی، حق انتخاب بیش از ۱۴ واحد درسی در آن نیمسال را ندارد.

۱۲- اخراج:

در صورتی که میانگین نمرات دانشجو در دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته در سه نیمسال متوالی یا چهار نیمسال متناوب و در دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته در دو نیمسال تحصیلی، اعم از متوالی یا متناوب، کمتر از ۱۲ باشد، در هر مرحله ای که باشد، از ادامه تحصیل محروم می شود.

میانگین نمرات دروس دانشجو در دوره کارشناسی ارشد در هر نیمسال تحصیلی نباید از ۱۴ کمتر باشد. اگر میانگین نمرات دانشجو در دو نیمسال کمتر از ۱۴ باشد، آن دانشجو از ادامه تحصیل محروم می شود.

۱۳- مرخصی تحصیلی:

دانشجو می تواند در هر یک از دوره های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته، حداکثر برای یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته برای دو نیمسال متوالی یا متناوب از مرخص تحصیلی استفاده کند. مدت مرخصی تحصیل، جزو حداکثر مدت مجاز تحصیل دانشجو در هر دوره محسوب می شود.

۱۴- انصراف از تحصیل:

ترک تحصیل با کسب اجازه از دانشگاه محل تحصیل، انصراف از تحصیل محسوب می شود و دانشجوی منصرف از تحصیل، حق ادامه تحصیل را ندارد. این دانشجو مجاز است که فقط به مدت یک ماه پس از تاریخ درخواست انصراف خود، آن را پس بگیرد پس از پایان این مهلت، حکم انصراف از تحصیل وی صادر می شود و دانشجو پس از آن حق ادامه تحصیل در آن دوره را نخواهد داشت.

۱۵- انتقال:

انتقال، به معنی تغییر محل تحصیل دانشجو از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در همان رشته و همان مقطع تحصیلی است.

۱۶- دریافت مدرک پایین تر:

دانشجویی که به دلیل مشروط شدن بیش از حد، از ادامه تحصیل در دوره کارشناسی محروم می شود، در صورتی که واحدهای مقطع پایین تر مربوط را تا سقف مجاز با موفقیت گذرانده باشد و میانگین کل نمره های او در این واحدها کمتر از ۱۲ نباشد، می تواند با رعایت سایر ضوابط مربوط، مدرک مرسوم مقطع پایین تر را در آن رشته دریافت کند. در صورتی که رشته تحصیلی دانشجو در مقطع پایین تر وجود نداشته باشد و آن رشته فاقد برنامه مصوب نیز باشد، دانشجو می تواند با نظر گروه آموزشی مربوط، به یکی از رشته های موجود نزدیک به رشته تحصیلی خود، در مقطع پایین تر، در آن دانشگاه یا دانشگاه دیگر، تغییر رشته دهد و پس از تطبیق واحدها با رشته جدید و گذراندن واحدهای باقیمانده در آن مقطع فارغ التحصیل شود. بدیهی است که تطبیق واحدها و تعیین دروس باقیمانده، بر عهده گروه آموزشی دانشگاه پذیرفته است.

۱۶-۱- اگر میانگین کل نمرات دانشجو در پایان دوره کارشناسی ارشد، کمتر از ۱۴ باشد، آن دانشجو فارغ التحصیل دوره کارشناسی ارشد شناخته نمی شود.

۱۶-۲- در صورتی که دانشجو در مدت مجاز تحصیل موفق به گذراندن کلیه واحدهای درسی دوره با حداقل معدل ۱۴ نگردد، از ادامه تحصیل محروم می شود و مدرکی دریافت نمی کند.

۱۶-۳- به دانشجویان کارشناسی ارشد که به هر دلیل از تحصیل باز می مانند، فقط یک گواهی اعطا می شود که این دانشجو چه دروسی را در چند واحد درسی و با چه نمره ای گذرانده است.

۱۷- ترک تحصیل:

در این تحقیق، بین دانشجویانی که از تحصیل انصراف داده اند و دانشجویان ترک تحصیل کننده تفاوت در نظر گرفته شده است؛ به این ترتیب که انصراف دهندگان، دانشجویانی هستند که با اطلاع دانشگاه و به صورت رسمی انصراف خود را از تحصیل اعلام داشته اند، اما ترک تحصیل کنندگان به دانشجویانی گفته می شود که بدون اطلاع و کاملاً ناگهانی از ادامه تحصیل خودداری کرده اند.

۱۸- فاقد دیپلم:

پذیرفته شدگان در کنکور سراسری، به هنگام ثبت نام در دانشگاه ملزم به ارائه گواهینامه پایان دوره متوسطه یا دیپلم هستند. از این رو، از ثبت نام افرادی که مدرک یاد شده را در موقع ثبت نام ارائه نکنند جلوگیری به عمل خواهد آمد و قبولی ایشان ارزشی نخواهد داشت. در این تحقیق، از افرادی که دارای این ویژگی بوده اند، با عنوان « فاقد دیپلم » یاد شده است.

۱۹- افت اولیه:

پذیرفته شدگان آزمون ورودی، موظف اند در مهلت هایی که دانشگاه اعلام می کند، برای ثبت نام و انتخاب واحد مراجعه کنند. عدم مراجعه برای ثبت نام در نخستین نیمسال تحصیلی پس از اعلام نتایج آزمون، انصراف از تحصیل و در این بررسی، افت اولیه تلقی خواهد شد.

۲۰- سهمیه پذیرش در کارشناسی:

مناطق سه گانه: شامل مناطقی است که بر اساس بخش یا محل اخذ مدرک تحصیلی سه سال آخر دوره دبیرستان شرکت کنندگان، جزء یکی از مناطق سه گانه منطقه یک، تهران، شهرهای مهم و مراکز استانها)، منطقه دو، (شهرهایی که نسبت به منطقه یک از امکانات آموزشی کمتری برخوردارند) و منطقه سه (سایر شهرها و بخشهای کشور) می گردد.

سهمیه جانبازان: جانبازان با حداقل ۲۵ تا ۶۹ درصد جانبازی، در این سهمیه شرکت می کنند. سهمیه خانواده شهدا: خانواده شهدا و همچنین، همسر جانباز بیش از ۵۰ درصد می توانند از این سهمیه استفاده کنند.

سهمیه شاهد: فرزندان شهدا از این سهمیه استفاده می کنند.

سهمیه رزمندگان: رزمندگانی که به صورت داوطلبانه حداقل شش ماه متوالی یا متناوب در مناطق عملیاتی جنگ حضور یافته اند، از این سهمیه استفاده می کنند.

سهمیه نهضت سواد آموزی: کارکنان دارای معرفینامه رسمی از سازمان نهضت سواد آموزی می توانند از این سهمیه استفاده کنند.

سهمیه عشایر: فرزندان عشایر کشور می توانند از این سهمیه استفاده کنند.

سهمیه جهادگران: کارکنان نهاد جهادسازندگی که دارای معرفی نامه رسمی از این نهاد باشند، می توانند از این سهمیه استفاده کنند.

۲۱- سهمیه پذیرش کارشناسی ارشد:

داوطلبان آزاد: به کسانی اطلاق می شود که مشمول هیچ یک از سهمیه های زیر نمی شوند:

سهمیه رزمندگان: این سهمیه به داوطلبانی اختصاص دارد که مشمول قانون ایجاد تسهیلات برای ورود رزمندگان و جهادگران داوطلب بسیجی به دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، مصوب مجلس شورای یلایلیات تکمیلی به این سهمیه تعلق □

آموزش عالی و اثرات آن:

تغییر دایمی نیازهای فردی و اجتماعی، بر اهمیت نقش آموزش عالی در نشر دانش و تربیت نیروی انسانی متخصص بیش از پیش می افزاید. بنابراین، توجه اجتماعی به این نهاد آموزشی برای هر جامعه الزامی است. این توجه صرفاً نمی تواند در چارچوب گسترش کمی دانشگاهها محدود شود، بلکه به دلیل اهمیت موضوع، توجه خاص به این نوع آموزش باید از نظر ساختار، محتوا و توزیع عادلانه و منطقی دانشجویان در رشته های متناسب با ذوق، استعداد و نیازهای اجتماعی صورت پذیرد.

هر جامعه ای برای بقا و رشد خود، علاوه بر بالا بردن سطح آگاهی مردم، به تربیت نیروی انسانی متخصص از طریق آموزش عالی نیازمند است. جوامعی که عوامل جغرافیایی و تاریخی، مشکلات فرهنگی در آنها به وجود آورده و ریشه های مسایل زیستی مردم تقویت شده است، نمی تواند برای بقای خود، تعلیم و تربیت در سطح عالی را مورد توجه قرار ندهند.

نقش آموزش عالی، صرفاً تربیت متخصص نیست، بلکه فضای آموزش عالی محل نضج جنبشهای فکری به موازات آموزشهای علمی و فنی در انطباق با پیشرفت زمان است. بدین ترتیب، نقش آموزش عالی در همه عرصه ها وجود دارد، از جمله اقتصاد، صنعت و توسعه، و تأثیرات عمیقی که روی افراد و شخصیت آنان دارد.

اثر تحصیلات دانشگاهی بر شخصیت و رفتار فرد:

در منابع پژوهشی مربوط به تأثیرات دانشگاهی بر فرد و شخصیت او، فهرستهای متعددی از نتایج مورد نظر آموزش عالی وجود دارد: آستین^۱ (۱۹۷۷) به دسته بندی ۲۰ نتیجه در دو بعد متعامل می پردازد: الف- نتایج عاطفی در برابر شناختی، ب- نتایج روان شناختی در برابر رفتاری. لنینگ^۲ و دیگر همکارانش به هفت اثر دیگر آموزش عالی اشاره می کنند: الف- رشد عقلانی، ب- رشد شخصیتی، ج- رشد انگیزشی، د- رشد اجتماعی، ه- رشد فرهنگی و زیبایی شناسی، و - رشد اخلاقی و فلسفی ز- دیگر موفقیتهای دانشگاهی هارنکوویست^۳ (۱۹۹۲)، ترجمه مشتاقی (۱۳۷۶).

با مرور تحقیقات و پژوهشهای مختلف، به طور کلی، می توان اثرات آموزش عالی بر فرد را در سه حیطه بررسی کرد: الف- اثرات شناختی، ب- اثرات عاطفی انگیزشی و ج- اثرات رفتاری.

متغیرهای شناختی که در تحقیقات مختلف مورد استفاده قرار گرفته اند، عبارتند از: میزان به یادآوری و به یاد سپاری موضوعات، فرهنگ عمومی، واژگان، مهارتهای زبانی، خواندن و نوشتن و معلومات عمومی، درک مطلب، مهارتهای فنی و ...

نتایج این تحقیقات حاکی از آن است افرادی که از آموزش عالی بهره مند بودند، در متغیرهای فوق نمرات بالاتری کسب کرده و از وضعیت بهتری برخوردار بوده اند هارنکوویست (۱۹۹۲) در مقاله

- A s t in.

- L e n i n g.

ê - H a r n q u i s t.

خود به پژوهش های زیر اشاره دارد: گوستاو^۱ ۱۹۶۹، هایمن و همکارانش^۲ (۱۹۷۵)، توین من^۳ (۱۹۸۹)، هارنکوسیت (۱۹۸۹).

نتایج عاطفی - انگیزشی که از تحقیقات فلدمن و نیوکامب^۴، آستین، فونک و ویلیتر^۵ و ... مشخص می گردند، عبارتند از: آزادیخواهی سیاسی، تداوم ارزشها، رشد و تقویت احترام به نفس، خویشتن یابی و ... همچون اثرات شناختی، بهره مندی از آموزش عالی افراد را از نظر عاطفی - انگیزشی نیز در وضعیت بهتری قرار می دهد.

از نظر رفتاری، افراد دانشگاهی بیش از افراد دیگر از رسانه گروهی استفاده و در فعالیتهای فرهنگی، انتخابات و ... شرکت می کنند (همان منبع).

آموزش عالی و توسعه اقتصادی: آموزش عالی، سرمایه گذاری در منابع انسانی است که با آموزش و تربیت نیروی متخصص به توسعه اقتصادی کمک می کند. شولتز و دنیسون^۶ (۱۹۶۲) با استفاده از داده های مربوط به متوسط درآمدها و طول مدت تحصیل نیروی کار در امریکا و سایر کشورهای پیشرفته، سهم اقتصادی آموزش را سنجیده اند. این سنجش نشان داد که افزایش سطوح آموزش، بخش مهمی از رشد درآمد ملی را معین می کند، وودهاال^۷ (۱۹۹۲) ترجمه شیرازی (۱۳۷۶).

آدام اسمیت^۸ - بنیانگذار مکتب کلاسیک در سال ۱۷۷۶ - در کتاب سرمایه ملل^۹ نوشت مهارتهایی که با آموزش و کارآموزی آموخته می شوند، هزینه هایی دربر دارند که می توان آنها را سرمایه گذاری فرد و جامعه تلقی کرد. این هزینه ها دارای بازده اقتصادی، هم برای فرد و هم برای جامعه، هستند (همان منبع).

سولو^{۱۰} در تحقیقات خود به این نتیجه رسید که تنها ۱۰ درصد رشد اقتصادی مربوط به منابع فیزیکی است و ۹۰ درصد بقیه مربوط به عواملی است که پیشرفت فناوری خوانده می شوند. نقش آموزش در بهبود و افزایش کارایی نیروی انسانی، بسیار اساسی است و موجبات پیشرفت فناوری را فراهم می آورد. در مطالعه ای که بانک جهانی در سال ۱۹۸۶ انجام داد، ثابت کرد که نرخ سرمایه گذاری آموزشی (برای بیش از یکصد کشور در حال توسعه محاسبه شده) اثری فوق العاده در بازار سرمایه دارد (همان منبع).

با توجه به مطالب بالا، می توان ادعا کرد که گسترش آموزش در فرآیند توسعه بسیار مؤثر است و این نتیجه ای است که از دو قرن پیش تا کنون در جهان مورد توجه بوده و روز به روز بر اهمیت آن افزوده شده است. برای رسیدن به اهداف توسعه باید به نتیجه آموزش دانشگاهی، که همان فارغ

- G u stav.
- H y man eta.
ê - T u i j n m a n .
ë - F e l d m a n & N e w c o m b .
ì - F u n k & W i l l i t s .
í - S c h u l t z & D e n i s o n .
î - W o o d h a l l .
ï - A d a m s m i t h .
ð - T h e W e a l t h O f N a t i o n .
ç - S o l o w .

التحصیلان می باشند، توجهی خاص داشت. اگر سرمایه گذاری برای امر مهم آموزش صورت گیرد، ولی نتیجه آن مطلوب نباشد، به اهداف خود نرسیده ایم. بنابراین، اگر دانشجویان از لحاظ تحصیلی موفق باشند، به اولین مرحله از اهداف خود در امر سرمایه گذاری دست یافته ایم.

آموزش عالی و صنعت: یک اصل اساسی وجود دارد که می گوید رقابت بین المللی - چه در سطح تجارت فردی و چه در سطح اقتصاد ملی یا منطقه ای - بستگی شدیدی به بهره گیری سریع و هوشمندانه از اطلاعات دارد. بین فناوری و علم، ارتباطی پیچیده برقرار است و نظر بر این است که علم، زیربنای اساسی فناوری است. این ارتباط از دیرباز وجود داشته است. در امریکا وقف زمین و فضای لازم برای تأسیس دانشگاهها، چارچوبی را به منظور گسترش مشارکت سه جانبه دولت، صنعت و آموزش عالی در زمینه کشاورزی و مهندسی فراهم آورده است. ماتیوس و نورگارد^۱ (۱۹۸۴). ایجاد مؤسساتی همچون دانشگاه ماساچوست و دانشگاه کرنل^۲ نیز نمونه هایی از این قبیل مشارکت می باشند بلاک من^۳ (۱۹۹۲) ترجمه آموخته (۱۳۷۶).

در انگلستان، از اواسط قرن نوزدهم، تلاش برای بررسی نیازهای صنعتی و نقش دانشگاهها آغاز گردید. آگاهی از کمبودهای فناوری در انگلستان به همکاری صنعتی به منظور تأسیس دانشگاههایی در بیرمنگام، بریستول، لیدز، لیورپول، منچستر، نیوکاسل و شفیلد منجر شد. بلاک من به نقل از سندرسون^۴، (۱۹۷۱).

تحقیقات دانشگاهی، تا حد زیادی، دربرگیرنده تحقیقات مربوط به صنعت است این نوع تحقیقات، کمکی برای رفع کمبودهای فناوری محسوب می شوند. در این تحقیقات بیشتر بر پژوهشهای راهبردی بلند مدت تأکید می شود.

مزیت‌های مشارکت مؤسسات آموزش عالی در امر صنعت را نمی توان تنها به دیدگاههای مالی اختصاص داد. مزیت‌های عمده این مشارکت به قرار زیرند:

- الف- بودجه کمکی در زمینه آموزش تحقیقات
- ب- تحقیقات گروهی حاصل از ارتباط دانشگاه و صنعت
- ج- دسترسی داشتن به تجهیزات پیشرفته و نوین
- د- ایجاد فرصتهایی برای کارکنان و دانشجویان به منظور آشنایی با جدیدترین علوم صنعتی و فناوری نظامهای اداری
- ه- ایجاد شرایط بهینه برای اشتغال دانشجویان
- و- افزایش تأثیر یا نقش مؤسسات آموزش عالی، در اقتصاد.

- M a t t h e w s & N o r g a a r d.
- M I T.
ê - B l a c k m a n.
ë - S a n d e r a o n.

کارآیی نظام آموزش عالی:

با توجه به اهمیت نقش آموزش عالی به طور اعم و دانشگاه به طور اخص در امر توسعه، مسؤولیت مدیران و برنامه ریزان این نهاد اجتماعی بسیار سنگین است. آموزش عالی به عنوان یک نظام، زمانی می تواند نقش خود را به خوبی ایفا کند و در جهت تحقیق رسالت و اهداف خود گام بر دارد که تمامی اجزای آن به طور صحیح و اصولی با یکدیگر و با محیط خارج از خود در تعامل باشند. برای این منظور، سیاستگذاری و برنامه ریزی توسعه آموزش عالی با وسواس و دقت خاصی صورت می گیرد.

اولین گام در سیاستگذاری و برنامه ریزی توسعه، شناخت وضع موجود است و بر مبنای آن مراحل بعدی، شامل طراحی، تنظیم، تصویب و اجرای برنامه به وقوع می پیوندد. بدین ترتیب که مؤسسات باید آرمانهای خود را شناخته، آنها را ارزیابی کنند و سازوکارهای مناسب، برای دستیابی به اهداف را ابداع کنند. سپس باید اهداف مشخصی را طراحی نمایند و برای نیل به این اهداف، اقدامات مؤثری را به عمل آورند. در عین حال باید روند رسیدن به نتایج را کنترل کنند و بر اساس تجاربی که به دست می آورند، روشهای خود را مجدداً بازنگری و هر آنچه را به حد مطلوب رسیده، تقویت کنند. در تمامی این مراحل باید داده های کمی و کیفی درباره عوامل نظام، در دسترس باشد. برای این منظور لازم است که نظامهای اطلاعاتی مدیریت، طراحی و به کارگرفته شوند. یکی از راههای مورد نظر برای تشکیل نظام اطلاعاتی مدیریت، فراهم آوردن اطلاعات مورد نیاز تحلیل کارایی نظام دانشگاهی است. هدف اصلی نظام اطلاعاتی مدیریت، نشان دادن کارآیی نظام و عرضه بازخورد برای اجرای مطلوب برنامه توسعه است.

کارآیی آموزشی، مفهومی است که به وسیله آن می توان نظام آموزشی را تحلیل کرد. این مفهوم با بروندادها^۱ و پیامدهای نظام سروکار دارد. هارت ول کارآیی نظام آموزشی را معادل بهره دهی آن می داند و اشاره می کند که کارآیی به هزینه و اثربخشی بستگی دارد. به نظر کوبه، کارآیی نظام آموزشی به این امر می پردازد که آن نظام تا چه اندازه می تواند برای مقادیر معینی از درونداد^۲، حداکثر برونداد را به دست دهد (نورشاهی، ۱۳۷۵).

شاید بتوان گفت که « برونادهای ظاهری نظام آموزشی، تولید دانش و مهارتهای لازم در دانش آموختگان سطوح مختلف آموزشی است. ولی برخی از برونادهایی که کمتر به چشم می آیند، نیز در واقع جزء بازده نظام محسوب می شوند که برخی از آنها، عبارتند از: ایجاد و دگرگونی ارزشها در دانش آموختگان و در نتیجه، رفتارهای فرهنگی، اجتماعی و سیاسی ناشی از آن - مانند نگرشهای اعتقادی، ایجاد علاقه به کار - بهبود کیفیت زندگی و کسب موفقیتهای اجتماعی، تشویق مهاجرت از روستاها به شهرها، ایجاد نابرابریهای منطقه ای و اجتماعی و غیره». به این ترتیب، ملاحظه می شود

- O u t puts.

- I n put.

که برخی از بازده ها یا برون داده‌های یک نظام آموزشی، غیرمنتظره و برخی قابل انتظارند؛ این وظیفه برنامه ریزان آموزشی است که به تشخیص این نتایج و ماهیت آنها پردازند (همان منبع).

نکته اصلی این است که امروزه رشد کمی و کیفی شاخصهای آموزشی، مستقیماً منوط به افزایش اعتبارات مورد نیاز است و به همین علت، مسأله کارایی نظام آموزشی اهمیت زیادی دارد. البته، اصطلاح کارایی از علم اقتصاد به عاریت گرفته شده است، ولی می تواند کاربردی فراگیر در تمامی برنامه ریزیها، از جمله برنامه ریزیهای آموزشی، داشته باشد.

همان طور که قبلاً اشاره شد، مفهوم کارایی با توجه به بازده حاصل از یک نظام در مقایسه با درونداد آن، محاسبه می شود. هرچه میزان کارایی نظام بیشتر باشد، به همان اندازه، بازده و به طور خاص، نتایج مورد انتظار از آن نسبت به درون داده‌ها بیشتر است؛ به عبارت دیگر، کارایی عبارت از رابطه بهینه میان داده و ستانده است؛ در این صورت، ارائه فعالیتی کارآ شمرده می شود که بر اثر انجام دادن آن مقدار معین ستانده با حداقل داده به دست آید؛ یا بر عکس، زمانی کارآ تلقی می شود که بتوان با مقدار معین داده به حداکثر ستانده دست یافت. منظور از بازده مورد انتظار یک نظام آموزشی، همانا آموخته های دانش آموزان یا دانشجویان در آن نظام است؛ اما برای سهولت در کار، تعداد دانش آموختگانی که یک دوره تحصیلی را با موفقیت به پایان رسانده اند، بازده آن دوره در نظر گرفته می شود. کارایی نظام آموزشی به طور عام و نظام دانشگاهی به طور خاص را می توان از دو دیدگاه تحلیل کرد:

۱- کارایی درونی یا داخلی^۱

۲- کارایی بیرونی یا خارجی^۲

۱- کارایی داخلی در آموزش، اصطلاحی است که برای توصیف ارتباط بین داده ها و ستانده ها به کار می رود و به ارتباط بین داده ها و ستانده ها در نظام توجه می کند؛ ستانده در اینجا بیشتر در ارتباط با اهداف داخلی اندازه گیری می شود.

۲- کارایی خارجی در آموزش، بدین معنی است که تا چه حد مدارس و دانشگاهها، دانش آموزان یا دانشجویان را برای ایفای نقش اجتماعی خود آماده می کنند؛ به عبارت دیگر، کارایی بیرونی هر نظام آموزشی تعیین کننده مفید بودن دوره آموزشی از نظر جامعه و بازار کار است، و زمانی به دست می آید که محصول به دست آمده با نیازها، امکانات و هدفهای جامعه و افراد، متناسب و هماهنگ باشد (نورشاهی، ۱۳۷۵).

پرسشی که در اینجا مطرح می شود، این است که « منظور از ستانده یک نظام چیست و اهداف یک فعالیت آموزشی کدام است؟ » پاسخهای گوناگونی برای این پرسش می توان در نظر گرفت که به طور کلی، عبارتند از:

-
- I n ternal efficiency.
 - E x ternal efficiency.

- مبلغان آموزشی، کسب دانش، طرز تلقی و مهارت را به منزله اهداف اصلی آموزش می دانند.
- برنامه ریزان آموزشی، پایان دوره توأم با موفقیت بیشترین تعداد دانش آموزان ورودی به نظام آموزشی در مدت معین را مهمترین هدف آموزش، می دانند.
- اقتصاددانان بر توسعه منابع انسانی، بالا رفتن بهره وری، کسب درآمد و رفاه بیشتر در طی زندگی کاری، به منزله اهداف اصلی آموزش، تأکید می ورزند.
دانش آموزان، غالباً قبولی در امتحانات با صرف حداقل زمان ممکن را هدف می دانند.

این نکته قابل توجه است که برنامه ریز آموزشی با کمی کردن کیفیتها، معیارهایی قابل اندازه گیری از کارایی نظام را به کار می برد؛ به عنوان مثال، در نظام آموزش و پرورش که هر دانش آموز در یک دوره تحصیلی موظف به گذراندن چند پایه (سال) تحصیلی است، ستانده با تعداد دانش آموزانی که در یک دوره تحصیلی تمامی پایه های تحصیلی را با موفقیت می گذرانند، اندازه گیری تقریبی می شود. مقایسه این تقریب با داده ها که با تعداد دانش آموز - سال اندازه گیری می شود، نشان می دهد که کارایی به سادگی با طول زمان لازم برای تربیت فارغ التحصیلی واجد شرایط مورد ارزیابی قرار می گیرد. لازم به توضیح است که منظور از یک سال - دانش آموز، تمام منابع مصرف شده برای نگهداری یک دانش آموز در یک مدرسه برای مدت یک سال است؛ به عنوان مثال، دانش آموزی که با موفقیت یک دوره تحصیلی شش ساله را به پایان می رساند، حداقل نیازمند شش سال - دانش آموز برای گذر از دوره آموزشی مورد نظر و گذراندن امتحان نهایی است.

به این ترتیب، کارایی داخلی نظام آموزشی را با نسبت برداشته ها (ستانده) به نهاده ها (داده)، یا محصول به عوامل تولید یعنی $(E = \bar{I})$ می سنجند که در این فرمول، E کارایی داخلی، O محصول نظام آموزشی، یعنی تعداد فارغ التحصیلان یک دوره تحصیلی با کیفیت مشخص، و I هزینه ها یا عوامل تولیدی، یعنی تعداد معلمان، تأسیسات، تجهیزات، امکانات و منابع مالی است.

میانگین طول دوره تحصیل برای فارغ التحصیلان^۱، یکی دیگر از شاخصهای اندازه گیری کارایی داخلی یک نظام آموزشی است که برای محاسبه این شاخص، تعداد فارغ التحصیلان را در تعداد سنواتی که به تحصیل اشتغال داشته اند، ضرب و حاصل آن را با یکدیگر جمع می کنند و سپس بر تعداد کل فارغ التحصیلان تقسیم می کنند.

در نظام آموزش عالی، الگویی که برای تحلیل کارایی مورد استفاده قرار می گیرد، تقریباً مشابه الگوی سیپ^۲ است. در این الگو، برای نظام آموزش عالی چهار جزء مدنظر قرار می گیرد که عبارتند از: زمینه، درونداد، فرآیند و محصول یا بازده.

- A average Length of study per Graduate.
- C I P P Context, INPUT, Process.

در میان اجزای یاد شده، شاید بتوان گفت که سنجش بازدهی از مهمترین عوامل در تشخیص میزان کارایی نظام است و بازده نظام آموزش عالی به صورت تعداد دانش آموختگان، قابل کمی شدن است.

بررسی بازدهی از چند جهت اهمیت دارد:

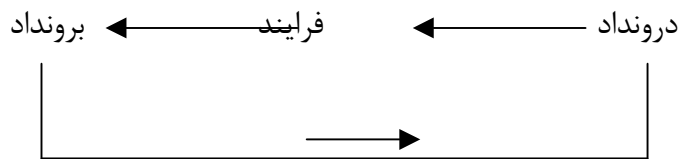
- بازدهی در ارتباط با هدفهای برنامه ریزی آموزش عالی، نشان دهنده میزان دستیابی به هدفها و عاملی برای ارزیابی برنامه است.
- بازدهی در ارتباط با سرمایه گذاری مالی، فیزیکی و انسانی، نشان دهنده کارایی نظام و کاربرد مطلوب منابع است.
- بازدهی از دیدگاه نیاز بخشهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، حاکی از همسازی و هماهنگی یا برعکس، نا همخوانی و نا هماهنگی بخشهای مذکور در چارچوب تحلیل داده و ستانده است.

مهمترین شاخصهای بازدهی آموزش عالی، عبارتند از:

- شاخص نرخ دانش آموختگی، که نسبت تعداد دانش آموختگان به کل دانشجویان را نشان می دهد.
- شاخص افزایش دانش آموختگان. که این شاخص چگونگی بازده سالانه آموزش عالی را نسبت به یک سال معین نشان می دهد.
- شاخص بازدهی سرمایه، که نسبت تعداد دانش آموختگان به هزینه ها در یک دوره است و اندازه گیری کارایی نظام را میسر می سازد.
- شاخص افت تحصیلی.

به طور کلی، بازده سرمایه گذاری در آموزش عالی، بخصوص در دانشگاهها، ارتباط مستقیمی با افت تحصیلی دارد؛ زیرا افت تحصیلی، چه به صورت ترک تحصیل، اخراج و فوت، و چه به شکل توقف در نظام، در هر سال معادل هزینه سرانه آموزشی زیان آور است. به علاوه، افت تحصیلی به معنای اشغال، محلی از ظرفیتهای محدود مؤسسات آموزش عالی و محروم کردن جامعه از بازده نظام آموزشی است. از این رو، محاسبه شاخص افت تحصیلی برای انجام هرگونه برنامه ریزی در زمینه بودجه، فضای آموزشی و اعضای هیأت علمی در داخل نظام آموزش عالی از یک طرف، و ایجاد تعادل در بازار کار نیروی متخصص و تعداد دانش آموختگان دارای تحصیلات عالی از طرف دیگر، دارای اهمیت است. در کشور ایران، « بر اساس محاسبات سازمان برنامه و بودجه، سهم هزینه های آموزش عالی از کل بودجه دولت از ۳ درصد در سال ۱۳۶۸ به ۳/۷ درصد در سال ۱۳۷۱ رسیده است (نورشاهی، ۱۳۷۵).

به رغم بالا بودن نرخهای بازدهی خصوصی و اجتماعی سرمایه گذاریهای آموزش عالی و نیز بالا بودن تقاضای خصوصی برای آن، آموزش عالی به دلایل متعدد با محدودیتهای فزاینده مالی روبروست. از این رو، در موقعیتی که منابع دولتی تأمین مالی آموزش عالی کافی نیست، می توان یا با یافتن منابع جدید یا با افزایش کارآیی و در نتیجه، کاهش هزینه های واحد، در این زمینه اقدام کرد. افزایش کارآیی با کاهش میزان انواع افت تحصیلی میسر می شود؛ یعنی در عین حال که از هزینه های ضایعات آموزشی کاسته می شود، همزمان، محصولی نیز فزونی می یابد. باین ترتیب، افت

حال چنانچه محققى بخواهد به ارزشیابی نظام آموزشی پردازد، ممکن است پرسشهای زیر را مطرح کند:

- چند درصد از افرادی که وارد نظام آموزشی شده اند، این دوره را با موفقیت گذرانده اند؟
- چند درصد از این افراد، تحصیل خود را ناتمام گذاشته و از نظام آموزشی خارج شده اند؟
- فارغ التحصیلان این دوره تا چه اندازه وضعیت مطلوب درسی یافته اند؟
- چه عواملی باعث می شوند که افراد نتوانند دوره های تحصیلی را در زمان مناسب و با موفقیت به اتمام برسانند؟
- به کارگیری کدامیک از برنامه های آموزشی، افت تحصیلی را کاهش می دهد؟

با پرسشهای بالا معلوم می شود که افت تحصیلی بر تمام عناصر درونداد اثر دارد. هرگاه فقط یکی از عناصر درونداد نظام آموزشی - یعنی دانشجو - را در نظر بگیریم، به افت تحصیلی پرداخته ایم. بنابراین، می توان گفت که افت تحصیلی، افت عملکرد تحصیلی و درسی یادگیرنده از سطحی رضایت بخش به سطحی نامطلوب است و چنانچه فاصله قابل توجهی بین استعداد بالقوه و استعداد بالفعل فرد در فعالیت های درسی مشهود باشد، چنین فاصله ای را افت تحصیلی می نامند (ثنایی، شریفی به نقل از افروز ۱۳۷۵).

افت تحصیلی، به طور اعم، شامل سه مفهوم تکرار پایه، ترک تحصیل و کاهش کیفیت تحصیلی است. همچنین، فردی که برای تحصیل در دوره ای ثبت نام کرده، اما در گذر از آن دوره با شکست مواجه شده است، نیز دچار افت تحصیلی شده است. در مورد معنی و مفهوم افت تحصیلی گفته شده است فرض کنید هدف تمام افرادی که در یک دوره تحصیلی ثبت نام می کنند، گذراندن موفقیت آمیز تمام آن دوره در مدت زمان معینی می باشد. از این نظر تکرار یک درس یا دوره، ترک تحصیل عبارت است از وقوع زودرس ترک تحصیل و تکرار پایه تحصیلی در نظام آموزش و پرورش یک کشور افت تحصیلی تلقی می گردد (همان منبع).

افت تحصیلی در آموزش و پرورش:

اعتقاد بر این است که در آموزش و پرورش انواع متعدد افت (ضایعه) وجود دارد، اما آنچه در تمام این انواع مشترک است و تحت یک عنوان کلی می تواند مطرح شود، عدم موفقیت در تحقق بخشیدن به هدفها و مقاصد تربیتی است؛ به عبارت دیگر، هر عاملی که بازده کار مدرسه و خانواده یا اجتماع را از نظر نیل به مقاصد تربیت کاهش دهد، نوعی اتلاف و ضایعه محسوب می شود. بنابراین، هر نوع

نارسایی در هر یک از ابعاد کار تربیت ممکن است منشاء اتلاف و ضایعه باشد. ضعف و کمبود در برنامه ها و روشها یا خط مشی های اجرایی، عدم شایستگی و آزمودگی کادر آموزش، کمبود وسایل و نارسایی در محیط کار، عدم همکاری در مدرسه و خانواده، از مبانی مهم اتلاف به شمار می آیند. ثنایی و شریفی (به نقل از معیری، ۱۳۶۴) از دو نوع افت که بیشتر جنبه کمی دارند و بر مبنای اطلاعات آماری قابل اندازه گیری اند نام می برد: یکی، تکرار پایه های تحصیلی و دیگری، ترک تحصیل میان دوره ای.

تکرار پایه تحصیلی در اثر عدم موفقیت در امتحانات ارتقایی پیش می آید. نوجوانی که در نتیجه عدم احراز شرایط ارتقا به ناچار برنامه ای را تکرار می کند، از هر دو جنبه شخصی و اجتماعی نوعی ضایعه فراهم آورده است.

بعد دیگر افت، ترک تحصیل میان دوره ای است. هرگاه افرادی به علل متفاوت قبل از به پایان رسیدن یک دوره تحصیلی، کوششهای چند سال تلاش قبل خود را به ناگزیر رها و محیط آموزشی را ترک کنند، در حقیقت، نتیجه چند سال تلاش خود را بدون دستیابی به نتیجه مطلوب از دست داده اند. این گونه ضایعه، ترک تحصیل میان دوره ای نامیده می شود.

انواع افت تحصیلی:

اصطلاح « افت » یا « اتلاف » در آموزش و پرورش، از اقتصاد گرفته شده است. بر اساس این دیدگاه آموزش و پرورش به صنعتی تشبیه شده است که بخشی از سرمایه و مواد اولیه ای را که باید به محصول نهایی تبدیل شود، تلف می کند و نتیجه مطلوب و مورد انتظار را به بار نمی آورد. شاید این تشبیه چندان خوشایند نباشد و اصطلاح « قصور در تحصیل » یا « واماندگی از تحصیل » مطلوب تر باشد (ثنایی، شریفی ۱۳۷۵).

با وجود این، اگر از نظر منابعی که جامعه در اختیار نهاد تعلیم و تربیت قرار می دهد و هزینه هایی که برای آن می کند، به آموزش و پرورش بنگریم، بدون شک تصدیق خواهیم کرد آموزش و پرورش یکی از بزرگترین نهادهای اقتصادی جهان است. لذا می توان اصطلاح « افت » یا « اتلاف » را در مورد این نهاد به کار برد و به پرسشی که بیانگر انواع افت است، پاسخ داد. این پرسش، عبارت از این است که چه چیزی تلف گردیده است؟ (امین فر، ۱۳۶۵). پاسخهای عمده این پرسش به قرار زیرند:

- اتلاف هزینه جاری اداره مؤسسات آموزشی توسط دولت
- اتلاف سرمایه گذاریهای ثابت برای احداث و تجهیز فضاهای آموزشی
- اتلاف هزینه های مستقیم آموزشی خانواده، مانند هزینه نوشت افزار و سایر وسایل تحصیل، پرداخت شهریه، حق ثبت نام، کمکهای موردی به مدارس
- اتلاف هزینه های حمل و نقل و ارتباطات برای رفت و آمد دانش آموزان به مدرسه
- اتلاف هزینه ناشی از فرصت از دست رفته بر اثر دیرتر راه یافتن دانش آموز به بازار کار

- اتلاف ناشی از سرخوردگی و از دست رفتن روحیه و احساس حقارت و مانند آنها که جملگی مانع شکوفایی کامل استعدادها و تواناییهای فرد شکست خورده در تحصیل محسوب می شوند
- اتلاف ناشی از هزینه های تحمیل شده به دولت، به علت بروز انحرافات ناشی از سرخوردگی، افسردگی و طغیان نوجوانان شکست خورده
- اتلاف ناشی از هزینه های تحمیل شده به خانواده ها برای جلوگیری یا جبران بروز عوارض روانی، جسمانی و اخلاقی ناشی از شکست فرزندان تحت تکفل آنها
- امین فر (۱۳۶۵) در پاسخ به این پرسش که چگونه می توان وقوع اتلاف را استنباط کرد، می گوید:
- از طریق موانعی که نظامهای آموزشی را از دستیابی به هدفهای خود باز داشته اند.
- وی همچنین در برابر این پرسش که چگونه و به چه صورتی نظامهای آموزشی از هدفهای خود باز مانده اند، خاطر نشان می سازد که به صورت ذیل:
- عدم موفقیت دانش آموزان در دستیابی به هدفهای تحصیلی مربوط
- مردودی و تکرار پایه های تحصیلی
- ترک تحصیل زودرس
- بیکاری فارغ التحصیلان و نامناسب بودن تحصیلات آنان با شرایط کار و اشتغال در جامعه.
- و بالاخره، او افت تحصیلی در آموزش و پرورش را به صورتهای زیر طبقه بندی می کند:
- ۱- افت بر اثر قصور نظام اجتماعی در فراهم آوردن آموزش و پرورش همگانی
- ۲- افت بر اثر قصور نظام اجتماعی در آوردن کودکان، نوجوانان و جوانان به داخل نظام آموزش و پرورش
- ۳- افت بر اثر قصور نظام آموزشی در ایجاد هدفها و برنامه های متناسب آموزشی
- ۴- افت بر اثر قصور نظام آموزشی در دستیابی به هدفها و برنامه های مؤثر آموزشی

افت تحصیلی در آموزش عالی:

افت تحصیلی در آموزش عالی نیز مطرح است و خود را به صورت اخراج، ترک تحصیل و انصراف و گاهی نیز با توجه به سطح کیفی آموزش، به شکل تکرار واحدهای درسی و در نتیجه، طولانی شدن دوره تحصیلی، نشان می دهد.

افت تحصیلی، یکی از شاخصهای عملکرد دانشگاهها و مؤسسات آموزشی است. نرخهای بالای افت تحصیلی دانشجویان، نمایانگر اتلاف سرمایه است و غالباً این مسأله را اتلاف دانشجویی یا خودداری از تحصیل می خوانند. نرخ خودداری از تحصیل می تواند به عنوان شاخص یکی از جوانب عملکرد سازمانی به حساب آید. تفاوت نرخ خودداری از ادامه تحصیل در بین دانشگاهها در بریتانیا بسیار چشمگیر است به طوری که برای دانشجویانی که در سال ۱۹۸۰ وارد دانشگاه شده اند، نرخ افت تحصیلی از ۳/۴ درصد برای دانشگاه کمبریج تا ۲۳/۶ درصد برای دانشگاه آبردین، متفاوت بود.

در بریتانیا، نرخ افت تحصیلی بر اساس درصد ورودیهایی که موفق نشده اند ظرف مدت شش سال از بدو ورود، دوره تحصیلات خود را با موفقیت به اتمام برسانند، محاسبه می شود (جونز^۱ ۱۹۹۳، ترجمه عمادزاده ۱۳۶۷).

آستین نیز نتایج مشابهی را برای ایالات متحده آمریکا به دست آورده است. در مطالعات آستین نیز افت یا شکست تحصیلی درصدی از ورودیهایی سال X است که پس از N سال بعد نتوانسته فارغ التحصیل شوند.

در تحلیل این ارقام باید دقت زیادی به خرج داد. در سطح دانشگاه احتمال دارد که میزان اتلاف تحت تأثیر عواملی، نظیر کیفیت ورودی دانشجویان و ترکیب موضوعهای تدریس شده، باشد. جونز و تایلور^۲، پژوهشی با یک تحلیل رگرسیون وزنی به صورت مقطعی بین ۴۵ دانشگاه در مورد عوامل تعیین کننده علل خودداری دانشجویان از ادامه تحصیل در بریتانیا انجام داده و به این نتیجه رسیده اند که اتلاف، تابعی از چهار متغیر به شرح زیر است:

۱- وضعیت ورودی دانشجویان، که از راه متوسط امتیاز دانشجویان ورودی در یک مؤسسه آموزشی خاص اندازه گیری می شود.

۲- ترکیب رشته های تحصیلی، که با درصد ثبت نام دانشجویان ورودی در هر مؤسسه برای رشته های مختلف اندازه گیری می شود.

۳- متغیر اقامت، که درصد دانشجویان دوره کارشناسی که به صورت تمام وقت در خوابگاههای دانشجویی زندگی می کنند.

۴- وضعیت خاص هر دانشگاه، این متغیر به عوامل خاصی که بعضی از دانشگاهها با آن روبرو هستند اشاره دارد. برای مثال، در مطالعه جونز و تایلور، دانشجویان ورودی به دانشگاه اسکاتلند، به طور متوسط، جوان تر از دانشجویان ورودی سایر دانشگاههای بریتانیا بودند، به علاوه، دوره های دانشگاهی در اسکاتلند، به طور معمول، طولانی تر از دوره های سایر دانشگاه بود و بنابراین، برای محاسبه شکست تحصیلی در این دانشگاهها باید یک سال به مدت تحصیل اضافه می شد.

بدین ترتیب، وضعیت ورودی دانشجویان با خودداری از ادامه تحصیل، ارتباطی معکوس دارد؛ دانشجویان توانا تر نسبت به دیگران، به احتمال کمتری دچار شکست تحصیلی می شوند، زیرا احتمال کمتری وجود دارد که آنان در امتحانات مردود شوند. نرخ اتلاف در دانشگاههایی که در رشته زبان و بازرگانی و علوم اجتماعی تخصص یافته اند، به طور نسبی اندک است؛ زیرا پراکندگی عملکرد امتحانات در این رشته ها به طور عام و به نسبت ناچیز است. بالاخره، دانشگاههایی که قادرند فضای مناسبی برای درصد چشمگیری از دانشجویان خود در خوابگاهها تأمین کنند نسبت به دیگر دانشگاهها با نرخ کمتری از اتلاف مواجه اند. کاهش نرخ اتلاف، عمدتاً به خاطر نزدیکی دانشجویان در دانشگاهها به تسهیلات رایانه ای، کتابخانه و به خاطر ترویج فرهنگ دانشگاهی است، گرچه تأثیر

- J o hnes.

- J . Johnes & Taylor.

تسهیلات خوابگاهی ممکن است بر کاهش نرخ اتلاف بسیار اندک باشد (جونز، ۱۹۹۳، ترجمه عمادزاده، ۱۳۷۶).

در ایران، پریدخت وحیدی - تحت عنوان شاخصهای آموزش عالی در ایران - آورده است که مقدار کمی شاخص افت تحصیلی، با استفاده از تعداد پذیرش در هر سال AT و تعداد دانش آموختگان در N سال بعد GT+N در حالی که N برابر با متوسط طول دوره تحصیل قابل محاسبه است (نورشاهی، ۱۳۷۵)

نظریه های افت تحصیلی:

تحقیق در مورد ترک تحصیل دانشجویان در ایالات متحده آمریکا از اواسط دهه ۱۹۷۰ افزایش چشمگیری داشته است. تحقیقات زیادی در محیط های آموزشی متنوع (مثلاً، دو ساله، چهار ساله مکاتبه ای و حضوری)، گروههای دانشجویی مختلف، گروههای اقلیت و اکثریت، مرد و زن، و زمینه های اقتصادی متفاوت (مثلاً، خصوصی و دولتی) انجام شده است و پاره ای نیز در حال انجام است (تینتو^۱، ۱۹۹۲، ترجمه مهر علی زاده ۱۳۷۶).

این گونه گسترش تحقیقات بدین صورت، سردرگمی هایی هم به همراه داشته است. با وجود نتایج به دست آمده در زمینه ویژگی کل دانشجویان ترک تحصیل کرده و تنوع تحقیقات در محیط های آموزشی مختلف، در ارائه نظریه های متنوع و روشهای شناسایی مربوط به عوامل اصلی ترک تحصیل در مؤسسات آموزشی عالی، توافقی حاصل نشده است.

در برخی تحقیقات، عوامل افت تحصیلی در خود فرد و در برخی تحقیقات دیگر این عوامل در محیط و سازمان (مؤسسه آموزش عالی) جستجو می شود. به طور کلی، می توان نظریه های مربوط به این مسأله را در پنج گروه زیر طبقه بندی کرد:

- نظریه های روانشناختی ترک تحصیل دانشجویان
- نظریه های جامعه شناختی ترک تحصیل دانشجویان
- نظریه های اقتصادی ترک تحصیل دانشجویان
- نظریه های مؤسسه ای^۲ ترک تحصیل دانشجویان
- نظریه های تعاملی ترک تحصیل دانشجویان (همان منبع).

نظریه های روان شناختی ترک تحصیل دانشجویان:

این نظریه ها بر آنند که رفتار دانشجویان در وهله اول متأثر از نگرشهای آنان، بویژه ویژگیهای روانشناختی فردیشان است. الگوهایی، مانند الگوهای سامرسکیل^۳ و مارکس^۴ بر اهمیت ویژگیهای عقلانی اشاره دارند که بر توانایی فرد بر موفقیت علمی در زندگی دانشگاهی تأثیر می گذارند. الگوهایی،

-
- T i n t o .
 - I n s t i t u t i o n a l t h e o r i e s .
 - ê - S u m m e r s k i l l .
 - ë - M a r k s .

چون الگوهای هیلبروان^۱، رز^۲ و التون^۳ بر ویژگیهای شخصی انگیزشی، خلق و خوی دانشجویان و تأثیر تواناییها و میزان تمایل آنان بر تحقق موفقیت علمی، تأکید دارند. این محققان برآنند که ویژگیهای شخصی ترک تحصیل کنندگان و ماندگاران را متمایز سازند، مثلاً، هیلبران (۱۹۶۵) در مقایسه بین ترک تحصیل کنندگان و ماندگاران، اظهار داشت دانشجویانی که افت تحصیلی داشته اند، نسبت به ماندگاران، بلوغ کمتر، تمرکز بیشتر در برابر قدرت، تلاش زیادتر و وابستگی کمتری داشته اند (تینتو، ۱۹۹۳، مهرعلی زاده، ۱۳۷۶).

تینتو، ۱۹۹۳ به نقل از التون ترک تحصیل را ناشی از عدم سازگاری و خصومت صریح دانشجویان می داند؛ بدین معنی که آنان تخاصم خود را متوجه دانشگاه کرده و یا ترک تحصیل می کنند. بدین ترتیب، در این نظریه، علت اولیه ترک تحصیل و ماندگاری، ناشی از تأثیر رفتار و ویژگیهای فردی است. در چنین الگویی، ترک تحصیل، بازتابی از کمبودها و ضعفهای فردی قلمداد می شود. در واقع، در این الگو، علت ترک تحصیل به ناتوانی شخصی فرد در برآوردن تقاضای زندگی دانشگاهی نسبت داده می شود. گرچه عوامل بیرونی ممکن است در این امر مؤثر باشد اما عامل فردی به تنهایی نیز می تواند علت اولیه ماندگاری و ادامه تحصیل باشد.

این دیدگاه در عین حال که از نکات مثبتی برخوردار است و بر رفتارهای فردی تأکید می کند، مشکلاتی را نیز دربر دارد؛ از جمله آنکه این بررسیها جنبه اکتشافی ندارند، زیرا در آن تأثیر موقعیتها بر رفتارهای دانشجویان، تا اندازه زیادی، نادیده گرفته شده و در نتیجه، الگوی مناسبی از ترک تحصیل برای تحقیقات و سیاستهای آموزش عالی فراهم نگردیده است. گرچه این دیدگاه نقش اساسی شخصیت را در پاسخهای فردی به موقعیتهای آموزشی روشن می سازد، اما هرگز نمی گوید که چرا در برخی موقعیتها این تفاوتها مشاهده می شود و در برخی موقعیتهای دیگر (همان منبع).

نظریه های اجتماعی ترک تحصیل دانشجویان:

این نظریه ها بر تأثیر عوامل محیطی و اجتماعی بر رفتار دانشجویان در مؤسسات آموزش عالی تأکید دارند. این نظریه ها دستیابی به آموزش عالی را صرفاً بخشی از فرآیند وسیعتر دسترسی اجتماعی قلمداد می کنند و موفقیت یا شکست تحصیلی دانشجویان را به نیروهایی که در فرآیند کلی موفقیت اجتماعی دانشجو سهیم هستند، نسبت می دهند. نظریه های اجتماعی به جای تمرکز بر ویژگیهای فردی، به ویژگیهای افراد، مؤسسات و جامعه به صورت پایگاه اجتماعی، نژاد، اعتبار مؤسسه ای و نوعی از فرصت می پردازند که جایگاه مؤسسه و فرد را در سلسله مراتب کلی تر جامعه توصیف می کند. مؤسسات اجتماعی به طور اعم و آموزش عالی به طور اخص، در خدمت نخبگان اجتماعی و آموزشی و مسلط قرار دارند. از دیدگاه آنان ترک تحصیل دانشجویان باید به منزله جریانی فراتر از یک قشربندی اجتماعی که الگوهای نابرابری آموزشی و اجتماعی موجود را تحکیم می بخشد، مورد توجه قرار گیرد. ترک تحصیل دانشجویان باید در پرتو الگوهای موجود در میان افراد و مؤسسات مختلف نگریسته شود

- H i l b r u n .
- r o s e .
ê - E l t o n .

که نابرابری اجتماعی را به طور کلی تقویت می کنند؛ لذا اعتقاد بر آن است که پایگاه اجتماعی فرد، نژاد و جنس، شاخصهای مهمی برای موفقیت دانشجوی محسوب می شوند (همان منبع).

نظریه های اقتصادی ترک تحصیل دانشجویان:

دیدگاه همگانی بر آن است که تصمیم گیریهای افراد برای ادامه تحصیل، ناشی از تصمیم گیریهای اقتصادی است که هزینه ها و فایده های راههای مختلف سرمایه گذاری در منابع اقتصادی کمیاب را مورد توجه قرار می دهند. ادامه و یا ترک تحصیل، بازتابی از عوامل اقتصادی است؛ بویژه عواملی که بر فواید حاصل از آموزش دانشگاهی و منابع مالی صرف شده توسط فرد برای ادامه تحصیل، تأثیر می گذارند. این نظریه ها درصد توصیف آن دسته از عوامل ویژه مربوط به یک مؤسسه هستند که افراد به هنگام ورود به آن مؤسسه به محاسبه هزینه های حاصل از آن می پردازند. این نظریه ها صرفاً به اندازه گیری عوامل اقتصادی می پردازند و در کل، بر اهمیت کمکهای مالی و منابع تأمین مالی در ادامه تحصیل دانشجویان تأکید می ورزند، مثلاً، چرچیل^۱ (۱۹۸۲) و استمپن^۲ (۱۹۸۸) معتقدند که یکی از کمکها به شکل کار - تحصیل می تواند ارائه شود و ساعات کار محدود و کمکهای مالی مربوط بر ادامه تحصیل دانشجویان تأثیر گذار است. آستین، ۱۹۷۵ چنین تأثیر مثبتی را بیشتر ناشی از تأثیرات روابط کاری بواسطه تعامل دانشجوی با اعضای دیگر دانشگاه می داند که منجر به رضایت دانشجوی گشته و ارتباطی با کمکهای مالی ندارد (همان منبع).

گرچه در زمینه اهمیت ملاحظات مالی در ادامه تحصیل دانشجویان طبقه کارگر و محروم تردید چندانی وجود ندارد اما چنین می نماید که عوامل مالی در تصمیم گیری دانشجویان برای ادامه یا ترک تحصیل در اولویت دوم قرار دارد.

هرچند دانشجویان همواره منابع مالی را علت ترک تحصیل خود بیان می کنند، اما این دلایل معمولاً از عوامل دیگری، مثل عدم رضایت از مؤسسه، ناشی می شود که با منبع مالی ارتباط چندانی ندارند. معمولاً وقتی دانشجویان از تجارب دانشگاهی خود راضی باشند، بار مالی ادامه تحصیل خود را نیز تحمل می کنند. البته، این مسأله به معنی آن نیست که نوسانات کوتاه مدت در منابع مالی منجر به ترک تحصیل بعضی از دانشجویان، بویژه دانشجویان محروم، نمی شود. به هر حال، این عوامل به لحاظ ماهیت، غالباً کوتاه مدت هستند و نمی توانند الگوهای بلند مدت ترک تحصیل در آموزش عالی را توضیح دهند. ممکن است گفته شود که نظریه های اقتصادی برای بررسی ادامه تحصیل در سطح نظام آموزشی، مناسب تر از سطح مؤسسه هستند؛ مثلاً، در طول زمان این احتمال وجود دارد که به علت کمکهای مالی مختلف و تغییر شرایط اقتصادی در بازار کار، شاخصهای کلی که به واسطه آنها گروههای دانشجویی می توانند به پایان تحصیلات کالج پایان دهند، تحت تأثیر قرار بگیرند (همان منبع).

- C h urchill.

- S t ampen.

نظریه های مؤسسه ای ترک تحصیل:

این نظریه یک نظریه محیطی است، اما به جای تمرکز بر عوامل گسترده اقتصادی-اجتماعی، بر تأثیر سازمانی مؤسسات آموزش عالی تأکید دارند. نظریه های مؤسسه ای ترک تحصیل، مانند نظریه های بین^۱ (۱۹۸۲) و کامنز^۲ که از مطالعات مربوط به اجتماعی کردن و رضایت دانشجویان می دانند. عقیده اصلی آنان این است که ترک تحصیل، بیشتر بازتاب رفتار مؤسسه ای است که دانشجویان در آن به تحصیل می پردازند. محققان نوعاً بر تأثیر ابعاد سازمانی، نظیر ساختار دیوانسالاری، اندازه نسبت دانشجو که به ویژگیهای فردی نیز اشاره شده

در این زمینه، نظریه های تعاملی، ترک تحصیل دانشجویان را ناشی از تعامل دو جانبه و پویا بین محیط و افراد ذکر می کنند و این دو عامل قابل تفکیک نیستند و اساساً به گونه ای در هم تنیده شده اند که هر کدام به تفسیرهایی که افراد برای تجارب خود دارند، شکل می دهند. موضوع مهم، درک فرد از موقعیت است؛ شناختی که به تفسیر رویدادهایی بر می گردد که اساساً نتیجه ای پویا از نحوه تعاملهای فرد با دیگر افراد و محیط وسیعتر پیرامون اوست.

در دیدگاه تعاملی، نظریه های زیادی مطرح است. ساده ترین آن بر اجتماعی کردن و تکمیل نقش فرد) برای توصیف ترک تحصیل دانشجو تأکید می ورزد. تینتو (۱۹۹۳) این نظریه هارا به شرح زیر مطرح می کند: پروین^۱ و روبین^۲ (۱۹۶۷) و روتمن^۳ (۱۹۷۲) بر اساس این نظریه اعتقاد دارند که اجتماعی کردن نقش دانشجو برای دامه تحصیل یک موضوع اساسی است. در نتیجه هماهنگی دانشجو با نقشی که او خود ترسیم می کند احتمال ادامه تحصیل او افزایش می یابد. بر عکس، هر اندازه بین ادراک فرد از خود و نقش دانشجویی او شکاف وجود داشته باشد، احتمال ترک تحصیل افزایش می یابد. اشکال این نظریه آن است که فقط بعضی از شکلهای ترک تحصیل را می توان با این الگو توصیف کرد؛ در حالی که بسیاری از الگوهای دیگر ترک تحصیل با دلایلی متفاوت وجود ندارد.

الگوی پیچیده تر، الگوی تینتو (۱۹۸۷) است. تینتو با الهام از کارهای اولیه اسپادی^۴ و بررسیهای امیل دورکیم^۵ در زمینه ارتباطات اجتماعی و فردی، و نیز مطالعات انسان شناس هلندی - آرنولد وان گنیپ^۶ - درباره مراحل و آداب عضویت اجتماعی، مبانی نظری مربوط به ترک تحصیل را ارائه داده است. این الگو معتقد است که مؤسسات آموزشی، شباهت زیادی به دیگر جوامع انسانی دارند. فرآیند ماندگاری و ترک تحصیل، بسیار شبیه به فرآیندهای درون جوامع است که بر عضویت گروهی تأثیر می گذارند. تصمیم دانشجویان در مورد ادامه یا ترک تحصیل، به صورت مستقیم و غیر مستقیم، تحت تأثیر تجارب عقلی و اجتماعی فرد در اجتماعات مختلف و فضای علمی و اجتماعی است که محیط دانشگاه را تشکیل می دهند. این شرایط بویژه بازتاب تجارب و تعهدات فرد در قبال هدف پایان تحصیل و نیز در قبال مؤسسه است. از این رو تصمیم به ترک تحصیل، هم بازتاب تفسیر فرد از آن تجارب و هم از ویژگیهای شخصی اوست که به نحوه تعامل فرد و ترک او از محیط پیرامون دانشگاه بستگی دارد. این الگو، با توجه به توانایی شخص برای تأمین حداقل استانداردهای علمی، به تعامل و ارتباط فرد - بویژه با اعضای هیأت علمی و دانشجویان هم رشته به عنوان عوامل اولیه - می پردازد.

الگوهای تعاملی، به رغم پیچیدگیهای زیاد، دیدگاه کلی تری از فرآیند ترک تحصیل به دست می دهند. در این الگوها، دیدگاه روانشناختی و سازمانی در هم تلفیق می شوند و می توان انواع مختلف ترک تحصیل را در آنها که نوعاً افت تحصیلی نامیده می شوند، طبقه بندی کرد؛ برای مثال،

-	P e rvin.
-	R u bin.
ê	R o otman.
ë	S p ady.
ì	D u rkheim.
í	A r nold Van Gennep.

مطالعه استوکر و همکاران^۱ (۱۹۸۸) طی نه سال در چند مؤسسه راجع به ادامه تحصیل، بیانگر این دیدگاه است که سازگاری دانشجویان در محیط علمی، روابط اجتماعی دانشگاهی، بویژه تعامل با استادان و همسالان و شناخت از سازگاری علمی و اجتماعی، مهمترین عوامل پیشگویی کننده ادامه تحصیل بعد از ورود به دانشگاه می باشند. در مطالعات ترک تحصیل، در کل، فرض بر این است که سنجش تعاملات، نظیر فراوانی تعامل دانشجوی و مدرس، گواه مناسبی برای سازگاری دانشجو در دانشگاه به شمار می رود. البته، این فرض در مورد بسیاری از دانشجویان صادق است. بعضی دانشجویان خود را معاشرتی قلمداد می کنند، گرچه حداقل تماس را با مدرسان دارند. این امکان هم هست که بعضی دیگر خود را منزوی تلقی کنند، حال آنکه تماس فراوانی با مدرسان دارند. در این حال، کیفیت تماس بیش از خود تماس می تواند به منزله کلید درک فرد از مشارکت، مؤثر باشد (همان منبع).

نظریه سرمایه انسانی:

میس^۲ (۱۹۹۳) بیان می کند نظریه سرمایه انسانی یک نظریه جدید نیست و حتی در سال ۱۷۷۶ آدام اسمیت در کتاب خود به نام ثروت ملل به آن اشاره کرده است. اما از زمان سخنرانی شولتز در افتتاحیه انجمن اقتصاددانان آمریکا در سال ۱۹۶۰، این مبحث گسترش پیدا کرد و کاملاً وارد جریان منابع اقتصادی شد. شولتز دو مبحث را مطرح کرد:

مبحث اول در زمینه هزینه برای آموزش (و فعالیتهای دیگر که به ایجاد سرمایه انسانی می انجامند مانند بهداشت، مهاجرات و ...) است. بر طبق عقیده بلاگ^۳، مفهوم سرمایه انسانی این است که مردم به شکلهای مختلف برای خود هزینه می کنند، هزینه ای نه به خاطر بهره مندیهای زمان حال، بلکه به دلیل بازده های پولی و غیر پولی در آینده.

درباره مبحث دوم که با نظر اول مرتبط، ولی در عین حال متفاوت با آن است، شولتز می گوید که ارزش سرمایه انسانی انسانها و جوامع را می توان اندازه گیری کرد و این ارزیابی می تواند تعیین کننده رشداقتصادی باشد. این عقیده، به تحقیقات دنیسون (۱۹۶۲) درباره برآورد سهم آموزش در رشد اقتصادی آمریکا و برآورد بازده آموزش ساخاروپولس^۴ (۱۹۸۱) منجر شده است (میس، ۱۹۹۲، روشنایی، ۱۳۷۶).

انگیزه هزینه برای آموزش: شواهد نشان می دهند که منابع اقتصادی آینده در تصمیم گیری دانشجویان برای کسب آموزش عالی تأثیر دارند؛ یعنی آنان هزینه کردن برای آموزش را سرمایه گذاری محسوب می کنند. مطالعه ای از ویلیام^۵ (۱۹۸۶) و گوردون^۶ درباره انتخاب ادامه تحصیل نشان می دهد که برای ادامه تحصیل در سطح مورد انتظار، کسب درآمد در آینده تأثیر دارد

-	S t o c k e r.
-	M a i c e.
ê	- B l a u g.
è	- P s a c h a r o p o u l o s.
ì	- W i l l i a m.
í	- G o r d o n.

فریمن^۱ ۱۹۸۱ شواهدی در حمایت از نظریه سرمایه انسانی ارائه می دهد و می گوید به نظر می رسد درآمدی که انتظار می رود در آینده به دست آید، در تصمیم گیری برای ادامه تحصیل یا تغییر رشته دانشجویان و یا ترک تحصیل مؤثرند. مورفی و ولش^۲ (۱۹۸۹) بر نقش درآمد، به عنوان انگیزه ای برای آموزش تأکید دارند. آنان چنین اظهار می کنند:

همان طور که بازده های پایین در دهه ۱۹۷۰ به کاهش نرخ ثبت نام در آموزش عالی انجامید، افزایش بازده های آموزشی در سالهای اخیر موجب افزایش ثبت نام شده است.

سؤالی که در اینجا مطرح می شود، این است که آیا درآمد بالاتر افراد تحصیل کرده نتیجه کسب آموزش بیشتر است یا نتیجه عامل یا عوامل دیگر. بلاگ (۱۹۸۲) اظهار می دارد: بین دو گروه از افراد همسال و هم جنس، افرادی که تحصیلات بالاتری دارند، به طور متوسط، بیش از افرادی که تحصیلات کمتری دارند، درآمد خواهند داشت. حتی اگر هر دو گروه در یک صنف و یا یک طبقه شغلی باشند (میس ۱۹۹۲، روشنایی ۱۳۷۶).

عوامل مؤثر بر افت تحصیلی:

عوامل متعددی باعث افت تحصیلی یا اتلاف آموزشی می گردند. در قرن نوزدهم، این بحث مطرح بود که اصولاً موفقیت علمی افراد زائیده محیط است یا وراثت. یکی از مشاهیر اولیه طرفدار تأثیر محیط، به نام آلفونس دوکاندول سوئسی، چنین می گوید: تعلیمات ابتدایی، بویژه متوسطه و دانشگاهی، فارغ از عوامل سیاسی و مذهبی که به خوبی سازماندهی شده باشند می توانند در موفقیت جوانان مؤثر باشند.

ثنایی و شریفی (۱۳۷۵) به نقل از آلفرد اوین، تحصیلات خوب را عامل موفقیت می داند. فرانسیس گالتون نیز نبوغ و هوش را عامل موفقیت برشمارد و هوش را امری ناشی از وراثت می داند. متون علوم تربیتی، افت یا موفقیت یک فرد در امر تحصیل ناشی را از سه عامل می داند، از جمله رفتارهای ورودی شناختی (ویژگیهای شخصیتی و فردی)، رفتارهای ورودی عاطفی (انگیزه، علاقه و نگرش در قبال تحصیل) و رفتارهای ورودی کلی (هوش و استعداد). نظریات تربیتی بر آن دلیل که تنها عامل موفقیت یا شکست را در فرد یادگیرنده می بیند نظریه کاملی نیست.

در آموزش و پرورش، عوامل مؤثر بر افت تحصیلی را به دو دسته عوامل داخلی و خارجی تقسیم کرده اند. عوامل داخلی، ریشه در نظام آموزش و پرورش دارد و عوامل خارجی، شامل عوامل فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی است. عوامل داخلی مؤثر بر افت تحصیلی، عبارتند از:

۱. نامتناسب بودن هدفها و محتوای برنامه ها با نیازها، استعدادها و علایق دانش آموزان
۲. نامتناسب بودن روشها و امکانات آموزش و پرورش با محتوای برنامه ها
۳. نامتناسب بودن صلاحیتهای و شایستگیهای معلمان با نیازهای برنامه ها

- F r e e m a n .
- M o r p h y & W e l s h .

۴. نامتناسب بودن مقررات، شرایط و فضای مدرسه و کلاس با نیازها و شرایط اجتماعی و روانی دانش آموزان

۵. نامتناسب بودن روشهای ارزشیابی و سنجش یادگیری و میزان پیشرفت تحصیلی دانش آموزان. عوامل خارجی مؤثر بر افت تحصیلی نیز عبارتند از:

۱. فقر و محرومیت اقتصادی

۲. شرایط و عوامل فرهنگی و اجتماعی

۳. شرایط و عوامل خانوادگی

۴. محرومیتهای محلی و جغرافیایی و توزیع نامناسب امکانات آموزشی (امین فر، ۱۳۶۷).

طبقه بندی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی را با اندکی تفاوت (عوامل درونی و عوامل بیرونی) از سوی دیگر اندیشمندان نیز مطرح کرده اند. عوامل درونی و بیرونی، از یکدیگر قابل تفکیک نیستند و با یکدیگر تعامل همیشگی و مستمر دارند. امکانات نظام آموزشی، آموزشگاه و روشهای تربیتی، عوامل درونی هستند که تجربیات یادگیری دانش آموزان را تحت تأثیر قرار می دهند. عوامل بیرونی، به فرهنگ، جامعه و زمینه های اجتماعی و اقتصادی آن، موقعیت اجتماعی، زبان، نژاد، قوم یا وضعیت اجتماعی خانواده، سن و جنس کودکان و سلامت جسمی و روانی آنان برمی گردد

عده دیگری نیز موفقیت یا عدم موفقیت فرد را از بُعد دیگری به دو عامل درونی و بیرونی مربوط می دانند. منظور آنان از عوامل درونی، توانایی و کوشش فرد، و منظور از عوامل بیرونی، عواملی نظیر مسایل خانوادگی و مسایل اقتصادی است^۱.

یونسکو (۱۹۸۷) دلایل افت تحصیلی در هفت کشور مختلف جهان را به موارد زیر مربوط می داند: ۱- دلایل خانوادگی، ۲- معلم، ۳- آموزشگاه، ۴- دلایل مربوط به محیط مشترک. در کنفرانس بین المللی روانشناسی آموزشگاهی در سال ۱۹۵۴، عوامل افت تحصیلی را به چهار دسته تقسیم کردند:

۱- عوامل جسمانی، ۲- عوامل مربوط به روش مخصوص آموزشگاهی، ۳- عوامل اجتماعی و ۴- آموزشگاهی ذکر کرده اند (ثنایی، شریف، ۱۳۷۶ به نقل از گنابادی، ۱۳۴۳).

بنابه نتایج حاصل از یک کار تحقیقی (ثنایی، شریف، ۱۳۷۶ به نقل از یحیوی، ۱۳۶۸)، عوامل مختلف افت تحصیلی به شش دسته قابل تقسیم اند. این عوامل و میزان اثرگذاری آنها به شرح زیر است:

۱. عوامل ناشی از نظام آموزشی ۲۴/۸۶ درصد

۲. عوامل ناشی از ویژگیهای معلم ۱۶/۶۷ درصد

۳. عوامل خانوادگی ۱۶/۴۸ درصد

۴. عوامل فردی ۱۴/۷۴ درصد

۵. عوامل محیط آموزشی ۱۱/۸۵ درصد

۶. عوامل اجتماعی ۱۱/۶۸ درصد

۶. عوامل اجتماعی ۱۱/۶۸ درصد

مرور پژوهش های انجام شده:

الف- پژوهش های داخلی:

✱ آمار نشان می دهد که نرخ فراغت از تحصیل در برنامه اول توسعه برای مقاطع کارشناسی (با احتساب $N=5$) طی سالهای ۶۸، ۶۹، ۷۰ و ۷۱، به ترتیب ۸۸٪، ۹۳/۹٪، ۸۰/۴٪ و ۸۶٪ و برای سالهای ۶۴، ۶۵ و ۶۶ (با احتساب $N=6$)، نیز به ترتیب ۱۰۳، ۱۰۸ و ۱۰۲ درصد بوده است.

در بررسی میزان افت تحصیلی دانشجویان دوره کاردانی مراکز تربیت معلم کشور، با ۱۲/۳۴٪ نرخ افت تحصیلی، میزان افت تحصیلی دختران دانشجو در کل کشور، برابر با ۵/۶٪ و در میان پسران، معادل ۷٪ گزارش شده است.

✱ در یک بررسی انجام شده، مطابق شاخص کلی ضریب دانش آموختگی در ایران در فاصله سالهای ۱۳۵۷-۱۳۴۸، به طور متوسط، سالانه نزدیک ۲۳٪ دانشجویان فارغ التحصیل شده اند. بیشترین ضریب در دوره بررسی شده، متعلق به گروه تخصصی فنی - مهندسی (به طور متوسط ۲۴٪) و کمترین آن متعلق به گروههای پزشکی و هنر (۱۹٪) بوده است. این شاخص، در بین سالهای ۶۱-۱۳۵۱ به متوسط در حدود ۱۵٪ در کلیه گروهها رسیده است.

✱ نسرین نور شاهی در یک بررسی با عنوان «محاسبه نرخ افت تحصیلی پذیرفته شدگان مقطع کارشناسی ورودی ۶۷ در سال ۱۳۷۵» به این نتیجه رسید که از کل دانشجویان نمونه مورد بررسی، در حدود ۶۹٪ با مدرک کارشناسی فارغ التحصیل شده اند که بیشترین در صد در گروه علوم انسانی با ۷۷/۶٪ بوده است، نتایج این تحقیق نشان می دهد که نرخ افت تحصیلی بر حسب تعداد دانشجویان اخراجی، انصرافی، تارکان تحصیل و بیش از حد مجازمانده در دانشگاه برابر با ۱۸/۷٪، با احتساب مجموع دانشجویانی که مدرک معادل کاردانی اخذ کرده اند ۲۱/۲٪ و با مجموع فارغ التحصیلان معادل کاردانی و معادل کارشناسی، افت در نمونه مورد بررسی، برابر با ۲۳٪ بوده است.

✱ بهزاد شمس (۱۳۷۴) نیز پژوهشی، با عنوان «ویژگیهای دموگرافیک و شخصیتی دانشجویان مشروط و غیرمشروط دانشگاه علوم پزشکی اصفهان» انجام داد. نتایج پژوهش حاکی از آن بود که بین دو گروه دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی، تفاوت معنی داری از لحاظ متغیرهای دموگرافیک و شخصیتی وجود داشت. نتایج تحقیق، همچنین، مؤید ارتباط طیف وسیعی از متغیرهای دموگرافیک (از قبیل سن، جنس، وضعیت تأهل، بومی و غیربومی بودن، نوع سکونت) و وضعیت اقتصادی و روانشناختی و شخصیتی (مثل افسردگی، خستگی عصبی و روانی، واکنشهای هیستریک، علاقه مندی به رشته و احساس کنترل داشتن یا نداشتن) با رفتار تحصیلی ناموفق دانشجویان بود.

✱ محمد حسین پورکاظمی پژوهشی، با عنوان «عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان در سطح کشور» انجام داد که در آن عواملی، چون وضعیت استادان و سابقه علمی دانشجویان در موفقیتشان بررسی شد. نتایج این تحقیق نشان داد که: ۱- معدل کتبی سال چهارم متوسطه بستگی بالایی با نمره آزمون سراسری دانشگاهها دارند. همبستگی بالا بین معدل کتبی سال چهارم و نمره کل

آزمون سراسری و نیز نمره کل آزمون کارشناسی ارشد (ملاک موفقیت دانشجوی) حاکی از این است که سابقه علمی دوران دبیرستان، یکی از عوامل مهم در موفقیت تحصیلی دانشجوی محسوب می شود.

۲- همبستگی میان ارزش علمی استادان و نمره کارشناسی ارشد دانشجویان، متغیر و در سطح پایین است. لذا می توان نتیجه گرفت که حتی اگر استادان با سابقه علمی بالا را برای تربیت دانشجویان در نظر بگیریم، چنانچه دانشجوی زمینه لازم را نداشته باشد، استادان در امر آموزش وی موفق نخواهند بود. به طور کلی از پژوهش یاد شده می توان نتیجه گرفت که سوابق تحصیلی دانشجوی در دوران دبیرستان در موفقیت او در رشته های مورد بررسی، عامل مهمی است.

✪ **مصطفی عسگریان پژوهشی، با عنوان « مطالعه مسائل آموزشی و اقتصادی دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاه های دولتی تهران » انجام داد. هدف این پژوهش، عبارت بود از:**

الف: شناسایی نارسایی های مربوط به امور آموزش دانشجویان از نظر عوامل مؤثر در انتخاب رشته تحصیلی، مدیریت آموزشی، نیروهای انسانی، محتوای درسی، امکانات و خدمات آموزشی.

ب: شناسایی مشکلات اقتصادی دانشجویان از نظر وضعیت مالی، تغذیه، مسکن و بهداشت، درمان و گذراندن اوقات فراغت بود.

نمونه آماری این پژوهش، در حدود ۸۵۴۷ (۲۴۵۲ دختر و ۶۰۹۵ پسر) نفر بود. مطابق نتایج این تحقیق، حدود ۵۵ درصد از دانشجویان، کتاب های درسی خود را در حد متوسط و ضعیف، ارزیابی و ۶۴ درصد نیز کیفیت جزوه های درسی خود را در حد متوسط و ضعیف توصیف کرده اند. ۷۲/۵ درصد کیفیت آزمایشگاه محل تحصیل خود را در حد متوسط و ضعیف دانسته اند.

نزدیک به ۷۳ درصد از دانشجویان به کیفیت اداره آموزش محل تحصیل خود رتبه ای در حد متوسط و ضعیف داده و در حدود ۶۴ درصد هم کیفیت گروه آموزشی و استاد راهنمای خود را در حد متوسط و ضعیف توصیف کرده اند. بر طبق داده های آماری، موارد ذیل زمینه ساز مشکلات آموزشی دانشجویان بوده است: کمبود استاد با صلاحیتهای علمی بالا، ضعف مدیریت دانشگاه، آینده ساز نبودن رشته تحصیلی، تراکم دروس در بعضی از روزها و به طور کلی، مطلوب نبودن برنامه ریزی آموزشی در دانشگاهها.

در حدود ۵۶ درصد از دانشجویان، کیفیت کلاسهای درسی خود را در حد متوسط و ضعیف توصیف کرده اند. همچنین، حدود ۳۶ درصد اظهار داشتند استادان وقت کافی برای مطالعه ندارند و حدود ۶۶ درصد از آنان نیز برای راهنمایی دانشجویان در دفتر کار خود حضور نداشتند. دانشجویان نامتناسب بودن رشته تحصیلی با ذوق و استعداد شخصی شان و انتخاب نادرست رشته تحصیلی خود را از مسایل عمده خود معرفی کرده اند.

✪ **زهرا کیانی پیکانی در سال ۱۳۷۶ با تحقیقی، تحت عنوان «بررسی عوامل در کاهش انگیزه مطالعه دانشجویان علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان» به این نتیجه رسید که بین مشکلات خانوادگی، عدم آشنایی خانواده با مشکلات تحصیلی دانشجویان، عدم آشنایی استادان با شیوه های**

مختلف ارزشیابی و یادگیری، عدم انطباق دروس با اهداف شخصی، اشتغال به کار در حین تحصیل و کاهش انگیزه مطالعه، رابطه معنی داری وجود دارد.

✪ محمد بهمن پور در سال ۱۳۷۳ با تحقیقی، تحت عنوان «بررسی عوامل مؤثر در انصراف از تحصیل در رشته های مختلف دانشگاه علامه طباطبایی» بر روی ۴۶۰ دانشجوی نشان داد که عوامل اشتغال به کار، مسؤولیت خانواده و بی علافگی به رشتهٔ تحصیلی، در انصراف از تحصیل مؤثرند.

✪ رحیم دباغ در سال ۱۳۷۳ در پژوهش خود، با عنوان «بررسی عوامل مؤثر اقتصادی و اجتماعی بر افت تحصیلی دانشجویان دانشکده های علوم انسانی دانشگاه تهران» به این نتیجه دست یافت که بین پاره ای عوامل اقتصادی، مثل سطح درآمد خانواده، نوع مسکن، اشتغال به کار دانشجویان و ... پاره ای عوامل اجتماعی، مانند چگونگی گذران اوقات فراغت، بازار کار، انتخاب رشته بر اساس اصرار والدین و یا مقبولیت اجتماعی و ...، با افت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد.

ب- پژوهشهای خارجی:

✪ کمیتهٔ آموزش عالی نیوجرسی به ریاست آلفرد جی کاد^۱ در سال ۱۹۹۸ به بررسی وضعیت دانشگاههای آمریکا، بویژه نیوجرسی، پرداخت. در این بررسی، مشخص گردید که نرخ ابقا و ماندگاری دانشجویان در نیمسال سوم، بین ۷۸-۸۶ درصد در نیوجرسی و بین ۶۹-۸۳ درصد در دانشگاههای دولتی است. نرخ انتقال دانشگاه نیوجرسی، برابر با ۲۳/۴ درصد و در ایالات دیگر، معادل ۲۱/۸ درصد است. این کمیته با مرور تحقیقات مختلف به این نتیجه رسید که نرخ فارغ التحصیلی، یک پیش بینی کنندهٔ معتبر و شاخص مهمی برای کیفیت آموزش عالی محسوب می شود. کاد در تحقیق خود، همچنین، به این نتیجه رسید که نرخ فارغ التحصیلی در چند سال اخیر ثابت مانده است. کوهورت پنجمسالهٔ دانشجویان نیوجرسی، نرخ فارغ التحصیل را ۶۰ درصد نشان می دهد، که این رقم بالاتر از نرخ کلی در آمریکا است که بین ۴۶-۵۰ درصد است.

وضعیت فارغ التحصیلی در کوهورت دهساله، به قرار زیر است:

(سال ۱۹۸۷) سال چهارم ۴۴٪، سال پنجم ۶۶٪، سال ششم ۷۱٪، سال هفتم، هشتم، نهم و دهم ۷۵٪.

(سال ۱۹۸۸) سال چهارم ۴۳٪، سال پنجم ۶۶٪، سال ششم ۷۱٪، سال هفتم، هشتم، نهم و دهم ۷۵٪.

نرخ افت تحصیلی در دانشگاه لانکاستر^۲ استرالیا در حدود ۱۱/۵ درصد برآورد شده است. وضعیت کوهورت دانشجویان ورودی سال ۱۹۷۹ دانشکده معماری دانشگاه نیو ساوت ولز استرالیا حاکی از آن است که نرخ فارغ التحصیلی در رشته های مختلف متغیر است. به طوری که در رشتهٔ هنرهای صنعتی، این نرخ به ۷۵ و در زمین آرایشی به ۱۷/۹ درصد^۱ می رسد.

- A l fred.j cade.

- L a n caster.

چه عواملی در موفقیت یا عدم موفقیت در گذراندن دوره تحصیلی دانشجویان دخیل اند؟

⊕ جیمز مک کراسکی^۲ (۱۹۹۷) در مطالعه طولی چهار ساله ای درباره تأثیر اضطراب بر موفقیت تحصیلی دانشجویان بیان می کند که تحقیقات انجام شده در مورد عوامل مؤثر بر ماندگاری و موفقیت تحصیلی دانشجویان دو عامل اساسی را مطرح می کنند. از عامل اول، تحت عنوان « موفقیت تحصیلی » یاد می شود که حاکی از توانایی ذهنی، تجربه و آموزش دانشجویان، رفتار دانشجویی (برای مثال، حضور در کلاسها، برنامه ریزی مناسب دروس و انجام به موقع وظایف و تکالیف) است. عامل دوم « موفقیت در روابط بین فردی » است که مهارت های ارتباطی و اجتماعی دانشجویان را دربر می گیرد. این عامل به همراه موفقیت هایی که در دانشگاه حاصل می گردند، باعث تداوم روند موفقیت فرد در دانشگاه می شود. بررسی منابع نوشتاری و مرور مبانی نظری تحقیق نشان می دهد دانشجویانی که به موفقیت تحصیلی و بین فردی رسیده اند بیش از آنهایی که در یک یا دو عامل ناکام شده اند ادامه تحصیل می دهند و فارغ التحصیل می شوند. دانشجویانی که در روابط بین فردی موفق نیستند، دچار اضطراب ارتباط می گردند و نوعی درماندگی هیجانی را در حین ارتباط یا شروع آن تجربه می کنند. اینان ترجیح می دهند که از ارتباط دوری گزینند تا اینکه از طرف دیگران به عنوان افراد کم لیاقت، کم مهارت و ناموفق ادراک گردند. این مسأله را می توان به این صورت توضیح داد که اضطراب ارتباط احساسی است که منجر به رفتارهای اجتنابی، نقص های شناختی و ضعف های عملکردی می شود. دانشجویان، نیازمند نوعی ارتباط کلامی اند و معمولاً به خاطر اضطراب ارتباط بالا از این نوع ارتباط محروم اند و به همین دلیل از ملاقات با کارمندان، استادان دانشگاه و بحث در مورد موضوعات درسی اجتناب می کنند. این دانشجویان به طور چشمگیری دچار افت تحصیلی می شوند؛ تأثیر این اضطراب در دو سال اول تحصیل دانشگاهی بسیار قوی است.

⊕ جینیس تایلور^۳ در سال ۱۹۹۹ تحقیقی را با عنوان « عواملی که بر افت تحصیلی در آموزش عالی اثر می گذارند » انجام داد. این تحقیق، عواملی چون توقعات دانشجویان، تجربیات زندگی در شهرک دانشجویی، ادراک آنان از حمایت های مالی و فقدان حمایت های لازم از هویت فرهنگی، را مورد بررسی قرار داد. نتایج این تحقیق نشان داد بیش از ۵۰ درصد از افرادی که دچار افت تحصیلی بودند، اولین فرد از خانواده بودند که وارد دانشگاه شدند. اینان احساس غربت، فقدان حمایت های دانشگاهی، تنهایی، فقدان الگوهای نقشی مناسب و احساس بی ارزشی را دلایل عمده ترک تحصیل خود برشمردند. دو دلیل عمده آنان برای ورود به دانشگاه و همچنین، افت تحصیلی عبارت بود از: وجود یا عدم وجود افراد حمایتگر چون مشاوران، والدین و مدیران، و عوامل شخصی و شخصیتی خودشان.

⊕ انتلی هیویی^۴ پژوهشی، با عنوان « ساخت مدل پیش بینی کننده افت تحصیلی برای دانشجویان سال اول » را در سال ۱۹۹۹ انجام داد. سؤال پژوهش این بود که آیا نرخ افت تحصیلی با روش کوهورت در طول دوره کارشناسی، ناشی از خصوصیات مؤسسه آموزشی است یا ناشی از خصوصیات

- M c roskey.
 - J . Taylor.
 ê - A . w .Huey.

کلی، مانند شیوه آموزشی، اندازه مؤسسه، متوسط نمرات امتحان ورودی، خوابگاهی و اقلیت بودن؟ نتایج تحقیق نشان داد که نمرات امتحان ورودی، خوابگاهی بودن و دانشجوی غیر متعارف بودن، شاخص ترین متغیرهای پیش بینی کننده افت تحصیلی اند. در این تحقیق، مؤسسات آموزشی خصوصی در مقایسه با مؤسسات عمومی و دولتی، بیشترین نرخ افت تحصیلی را داشتند.

✪ در تحقیقی با عنوان «نگاهی به ورای نظریه های تعاملی افت دانشجویان»، روداک، هنسون و ماس در سال ۱۹۹۹ در دانشگاه تگزاس، تعداد ۷۴۷ دانشجوی سال اولی را که در سال تحصیلی بعدی ثبت نام نکرده اند (یعنی ترک تحصیل کنندگان)، با ۷۴۶ دانشجوی سال اولی تمام وقت که در سال دوم ثبت نام کرده بودند، با متغیرهای آموزشی و آماری به وسیله پرسشنامه ای ۵۵ سؤالی مورد مقایسه قرار دادند. نتایج آشکار ساخت که در صد بالایی از ترک تحصیل کنندگان، معدل زیر ۱۲ داشته و در گذراندن دروس پیش نیاز نمرات کمتری کسب کرده اند. ترک تحصیل کنندگان، داشتن مشکلات سازگاری با دانشگاه و مشکلات شخصی و سلامتی را گزارش کرده اند، ولی هر دو گروه در مورد گزارش در باره اوضاع مالی، اهداف و تعامل با دیگران، فرق چندانی با هم نداشته اند.

✪ در سال ۱۹۹۹، ویتراسپون و لانگ، چابیک^۱ در تحقیقی با عنوان «پیش بینی افت تحصیلی دانشجویان»، از ۷۲ دانشجوی سال اول و دوم دانشگاهی در حومه مونتگمری استفاده کردند و از آنها خواستند تا مقیاس محرومیت محیطی (EDS) را کامل کنند. این مقیاس شامل شانزده حیطة در چهار گروه بود. این گروهها عبارت بودند از: درگیریها، پیامدها، حمایت اجتماعی ناشی از تعامل بین فردی، و اضطراب یا ترس از شکست. حدود ۲/۳ از دانشجویانی که از دانشگاه فارغ التحصیل شده بودند، سطح نمرات پایین تری در مقیاس محرومیت محیطی کسب کردند که این امر حکایت از سطح عملکرد بالای آنان در حیطة آموزشی در مقایسه با دانشجویانی که فارغ التحصیل نشده و یا ثبت نام مجدد نکرده اند (افت کنندگان)، دارد.

✪ جودیت جانسون (۱۹۹۷)، در دانشگاه مین جنوبی تحقیقی را با عنوان «چه عواملی تعیین می کنند که چه کسی در دانشگاه می ماند و چه کسی دانشگاه را ترک می کند» انجام داده است. در این تحقیق، تعداد ۱۷۱ دانشجوی سال اولی در طول یک دوره شش ساله، از لحاظ رضایت تحصیلی و اجتماعی، شناخت و درک کیفیت آموزشی در دانشگاه مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج تفاوت چشمگیری را بین ماندگاران و ترک تحصیل کنندگان نشان می دهد. ماندگاران، بیشتر مرد و دارای نمرات تحصیلی بالاتر بوده اند و با کارکنان اداری، تعاملی بیشتر داشته و از قوانین و مقررات آموزشی، بیشتر پیروی می کرده اند.

✪ مک گرات و بران اشتاین^۲ یک بررسی تحت عنوان «پیش بینی ترک تحصیل کنندگان در سال اول دانشگاه» با تأکید بر اهمیت عواملی، چون جمعیت شناسی، آموزشی، اقتصادی و اجتماعی انجام دادند. این بررسی، در سال ۱۹۹۴ در کالج ایونا با مشارکت تعداد ۳۵۳ دانشجوی تمام وقت سال اول

- Witherspoon & Long & Chubick.

- Mc Grath & Braunstein.

که پرسشنامه دانشجویی کالج را تکمیل کرده اند، انجام شده است. این پرسشنامه، شامل مقیاس هایی در زمینه انگیزه تحصیل، انگیزش اجتماعی، مهارتهای سازگاری کلی، پذیرش خدمات حمایتی و تأثیرات اولیه دانشگاه به عنوان یک نهاد بود. در کل تعداد ۳۲۳ دانشجو برای نیمسال بهار ثبت نام کردند، در حالی که تعداد ثبت نام کنندگان در نیمسال پاییز فقط به ۲۳۳ دانشجو رسید. این امر نشان داد که در ۸۰٪ موارد، نمرات ثبت نام کنندگان نیمسال اول و تأثیری که همکلاسی ها در دانشکده بر آنان می گذارند، می تواند متغیرهایی برای پیش بینی ثبت نام و یا ترک تحصیل در سال بعد باشند. بر خلاف انتظار، متغیرهایی چون شرایط سکونت و شرکت در برنامه های عملی مربوط به درس، به عنوان عوامل مؤثر در ترک تحصیل شناخته نشدند.

✱ جانسون (۱۹۹۷)، در مقاله ای با عنوان «ارزیابی بازده و افت تحصیلی با نگرش بر تعاریف و جزئیات» چنین عنوان می کند که مطالعات مربوط به ارزیابی بازده و افت تحصیلی دانشجویان همچنان حیطه های به هم مرتبط و قابل پرسش هستند. اولین مرحله از فرآیند ارزیابی، تعیین این مسأله است که چه چیز باید ارزیابی شود، چگونه باید ارزیابی صورت گیرد و به چه شیوه ای باید داده های اصلی را جمع آوری کرد. وی معتقد است که ارزیابی برون داد نظام به صورت دوره ای، باعث تعیین و تشخیص دانشجویان در معرض خطرات تحصیلی می گردد. از آنجا که هر سازمان آموزشی، دارای اهداف و دستور کار متفاوتی است، فرآیند ارزیابیها معمولاً فرآیندی خاص آن سازمان محسوب می گردد. جانسون بهترین شیوه بررسی افت تحصیلی را برنامه ارزیابی طولی شامل دانشجویان برون داد و بررسی افت تحصیلی طی سالهای آموزشی می داند.

✱ ویلیام نایت^۱ (۱۹۹۲)، در یک بررسی در زمینه طول دوره کارشناسی به این نتیجه رسید که طولانی شدن طول دوره کارشناسی به عواملی، چون اخذ واحد های بیشتر، نمرات سال اول، نمرات آزمون استعداد تحصیلی، تعداد واحد های افتاده، میانگین نمرات دبیرستان و سن پذیرش در دانشگاه مرتبط است.

✱ فلدمن، موری و جین^۲ در دانشگاه نیجریه با یک نمونه ۱۱۴۰ نفری در یک بررسی در مورد عوامل مؤثر در ماندگاری دانشجویان، عواملی چون وضعیت نژادی، جنسیت، نظام پاره وقت / تمام وقتی، نیازها، مهارتهای اساسی، معدل دبیرستان و ثبت نام را مورد بررسی قرار دادند. مجذور خی نشان داد که نرخ تکرار در مردان، پایین تر و در دانشجویان پاره وقت و نیز دانشجویانی که هدف شان فقط دریافت مدرک بود، بیشتر بوده است. طبق یافته های این پژوهش، عوامل پیش بینی کننده، به ترتیب اهمیت عبارت بودند از: نمره معدل دبیرستان، سن و وضعیت نژادی.

✱ جینی ریمنوند^۳ و رودیهای سال اول دانشگاه ایالتی کالیفرنیا، شامل ۵۳۴۴۵ ثبت نام کننده تازه وارد و ۴۴۹۹۲ انتقالی از کالج در پاییز سالهای ۱۹۷۸ و ۱۹۷۹ را پس از دوازده سال مورد بررسی قرار داد. حدود ۶۰٪ از دانشجویان انتقالی و ۴۷٪ از دانشجویان تازه ورود فارغ التحصیل شده بودند.

W . Knight.
F e l d m a n & M o r y & J a n e .
J . R a y m o n d .
ê

میانگین سنوات اخذ مدرک آنان، ۳/۵ سال برای انتقالی ها و ۵/۵ سال برای دانشجویان تازه وارد بوده است. تحلیل این امر آشکار می سازد که برای دانشجویان انتقالی اخذ ۱۲ تا ۱۵ واحد در بدو ورود، تغییر رشته و تغییر محیط دانشگاهی، از عوامل تأخیر در فارغ التحصیلی به شمار می رفتند. در مورد دانشجویان تازه وارد عواملی چون سن زیر بیست سال داشتن به هنگام ورود به دانشگاه، انتخاب ۱۲ تا ۱۵ واحد در نیمسال اول، مرد بودن، عدم قطعیت در مورد رشته انتخابی و تغییر رشته به هنگام ورود به دانشگاه، در طولانی شدن مدت دوره فارغ التحصیلی مؤثر بودند. میانگین توقف تحصیلی برای دانشجویان انتقالی، یک نیمسال و برای دانشجویان عادی، دو نیمسال بوده است. به طور کلی، نتایج نشان می داد که تغییر رشته و محیط دانشگاهی، از مهمترین عوامل بازدارنده در فارغ التحصیلی دانشجویان، چه انتقالی و چه غیر انتقالی، به حساب می آمدند.

✪ مارتین سندلر^۱ در سال ۱۹۹۹ در پژوهشی با عنوان «مدلی ساختاری از موجودیت، موقعیت مالی، رفتار و رشد حرفه ای دانشجو»، بر روی ۴۹۶ دانشجو به این نتیجه رسید که از میان متغیرهایی مانند شخصیت خود کارآمد و مستقل، تشویق خانواده، میزان فشار ادارک شده، مشکلات مالی، انسجام تحصیلی دانشگاهی و انسجام اجتماعی، انگیزه و علاقه به ادامه تحصیل، متغیرهای شخصیت خودکارآمد و مستقل، انسجام تحصیلی و اجتماعی، بیشترین تأثیر را بر قصد ادامه تحصیل و ماندگاری در دانشگاه دارند.

✪ دیوید بوسل^۲ و اریک فردلند^۳ در سال ۱۹۹۹ در تحقیقی با عنوان «دانشگاه برای همه؟» اظهار داشتند که در طول سالهای اخیر تعداد کثیری از فارغ التحصیلان دبیرستان وارد دوره های چهارساله دانشگاهی شدند. اگرچه بسیاری از مردم دانشگاه را به عنوان عامل اساسی موفقیت در بازار کار تلقی می کنند، اما حرکت به سوی مدرک گرایی نیز انتقادهای خاص خود را در پی دارد. عموم مردم بر این باورند که تقریباً همه فارغ التحصیلان دبیرستان باید وارد دانشگاه شوند. در واقع، جنبش دانشگاه طلبی منجر به ورود بسیاری از دانشجویان با صلاحیت و بدون صلاحیت به دانشگاه شده است. در نتیجه، متوسط عملکرد تحصیلی دانشجویان کاهش پیدا کرده و با کاهش سطوح توانایی دانشجویان، عدم تکمیل دوره های دانشگاهی و افت تحصیلی افزایش یافته است. بسیاری از افرادی که دانشگاه را ناتمام رها می کنند و یا دانشجویانی ضعیف هستند، در بازار کار نیز ضعیف عمل می کنند. این دانشجویان، هزینه های زیادی بر دانشگاه و بر خود تحمیل می کنند.

طبقه بندی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی در دانشگاه:

تینتو (۱۹۹۳) در مقاله خود اظهار می کند تا دهه هفتاد، افت تحصیلی را بیشتر ناشی از عوامل روانشناختی و خصوصیات شخصیتی می دانستند. از نیمه های دهه هفتاد به بعد، این تأکید بیشتر بر

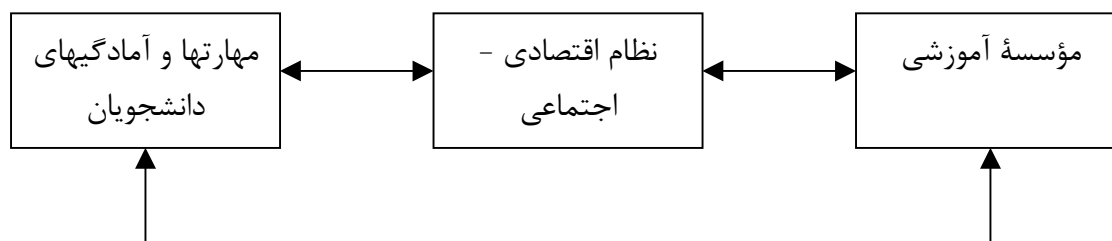
- M . Sandler.

- D . Bosel.

ê - E . Fredland.

روی عوامل اجتماعی و جامعه شناختی بود. در سالهای اخیر نیز افت تحصیلی را بیشتر ناشی از عوامل مؤسسه ای و انسجام دانشجویان می دانند.

تینتو در سال ۱۹۹۳، بیشتر تحقیقات صورت گرفته را بررسی کرد. وی در این بررسی، نقش مؤسسه آموزشی، وضعیت اجتماعی - اقتصادی دانشجویان، مهارتها و آمادگیهای دانشجویان و تعامل این سه عامل را به عنوان علل اساسی افت تحصیلی در نظر گرفت. این مدل را آلن^۱، نلسون^۲، کریستی^۳ و دیگر دانشمندان کاملاً تأیید کرده اند.

به طور کلی، فهرست اهم مطالعاتی که در زمینه عوامل مؤثر بر افت تحصیلی در مقیاسهای وسیع در کشورهای مختلف صورت گرفته اند به قرار زیر است:

آمریکا: تینتو، پاسکارلا^۴، آستین، مارکوز^۵ (۱۹۹۴) با ۱۰۰۰۰ دانشجو، گیل اسپای و نوبل^۶ با ۶۰۰۰ دانشجو.

کانادا: سارکار^۷ (۱۹۹۳)، سويف^۸ (۱۹۸۶)، اندرسون^۹ (۱۹۹۴) با ۷۰۰۰ دانشجو، اسرانيل كزلواسكى^{۱۰} (۱۹۹۳)، بن شاکر و کیدرمن^{۱۱} (۱۹۹۴).

آسیا: کمبر ۱۹۹۱ (Kember) در هنگ کنگ (۱۹۹۴)، سنگاپور و ...
استرالیا: پیل^{۱۲}، کیف^{۱۳} و ...

این مطالعات، در رشته های پرستاری، پزشکی، حقوق، علوم تربیتی، جغرافیا، فیزیک، علوم مهندسی، ریاضیات، آمار، حسابداری، کامپیوتر، اقتصاد و مدیریت بازرگانی بر روی دانشجو صورت

-	A l l e n.
-	N e l s o n.
ê	- C h i r i s t i.
ë	- P a s c a r e l l a.
ì	- M a r q u e z.
í	- G i u e s p a i e & N o b e l.
î	- S a r c a r.
ï	- S w e e f.
õ	- A n d e r s o n.
Ç	- K o s l o v a s s k y.
-	- B e n s h a k a r & K i d e r m a n.
-	- P e e l.
ê	- K e e f.

گرفته و در آنها برای تحلیل بیشتر از روش نرخ پیشرفت، همبستگی و تحلیل واریانس استفاده شده است. به طور کلی تینتو (۱۹۹۳) با مرور مطالعات یاد شده عوامل مؤثر در افت تحصیلی به صورت زیر طبقه بندی میکند:

۱- عوامل جمعیت شناسی دانشجویان:

✓ سن:

متغیر سن در تمام مطالعات وجود داشته، اما نتایج آن متفاوت بوده است. قسمتی از این تفاوت، ناشی از مشکلات تحصیلی سن و کنترل آن بوده است. در بیشتر مطالعات، عامل سن، پیش بینی کننده ضعیفی برای موفقیت یا شکست تحصیلی محسوب می شود. فاراباخ و دورکینز^۱ (۱۹۹۱) در مطالعه بزرگسالان (بالای ۲۱ سال) به این نتیجه رسیده اند که افت تحصیلی، بیشتر با قصد ترک کننده، معدل دبیرستان و هدفمندی، همبسته است. کلارک و رامسی^۲ (۱۹۹۱) به این نتیجه رسیده اند که سن رابطه مثبتی با عملکرد دانشجویان اقتصاد دارد. در استرالیا، بوروک^۳ (۱۹۹۶) با استفاده از تحلیل داده ها - ستاده ها به این نتیجه رسید که دانشجویان بالای بیست سال کمتر ترک تحصیل می کنند.

✓ زمینه های فرهنگی - زبانی:

زمینه های زبانی و نژادی، هم ممکن است بر روی افت تحصیلی تأثیر داشته باشند و هم نداشته باشند. استج^۴ (۱۹۸۷) می گوید دانشجویانی که از نظر نژادی و زبانی در اکثریت هستند، از نظر علمی منسجم ترند. در استرالیا نیز دانشجویان از نژاد اقلیت، بیشتر دچار افت تحصیلی می شوند. در مطالعات واینفیلد^۵ (۱۹۹۲) نشان داده شد که دانشجویان آسیایی مشکلات بیشتری با مؤسسه آموزشی خود داشتند.

✓ جنسیت:

در بیشتر مطالعات، جنسیت عامل مهمی در پیش بینی عملکرد محسوب نمی شود. در بعضی مطالعات، زنان در به اتمام رساندن دوره تحصیلی موفق ترند و در مدت زمان کمتری دوره تحصیلی خود را به پایان می برند. البته، نقش رشته ها نیز مهم است؛ در رشته هایی، چون بازرگانی، حقوق و مهندسی مردان موفق تر از زنانند و موفقیت زنان بیشتر در رشته های معماری، هنر، علوم تربیتی و بهداشت است. (رشته اقتصاد، زمینه ای است که در آن افت تحصیلی فراوان است). اندرسون، داگلاس^۶ و همکاران (۱۹۹۵) در تحقیقات خود نشان دادند که در رشته اقتصاد، افت تحصیلی مردان کمتر از زنان است.

-	F a r a b a u g h & D o r k i n s .
-	C l a r k & R a m c y .
ê	B u r k e .
ë	S t a g e .
ì	W i n e f i e l d .
í	D o u g l a s .

✓ نوع دبیرستان قبل از دانشگاه:

در تحقیقات صورت گرفته در آمریکا نتیجه خاصی در مورد نوع دبیرستان وجود ندارد، اما در استرالیا الزورد و دی^۱ (۱۹۸۳) به این نتیجه رسیدند که دانش آموزان مدارس غیردولتی شانس بیشتری برای ورود به دانشگاه دارند، اما دانش آموزان دولتی در عملکرد و ماندگاری در دانشگاه دارای وضعیت بهتری هستند. به طور کلی، تحقیقات حاکی از آن است که شیوه های یادگیری قبل از دانشگاه، عامل مؤثری در موفقیت دانشگاهی است.

✓ وضعیت اقتصادی - اجتماعی:

تحقیقات زیادی در این زمینه صورت گرفته است. در مرور منابع نوشتاری تحقیق که ادوارد انجام داده، نتایج حاکی از آن است که افرادی که از وضعیت اقتصادی - اجتماعی خوبی برخوردارند، بیشتر وارد دانشگاه می شوند و موفقیت بیشتری نیز کسب می کنند و نرخ ماندگاری در دانشگاه در این افراد بالاست. (مک کللند، کروگر، ۱۹۹۳)^۲. بیشتر افرادی که به دلایل مالی ترک تحصیل کرده اند، وضعیت اقتصادی - اجتماعی پایینی داشته اند (وست، ۱۹۸۶). گیل اسپای و نوبل (۱۹۹۲) در تحقیق خود وضعیت تحصیلی والدین را نیز بررسی کردند و نتایج حاکی از آن بود که وضعیت تحصیلی والدین با افت تحصیلی رابطه ای ندارد. یانگ^۳ (۱۹۹۱) در تحقیقات خود نشان داد که وضعیت اقتصادی - اجتماعی، شغل، تحصیلات والدین با افت تحصیلی والدین و تعداد کتابهای موجود در خانه، عوامل مهمی در افت تحصیلی محسوب می شوند.

۲- خصوصیات روانشناختی دانشجویان:

✓ آمادگی علمی - راهبردهای یادگیری و موضع کنترل:

وست (۱۹۸۶) در مطالعات خود به این نتیجه رسید که افرادی که ترک تحصیل کرده اند، مهارت ناکافی در مطالعه و نداشتن دانش پیشنهاد را دلایل اصلی خود برای ترک تحصیل دانسته اند. رویکردهای یادگیری و مطالعه در سطح دانشگاهها تا حد زیادی به شیوه ها و مهارتهای یادگیری در سطح دبیرستان وابسته است.

موراری^۴ (۱۹۹۳) اشاره می کند که مهارتهای فراشناخت بهترین پیش بینی کننده موفقیت در دانشگاه است. دانشجویان با موضع کنترل درونی (احساس کنترل رفتار شخصی توسط فرد) نسبت به دانشجویان با موضع کنترل بیرونی (احساس کنترل رفتار توسط عوامل بیرونی مثل شانس) از احتمال موفقیت بیشتری در دانشگاه برخوردارند (موراری و اینفیلد، ۱۹۹۲).

موراری و هاروی^۵ (۱۹۹۳) در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که دانشجویان برداشت مثبت از توانایی علمی خود دارند، احتمال بیشتری دارد که دانشگاه را با موفقیت به پایان برسانند.

- E l s worth & Day.
- M c c lelland & Kruger.
ê - Y o u n g.
ë - M o r r a y .
ì - H a r v e y

✓ هدفمندی^۱:

اهداف دانشجویان در مورد آموزش عالی نیز عامل مهمی در ماندگاری و موفقیت شان در دانشگاه است. دانشجویانی که اهداف روشن شغلی دارند، میزان اافت تحصیلی شان کمتر است (وارویک و جیمز ۱۹۹۴)^۲. مونرو (۱۹۸۱) چنین اظهار می کند که اهداف دانشجویان به میزان زیادی، تحت تأثیر نگرش و افکار والدین آنان در مورد تحصیلات عالی است.

✓ انگیزش تحصیلی:

انگیزشها و جهت گیریهای تحصیلی، عامل پیش بینی کننده نیرومندی برای عملکرد و ماندگاری در دانشگاه است (آبوت و چاپمن ۱۹۹۲)^۳. زیگفرید^۴ (۱۹۹۰)، در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که میزان مطالعه دانشجویان با عملکرد وی در دانشگاه ارتباط دارد. تی (۱۹۹۴) دریافت که آمادگی و حضور در کلاس، با موفقیت تحصیلی دانشجویان ارتباط دارد.

۳- عملکرد پیشین دانشجویان (وضعیت تحصیلی در دبیرستان):

در استرالیا، ملاک مهم برای ورود به دانشگاه عملکرد تحصیلی دبیرستان است و این عملکرد از راه نتایج یا رتبه های دبیرستان، نمره برخی از آزمونهای پیشرفت تحصیلی دبیرستان، نظریات اولیای دبیرستان و ... ارزیابی می شود. مطالعات در این زمینه حاکی از آن است که عملکرد تحصیلی دوران دبیرستان، پیش بینی کننده نیرومندی برای چگونگی عملکرد دانشگاهی است.

✓ عملکرد تحصیلی در زمینه خاص دوران دبیرستان:

در بسیاری از مطالعات، از جمله در مطالعات ابوت، چاپمن، آیونگ، ساندر و ... به این نکته اشاره شد که چگونگی عملکرد گذشته تحصیلی در یک زمینه خاص (مثلاً ریاضی)، بر عملکرد دانشگاهی در همان زمینه تأثیر دارد. مینرت و جانسون در سال ۱۹۹۲ گزارش دادند که دانش آموزانی که در یک قلمرو خاص دانش کسب کرده اند، به طور ذاتی برای مطالعه در همان موضوع تلاش می کنند و برای ورود به دانشگاه آمادگی بیشتر دارند. این مطلب در مورد رشته های علوم بیشتر مصداق دارد.

وادل و هاین^۵ در مطالعات خود دریافتند که افرادی که در دبیرستان در رشته اقتصاد قوی هستند در دانشگاه نیز در رشته اقتصاد عملکرد خوبی دارند. همچنین داونس^۶ در مطالعاتش (۱۹۷۶) بین نتیجه رسیدن که افرادی که در دبیرستان در ریاضی و اقتصاد دارای توانایی زیادی هستند، در سال اول دانشگاه نیز عملکرد بالایی دارند. بین، بنسون (۱۹۹۱) هورن^۷ (۱۹۹۳) معتقدند که نمره های تست استعداد تحصیلی دبیرستانی، با عملکرد تحصیلی دانشگاهی رابطه مستقیم دارد.

.	G o a l Commitment.
-	W a r w i c k & J a m e s.
ê	A b b o t t & C h a p m a n.
ë	S i e g f r i e d.
ì	W a d d e l l & H y a n n.
í	D o w n e s.
î	H o r n.

۴- عوامل اجتماعی:

✓ حمایت خانوادگی و دوستان:

حمایت‌های خانوادگی، بر تعهد در قبال مؤسسه آموزشی (دانشگاه) و رضایت از رشته تأثیر می‌گذارد و عامل مهمی در ماندگاری دانشجویان است (کابرا و نورا ۱۹۹۳)^۱.

ترنزینی^۲ (۱۹۹۲) معتقد است که خانواده هم می‌تواند یک منبع حمایت و هم منبع استرس باشد تأییدهای والدین برای مردان تأثیر بیشتری دارد.

مطالعات پاسکارلا، وست، ترنزینی همچنین نشان می‌دهد که روابط و حمایت‌های دوستانه نقش مهمی در موفقیت دانشگاهی ایفا می‌کنند. پاسکارلا، گیل اسپای و نوبل (۱۹۹۲) در مطالعات خود به این نتیجه رسیدند که حمایت و روابط دوستانه، در ماندگاری دانشجویان در دانشگاه تأثیر کمی دارند. ترنزینی (۱۹۸۳)، بین و وسپر (۱۹۹۴) دریافتند که حمایت دوستان تأثیر بیشتری بر زنان دارد، در حالی که جهت یافتگی علمی، تأثیر بیشتری بر تصمیم‌گیری در مورد ماندن یا ترک دانشگاه تأثیر دارند.

✓ پاره وقت یا تمام وقت بودن (نوع دوره):

مک کلند و کروگر (۱۹۹۳) در مطالعات خود به این نتیجه رسیدند که عملکرد دانشجویان تمام وقت و پاره وقت یکسان است. اما کوه و وسپر (۱۹۹۱) اعتقاد دارند که عملکرد تحصیلی دو گروه یاد شده در دانشگاه متفاوت است. نتایج لانگ (۱۹۹۴) نشان می‌دهد که دانشجویان غیرحضوری نسبت به دانشجویان حضوری، عملکرد ضعیفتری در دانشگاه دارند.

✓ موضوعات مالی:

موضوعات مالی، اثر معنی داری بر ترک تحصیل دارند وب (۱۹۸۹)^۳. در تحقیق وست (۱۹۸۶)، مهمترین دلیل ترک تحصیل، مشکلات مالی عنوان شده است. در تحقیق آبوت، چاپمن و سوییت نیز دلیل عمده برای ترک تحصیل، مشکلات مالی دانسته شده است. شغل‌های موقت نیز نقش مهمی در ترک یا ماندگاری تحصیلی دارند. وست (۱۹۸۶) معتقد است افرادی که در دانشگاه می‌مانند و ترک تحصیل نمی‌کنند بیشتر بر شغل‌های موقت تکیه دارند تا حمایت مالی خانواده، اما مارکوز (۱۹۹۴) می‌گوید که ساعات کار هفتگی با موفقیت دانشگاه، همبستگی منفی دارد.

۵- عوامل مؤسسه‌ای:

پاسکارلا و همکاران (۱۹۸۶) معتقدند که ترک تحصیل یا ماندگاری در تحصیل تحت تأثیر عواملی، چون تناسب محیط، شخص، وضعیت انسجام اجتماعی و علمی و خصوصیات قبل از دانشگاه است.

✓ تعهدات دانشگاهی:

- C a b r e r a & N o r a .

- T e r e n s i n i .

ê - W e b b .

تحقیقات زیادی نشان داده اند که تعهد در قبال دانشگاه یک عامل اساسی تأثیرگذار بر نرخ ماندگاری یا ترک تحصیل است. کابرا (۱۹۹۳) مونرو (۱۹۸۱) و ... بین تعهدات اصلی (اولیه) و تعهدات بعدی تفاوت قایل اند. بین (۱۹۸۵) معتقد است که تعهدات اولیه یا تعهدات بدو ورود به دانشگاه اثر بیشتری بر عملکرد دانشجویان دارند. در این مورد، تفاوت‌های جنسیتی نیز بررسی شده است، برای مثال، استیج (۱۹۸۷) در مطالعه خود به این نتیجه رسید که تعهد در قبال دانشگاه، بیشتر بر ماندگاری زنان در دانشگاه تأثیر دارد.

✓ انسجام دانشگاهی:

گیل اسپای و نوبل (۱۹۹۲) در مطالعات خود به انسجام دانشگاهی یا ارتباط خارج از کلاس با کارمندان و هیأت علمی دانشگاه اشاره دارند و معتقدند که این ارتباط پیش بینی کننده نیرومندی در ماندگاری دانشجویان در دانشگاه است. این مسأله بویژه برای مردان، حایز اهمیت است. از نظر پاسکارلا و همکاران (۱۹۹۳) کیفیت این رابطه بیش از مقدار و کمیت آن بر ماندگاری تحصیلی تأثیر دارد. وست (۱۹۸۶) دریافت که ۱۴ درصد از ترک تحصیل کنندگان، کارمندان و استادان را بی اعتنا و بی علاقه توصیف کرده اند.

✓ انسجام اجتماعی:

از نظر بین (۱۹۸۵) متغیر ارتباط، هم شامل ارتباط اجتماعی و هم ارتباط علمی است. اعتقاد دانشجویان به اینکه کارمندان اجرایی و استادان برای رفع نیازهای شخصی و اجتماعی آنان آمادگی دارند، تأثیر مثبتی بر ماندگاری دانشجویان در دانشگاه دارد. این مطلب، بویژه در مورد زنان مصداق دارد. مونرو، آلن و نلسون معتقدند که این کیفیتها بر تعهدات دانشگاهی تأثیر دارند. نوروکوتیس (۱۹۹۳) معتقد است که ارتباطات با جهت یابی مشاوره و راهنمایی، بیشترین تأثیر را بر انسجام اجتماعی و علمی دارد. زندگی در محیط دانشگاهی و فعالیتهای فوق العاده دسته جمعی، انسجام دانشجویان را افزایش می دهد.

✓ ویژگیها و انتظارات از دوره:

ناسازگاری میان انتظارات فرد از دانشگاه با تجربه های واقعی در دانشگاه، دلیل اصلی ترک تحصیل بعضی از ترک تحصیل کنندگان است (آبوت و چاپمن، ۱۹۹۲). از نظر براکستون^۱ (۱۹۸۶) عدم مشورت صحیح در مورد انتخاب رشته دانشگاهی، یکی از دلایل مهم ترک تحصیل دانشجویان است. کینک (۱۹۹۲) بر نقش توصیه های صحیح و علمی بر افت تحصیلی تأکید دارد. از نظر بین (۱۹۸۲) مفید بودن رشته، عامل مهمی در ماندگاری دانشجویان است. کو و وسپر (۱۹۹۱) بر این باورند که کوشش و تلاش دانشجویان به ارزش علمی مرتبط با رشته بستگی دارد.

✓ آموزش / پداگوژی:

سطح رضایت دانشجویان از شیوه های آموزش و یادگیری ای که دانشگاه ارائه می کند، عامل مهمی در ماندگاری دانشجویان محسوب می شود. ترک تحصیل کنندگان، شیوه و روشهای آموزش را

چهارمین دلیل برای ترک تحصیل خود مطرح کردند. شیوه های آموزشی غیر ملموس، دانشجویان را علاقه مند نمی کند. روشهای آموزشی ناموفق استادان، کلاسهای بزرگ و فاقد روح فعالیت (غیر فعال، بی تحرک) و تسهیلات اندک نیز از دلایل دیگر این ترک تحصیل می باشد. جنبه های مهم رفتاری استادان نیز یک دلیل مهم برای ترک تحصیل برشمرده شده است. ایلویوت به رابطه بین رفتار مسؤؤلان دانشکده و ماندگاری دانشجویان اشاره دارد.

دانشجویان سال اول که از شیوه های یادگیری گروهی استفاده کرده اند، کمتر ترک تحصیل داشته اند. علاقه مندی دانشجویان سال اول برای فعالیتهای گروهی را تینتو گودسل^۱ (۱۹۹۵)، داکلاس و سالچ (۱۹۹۵) در تحقیق خودبا عنوان «اثر انجام تکالیف را در خانه» بررسی کرده و معتقدند که فعالیت در خانه و حضور در کلاس، نقش مهمی در کسب نمره خوب دارند. زیگفرید و فلس (۱۹۷۹) نیز به این نتیجه رسیدند که اندازه کلاس و کتابهای درسی بر عملکرد دانشجویان تأثیر ندارد و عامل مهم به شمار نمی آید.

✓ وضعیت اجرایی:

بین (۱۹۸۲) به این نتیجه رسید که امکان انتقال از یک دانشگاه به دانشگاه دیگر در ماندگاری دانشجو در دانشگاه مؤثر است. در مطالعات وست، ۱۵ درصد از ترک تحصیل کنندگان دلیل ترک تحصیل خود را انعطاف ناپذیری بسیار سخت برخی از مؤسسات آموزشی برشمرده اند.

پیل (۱۹۹۹) با مرور مطالعات مرتبط دیگر نشان می دهد که عوامل زیر در مشکلات کلی و افت تحصیلی مؤثرند:

- اختلاف میان یادگیری و شیوه های ارتقای یادگیری در دبیرستان و دانشگاه
- فقدان اهداف قابل دسترس و فوری برای دانشجویان که موفقیت بزرگ ورود به دانشگاه را به دست آورده اند. داشتن اهداف بلند و غیر قابل دسترس، به عدم انگیزه و جهت یابی منجر می گردد.
- انتظارات برآورده نشده در زمینه شایستگیها و عدم آشنایی با مضمون ویژه دانش نظری در دانشگاه
- عدم توانایی تبدیل و تغییر مهارتها و عادات مطالعه دبیرستان به عادات مطالعه دانشگاهی
- عدم آمادگی و ناآگاهی از این مطلب که استانداردهای دانشگاهی و مدرسه متفاوت اند.
- روشن نبودن ارزیابی موضوعات دانشگاهی برای دانشجویان
- تأثیر کار نیمه وقت، مسؤولیتهای شخصی، استقلال اجتماعی و تنظیم درآمد در هنگام تحصیل در دانشگاه.
- انتظارات نابجا و نامناسب در میان استادان دانشگاه در مورد دانشجویان تازه وارد

- نقش عوامل اجتماعی، از قبیل جنسیت، فرهنگ، پیشینه قومی، موقعیتهای شهری و روستایی که در انتقال و انتظارات از تحصیلات دانشگاهی مؤثرند.

پیل در تحقیقات خود عوامل زیر را در انتقال دوره و افت تحصیلی سال اول مؤثر می داند:

- فقدان آمادگی برای یادگیری مستقل در دانشگاه، حادث شدن وابستگی دانش آموزان به معلمان و آگاهی از اینکه امکان این وابستگی در دانشگاه وجود ندارد.

- خلاء اطلاعاتی وسیع در میان استادان دانشگاهها، معلمان دوره دبیرستان و دانش آموزان سال آخر در مورد ساختار دروس و توقعات تحصیلی در آنان در دوره دانشگاه

- فاصله میان استادان دانشگاه و معلمان دبیرستان

- افزایش فاصله میان محیط سازمان دهی شده دبیرستان و محیط آزادتر دانشگاه

- همزمان شدن تغییرات اساسی زندگی با ورود به دانشگاه و افزایش انتظار دانشجویان از مؤسسه آموزشی برای تغییرات در زندگی آنان

- میزانی که یادگیری مستقل در سالهای آخر دبیرستان مورد تشویق واقع می گردد یا تشویق نمی شود.

علاوه بر مسایل یاد شده، دکتر یان مک دونالد^۱ و سایر محققان در تحقیقی که در دانشکده علوم تربیتی موناخ انجام دادند، بر موارد زیر تأکید کردند:

- نیمی از اعضای هیأت علمی دانشگاه به طور کلی، شناخت ضعیفی از شیوه ها و فنون تدریس دارند و از مهارتهای تدریس خوبی برخوردار نیستند.

- اعضای هیأت علمی معمولاً توقعات غیرواقع گرایانه از دانشجویان داشته، نگرش مبتنی بر تأثیر هاله ای را حفظ می کنند؛ به این صورت که زمان حال دانشجویان را پیوسته با گذشته طلایی خویش مقایسه می کنند.

- موضوعات درسی، بندرت کاربردی و عملیاتی اند، در طول هر نیمسال اعضای هیأت علمی از چگونگی تطابق دانشجو با دروس تدریس شده اطلاعی ندارند، مگر تا زمان امتحان پایان نیمسال، که نتایج عملکرد دانشجویان به صورت نمره مشخص می گردد.

- گاهی دانشگاهها بر تحقیق بیش از تدریس توجه و تأکید دارند و این مسأله باعث می شود که به اهداف آموزشی و مهارتهای تدریس توجه کمی شود (اگر نتوانی تحقیق کنی، در عوض، همیشه می توانی تدریس کنی)

- علی رغم قوانین دانشگاهها، بیشتر کارکنان دانشگاهها این موضوع را که کسب مهارتهای تدریس عاملی مهم در ارتقا باور ندارند، در نتیجه، تلاشهای آموزشی کمی برای ارتقای فنون تدریس صورت می گیرد.

- در بسیاری از دانشگاهها، دانشجویان کارشناسی ارشد بدون هیچگونه تجربه تدریس، مشغول به تدریس در دوره کارشناسی می شوند. این افراد معمولاً با نگرانی و عدم اطمینان در مورد

سر فصل دروس، شیوه تدریس و با ناآگاهی و درک ضعیف از مسؤولیت و نقش خویش در یادگیری دانشجویان، وظیفه سنگین تدریس را بر دوش دارند.

- سرزنش کردن دانشجویان سال اول، باعث عدم توانایی آنان در انطباق با مطالعات دانشگاهی می شود.

پیل در تحقیقات متعدد خود در زمینه عوامل مؤثر بر افت تحصیلی به چهار عامل اساسی دست یافته است. تجزیه و تحلیل این عوامل به راهبردهای عموماً بالقوه ای منتهی می گردد. و ویژگیهای این چهار عامل عبارتند از:

۱- **کیفیت تدریس:** تعهد مدرسان در مورد تدریس، سر فصل و موضوعات درسی و تعهد آنان به دانشکده ها و دانشگاهها، میزان انگیزه و علاقه آنان به پذیرش و استقبال از دانشجویان سال اول، گرایش به بهره برداری مستمر از فناوری آموزشی، از ویدئو گرفته تا بقیه مواد درسی همزمان از طریق تلویزیون که اجازه ارتباط متقابل با استادان یا همکلاسی ها را کاهش داده است، فرصتهای طرح سؤال و بحث جمعی را از بین می برد و به جای اینکه مکمل برنامه های درسی باشد، جایگزین تدریس حضوری می گردد. برای بهبود کیفیت تدریس وی پیشنهادهای زیر را مطرح می کند:

- تأکید بر اهمیت ایجاد و ابداع شیوه های گوناگون تدریس
- ارائه دروس در گروههای کوچک که نتیجه آن دسترسی فردی بیشتر دانشجویان به استادان و استادان راهنماست.

- مبارزه با طرز تفکر استادان و دانشجویان سالهای بالاتر که اعتقاد دارند دانشجویان سال اول «دست چپ و راست خود را نمی شناسند». این مسأله باعث آزار و رنجش دانشجویان تازه وارد و عدم استقبال آنان از دانشکده ها می گردد.

- شناسایی استادان و مدرسان «خوب» بر اساس ملاکهای قابل دسترس بودن، علاقه، اشتیاق و تدریس خوب و صحیح.

- در تحقیقات پیل بیشتر مسؤولین دانشکده ها چنین ابراز کرده اند که دانشجویان سال اول یک دوره انطباق را تجربه می کنند. این دانشجویان به کمکهایی اساسی، مانند پیدا کردن محل اقامت، شناخت دانشگاه و ... نیازمندند و در عین حال، امکان اشتباهات بیشتری در اعمال آنان وجود دارد؛ نمی دانند که کارها را باید چگونه انجام دهند و برخی اطلاعات را اشتباه تحلیل می کنند.

- برآوردن انتظارات دانشجویان در روابط اولیه استاد- دانشجو. برای مثال، بیش از نیمی از شرکت کنندگان در تحقیق پیل، مشخصه های استاد خوب را چنین علامتگذاری کرده اند: «اسم مرا می داند»، «می داند من که هستم»، «از وضعیت تحصیلی من آگاه است»، «به راحتی می توانم با او ارتباط داشته باشم» و ...

- افزایش فرصتهای یادگیری بوسیله رایانه و انجام تکالیف آزمایشگاهی.
- مدنظر قرار دادن نگرانی دانشجویان در زمینه استفاده از امکانات دانشکده، مانند کتابخانه ها و پایانه های رایانه ای و ...

- بحث و نتیجه گیری در زمینه « کیفیت یاد گرفتن » و « کیفیت مطالعه مؤثر » با دانشجویان. پژوهشهای زیادی نشان داده اند که دانشجویان از روند آموزشی مستقل، بیش از یادگیری معلم - محور دوره دبیرستانی استقبال می کنند.

۲- وجود یا عدم وجود اطلاعاتی در مورد موضوع، اهداف و روشهای ارزیابی دانشجویان:

توصیه های پیل در این مورد، عبارتند از:

- قبول این استدلال که دانشجویان سال اول، دوره انتقالی را پشت سر می گذارند و مهارتهای مطالعه مستقل، تحقیق و تجزیه و تحلیل را به تدریج فرا می گیرند.
- ایجاد انگیزه قوی برای هدایت و حمایت از برنامه ریزی مؤثر و تکمیل شیوه های ارزیابی
- بحث در زمینه تکرار دروس توسط دانشجویان.
- تغییر در تصحیح اوراق، شیوه نمره دادن استادان، امتحان، نمرات دروس عملی و آزمایشگاهی.
- نگرانی عمیق دانشجویان در مورد عدم اظهار نظر استادان در جهت بهبود شیوه های یادگیری و نحوه اصلاح و بهبود فعالیت آنان. اغلب اوراق امتحانی دانشجویان، بدون دریافت بازخورد از طرف استادان تصحیح می شود. در واقع، تحقیقات پیل حاکی از آن است که ارزیابیهای توضیح داده نشده، که در آن دانشجویان تصویر روشنی از شیوه ارزیابی ندارند باعث افت تحصیلی می گردد.

۳- میزان بهره مندی دانشجویان سال اول از خدمات آموزشی، مانند انتقال، بررسی

گرایشهای دانشگاهی و تغییر گرایشها و انتخاب دروس:

- تحقیقات پیل نشان داده است که بین کارآیی تحصیلی دانشجویانی که کارهای نیمه وقت را به عنوان فعالیت اجتماعی بر می گزینند و آنانی که به کارهای نیمه وقت به منظور پرداخت شهریه و تأمین هزینه های زندگی روی می آورند، تفاوت معنی دار وجود دارد.
- پیل نشان داده است که آشنایی با برنامه های دانشگاهی و خوابگاه دانشجویی پیش از شروع تحصیل، عامل مهمی در موفقیت تحصیلی آنان است.
- پیل در تحقیقات خود با تأکید بر ارائه تجربه های مهم در مورد زندگی دانشجویی، می گوید که در صورت ضعف اطلاعات در زمینه تجربیات زندگی دانشجویی، ارائه مباحثی با عنوان « روزهای باز » بین استادان و دانشجویان مفید است.
- تحقیقات پیل، همچنین حاکی از این است که فشارهای والدین در مورد انتخاب رشته، گرایشها، دروس و محدود نمودن تحرک دانشجویان، یک مشکل اساسی در استقلال دانشجویان محسوب می شود. پیل معتقد است دانشجویانی بیشتر مشکل تحصیلی دارند که دروس خود را بر اساس نمره و نه بر اساس علاقه و انگیزه انتخاب کرده اند. این گونه دانشجویان درباره دروسی که انتخاب کرده اند، تحقیق کافی به عمل نیاورده و فقط توصیه والدین و یا آموزشگاه را اجرا کرده اند یا اینکه دروس را به گونه ای انتخاب کرده اند که همکلاسی ها و دوستان آنان انتخاب

کرده اند. طبق نظر پیل، به این دانشجویان باید اطلاع داد که با این گونه تصمیم گیریها در آینده چه اتفاق خواهد افتاد.

- طرح ریزی برنامه هایی برای جلوگیری از احساس تنهایی یا غربت (دوری از خانه)، فایق آمدن بر احساس تنهایی و ترس و جدایی برای دانشجویان مانند طرح « دانشجویان میزبان».

۴- «انتقال اجتماعی» دانشجویان سال اول، مهمتر از انتقال تحصیلی آنان است:

- در تحقیقات پیل بیش از دو سوم دانشجویان اعلام کرده اند که «دوستیابی» مهمترین هدف آنان در چند هفته اول دوره دانشجویی بوده است. در عین حال، ترس از تنهایی و انزوا بیش از ترس از شکست تحصیلی در بین دانشجویان مطرح بوده است.

- شرکت کنندگان در تحقیقات پیل، آشکارا نگرانی خود را از چگونگی برنامه های درسی، سؤالات امتحانی، یادداشت برداری، انتخاب موضوع، بحرانهای شخصی و پیدا کردن استادان مورد اطمینان قابل دسترس ابراز کرده اند. بویژه دانشجویانی به دلایلی چون عدم حضور، ضیق وقت و مشکلات ایاب و ذهاب که نتوانسته بودند در «گفتگوی روزانه» درباره تطبیق با زندگی و تدریس دانشگاهی شرکت کنند، بیشتر از دیگران متضرر شده بودند.

این پژوهشها، در مجموع، دید کامل و جامعی را در زمینه مشکلات و عوامل مؤثر بر افت تحصیلی دانشجویان سال اول ارائه می کنند. حاصل تجزیه و تحلیل‌های ارائه شده، چهار دستاورد آموزشی به شرح زیر است:

۱- بازبینی انتظارات دانشجویان در سال اول، دانشجویان پس از ورود به دانشگاه انتظار تغییرات عمده در روشهای تحصیلی دبیرستانی دارند و از «یادگیری مستقل»، «خودنظمی» و «اتکاء به خود»، به عنوان اهداف اصلی تحصیلات دانشگاهی یاد می کنند. اگرچه برخی از آنان از چگونگی دستیابی به این اهداف مطمئن نیستند و اغلب متوجه می گردند که از آنان انتظار می رود به نوعی «بدانند» که چگونه باید مستقل و متکی به خود باشند.

۲- تأکید بر تدریس حضوری و فعال، دسترسی به کارکنان آموزشی دانشگاه و ملاقات با دانشجویان قدیمی. در این مورد، نتایج پژوهش پیشنهاد می کند که: نهاد ثالثی باید در فکر شناخت برنامه هایی باشد که دانشجویان تازه وارد به واسطه دانشجویان ارشد (سالهای بالاتر) و سازمانهای دانشجویی، در محیط آموزشی دانشگاه بهتر جا بیفتند.

۳- تأکید بر انتقال اجتماعی، بر احساس «خوشامدی» به دانشگاه و توانایی دوست پیدا کردن، عدم احساس غربت در فضای بزرگ و متفاوت و گاه ترس آور دانشگاه. پیشنهاد می گردد که فرصتهایی برای ارتباط متقابل دانشجویی فراهم آید. این مسأله از راه سرمایه گذاری و برنامه ریزی در جهت شیوه های خوشامدگویی و ارزش نهادن به دانشجویان سال اول و ایجاد ارتباط متقابل بین دانشجویان از طریق برنامه های غیررسمی در گروههای کوچک آموزشی، صورت می پذیرد.

۴- تأکید بیشتر بر شناسایی دانشجویانی که مشکلاتی، هم از نظر تحصیلی و هم از نظر اجتماعی، در انتقال دارند. تحقیقات نشان داده است که این مشکلات ممکن است به دلیل عوامل زیر تشدید گردند:

- انتظار دیگران از دانشجویان، به صورتی که دانشجویان باید «خوداتکا» باشند. (بعضی این مسأله را به غلط این گونه تعبیر می کنند که برای کمک به خودشان به کمک گرفتن از دیگران نیازی ندارند).

- ناکامی یا ناتوانی در زمینه مشارکت در مباحثه های دانشجویی، با مباحثه دانشجویی بسیاری مشکلات تحصیلی و شخصی کاهش یافته، مورد بررسی قرار می گیرند و اغلب حل می شوند. در اثر اهمیت ندادن به این مشکلات، احساس انزوا و کاهش عملکرد آموزشی و تحصیلی حاصل می گردد.

روش تحقیق:

این تحقیق شامل دو بخش است: ۱- محاسبه نرخ افت تحصیلی در دانشگاهها، ۲- بررسی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی.

روش تحقیق در بخش اول، بررسی توصیفی و میدانی است که در آن با استفاده از برگه دریافت اطلاعات، وضعیت تحصیلی پذیرفته شدگان سال ۱۳۷۴ حدود ۱۰۰ دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی کشور به دست آمده است. روش تحقیق در بخش دوم، روش علی - مقایسه ای است. در این روش، محقق در پی کشف عواملی است که در گذشته رخ داده و بر افت تحصیلی تأثیر گذاشته اند. در این قسمت، محقق خود به دستکاری متغیرها نمی پردازد.

جامعه تحقیق:

۱- جامعه آماری برای محاسبه نرخ افت تحصیلی عبارتند از:

۱-۱- مقطع کارشناسی: در سال ۱۳۷۴، در مجموع، ۱۲۰۶۶۳ نفر در کنکور سراسری دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور پذیرفته شده اند. از این تعداد، ۴۰/۱۹ درصد، زن و ۵۹/۸۱ درصد، مرد بوده اند. بیشترین تعداد پذیرفته شده، به گروه آزمایشی علوم انسانی، با ۳۹/۹۳ درصد و کمترین آن به گروه هنر با ۰/۴۸ درصد اختصاص داشته است. از آنجایی که هدف پژوهش حاضر، محاسبه نرخ افت تحصیلی در بخش روزانه حضوری کارشناسی و کارشناسی ارشد بوده است، با حذف تعداد پذیرفته شدگان در بخش شبانه و غیرحضوری، تعداد پذیرفته شدگان تقریباً به ۶۰/۰۰۰ نفر رسید که جامعه آماری این تحقیق را در قسمت اول تشکیل می دهد (جدول شماره ۱).

۲-۱- مقطع کارشناسی ارشد: در سال ۱۳۷۴، در مجموع، ۵۱۰۴ نفر در آزمون سراسری دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی در مقطع کارشناسی ارشد پذیرفته شده اند. از این تعداد، ۱۴/۰۱ درصد، زن و ۸۵/۹۹ درصد، مرد بوده اند. بیشترین پذیرفته شده را گروه علوم انسانی و کمترین آن را گروه هنر به خود اختصاص داده است. جامعه آماری در این قسمت، ۵۱۰۴ نفر پذیرفته شده در مقطع کارشناسی ارشد می باشد.

۲- جامعه آماری برای بررسی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی:

کلیه دانشجویان شاغل به تحصیل در سال تحصیلی ۸۰-۱۳۷۹ در مقطع کارشناسی بخش روزانه جامعه آماری این قسمت محسوب می شود.

نمونه آماری:

برای انتخاب نمونه در این قسمت، به بانک اطلاعاتی سازمان سنجش مراجعه و فهرست و مشخصات مورد نیاز (نام و نام خانوادگی، کد رشته، سهمیه پذیرش و جنسیت پذیرفته شدگان) تهیه شد و با حذف کلی پذیرفته شدگان در بخش شبانه و غیر حضوری، از باقیمانده پذیرفته شدگان، تعداد ۵۰۰۰

نفر در مقطع کارشناسی و تعداد ۷۰۰ نفر در مقطع کارشناسی ارشد با روش تصادفی (روش تصادفی خطی) انتخاب شدند.

مشخصات نمونه:

مقطع کارشناسی: در نمونه مورد بررسی، گروه علوم انسانی با ۳۹/۹ و سهمیه مناطق با ۷۷/۲ درصد بیشترین تعداد را از بین کل افراد به خود اختصاص داده اند. این درصدها با درصدهای جامعه در گروه علوم انسانی ۳۹/۹ و سهمیه مناطق با ۸۸ درصد همخوانی دارد (جدول های شماره ۳، ۴ و ۵). بدین ترتیب ملاحظه می شود که جامعه و نمونه انتخابی از نظر جنسیت، گروههای آموزشی و سهمیه با یکدیگر همخوانی دارند. بعد از گروه علوم انسانی، گروههای آموزشی علوم ریاضی، علوم تجربی، گروه زبان و هنر، به ترتیب، ۲۹/۴، ۲۷، ۳/۱۴ و ۰/۴۸ درصد نمونه را به خود اختصاص داده اند. توزیع نمونه انتخابی بر حسب دانشگاه به گونه ای است که بیشترین درصد نمونه از کل با ۸/۴ درصد متعلق به دانشگاه تهران و کمترین آن با ۰/۰۸ درصد متعلق به دانشگاه صنعت نفت اهواز است.

مقطع کارشناسی ارشد: توزیع جنسیت در نمونه (۷۰۰ نفر) معادل ۱۴/۲ درصد، زن و ۸۵/۷ درصد، مرد است و این توزیع با توزیع جنسیت در جامعه مورد بررسی همخوانی دارد: ۱۴/۰۱ درصد، زن و ۸۱/۹۹ درصد، مرد. در نمونه مورد بررسی، گروه آموزشی علوم انسانی، گروههای آموزشی فنی و مهندسی، علوم پایه، کشاورزی، هنر و پزشکی، به ترتیب ۳۵، ۱۶/۶، ۷/۲، ۳/۱ و ۱/۶ درصد از گروه نمونه را به خود اختصاص داده اند. این توزیع با توزیع گروههای آموزشی در جامعه همخوانی دارد. توزیع نمونه انتخابی بر حسب دانشگاه به گونه ای است که بیشترین درصد نمونه با ۲۰ درصد (۱۳۶ نفر) به دانشگاه تهران و ۰/۱۴ درصد (۱ نفر) به دانشگاههای کاشان، بیرجند، بین المللی امام خمینی و مرکز آموزش مدیریت دولتی تعلق دارد (جدول شماره ۹).

عوامل مؤثر بر افت تحصیلی:

تعداد نمونه مورد بررسی، در این قسمت ۳۵۰۰ نفر بوده که برای نمونه گیری ابتدا نقشه ایران به هشت قسمت تقسیم شد و به طور تصادفی از هر قسمت، یک شهر که دارای واحد دانشگاهی بود، انتخاب شد. همچنین با مراجعه به بانک اطلاعات مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی، تعداد دانشجویان شاغل به تحصیل هر دانشگاه در سال تحصیلی ۷۸-۷۹ به دست آمد. این تعداد، شامل دانشجویان ورودی سالهای ۷۹-۱۳۷۸، ۷۸-۱۳۷۷، ۷۷-۱۳۷۶ و ۷۶-۱۳۷۵ بود.

در مرحله بعد، نسبت تعداد دانشجویان هر دانشگاه به کل دانشجویان محاسبه گردید و بر اساس آن نسبت، تعداد نمونه در هر دانشگاه با در نظر گرفتن ورودیهای سال قبل از آن مشخص شد (جدول شماره ۱۱).

سپس با توجه به اینکه نسبت مشروطی در تحقیقات مختلف به کل دانشجویان ۳۰ درصد بوده است، تعداد نمونه هر دانشگاه به نسبت ۳۰ درصد مشروطی و ۷۰ درصد دانشجوی بدون مشروطی محاسبه شد (جدول شماره ۱۲).

ابزار جمع آوری اطلاعات:

۱- افت تحصیلی در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد:

۱-۱- کارشناسی: ابزار به کار گرفته شده برای جمع آوری اطلاعات، « برگه خلاصه وضعیت پذیرفته شدگان سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ » در مقطع کارشناسی بوده است. این برگه، شامل نام و نام خانوادگی دانشجویان پذیرفته شده، رشته تحصیلی آنان و ستونهایی است که وضعیت تحصیلی دانشجویان را از نیمسال اول تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ تا پایان نیمسال دوم تحصیلی ۷۹-۱۳۷۸ مورد بررسی قرار می دهد (ده نیمسال تحصیلی). لازم به یادآوری است که طول مدت مجاز تحصیل در مقطع کارشناسی، دوازده نیمسال تحصیلی است، ولی از آنجا که دانشجویان مورد بررسی تا پایان پژوهش حاضر فقط ده نیمسال را گذرانده بودند، امکان بررسی وضعیت آنان در نیمسال یازدهم و دوازدهم امکان پذیر نبوده است. شایان ذکر است که در تهیه برگه یاد شده، از پژوهش نسرين نورشاهی (۱۳۷۵) استفاده شده است.

۱-۲- کارشناسی ارشد: ابزار به کار گرفته شده برای جمع آوری اطلاعات در قسمت کارشناسی ارشد، برگه خلاصه وضعیت پذیرفته شدگان سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ در مقطع کارشناسی ارشد بوده است. این برگه، شامل نام و نام خانوادگی دانشجویان پذیرفته شده، رشته تحصیلی آنان و ستونهایی است که وضعیت تحصیلی دانشجویان را از نیمسال اول تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴ تا پایان نیمسال دوم تحصیلی ۷۸-۱۳۷۷ مورد بررسی قرار می دهد (۸ نیمسال تحصیلی).

۲- عوامل مؤثر بر افت تحصیلی:

ابزار اندازه گیری عوامل مؤثر بر افت تحصیلی، پرسشنامه ای بوده است که محققان پژوهش تهیه و تنظیم کرده اند. در تنظیم پرسشنامه، ابتدا به مرور منابع مکتوب و تحقیقات مرتبط با این حیطه پرداخته و سپس بر اساس عوامل مهم و مؤثر، سؤالات پرسشنامه در دو قسمت تدوین شده است: در قسمت اول، سؤالات مربوط به مشخصات فردی، خانوادگی و آموزشی، طرح شده است. قسمت دوم، شامل ۲۷ سؤال بوده است که عوامل مؤثر را با عنوان عوامل اقتصادی، آموزشی و اجتماعی، مورد بررسی قرار داده است. لازم به یادآوری است که عوامل مؤثر بر افت تحصیلی فقط در مقطع کارشناسی بررسی شده است.

روش جمع آوری اطلاعات:

۱- افت تحصیلی در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد:

برای جمع آوری و دریافت اطلاعات مورد نیاز به منظور بررسی نرخ افت تحصیلی در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، پس از تهیه برگه دریافت اطلاعات با عنوان «جدول خلاصه وضعیت پذیرفته شدگان سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴» (به صورت جداگانه برای کارشناسی و کارشناسی ارشد)، اقدام به دسته بندی نمونه آماری در برگه مذکور بر حسب دانشگاه، گروه آموزشی و رشته تحصیلی

گردید. به همراه این برگه، برگه دیگری تحت عنوان «راهنمای تکمیل برگه وضعیت پذیرفته شدگان ورودی سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴» نیز تهیه شد که در آن شیوه وارد کردن اطلاعات و نوع اطلاعات مورد نیازی که می بایست در مورد هر فرد نمونه وارد برگه می شد، به طور کامل تشریح گردید. برای اطمینان از صحت و دقت استخراج اطلاعات اقدام به به کارگیری افرادی (عمدتاً دانشجوی) شد تا با آموزش لازم به آنان و نیز معرفی و اعزام آنان به دانشگاهها و مؤسسات آموزشی سراسر کشور، اطلاعات با دقت بیشتری جمع آوری گردد. این افراد، اغلب خود در استخراج اطلاعات نقش فعالانه ای ایفا کرده و با آموزشی که از قبل (حداقل هر آزمونگر ۲ ساعت) دیده بودند، باعث سرعت عمل بیشتر و افزایش کیفیت بررسی وضعیت تحصیلی دانشجویان نمونه آماری شدند. لازم به یادآوری است که محققان نیز با هماهنگی قبلی، به وسیله مکاتبات پیگیر و مکالمات تلفنی با معاونتهای پژوهشی و آموزشی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی، به تشریح موارد مبهم و یا مورد سؤال پرداختند و یا از نزدیک طی ملاقات حضوری (در تهران و شهرستانها)، این موارد را مورد بحث و مذاکره قرار داده اند. پس از انجام دادن هماهنگیهای لازم و طبقه بندی اسامی نمونه منتخب و مراجعه آزمونگران به دانشگاه، به مرور اطلاعات استخراج و جمع آوری گردید.

۲- عوامل مؤثر بر افت تحصیلی:

به منظور گردآوری اطلاعات در مورد عوامل بازدارنده دانشجویان از تحصیل، پس از مطالعات کتابخانه ای و مراجعه به سوابق و پیشینه موجود در داخل و خارج از ایران، اقدام به تهیه پرسشنامه ای تحت عنوان «بررسی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی» گردید. پس از تکثیر این پرسشنامه به تعداد ۳۵۰۰ نسخه، تعدادی آزمونگر به کار گرفته شدند. آزمونگران، آموزش دیدند و دقیقاً توجیه شدند که چگونه آزمودنیها را به صورت تصادفی انتخاب و اهداف پروژه را برای آنان تشریح کنند.

پس از تعیین و تقسیم نمونه آماری، بر حسب دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی و دانشگاه مورد نظر در سطح کشور پرسشنامه ها دسته بندی گردیدند. آزمونگران در انتخاب آزمودنی، به دانشگاه منتخب (انتخاب تصادفی) مراجعه کرده، با دیدن دانشجویان و ایجاد رابطه حسنه با آنان به تشریح طرح پرداخته و سال ورودشان را سؤال و بر اساس حجم نمونه از قبل تعیین شده، از آنان پرسیده اند که آیا در سابقه تحصیلی خود موارد مشروطی داشته اند یا خیر. دانشجویان بدون سابقه مشروطی، نمونه آماری بدون مشروطی و دانشجویان با سابقه دو ترم مشروطی و بیشتر، نمونه آماری مشروط این بخش طرح را تشکیل داده اند.

لازم به یادآوری است که در این بخش نیز آزمونگران با معرفی نامه به دانشگاهها مراجعه کرده و محققان هم به منظور برطرف کردن هرگونه ابهام و معرفی طرح برای مسؤولان دانشگاهها اقدامات لازم را صورت دادند. اطلاعات این قسمت طرح نیز طی چند ماه واصل گردید.

جدول ۱: آمار پذیرفته شدگان نهایی آزمون سراسری سال ۱۳۷۴ در مقطع کارشناسی به تفکیک گروه آزمایشی و جنس

گروه آزمایشی			ریاضی و فنی	تجربی	انسانی	هنر	زبان خارجی	جمع
تعداد			۳۵۵۲۳	۳۲۵۷۸	۴۸۱۸۴	۵۸۵	۳۷۹۳	۱۲۰۶۶۳
درصد			۲۹/۴۴	۲۷	۳۹/۹۳	۰/۴۸	۳/۱۴	۱۰۰
جنس	زن	تعداد	۸۱۷۳	۱۸۳۱۷	۱۹۷۸۷	۲۵۸	۱۹۵۹	۴۸۴۹۴
		درصد	۲۳/۰۱	۵۶/۲۳	۴۱/۰۷	۴۴/۱۰	۵۱/۶۵	۴۰/۱۹
	مرد	تعداد	۲۷۳۵۰	۱۴۲۶۱	۲۸۳۹۷	۳۲۷	۱۸۳۴	۷۲۱۶۹
		درصد	۷۶/۹۹	۴۳/۷۷	۵۸/۹۳	۵۵/۹۰	۴۸/۳۵	۵۹/۸۱

جدول ۲: توزیع نمونه آماری در مقطع کارشناسی (روزانه-حضوری) به تفکیک گروه آموزشی و جنسیت

هنر	علوم انسانی		علوم ریاضی		علوم تجربی		زبان		جمع		گروه آموزشی جنسیت	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد		
۰/۴۸	۲۴	۳۹/۹	۱۹۹۷	۲۹/۴	۱۴۷۲	۲۷	۱۳۵۰	۳/۱۴	۱۵۷	۱۰۰	۵۰۰۰	جمع
۰/۲۲	۱۱	۱۶/۴	۸۲۰	۶/۷	۳۳۹	۱۵/۱۸	۷۵۹	۱/۶	۸۱	۴۰/۰۲	۲۰۱۰	زن
۰/۲۶	۱۳	۲۳/۵	۱۱۷۷	۲۲/۶	۱۱۳۳	۱۱/۸	۵۹۱	۱/۵	۷۶	۵۹/۸	۲۹۹۰	مرد

جدول ۳: توزیع نمونه آماری در مقطع کارشناسی (روزانه-حضوری) به تفکیک گروه آموزشی و سهمیه

هنر	علوم انسانی		علوم ریاضی		علوم تجربی		زبان		جمع		گروه آموزشی سهمیه	
	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد		
۰/۴۸	۲۴	۳۹/۹۴	۱۹۹۷	۲۹/۴۴	۱۴۷۲	۲۷	۱۳۵۰	۳/۱۴	۱۵۷	۱۰۰	۵۰۰۰	جمع
۰/۳۲	۱۶	۲۵/۳	۱۲۶۷	۴/۲۶	۱۳۲۰	۲۲/۴	۱۱۲۱	۲/۷	۱۳۸	۷۷/۲	۳۸۶۲	مناطق
۰/۰۲	۱	۱/۵	۷۷	۱	۵۴	۰/۹۲	۴۶	۰/۱	۵	۳/۷	۱۸۳	خانواده شهدا
۰/۰۴	۲	۴/۷	۲۳۹	۰/۹۴	۴۷	۲/۴۸	۱۲۴	۰/۰۴	۲	۸/۳	۴۱۴	شاهد
۰/۱	۵	۸/۲	۴۱۴	۱	۵۱	۱/۱	۵۹	۰/۲۴	۱۲	۱۰/۸	۵۴۱	رزمندگان

جدول ۴: آمار پذیرفته شدگان نهایی آزمون سراسری سال ۱۳۷۴ در مقطع کارشناسی به تفکیک گروه آزمایشی و سهمیه

درصد	جمع	زبان خارجی	هنر	علوم انسانی	علوم تجربی	علوم ریاضی و فنی	گروه آزمایشی سهمیه
۶۹/۸۷	۱۰۵۸۰۶	۳۲۱۰	۴۳۶	۳۹۳۸۴	۲۹۲۴۶	۳۳۵۳۰	مناطق سه گانه
۶۶	۷۹۲	۳۷	۱۰	۵۹۰	۱۱۲	۴۳	جانبازان
۲/۴۰	۲۸۹۴	۸۸	۱۸	۱۱۲۱	۸۱۱	۸۵۶	خانواده شهدا
۲/۳۰	۲۷۷۷	۸۵	۲۶	۱۲۰۸	۱۱۰۳	۳۵۵	شاهد
۵/۸۴	۷۰۷۱	۲۷۱	۹۲	۵۱۴۴	۱۰۴۳	۵۲۱	رزمندگان
۲۴	۲۹۳	۴	۱	۱۷۹	۸۵	۲۴	نهضت سواد آموزی
۴۴	۵۳۰	۲۵	۰	۲۰۲	۱۲۳	۱۸۰	عشایر
۴۱	۴۹۱	۷۱	۲	۳۵۲	۵۳	۱۳	آزادگان
۰/۰۱	۹	۲	۰	۴	۲	۱	جهادگران
۱۰۰	۱۲۰۶۶۳	۳۷۹۳	۵۸۵	۴۸۱۸۴	۳۲۵۷۸	۳۵۵۲۳	جمع

جدول ۵: نمونه آماری در مقطع کارشناسی به تفکیک گروه‌های آموزشی، جنسیت و سهمیه

گروه آموزشی	جنسیت	جمع		مناطق		شهادا		شاهد		رزمندگان	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد
زبان	زن	۸۱	۱/۶	۷۴	۱/۴	۳	۰/۰۶	۲	۰/۰۴	۲	۰/۰۴
	مرد	۷۶	۱/۵۲	۶۴	۱/۲	۲	۰/۰۴	-	-	۱۰	۰/۲
تجربی	زن	۷۵۹	۱۵/۲	۶۳۶	۱۲/۷	۳۱	۰/۶	۷۹	۱/۵	۱۳	۰/۲۶
	مرد	۵۹۱	۱۱/۸	۴۸۵	۹/۷	۱۵	۰/۳	۴۵	۰/۹	۴۶	۰/۹۲
ریاضی	زن	۳۴۰	۶/۸	۳۱۹	۶/۳	۱۱	۰/۲۲	۹	۰/۱۸	۱	۰/۰۲
	مرد	۱۱۴۱	۲۳	۱۰۰۰	۲۰	۴۳	۰/۸	۳۸	۰/۷۶	۶۰	۱/۲
انسانی	زن	۸۱۹	۱۶/۳۸	۵۷۳	۱۱/۴	۴۰	۰/۸	۱۴۱	۲/۸	۶۵	۱/۳
	مرد	۱۱۷۸	۲۳/۵۶	۶۹۴	۱۳/۸	۳۷	۰/۷۴	۹۸	۱/۹۶	۳۴۹	۶/۹
هنر	زن	۱۱	۰/۲۲	۱۰	۰/۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۵	۰/۱
	مرد	۱۳	۰/۲۶	۶	۰/۱۲	۱	۰/۰۲	۱	۰/۰۲	۵	۰/۱
جمع کل		۵۰۰۰	۱۰۰	۳۸۶۲	۷۷/۲	۱۸۳	۳/۷	۴۱۴	۸/۳	۵۴۱	۱۰/۸

جدول ۶: توزیع نمونه در گروه علوم پزشکی در مقطع دانشگاه و جنسیت در مقطع کارشناسی (روزانه - حضوری) به تفکیک دانشگاه و جنسیت

جنسیت	جمع کل	زن		مرد		نام دانشگاه
		تعداد	درصد	تعداد	درصد	
بابل	۵	۴	۸۰	۱	۲۰	
اراک	۷	۴	۵۸	۳	۴۲	
شهرکرد	۵	۱	۲۰	۴	۸۰	
زنجان	۲			۲	۱۰۰	
تهران	۹۶	۶۹	۷۲	۲۷	۲۸	
چهرم	۱			۱	۱۰۰	
همدان	۳			۳	۱۰۰	
ایران	۶۸	۴۱	۶۰	۲۷	۴۰	
یاسوج	۱			۱	۱۰۰	
سبزوار	۶	۵	۸۳	۱	۱۷	
گناباد	۲	۱	۵۰	۱	۵۰	
ارتش	۳			۳	۱۰۰	
بورسیه نیروی انتظامی	۲			۲	۱۰۰	
بورسیه سپاه	۷	۲	۲۹	۵	۷۱	
پرستاری نیروی هوایی	۳	۳	۱۰۰			
بورسیه پزشکی ارتش	۱۰	۱	۱۰	۹	۹۰	
پرستاری نیروی زمینی	۲			۲	۱۰۰	
تبریز	۵۵	۴۸	۸۷	۷	۱۳	
شهید بهشتی	۷۶	۴۶	۶۱	۳۰	۳۹	
کرمان	۱۸	۱۱	۶۱	۷	۲۹	
تربیت مدرس	۱۱	۳	۲۷	۸	۷۳	
شاهرود	۲	۲	۱۰۰			
جمع	۷۰۶	۴۳۲		۲۷۴		
اصفهان	۸۹	۵۷	۶۴	۳۲	۳۶	
مشهد	۵۰	۳۶	۷۲	۱۴	۲۸	
اهواز	۱۹	۱۲	۶۳	۷	۳۷	
مازندران - ساری	۳	۱	۳۳	۲	۶۷	
رفسنجان	۸	۳	۵۳۷	۵	۶۲/۵	
گرگان	۱	۱	۱۰۰			
سمنان	۳	۱	۳۳	۲	۶۷	
قزوین	۱۵	۹	۶۰	۶	۴۰	
شیراز	۱۲	۲	۱۷	۱۰	۸۳	
زاهدان	۱۴	۵	۳۶	۹	۶۴	
یزد	۱۰	۵	۵۰	۵	۵۰	
کرمانشاه	۱۶	۱۱	۶۹	۵	۳۱	
ارومیه	۲۲	۱۷	۷۷	۵	۲۳	
کاشان	۱۹	۱۴	۷۴	۵	۲۶	
بوشهر	۹	۶	۶۷	۳	۳۳	
بندرعباس	۲			۲	۱۰۰	
بیرجند	۹	۳	۳۳	۶	۶۷	
فسا	۳	۱	۳۳	۲	۶۷	
ایلام	۴	۱	۲۵	۳	۷۵	
لرستان	۴	۱	۲۵	۳	۷۵	
گیلان-رشت	۴	۱	۲۵	۳	۷۵	
اردبیل	۵	۴	۸۰	۱	۲۰	

جدول ۷: توزیع نمونه در مقطع کارشناسی (روزانه - حضوری) به تفکیک دانشگاه، گروه آموزشی و جنسیت

گروه هنر		گروه انسانی		گروه ریاضی		گروه تجربی		گروه زبان		جمع کل	گروه‌های آموزشی جنسیت											
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	تعداد درصد	دانشگاه											
تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد													
۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۳/۴	۱۷۱	۲	۱۰۱	۰/۸	۴۰	۰/۶	۳۱	۰/۶	۳۰	۰/۴۲	۲۱	۰/۰۲	۶	۰/۳۴	۱۷	۸/۴	۴۲۰	تهران
				۱/۶	۸۰	۱/۳۲	۶۶	۰/۸۸	۴۴	۰/۲۸	۱۴	۳/۷	۹	۴	۱۰	۰/۲۲	۱۱	۱/۴	۷	۴/۸	۲۴۱	اصفهان
						۷۰	۸۲	۰/۲	۱۰	۰/۲۶	۱۳	۱۴	۱۴							۲/۳	۱۱۹	صنعتی اصفهان
				۰/۸	۴۰	۰/۵۴	۲۷	۰/۳۲	۱۵	۰/۳۲	۱۶	۰/۳۲	۱۶	۱/۸	۱۸	۰/۰۸	۴	۰/۰۴	۲	۲/۷	۱۳۸	تربیت معلم حصارک کرج
				۰/۳۲	۸	۰/۰۴	۲	۰/۰۴	۲	۰/۰۴	۲	۰/۰۸	۴	۰/۰۶	۳					۰/۴۲	۲۱	ولی عصر رفسنجان
				۱/۴	۷۳	۰/۳۲	۱۶	۰/۶۶	۳۳	۰/۳	۱۵	۰/۵	۲۵	۰/۵۴	۲۷	۰/۰۲	۲	۰/۰۴	۲	۳/۹	۱۹۳	تبریز
				۰/۲۸	۱۴	۰/۳۶	۱۸	۰/۱۸	۹	۰/۱۲	۶		۰/۱۲	۳	۰/۰۲	۱				۱	۵۱	تربیت معلم تبریز
				۰/۱۸	۹	۰/۲۴	۱۲	۰/۰۸	۴	۰/۰۶	۳	۰/۰۴	۲		۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱	۰/۶	۳۳		تربیت معلم اراک
۰/۰۶	۳	۰/۰۴	۲	۱	۵۱	۰/۴	۲۰	۰/۴۸	۲۴	۰/۱۴	۷	۰/۲۶	۱۳	۰/۱	۵	۰/۰۸	۴			۲/۶	۱۳۰	زاهدان
						۴۲	۸	۱۶	۳	۵	۱	۳۷	۷							۰/۳	۱۹	دامغان

← ادامه جدول در صفحه بعد

ادامه جدول شماره (۷)

گروه هنر		گروه انسانی		گروه ریاضی		گروه تجربی		گروه زبان		جمع کل	گروه‌های آموزشی
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن		جنسیت
تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	دانشگاه
		۰/۳۲ ۱۶	۰/۱۸ ۹	۰/۶۴ ۳۲	۰/۰۴ ۲	۰/۲۲ ۱۱	۰/۲۶ ۱۳	۰/۰۴ ۲	۰/۰۶ ۳	۱/۷ ۸۸	رازی کرمانشاه
۰/۰۶ ۳	۰/۰۴ ۲	۱ ۵۱	۰/۴ ۲۰	۰/۴۸ ۲۴	۰/۱۴ ۷	۰/۲۶ ۱۳	۰/۱ ۵	۰/۰۸ ۴		۲/۶ ۱۳۰	زاهدان
		۰/۴۲ ۲۱	۰/۱۶ ۸	۰/۱۸ ۹	۰/۱ ۵	۰/۰۸ ۴	۰/۱۴ ۷			۱ ۵۴	بوعلی سینا همدان
		۰/۱ ۵	۰/۱۶ ۸	۰/۰۸ ۴		۰/۰۲ ۱	۰/۰۲ ۱	۰/۰۲ ۵	۰/۰۶ ۳	۰/۵ ۲۷	کردستان
		۰/۲۶ ۱۳	۰/۰۳ ۵	۰/۰۲ ۱	۰/۰۴ ۲	۰/۰۶ ۳	۰/۰۶ ۳			۰/۵ ۲۷	لرستان
		۰/۳۴ ۱۷	۰/۱۲ ۶	۰/۵ ۲۵	۰/۲ ۱۰	۰/۰۲ ۱				۱/۳ ۶۹	قزوین
				۰/۱۶ ۸	۰/۰۲ ۱	۰/۰۴ ۲	۰/۰۲ ۱			۰/۲۴ ۱۲	بوشهر
		۰/۲ ۱۰	۰/۰۸ ۴	۰/۳۲ ۱۶	۰/۱۸ ۹	۰/۲۰ ۱۰	۰/۲۶ ۱۳			۱/۲۴ ۶۲	بیرجند
		۰/۳۸ ۱۹	۰/۲۶ ۱۳	۰/۵۲ ۲۶	۰/۱۴ ۷	۰/۰۸ ۴	۰/۰۴ ۲	۰/۰۲ ۱	۰/۰۶ ۳	۱/۵ ۷۵	یزد
۰/۰۴ ۲	۰/۰۲ ۱	۰/۸۴ ۴۲	۰/۵۸ ۲۹	۰/۸ ۴۰	۰/۰۲ ۱	۰/۲۴ ۱۲	۰/۰۶ ۳	۰/۲ ۱۰	۰/۰۶ ۳	۲/۸۶ ۱۴۳	شیراز

ادامه جدول شماره (۷)

گروه هنر		گروه انسانی		گروه ریاضی		گروه تجربی		گروه زبان		جمع کل	گروه‌های آموزشی									
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن		جنسیت									
تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	دانشگاه									
		۰/۴۶	۲۳	۰/۲۸	۱۴	۰/۲	۱۰	۱۶	۸	۰/۱۶	۸	۰/۱	۵	۰/۰۴	۲	۱/۴	۷۰	گیلان رشت		
								۰/۲۸	۱۴	۰/۲۸	۱۴					۰/۵۶	۲۸	گرگان		
				۰/۳۶	۱۸	۰/۰۱	۵	۰/۰۸	۴	۰/۲۴	۱۲					۰/۷۸	۳۹	شاهرود		
		۰/۴۲	۲۱	۰/۳۴	۱۷	۰/۸۸	۴۴	۰/۱۶	۸	۰/۲۶	۱۳	۰/۱۲	۶	۰/۰۸	۴	۰/۰۲	۱	۲۲/۸	۱۱۴	کرمان
		۰/۳۰	۱۵	۰/۲۶	۱۳	۰/۱۸	۹	۰/۰۶	۳					۰/۰۲	۱			۰/۸۲	۴۱	تربیت معلم سبزوار
		۰/۲۴	۱۲	۰/۲۶	۱۳	۰/۲۶	۱۳	۰/۱۴	۷	۰/۲۶	۱۳	۰/۱۴	۷					۱/۳	۶۵	زنجان
								۰/۱۴	۷	۰/۲۶	۱۳							۰/۴	۲۰	علوم بهزیستی
		۰/۳۶	۱۸	۰/۱۸	۹	۰/۲۴	۱۲	۰/۱۲	۶	۰/۲	۱۰	۰/۵۲	۲۶					۱/۶۲	۸۱	ارومیه
				۰/۱۴	۷	۰/۱۲	۶	۰/۱	۵	۰/۰۴	۲							۰/۴	۲۰	اردبیل
۰/۰۸	۴	۰/۰۴	۲			۰/۰۴	۲	۰/۰۲	۱									۱/۸	۹	هنر-تهران
		۰/۴۴	۲۲	۰/۱	۵	۰/۵۲	۲۶	۰/۱۲	۶	۰/۲۶	۱۳	۰/۰۶	۳	۰/۰۲	۱			۱/۵۲	۷۶	مازندران

ادامه جدول شماره (۷)

گروه هنر		گروه انسانی		گروه ریاضی		گروه تجربی		گروه زبان		جمع کل	گروه‌های آموزشی					
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن		جنسیت					
تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	دانشگاه					
		۰/۱۲	۶	۰/۳۲	۱۶	۰/۰۶	۳			۰/۱۵	۲۵	علوم دریایی نوشهر				
		۰/۱۴	۷	۰/۱	۵	۰/۲۶	۱۳	۰/۰۶	۳	۰/۵۶	۲۸	سمنان				
		۰/۰۶	۳	۰/۰۴	۲	۰/۱	۵	۰/۰۲	۱	۰/۲۲	۱۱	بندر عباس				
		۰/۲	۱۰	۰/۳۴	۱۷					۰/۰۴	۲	۰/۰۴	۲	۰/۶۲	۳۱	مدرسه عالی و تربیتی و قضایی قم
				۰/۰۸	۴					۰/۰۸	۴	علوم و صنایع دفاع				
				۰/۰۸	۴					۰/۰۸	۴	صنعت نفت اهواز				
				۰/۲۶	۱۳	۰/۰۶	۳			۰/۳۲	۱۶	صنعتی سپهند تبریز				

ادامه جدول شماره (۷)

گروه هنر		گروه انسانی		گروه ریاضی		گروه تجربی		گروه زبان		جمع کل	گروه‌های آموزشی	
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن		جنسیت	
تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	دانشگاه	
		۲/۳۸	۱۱۹	۱/۹	۹۹	۰/۱۲	۶	۰/۱۶	۸			علامه طباطبائی
		۰/۲۸	۱۴	۰/۴۶	۲۳	۰/۰۴	۲	۰/۰۴	۲	۰/۲	۱۰	شاهدتهران
						۱۰۰	۶۰					تربیت دبیر فنی انقلاب اسلامی
		۰/۱۸	۹	۰/۱۴	۷			۰/۰۸	۴			ایلام
		۱/۹	۹۴	۰/۸۴	۴۲	۰/۲۴	۱۲	۰/۳۴	۱۷	۰/۰۸	۴	شهید بهشتی
						۰/۵۶	۲۸	۰/۲۲	۱۱			صنعتی خواجه نصیر الدین طوسی
						۱/۴	۷۰	۰/۳۶	۱۸			صنعتی امیر کبیر تهران

ادامه جدول شماره (۷)

گروه هنر		گروه انسانی		گروه ریاضی		گروه تجربی		گروه زبان		جمع کل	گروه‌های آموزشی
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن		جنسیت
تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	دانشگاه
	۵ ۰/۱		۶۳ ۱/۲		۱۹ ۰/۳۶		۱۴ ۰/۲۸		۵ ۰/۱	۱۰۶ ۲/۱۲	الزهرا
		۴ ۰/۰۸	۴ ۰/۰۸	۱ ۰/۰۲						۹ ۰/۱۸	مدرسه عالی شهید مطهری
۱ ۰/۰۲		۲۲ ۰/۴۴	۱۷ ۰/۳۴	۱۱ ۰/۲۲	۵ ۰/۱	۵ ۰/۱	۳ ۰/۰۶	۵ ۰/۱		۶۹ ۱/۳۸	تربیت معلم کاشان
		۵۰ ۱	۵۵ ۱	۳۷ ۰/۷۴	۱۳ ۰/۲۶	۲۱ ۰/۴	۲۰ ۰/۴	۵ ۰/۱		۲۰۱ ۴/۰۲	فردوسی مشهد
		۵۵ ۱	۴۵ ۰/۹	۲۲ ۰/۴۴	۹ ۰/۱۸	۱۰ ۰/۱	۱۰ ۰/۱	۱ ۰/۰۲	۳ ۰/۰۶	۱۵۵ ۳/۱	شهید چمران اهواز
		۱۵ ۰/۳		۵۰ ۱						۶۵ ۱/۳	علوم و فنون هوایی تهران
۱ ۰/۰۲				۷۴ ۱/۴	۱۹ ۰/۳۸					۹۴ ۱/۸۸	علم و صنعت ایران تهران

ادامه جدول شماره (۷)

گروه هنر		گروه انسانی		گروه ریاضی		گروه تجربی		گروه زبان		جمع کل	گروه‌های آموزشی												
مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن	مرد	زن		جنسیت												
تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	تعداد درصد	دانشگاه												
		۰/۳۰	۱۵	۰/۰۸	۴	۰/۰۶	۳			۰/۴۴	۲۲	علوم و فنون فارابی تهران											
		۰/۶۴	۳۲	۰/۹۴	۴۷	۰/۱۴	۷			۱/۷۲	۸۶	امام حسین تهران											
				۰/۷۶	۳۸	۰/۳	۱۵	۰/۰۶	۳	۰/۰۴	۲	صنعتی شریف تهران											
				۰/۳۸	۱۹					۰/۳۸	۱۹	صنعت برق و آب تهران											
۰/۲۶	۱۳	۰/۲۲	۱۱	۲۳/۵	۱۱۷۷	۱۶/۴	۸۲۰	۲۲/۶	۱۱۳۳	۶/۷	۳۳۹	۱۶/۳	۳۱۷	۶/۵	۳۲۷	۱/۵	۷۶	۱/۶	۸۱	۸۵/۸	۴۲۹۴	جمع نقل از	
		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۵/۵	۲۷۴	۸/۶	۴۳۲	-	-	-	-	۱۴/۲	۷۰۶	جدول
۰/۲۶	۱۳	۰/۲۲	۱۱	۲۳/۵	۱۱۷۷	۱۶/۴	۸۲۰	۲۲/۶	۱۱۳۳	۶/۷	۳۳۹	۱۱/۸	۵۹۱	۱۵/۱	۷۵۹	۱/۵	۷۶	۱/۶	۸۱	۱۰۰	۵۰۰۰	جمع کل	

جدول ۸: توزیع نمونه آزمون ورودی کارشناسی ارشد سال ۱۳۷۴ به تفکیک گروه آموزشی و جنس

گروه آموزشی	جنس	علوم انسانی	علوم پایه	فنی و مهندسی	کشاورزی	هنر	پزشکی	جمع	درصد
زن		۵۱	۳۱	۶	۱	۴	۳	۹۶	۱۴/۲
مرد		۱۹۴	۸۱	۲۳۰	۴۸	۱۷	۸	۵۷۸	۸۵/۷
جمع		۲۴۵	۱۱۲	۲۳۶	۴۹	۲۱	۱۱	۶۷۴	۱۰۰
درصد		۳۶/۳	۱۶/۶	۳۵	۷/۲	۳/۱	۱/۶	۱۰۰	

جدول ۹: توزیع نمونه آماری در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد به تفکیک گروه آموزشی و جنسیت

گروه آموزشی	جنسیت	علوم تجربی		علوم ریاضی		علوم انسانی		علوم پایه		فنی و مهندسی		کشاورزی		هنر		زبان		پزشکی		جمع
		کارشناسی ارشد	کارشناسی	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کارشناسی ارشد		
زن		۷۵۹	-	۳۳۹	-	۸۲۰	۵۱	۳۱	-	۶	-	۱	-	۱۱	۴	۸۱	-	-	۳	۹۶
مرد		۵۹۱	-	۱۱۳۳	-	۱۱۷۷	۱۹۴	۸۱	-	۲۳۰	-	۴۸	-	۱۳	۱۷	۷۶	-	-	۸	۵۷۸

جدول ۱۰- اسامی دانشگاه‌های مورد بررسی و تعداد نمونه انتخابی از هر دانشگاه به تفکیک مقطع تحصیلی

کارشناسی ارشد تعداد	کارشناسی تعداد	مقطع
		نام دانشگاه
۴۳	۲۴۹	۱- علامه طباطبائی - تهران
	۷۶	۲- شاهد - تهران
۶	۱۰۶	۳- الزهرا - تهران
۱۳۶	۴۲۰	۴- تهران
	۶۵	۵- علوم و فنون هوایی - تهران
۲۷	۹۴	۶- علم و صنعت ایران - تهران
	۲۲	۷- علوم و فنون فارابی - تهران
	۸۶	۸- امام حسین - تهران
۵۶	۵۸	۹- صنعتی شریف - تهران
	۶۵	۱۰- صنعت برق و آب - تهران
۱۱	۳۹	۱۱- صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی - تهران
۴۶	۸۸	۱۲- صنعتی امیر کبیر - تهران
	۹	۱۳- مدرسه عالی شهید مطهری - تهران
۴۱	۲۰۱	۱۴- شهید بهشتی - تهران
	۹۶	۱۵- علوم پزشکی - تهران
	۳	۱۶- علوم پزشکی ارتش
	۲	۱۷- علوم پزشکی بورسیه نیروی انتظامی
	۷	۱۸- علوم پزشکی بورسیه سپاه
	۱۰	۱۹- علوم پزشکی بورسیه ارتش
	۳	۲۰- پرستاری نیروی هوایی
	۲	۲۱- پرستاری نیروی زمینی
	۶۸	۲۲- علوم پزشکی ایران
	۷۶	۲۳- علوم پزشکی شهید بهشتی - تهران
	۲۰	۲۴- علوم بهیستی و توانبخشی - تهران
	۶۰	۲۵- تربیت دبیر فنی انقلاب اسلامی - تهران
۱۰	۹	۲۶- هنر - تهران
۶۲		۲۷- تربیت مدرس - تهران

ادامه جدول در صفحه بعد ←

ادامه جدول شماره (۱۰)

کارشناسی ارشد	کارشناسی	مقطع	نام دانشگاه
۲۴			۲۸- تربیت معلم - تهران
	۱۳۸		۲۹- تربیت معلم - حصارک کرج
۱			۳۰- دانشکده بین المللی امام خمینی - تهران
۳			۳۱- مرکز تحصیلات تکمیلی در علوم پایه - زنجان
۴			۳۲- پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
۳			۳۳- دانشکده روابط بین الملل وزارت خارجه
۸			۳۴- سازمان مدیریت صنعتی - تهران
۱			۳۵- مرکز آموزش مدیریت دولتی - تهران
۳۱	۲۰۱		۳۶- فردوسی - مشهد
	۵۰		۳۷- علوم پزشکی - مشهد
۱۷	۲۴۱		۳۸- اصفهان
	۸۹		۳۹- علوم پزشکی - اصفهان
۲۲	۱۱۹		۴۰- صنعتی - اصفهان
۸	۱۵۵		۴۱- شهید چمران - اهواز
	۴		۴۲- صنعت نفت - اهواز
	۱۹		۴۳- علوم پزشکی - اهواز
۹	۷۶		۴۴- مازندران
۱۵			۴۵- علوم و فنون - مازندران
	۱		۴۶- علوم پزشکی - مازندران.ساری
	۲۱		۴۷- ولی عصر - رفسنجان
	۳		۴۸- علوم پزشکی - رفسنجان
	۱		۴۹- علوم پزشکی - گرگان
۲	۲۸		۵۰- علوم کشاورزی و منابع طبیعی - گرگان
	۲۸		۵۱- سمنان
	۳		۵۲- علوم پزشکی - سمنان
	۶۹		۵۳- بین المللی امام خمینی - قزوین
	۱۵		۵۴- علوم پزشکی - قزوین
۳۱	۱۴۳		۵۵- شیراز

ادامه جدول شماره (۱۰)

کارشناسی ارشد	کارشناسی	مقطع
		نام دانشگاه
تعداد	تعداد	
	۱۲	۵۶- علوم پزشکی - شیراز
۲	۱۳۰	۵۷- سیستان و بلوچستان - زاهدان
	۱۴	۵۸- علوم پزشکی - زاهدان
	۷۵	۵۹- یزد
	۸۸	۶۱- رازی - کرمانشاه
	۱۶	۶۲- علوم پزشکی - کرمانشاه
۳	۸۱	۶۳- ارومیه
	۲۲	۶۴- علوم پزشکی - ارومیه
	۶۹	۶۵- تربیت معلم - کاشان
۱		۶۶- کاشان
	۱۹	۶۷- علوم پزشکی - کاشان
	۱۲	۶۸- بوشهر
	۹	۶۹- علوم پزشکی - بوشهر
	۲۵	۷۰- مجتمع دانشگاهی علوم دریائی - بوشهر
۱۳	۳۱	۷۱- مدرسه عالی و تربیتی و قضائی طلاب قم
	۳۳	۷۲- تربیت معلم - اراک
	۷	۷۳- علوم پزشکی - اراک
	۱۷	۷۴- شهر کرد
	۵	۷۵- علوم پزشکی - شهرکرد
	۵	۷۶- علوم پزشکی - بابل
	۲۰	۷۷- مجتمع آموزش عالی - اردبیل
	۵	۷۸- علوم پزشکی - اردبیل
۲	۷۰	۷۹- گیلان
	۴	۸۰- علوم پزشکی - گیلان، رشت
	۲۷	۸۱- لرستان
	۴	۸۲- علوم پزشکی - لرستان
	۲۰	۸۳- ایلام
	۴	۸۴- علوم پزشکی - ایلام

ادامه جدول شماره (۱۰)

کارشناسی ارشد	کارشناسی	مقطع	نام دانشگاه
تعداد	تعداد		
	۳		۸۵- علوم پزشکی - فسا
۱	۶۲		۸۶- بیرجند
	۹		۸۷- علوم پزشکی - بیرجند
	۱۱		۸۸- هرمزگان - بندرعباس
	۲		۸۹- علوم پزشکی - بندرعباس
۱	۶۵		۹۰- زنجان
	۲		۹۱- علوم پزشکی - زنجان
	۱		۹۲- علوم پزشکی - جهرم
۲	۵۴		۹۳- بوعلی سینا - همدان
	۳		۹۴- علوم پزشکی - همدان
	۱		۹۵- علوم پزشکی - یاسوج
	۲		۹۶- علوم پزشکی - گناباد
	۴۱		۹۷- تربیت معلم - سبزوار
	۶		۹۸- علوم پزشکی - سبزوار
	۳۹		۹۹- شاهرود
	۲		۱۰۰- علوم پزشکی - شاهرود
	۱۹۳		۱۰۱- تبریز
	۵۱		۱۰۲- تربیت معلم - تبریز
	۵۵		۱۰۳- علوم پزشکی - تبریز
۲	۱۶		۱۰۴- صنعتی سهند تبریز
۴	۱۱۴		۱۰۵- شهید با هنر - کرمان
	۱۸		۱۰۶- علوم پزشکی - کرمان
	۲۷		۱۰۷- کردستان
	۳۴		۱۰۸- علوم صنایع دفاع - سازمان صنایع دفاع
۷۰۰	۵۰۰۰		جمع

جدول ۱۱: توزیع پذیرفته شدگان به تفکیک سالهای ورودی و دانشگاههای مورد بررسی

سال ورودی	۱۳۷۵-۷۶	۱۳۷۶-۷۷	۱۳۷۷-۷۸	۱۳۷۸-۷۹	نام دانشگاه
۱- الزهرا	۴۲۷۸	۳۴۰۵	۲۸۲۵	۱۹۷۴	
۲- تهران	۷۵۸	۸۰۷	۹۹۹	۹۹۲	
۳- صنعتی شریف	۱۵۹۶	۱۴۹۳	۱۸۶۹	۱۱۸	
۴- علامه طباطبائی	۲۸۷۶	۲۵۹۹	۲۰۶۶	۲۱۳۳	
۵- علم و صنعت ایران	۶۰۰۳	۵۸۳۷	۶۳۲۴	۶۲۸۷	
۶- علوم بهزیستی و توانبخشی	۲۱۰۲	۲۱۸۶	۲۴۴۱	۳۳۵۳	
۷- امام حسین	۲۶۳۷	۲۴۲۹	۲۱۸۳	۱۸۵۷	
۸- اصفهان	۳۰۰۸	۳۲۱۴	۳۳۴۱	۳۰۳۶	
۹- تبریز	۱۲۵۸	۱۳۱۵	۱۳۳۵	۱۴۶۳	
۱۰- شهید با هنر کرمان	۲۵۴۴	۲۵۲۷	۲۶۷۵	۲۶۷۵	
۱۱- شیراز	۱۳۷۱	۱۷۱۴	۱۶۵۵	۱۸۲۴	
۱۲- شهید چمران اهواز	۳۳۲	۱۴۰	۱۹۷	۱۵۷	
۱۳- فردوسی مشهد	۳۰۹۲	۳۲۹۶	۲۶۵۲	۳۰۷۱	
۱۴- گیلان	۱۷۹۷	۱۸۷۱	۱۳۲۲	۱۴۵۷	

جدول ۱۲: توزیع نمونه بررسی عوامل مؤثر بر اِفت تحصیلی به تفکیک سالهای ورودی دانشگاه

سال ورودی	۷۵-۷۶			۷۶-۷۷			۷۷-۷۸			۷۸-۷۹			جمع		
	مشروط	غیر مشروط	جمع	مشروط	غیر مشروط	جمع	مشروط	غیر مشروط	جمع	مشروط	غیر مشروط	جمع	مشروط	غیر مشروط	جمع
۱- الزهرا	۷	۱۶	۲۳	۶	۱۶	۲۲	۸	۱۷	۲۵	۸	۱۷	۲۵	۲۹	۶۶	۹۵
۲- تهران	۴۹	۱۱۸	۱۶۷	۵۰	۱۱۸	۱۶۸	۴۸	۱۱۷	۱۶۵	۴۸	۱۱۷	۱۶۵	۱۹۵	۴۷۰	۶۶۵
۳- صنعتی شریف	۱۰	۲۲	۳۲	۱۱	۲۳	۳۴	۱۱	۲۳	۳۴	۲۳	۱۱	۳۴	۴۰	۹۶	۱۴۰
۴- علامه طباطبائی	۱۸	۴۳	۶۱	۱۸	۱۳	۶۱	۲۰	۴۵	۶۵	۲۰	۴۵	۶۵	۷۶	۱۷۶	۲۵۲
۵- علم و صنعت ایران	۱۱	۲۷	۳۷	۱۵	۳۶	۵۱	۱۴	۳۲	۴۵	۱۴	۳۲	۴۵	۵۳	۱۲۱	۱۸۶
۶- علوم بهزیستی و توانبخشی	۲	۵	۷	۱	۲	۳	۱	۳	۴	۱	۳	۴	۳	۱۲	۱۷
۷- امام حسین	۹	۲۲	۳۱	۱۰	۲۵	۳۵	۱۳	۲۹	۴۲	۱۳	۲۹	۴۲	۲۰	۹۰	۱۲۸
۸- اصفهان	۳۰	۷۳	۱۰۳	۲۵	۵۶	۸۱	۲۰	۴۸	۶۷	۲۰	۴۸	۶۷	۴۷	۲۰۹	۲۸۹
۹- تبریز	۲۸	۶۵	۹۳	۱۹	۴۲	۶۲	۱۴	۳۳	۴۷	۱۴	۳۳	۴۷	۵۴	۱۸۶	۲۶۳
۱۰- شهید با هنر کرمان	۱۸	۴۲	۶۰	۲۰	۴۵	۶۵	۲۷	۶۳	۹۰	۲۷	۶۳	۹۰	۷۷	۲۲۷	۳۲۵
۱۱- شبراز	۲۳	۵۴	۷۷	۲۲	۵۳	۷۵	۲۷	۶۳	۹۰	۲۷	۶۳	۹۰	۷۷	۲۲۴	۳۱۹
۱۲- شهید چمران اهواز	۳۷	۶۵	۱۰۲	۲۶	۶۱	۸۷	۲۲	۵۰	۷۲	۲۲	۵۰	۷۲	۳۸	۲۱۴	۳۱۵
۱۳- فردوسی مشهد	۲۷	۶۲	۸۹	۲۷	۶۳	۹۰	۲۱	۴۹	۷۰	۲۱	۴۹	۷۰	۸۰	۲۳۰	۳۲۹
۱۴- گیلان	۱۴	۲۸	۴۲	۱۴	۳۱	۴۵	۱۰	۲۴	۳۴	۱۰	۲۴	۳۴	۳۷	۴۸	۱۵۸

این فصل مشتمل بر پنج قسمت به شرح زیر است:

- ۱- یافته های تحقیق در مورد نرخ افت تحصیلی در مقطع کارشناسی
- ۲- محاسبه نرخها و آزمون مجذور خی در مورد نرخ افت تحصیلی در مقطع کارشناسی
- ۳- یافته های تحقیق در مورد نرخ افت تحصیلی در مقطع کارشناسی ارشد
- ۴- محاسبه نرخها و آزمون مجذور خی در مورد نرخ افت تحصیلی در مقطع کارشناسی ارشد
- ۵- یافته های تحقیق در مورد عوامل مؤثر بر افت تحصیلی در مقطع کارشناسی

۱- یافته های تحقیق در مورد نرخ افت تحصیلی در مقطع کارشناسی

۱-۱- توزیع مواردی از نمونه مورد بررسی که برای ثبت نام مراجعه نکرده اند (افت اولیه)، بر حسب گروه

آموزشی، سهمیه پذیرش و جنسیت:

از مجموع نمونه مورد بررسی، مجموعاً ۲۸۱ نفر (۷/۳ درصد) برای ثبت نام به دانشگاهها مراجعه نکرده اند (افت اولیه). از این تعداد، بیشترین آن مربوط به گروه آموزشی علوم تجربی (۹۹ نفر، معادل ۹/۸ درصد) و سهمیه مناطق (۱۱۶ نفر، معادل ۹ درصد) بوده است (جدول شماره ۱۳). علاوه بر این، درصد این افراد از کل نمونه و توزیع آن بر حسب گروه آموزشی، سهمیه پذیرش و جنسیت نیز محاسبه شده است. از کل زنان نمونه، ۷/۶ درصد (جدول شماره ۱۵) و از کل مردان نمونه، ۷/۱ درصد مشمول افت اولیه بوده اند. (جدول شماره ۱۶). در میان گروههای آموزشی، نرخ افت اولیه، به ترتیب اولویت بدین قرار است: گروه هنر ۱۰/۵ درصد، گروه تجربی ۹/۸ درصد، گروه زبان ۸/۵ درصد، گروه ریاضی ۷/۱ درصد و گروه انسانی ۵/۷ درصد (جدول شماره ۱۴).

در میان سهمیه ها، بیشترین افت اولیه متعلق به سهمیه خانواده شهدا و سهمیه منطقه ۱ (۹ درصد) و کمترین افت متعلق به سهمیه منطقه ۳ بوده است (جدول شماره ۱۴).

در میان نمونه آماری زنان، بیشترین افت اولیه مربوط به گروه آموزشی علوم تجربی (۱۱ درصد) و در بین سهمیه ها نیز بیشترین درصد افت اولیه متعلق به سهمیه خانواده شهدا بوده است (۹/۷ درصد) (جدول شماره ۱۵).

در بین مردان نیز گروه آموزشی هنر با ۱۰ درصد و سهمیه منطقه ۱ و نیز سهمیه خانواده شهدا با ۸/۵ درصد، بیشترین افت اولیه را دارا بوده اند. (جدول شماره ۱۶)

۲-۱- توزیع دانشجویان اخراجی بر حسب گروه آموزشی، سهمیه پذیرش و جنسیت:

از مجموع نمونه مورد بررسی، ۱۰۴ نفر (۲/۹ درصد) در حین تحصیل به دلایل مختلف از دانشگاه محل تحصیل خود اخراج شده اند که درصد آن به ترتیب اولویت گروه آموزشی به قرار زیر است:

گروه زبان ۵ درصد، گروه ریاضی ۴/۵ درصد، گروه علوم انسانی ۲/۷ درصد و گروه تجربی ۱/۱ درصد. در میان سهمیه ها نیز بیشترین اخراجی متعلق به سهمیه رزمندگان با ۹/۸ درصد بوده است (جدول شماره ۱۸).

از مجموع زنان گروه نمونه، ۲۳ نفر، معادل ۱/۶ درصد اخراج شده اند. نسبت دانشجویان اخراجی در بین زنان گروه نمونه به ترتیب متعلق به گروههای زبان ۳ درصد، ریاضی با ۲/۴ درصد، علوم انسانی با ۱/۶ درصد و تجربی ۱ درصد بوده است. همچنین، بیشترین درصد اخراجی در میان زنان نمونه سهمیه ها، به سهمیه شاهد (۴/۱ درصد) و سهمیه رزمنده (۳ درصد) اختصاص یافته است. (جدول شماره ۱۹)

در میان مردان نمونه درصد دانشجویان اخراجی بیش از دو برابر زنان - یعنی ۳/۸ درصد - بوده است. گروه آموزشی زبان و سهمیه شاهد در بین نمونه آماری مردان، بیشترین نسبت اخراجی ها به کل را دارا بوده اند (به ترتیب با ۷/۵ و ۴/۱ درصد) (جدول شماره ۲۰).

۱-۳- توزیع دانشجویان انصرافی بر حسب گروه آموزشی، سهمیه پذیرش و جنسیت:

از مجموع نمونه مورد بررسی، ۱۴۵ نفر (برابر با ۴ درصد) از تحصیل انصراف داده اند. نسبت این افراد به کل در گروه آموزشی، به ترتیب اولویت گروههای آموزشی عبارت است از: زبان با ۸/۴ درصد، هنر با ۵/۹ درصد، تجربی با ۵ درصد، ریاضی با ۳/۶ درصد، علوم انسانی با ۳/۵ درصد و سهمیه رزمندگان با ۹ درصد انصراف، که بیشترین نسبت انصراف را دارا بوده است. (جدول شماره ۲۱)

در میان زنان گروه نمونه، ۳/۴ درصد از تحصیل انصراف داده اند. نسبت این افراد از کل، به ترتیب متعلق به گروههای زبان با ۹/۱ درصد، تجربی با ۴ درصد، ریاضی با ۳/۲ درصد، علوم انسانی با ۲/۳ درصد بوده است. در میان سهمیه ها نیز سهمیه رزمندگان با ۷/۶ درصد، بیشترین نسبت انصراف دهندگان را به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۲۲).

در میان مردان نمونه آماری، نسبت انصراف دهندگان ۴/۵ درصد بوده است که به ترتیب اولویت به گروههای هنر با ۱۱/۱ درصد، زبان با ۷/۶ درصد، علوم تجربی با ۶/۳ درصد، علوم انسانی با ۴/۳ درصد و ریاضی با ۳/۷ درصد اختصاص داشته است. در میان سهمیه ها، سهمیه رزمندگان با ۹/۳ درصد بیشترین موارد انصراف را به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۲۳).

۱-۴- توزیع ترک تحصیل کنندگان بر حسب گروه آموزشی، سهمیه پذیرش و جنسیت:

از مجموع دانشجویان نمونه مورد بررسی، ۳۷ نفر (۱ درصد) دانشگاه را بدون اطلاع قبلی ترک کرده اند. نسبت ترک تحصیل کنندگان، به ترتیب اولویت در گروههای آموزشی بدین قرار است: زبان ۳/۴ درصد، ریاضی ۱/۱ درصد، علوم انسانی ۱ درصد، تجربی ۰/۷ درصد و سهمیه خانواده شهدا با ۲/۵ درصد (جدول شماره ۲۴).

از بین دانشجویان زن نمونه، ۰/۹ درصد ترک تحصیل کرده اند. در گروه آموزشی زبان این مورد، درصد بیشتری از کل (۴/۵ درصد) را به خود اختصاص داده است. در میان سهمیه ها نیز سهمیه خانواده شهدا با ۳/۶ درصد همین وضعیت را داشت. (جدول شماره ۲۵)

در میان مردان، درصد ترک تحصیل کنندگان، برابر با ۱/۱ بوده است که بیشترین نسبت آن به گروه آموزشی زبان با ۱/۹ درصد اختصاص داشته است. در بین سهمیه ها نیز سهمیه رزمندگان با ۲/۴ درصد دارای بیشترین نسبت بوده است (جدول شماره ۲۶).

۱۲/۷ درصد، گروه زبان ۱۰/۹ درصد، گروه تجربی ۱۰/۳ درصد. در بین سهمیه ها، سهمیه شاهد با ۱۵/۸ درصد، بیشترین این نسبت یک ترم مشروطی را به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۳۳).
در میان زنان گروه نمونه، ۱۰/۹ درصد فقط یک ترم مشروط شده اند که در این میان گروه آموزشی ریاضی با ۱۴/۸ درصد و سهمیه رزمندگان با ۲۱/۲ درصد، بیشترین نسبت را به خود اختصاص داده اند (جدول شماره ۳۴).

در میان مردان گروه نمونه، گروه آموزشی علوم انسانی ۱۳/۵ درصد حداقل یک ترم مشروط شده اند که در بین آنان، گروه آموزشی علوم انسانی و زبان، به ترتیب با ۱۳/۳ و ۱۳/۲ درصد و سهمیه خانواده شهدا و منطقه یک، به ترتیب با ۱۵/۴ و ۱۵/۵ درصد، بیشترین درصد را داشته اند (جدول شماره ۳۵).

۱-۸- توزیع تعداد دانشجویان مشروطی بر حسب تعداد ترمهای مشروطی، گروه آموزشی و سهمیه پذیرش:
از کل تعداد ۱۰۲۷ نفر دانشجوی مشروط شده، ۴۳/۱ درصد یک ترم، ۲۶/۶ درصد دو ترم، ۱۷/۶ درصد سه ترم و ۱۲/۷ درصد چهار ترم مشروط شده اند. در بین گروههای آموزشی، بیشترین نسبت چهار ترم مشروطی، به گروه ریاضی با ۱۹/۴ درصد تعلق داشته است. در میان سهمیه ها نیز این نسبت متعلق به سهمیه خانواده شهدا با ۱۸/۴ درصد بوده است.

بیشترین نسبت سه ترم مشروطی، به گروه ریاضی با ۱۹ درصد تعلق داشته است. در میان سهمیه ها نیز این نسبت به سهمیه رزمندگان با ۲۰/۸ درصد بوده است.

بیشترین نسبت دو ترم مشروطی، به گروه ریاضی با ۲۷/۶ درصد تعلق داشته است. در میان سهمیه ها نیز این نسبت به سهمیه شاهد با ۳۰/۵ درصد بوده است (جدول شماره ۳۶).

۱-۹- توزیع فارغ التحصیلان با مدرک کارشناسی، بر حسب گروه آموزشی، سهمیه پذیرش و جنسیت:
از کل دانشجویان نمونه، ۶۶/۳ درصد با مدرک کارشناسی فارغ التحصیل شده اند. نسبت این افراد، به ترتیب گروههای آموزشی، عبارت بود از: علوم انسانی ۷۶/۳ درصد، زبان ۷۵/۶ درصد، هنر ۷۰/۶ درصد، ریاضی ۵۹/۳ درصد، تجربی ۵۸/۲ درصد. در بین سهمیه ها، سهمیه مناطق دو و سه با نسبت ۷۸/۴ درصد و ۷۴/۸ درصد بیشترین نسبت فارغ التحصیلی را به خود اختصاص داده اند (جدول شماره ۳۷).

در بین زنان گروه نمونه، ۷۲/۱ درصد با مدرک کارشناسی فارغ التحصیل شده اند که در این میان، گروه آموزشی هنر با ۸۷/۵ درصد و سهمیه مناطق دو و سه، به ترتیب با ۷۹/۹ و ۷۹/۲ درصد بیشترین نسبت فارغ التحصیلی را به خود اختصاص داده اند (جدول شماره ۳۸).

در میان مردان گروه نمونه، در مجموع، ۶۲/۴ درصد با مدرک کارشناسی فارغ التحصیل شده اند که در این بین گروه آموزشی زبان با ۷۵/۵ درصد و سهمیه منطقه سه با ۷۸ درصد، بیشترین نسبت فارغ التحصیلی را به خود اختصاص داده اند (جدول شماره ۳۹).

۱-۱۰- توزیع تعداد دانشجویانی که در طول تحصیل تغییر رشته داده اند، بر حسب گروه آموزشی، سهمیه پذیرش و جنسیت:

از مجموع افراد گروه نمونه مورد بررسی، ۲۴ نفر (۰/۷ درصد) در طول تحصیل خود تغییر رشته داده اند. نسبت این افراد به ترتیب گروههای آموزشی، عبارت بود از: علوم تجربی ۱ درصد، علوم انسانی ۰/۷ درصد و

گروه ریاضی ۰/۴ درصد. در بین سهمیه ها، سهمیه رزمندگان با ۲ درصد، بیشترین نسبت تغییر رشته را به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۴۰).

در میان زنان گروه نمونه، در مجموع، ۰/۵ درصد تغییر رشته داده اند که در این بین، گروه آموزشی ریاضی با ۰/۸ درصد و سهمیه رزمندگان با ۱/۵ درصد، بیشترین نسبت تغییر رشته را دارا بوده اند (جدول شماره ۴۱).

در میان مردان گروه نمونه، در مجموع، ۰/۸ درصد تغییر رشته داده اند که در این بین، گروه آموزشی تجربی با ۱/۶ درصد و سهمیه رزمندگان با ۲/۱ درصد، بیشترین نسبت تغییر رشته را داشته اند (جدول شماره ۴۱-۱).

۱-۱۱- توزیع دانشجویانی که در طول تحصیل خود حداقل یک بار مرخصی، غیبت و یا حذف ترم داشته اند، بر حسب جنسیت و سهمیه پذیرش:

از مجموع نمونه مورد بررسی، ۷/۶ درصد در طول تحصیل خود از مرخصی استفاده کرده اند. ۲/۸ درصد غیبت داشته و ۲/۱ درصد نیز دارای حذف ترم در پیشینه تحصیلی خود بوده اند (جدول شماره ۴۲).

در میان زنان گروه نمونه، ۶/۷ درصد از مرخصی استفاده کرده اند. ۲ درصد غیبت داشته و ۱/۳ درصد نیز حذف ترم کرده اند. در حالی که در میان مردان گروه نمونه، ۸/۲ درصد از مرخصی استفاده کرده اند. ۳/۳ درصد غیبت داشته و ۲/۷ درصد حذف ترم کرده اند. در بین سهمیه ها، سهمیه رزمندگان با ۱۶/۳ درصد، بیشترین تعداد استفاده کنندگان از مرخصی تحصیلی، با ۷/۵ درصد بیشترین درصد غیبت و با ۵ درصد، بیشترین موارد حذف ترم را به خود اختصاص داده است. (جدول شماره ۴۲).

۲- محاسبه نرخ ها و آزمون مجذور خی در مورد نرخ افت تحصیلی در مقطع کارشناسی:

در این بخش، جدولهای مربوط به محاسبه نرخ افت تحصیلی، بر حسب دو الگوی A, B، نرخ ترک تحصیل و ... برای کل نمونه محاسبه شده است. همچنین در این بخش، جدول توزیع فارغ التحصیلان بر حسب ترم فارغ التحصیلی، جدول مقایسه دانشگاهها در خصوص موارد مورد بررسی در تحقیق و محاسبه مجذور خی در خصوص آزمون معنی داری تفاوت میان زنان و مردان، گروههای آموزشی و سهمیه های مختلف در میزان عدم ثبت نام در دانشگاه (افت اولیه)، اخراج، انصراف، توقف بیش از حد مجاز، تغییر رشته، فارغ التحصیلی، نرخ افت تحصیلی و نرخ ترک تحصیلی ارائه می شود.

۲-۱- نرخ افت تحصیلی:

۲-۱-۱- محاسبه نرخ افت تحصیلی بر اساس الگوی A

در این الگو، فرض بر این بوده است که دانشجویان اخراجی، انصرافی، ترک تحصیل کننده و بیش از حد مجاز ماندگان در دانشگاه نتوانسته اند دوره تحصیلی خود را با موفقیت به پایان برسانند و این موارد، به عنوان ضایعات گروه دانشجویان در نظر گرفته شده است. مجموع این افراد، به کل نمونه و در گروههای آموزشی و سهمیه پذیرش، به عنوان افت تحصیلی، محاسبه شده است. فرمول نرخ افت تحصیلی بر اساس الگوی A عبارت است از:

$$100 \times \frac{\text{بیش از حد مجاز مانده ها} + \text{اخراجیها} + \text{انصرافیها} + \text{تارکان تحصیل}}{\text{کل نمونه}} = \text{نرخ افت تحصیلی}$$

درصد مجموع اخراجی ها، انصرافی ها، ترک تحصیل کنندگان و بیش از حد مجاز ماندگان از کل نمونه مورد بررسی، ۱۸/۸ درصد بوده است. نسبت این افراد، به ترتیب گروههای آموزشی، عبارت است از: گروه ریاضی ۲۵/۶ درصد، گروه تجربی ۱۷/۱ درصد، گروه زبان ۱۵/۱ درصد، گروه علوم انسانی ۱۴/۹ درصد، گروه هنر ۱۱/۸ درصد. در بین سهمیه ها، سهمیه رزمندگان، با ۳۷/۳ درصد، بیشترین نرخ افت تحصیلی در این الگو را به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۴۳).

در میان زنان گروه نمونه، نرخ افت تحصیلی کل ۱۳ درصد بوده است که در میان گروهها و سهمیه های مختلف زنان، گروه ریاضی با ۱۶ درصد و سهمیه شاهد با ۲۴/۴ درصد، بیشترین نرخ افت را داشته اند (جدول شماره ۴۴).

در میان مردان گروه نمونه، نرخ افت تحصیلی کل ۲۲/۸ درصد بوده است که در بین گروهها و سهمیه های مختلف مردان، گروه تجربی با ۱۹/۱ درصد و سهمیه رزمندگان با ۳۹ درصد بیشترین نرخ افت تحصیلی را به خود اختصاص داده اند (جدول شماره ۴۵).

۲-۱-۲- محاسبه نرخ افت تحصیلی بر اساس الگوی B

در این الگو، از آنجایی که فارغ التحصیلان دارای مدرک معادل کارشناسی نیز در حقیقت نتوانسته اند اهداف نظام آموزشی را محقق سازند، به عنوان بخشی از ضایعات گروه دانشجویان مورد بررسی در نظر گرفته شده و در محاسبه نرخ افت تحصیلی لحاظ گردیده اند. فرمول مورد استفاده برای تعیین نرخ افت تحصیلی در الگوی B به شرح ذیل بوده است:

$$100 \times \frac{\text{بیش از حد مجاز مانده ها} + \text{اخراجیها} + \text{فارغ التحصیلان با مدرک معادل کارشناسی} + \text{انصرافیها} + \text{تارکان تحصیل}}{\text{کل نمونه}} = \text{نرخ افت تحصیلی}$$

افت تحصیلی بر اساس این الگو، ۱۹/۵ درصد بوده است. نسبت این افراد، به ترتیب گروههای آموزشی، عبارت است از: گروه ریاضی ۲۷ درصد، گروه تجربی ۱۷/۳ درصد، گروه علوم انسانی ۱۵/۵ درصد، گروه زبان ۱۵/۱ درصد، گروه هنر ۱۱/۸ درصد. در بین سهمیه ها، سهمیه رزمندگان با ۳۸/۳ درصد، بیشترین نرخ افت تحصیلی را به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۴۶).

در میان زنان گروه نمونه، نرخ افت تحصیلی کل ۱۳/۵ درصد بوده است که در بین گروهها و سهمیه های مختلف، گروه ریاضی با ۱۸/۴ درصد و سهمیه شاهد با ۲۴/۴ درصد، بیشترین نرخ افت را داشته اند (جدول شماره ۴۷).

در میان مردان گروه نمونه، نرخ افت تحصیلی کل ۲۳/۷ درصد بوده است که در بین گروهها، گروه ریاضی با ۲۹/۶ درصد و سهمیه رزمندگان با ۴۱/۴ درصد، بیشترین افت را داشته اند (جدول شماره ۴۸).

۲-۲-۲- نرخ ترک تحصیل:

۲-۲-۲-۱- محاسبه نرخ ترک تحصیل بر اساس الگوی A

در این الگو برای محاسبه نرخ ترک تحصیل، کلیه ترک تحصیل کنندگان و انصراف دهندگان، در نظر گرفته شده اند. درصد این افراد از کل نمونه، به عنوان نرخ ترک تحصیل تلقی گردیده است:

$$A \text{ الگوی } = \frac{\text{انصرافیها} + \text{تارکان تحصیل}}{\text{کل نمونه}} \times 100 = \text{نرخ ترک تحصیل بر اساس الگوی } A$$

نرخ ترک تحصیل کل بر اساس الگوی A، برابر با ۵/۲ درصد بوده است. توزیع این نرخ بر حسب گروه آموزشی به گونه ای بوده است که گروه آموزشی زبان با ۱۱/۸ درصد، بیشترین نرخ ترک تحصیل را داشته است و پس از آن، به ترتیب گروههای تجربی و هنر با ۵/۸ درصد، ریاضی و علوم انسانی با ۴/۷ درصد، دارای بیشترین نسبت ترک تحصیل بوده اند (جدول شماره ۴۹).

بر اساس این الگو، درصد ترک تحصیل در میان زنان، ۴/۴ و در میان مردان، ۵/۷ درصد بوده است. در بین سهمیه های مختلف، نرخ ترک تحصیل در سهمیه رزمندگان با ۱۱ درصد، بیشترین مقدار بوده است (جدول شماره ۵۰).

۲-۲-۲-۲- محاسبه نرخ ترک تحصیل بر اساس الگوی B

در این الگو، فرض بر این بوده است که دانشجویان فارغ التحصیل با مدرک معادل کارشناسی نیز نتوانسته اند در مدت تعیین شده تحصیلات خود را با موفقیت به پایان برسانند. پس موفق نشده اند تا اهداف آموزشی در این مقطع را محقق سازند. بدین ترتیب، فرمول نرخ ترک تحصیل به شرح ذیل است:

$$B \text{ الگوی } = \frac{\text{فارغ التحصیلان با مدرک معادل کارشناسی} + \text{انصرافیها} + \text{تارکان تحصیل}}{\text{کل نمونه}} \times 100 = \text{نرخ ترک تحصیل بر اساس الگوی } B$$

نرخ ترک تحصیل کل بر اساس الگوی B، برابر ۶ درصد بوده است. این نرخ در مورد زنان، ۴/۸ درصد و در مردان، ۶/۸ درصد بوده است. توزیع این نرخ بر حسب گروه آموزشی به گونه ای بوده است که در مقایسه بین گروهها، گروه زبان با ۱۱/۸ درصد، بیشترین میزان ترک تحصیل را داشته است. پس از آن، گروه تجربی و ریاضی با ۶/۱ درصد، گروه هنر با ۵/۹ درصد و گروه علوم انسانی با ۵/۲ درصد، به ترتیب بیشترین میزان ترک تحصیل را داشته اند (جدول شماره ۵۱).

در میان زنان گروه نمونه، گروه زبان با ۱۳/۶ درصد و سهمیه رزمندگان با ۹/۱ درصد، بیشترین نرخ ترک تحصیل را در این الگو داشته اند. بر اساس این الگو، هیچ مورد ترک تحصیل در بین زنان گروه هنر وجود نداشته است.

در میان مردان گروه نمونه، گروه زبان با ۹/۴ درصد و سهمیه رزمندگان با ۱۲/۶ درصد، بیشترین نرخ ترک تحصیل را داشته اند (جدول شماره ۵۲).

۲-۳- نرخ فراغت از تحصیل:

۲-۳-۱- محاسبه نرخ فراغت از تحصیل بر اساس الگوی A

در این الگو، برای محاسبه نرخ فراغت از تحصیل، از فرمول زیر استفاده شده است:

$$\times 100 = \frac{\text{فارغ التحصیلان کارشناسی}}{\text{کل نمونه}} = \text{نرخ فراغت از تحصیل}$$

درصد دانشجویان فارغ التحصیل کارشناسی از کل نمونه، برابر با ۶۶/۳ درصد بوده است. این درصد در مورد زنان، ۷۲/۱ و در مورد مردان ۶۲/۴ درصد بوده است. بالاترین نرخ فراغت از تحصیل، متعلق به گروه علوم انسانی با ۷۶/۳ درصد بوده است و پس از آن، به ترتیب گروه‌های زبان با ۷۵/۶ درصد، هنر با ۷۰/۵ درصد، گروه ریاضی با ۵۹/۲ درصد و تجربی با ۵۸/۲ درصد قرار داشته اند (جدول شماره ۵۳). در میان زنان گروه نمونه، گروه هنر با ۸۷/۵ درصد و سهمیه مناطق دو و سه با ۷۹/۶ درصد، بیشترین نرخ فارغ التحصیلی را داشته اند (جدول شماره های ۵۳ و ۵۴). در میان مردان گروه نمونه، گروه آموزشی علوم انسانی با ۷۱/۸ درصد و سهمیه منطقه سه با ۷۸/۱ درصد، بیشترین نرخ فارغ التحصیلی را به خود اختصاص داده اند (جدول شماره های ۵۳ و ۵۴).

۲-۳-۲- محاسبه نرخ فراغت از تحصیل بر اساس الگوی B

در این الگو، برای محاسبه نرخ فراغت از تحصیل از فرمول ذیل استفاده شده است:

$$\times 100 = \frac{\text{فارغ التحصیلان کارشناسی} + \text{فارغ التحصیلان معادل کارشناسی}}{\text{کل نمونه}} = \text{نرخ فراغت از تحصیل}$$

درصد دانشجویان فارغ التحصیل کارشناسی و معادل کارشناسی از کل نمونه، برابر ۶۷/۲ درصد بوده است که در مورد زنان، ۷۲/۵ درصد و در مورد مردان، ۶۳/۳ درصد بوده است. در میان زنان گروه نمونه، گروه علوم انسانی با ۸۲/۳ درصد و سهمیه منطقه دو با ۸۰/۴ درصد، بیشترین نرخ فارغ التحصیلی را بر اساس این الگو به خود اختصاص داده اند. در میان مردان گروه نمونه، گروه آموزشی علوم انسانی با ۷۲/۸ درصد و سهمیه منطقه سه با ۷۹/۳ درصد، بیشترین نرخ فارغ التحصیلی را داشته اند (جدول شماره ۵۵ و ۵۶).

۲-۴- آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیرهای جنسیت، گروه آموزشی و سهمیه پذیرش با

موارد مورد بررسی در طرح:

در این قسمت، وجود ارتباط یا عدم ارتباط میان متغیرهای جنسیت، گروه آموزشی و سهمیه پذیرش با موارد عدم مراجعه (افت اولیه)، اخراج، انصراف، توقف بیش از حد مجاز، مشروطی، فارغ التحصیلی، تغییر رشته و ترک تحصیل، با استفاده از آزمون آماری مجذور خی بررسی شده است.

۲-۴-۱- رابطه میان متغیرهای جنسیت، سهمیه پذیرش و گروه آموزشی با میزان عدم مراجعه (افت اولیه):

مقدار خی دو برای موارد عدم مراجعه (افت اولیه) و جنسیت، برابر با $0/44$ بوده است. با توجه به اینکه خی دو جدول در سطح ۵ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $3/84$ است، بنابراین، بین متغیر جنسیت و میزان عدم مراجعه، رابطه معنی داری وجود ندارد. بدین ترتیب، بین زنان و مردان در میزان عدم مراجعه (افت اولیه) تفاوت معنی داری وجود نداشته است (جدول شماره ۵۷).

مقدار خی دو برای موارد عدم مراجعه (افت اولیه) و متغیر سهمیه پذیرش، برابر با $11/92$ بوده است. با توجه به اینکه خی دو جدول در سطح ۵ درصد و درجه آزادی ۵، برابر با $11/07$ است، بنابراین، بین متغیر سهمیه پذیرش و میزان عدم مراجعه (افت اولیه) رابطه معنی دار وجود دارد. بدین ترتیب، عدم مراجعه در بین سهمیه مناطق (بویژه منطقه ۱) و سهمیه خانواده شهدا به طور معنی داری بیش از سایر سهمیه ها بوده است (جدول شماره ۵۸).

مقدار خی دو برای موارد عدم مراجعه (افت اولیه) و متغیر گروه آموزشی، برابر با $15/76$ بوده است. با توجه به اینکه خی دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۴، برابر با $13/28$ است، بنابراین، بین متغیر گروه آموزشی و میزان عدم مراجعه (افت اولیه) رابطه معنی دار وجود دارد. بدین ترتیب، می توان نتیجه گرفت که گروه هنر بیشترین موارد عدم مراجعه را داشته است (جدول شماره ۵۹).

۲-۴-۲- رابطه میان متغیرهای جنسیت، سهمیه پذیرش و گروههای آموزشی با میزان اخراج

مقدار خی دو محاسبه شده برای موارد اخراج با توجه به متغیر جنسیت، برابر با $16/5$ بوده است. با توجه به اینکه مقدار خی دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $3/84$ است، بنابراین، بین متغیر جنسیت و میزان اخراج شدگان رابطه معنی داری وجود دارد. میزان اخراج در میان مردان به طور معنی داری بیش از زنان بوده است (جدول شماره ۶۰).

مقدار خی دو برای موارد اخراج با توجه به متغیر سهمیه پذیرش، برابر با $85/82$ بوده است. با توجه به اینکه خی دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۵، برابر با $15/09$ است، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر سهمیه پذیرش و میزان اخراج شدگان رابطه معنی دار وجود دارد. تعداد اخراج شدگان در میان سهمیه رزمندگان، به طور معنی داری بیش از سایر سهمیه ها بوده است (جدول شماره ۶۱).

مقدار خی دو برای موارد اخراج با توجه به متغیر گروه آموزشی، برابر با $25/83$ بوده است. با توجه به اینکه خی دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۴، برابر با $13/28$ است، بنابراین، بین متغیر گروه آموزشی و میزان اخراج شدگان رابطه معنی داری وجود دارد. تعداد اخراج شدگان در میان گروه آموزشی ریاضی و زبان، به طور معنی داری بیش از گروههای آموزشی دیگر بوده است (جدول شماره ۶۲).

۲-۴-۳- رابطه متغیرهای جنسیت، سهمیه پذیرش و گروه آموزشی با میزان انصراف:

مقدار خی دو محاسبه شده برای موارد انصراف با توجه به متغیر جنسیت، برابر با $2/66$ بوده است. با توجه به اینکه مقدار خی دو جدول در سطح ۵ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $3/84$ است، بنابراین، بین متغیر جنسیت و میزان انصراف دهندگان، رابطه معنی داری وجود ندارد؛ بدین معنی که بین مردان و زنان، از نظر میزان انصراف تفاوتی وجود نداشته است (جدول شماره ۶۳).

مقدار خنی دو برای موارد انصراف با توجه به متغیر سهمیه پذیرش، برابر با ۳۱/۹۴ بوده است. این در حالی است که خنی دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۵ برابر با ۳۱/۹۴ است، بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر سهمیه پذیرش و میزان انصراف دهندگان، رابطه معنی دار وجود دارد. تعداد موارد انصراف در میان سهمیه رزمندگان، به طور معنی داری بیش از سایر سهمیه ها است (جدول شماره ۶۴).

مقدار خنی دو محاسبه شده برای موارد انصراف با توجه به متغیر گروه آموزشی، برابر با ۹/۲۸ بوده است. با توجه به اینکه مقدار خنی دو جدول در سطح ۵ درصد و درجه آزادی ۴، برابر با ۹/۲۸ است، بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر سهمیه پذیرش و میزان انصراف دهندگان رابطه معنی داری وجود ندارد. بدین معنی که بین گروههای آموزشی، از نظر میزان انصراف تفاوتی وجود نداشته است (جدول شماره ۶۵).

۱۱-۴- رابطه متغیرهای جنسیت، گروه آموزشی با موارد متوقفان بیش از حد مجاز:

۲-۴-۶- رابطه متغیرهای جنسیت، سهمیه پذیرش و گروه آموزشی با فارغ التحصیلی:

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد فارغ التحصیلی با توجه به متغیر جنسیت، برابر با $29/34$ است، در حالی که مقدار χ^2 دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $6/63$ است. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر جنسیت و تعداد فارغ التحصیلان، رابطه معنی داری وجود دارد. تعداد فارغ التحصیلان در میان زنان بیشتر از مردان بوده است (جدول شماره ۷۱).

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد فارغ التحصیلی با توجه به متغیر سهمیه پذیرش، برابر با $169/96$ است. با توجه به اینکه مقدار χ^2 دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۵، برابر با $15/09$ است، بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر سهمیه پذیرش و تعداد فارغ التحصیلان، رابطه معنی داری وجود دارد. تعداد فارغ التحصیلان در سهمیه مناطق (۳ و ۱) بیشتر از سایر سهمیه ها بوده است (جدول شماره ۷۲).

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد فارغ التحصیلی با توجه به متغیر گروه آموزشی، برابر با $125/06$ است. با توجه به اینکه مقدار χ^2 دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۴، برابر با $13/28$ است، بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر گروه آموزشی و تعداد فارغ التحصیلان، رابطه معنی داری وجود دارد. تعداد فارغ التحصیلان در میان گروه آموزشی علوم انسانی، بیشتر از سایر گروههای آموزشی بوده است (جدول شماره ۷۳).

۲-۴-۷- رابطه متغیرهای جنسیت، سهمیه پذیرش و گروه آموزشی با افت تحصیلی:

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد افت تحصیلی با توجه به متغیر جنسیت، برابر با $56/73$ است. در حالی که مقدار χ^2 دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $13/84$ است، بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر جنسیت و افت تحصیلی، رابطه معنی داری وجود دارد؛ بدین معنی که افت تحصیلی در میان مردان، بیشتر از زنان بوده است (جدول شماره ۷۵).

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد افت تحصیلی با توجه به متغیر سهمیه پذیرش، برابر با $147/66$ است. با توجه به اینکه مقدار χ^2 دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۵، برابر با $15/09$ است، بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر سهمیه پذیرش و افت تحصیلی، رابطه معنی داری وجود دارد؛ بدین معنی که افت تحصیلی در سهمیه رزمندگان، شاهد و منطقه یک، بیشتر از سایر سهمیه ها بوده است (جدول شماره ۷۶).

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد افت تحصیلی با توجه به متغیر گروه آموزشی، برابر با $55/15$ است. با توجه به اینکه مقدار χ^2 دو جدول در سطح ۱ درصد و درجه آزادی ۴، برابر با $13/28$ است، بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر گروه آموزشی و افت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد؛ بدین معنی که افت تحصیلی در میان گروه ریاضی، بیشتر از سایر گروههای آموزشی بوده است. (جدول شماره ۷۷).

۲-۴-۸- رابطه متغیرهای جنسیت، سهمیه پذیرش و گروه آموزشی با ترک تحصیل:

مقدار خی دو محاسبه شده برای ترک تحصیل با توجه به متغیر جنسیت، برابر با $0/43$ است. در حالی که مقدار خی دو جدول در سطح ۵ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $3/84$ است، بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر جنسیت و میزان ترک تحصیل، رابطه معنی داری وجود ندارد و از نظر میزان ترک تحصیل بین زنان و مردان، تفاوتی مشاهده نشد (جدول شماره ۷۸).

مقدار خی دو محاسبه شده برای ترک تحصیل با توجه به متغیر سهمیه پذیرش، برابر با $11/42$ است. با توجه به اینکه مقدار خی دو جدول در سطح ۵ درصد و درجه آزادی ۵، برابر با $11/07$ است، بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر سهمیه پذیرش و میزان ترک تحصیل، رابطه معنی داری وجود دارد. به نظر می رسد که در سهمیه رزمندگان در مقایسه با سایر سهمیه ها میزان ترک تحصیل بیشتری مشاهده می شود (جدول شماره ۷۹).

مقدار خی دو محاسبه شده برای ترک تحصیل با توجه به متغیر گروه آموزشی، برابر با $8/04$ بوده است. با توجه به اینکه مقدار خی دو جدول در سطح ۵ درصد و درجه آزادی ۴، برابر با $9/49$ است، بنابراین می توان نتیجه گرفت که بین متغیر گروه آموزشی و میزان ترک تحصیل، رابطه معنی داری وجود ندارد و از نظر ترک تحصیل بین گروههای آموزشی تفاوتی مشاهده نشد (جدول شماره ۸۰).

۲-۵- مقایسه وضعیت دانشگاهها در موارد افت تحصیلی:

در این قسمت، وضعیت دانشگاهها از نظر تعداد و درصد عدم مراجعه، انصراف، اخراج، ترک تحصیل، مشروطی، فارغ التحصیلان معادل کارشناسی، فارغ التحصیلان کارشناسی و بیش از دوازده ترم مانده ها با یکدیگر مقایسه می شوند.

۲-۵-۱- عدم مراجعه (افت اولیه)

بیشترین درصد افت اولیه، به دانشگاههای علوم پایه دامغان (با ۲۶ درصد)، علوم پزشکی مشهد (با $23/5$ درصد)، شیراز (با $20/8$ درصد) و مازندران - بابل (با $20/7$ درصد) تعلق داشته است. در دانشگاههای علوم صنایع دفاع، صنعتی شریف، هنر تهران، صنعتی امیر کبیر، صنعت آب و برق تهران، خواجه نصیر الدین طوسی، صنعتی اصفهان، صنعت نفت اهواز، علوم پزشکی بیرجند، بندر عباس، بوشهر، سمنان، زنجان، شاهرود، مدیریت صنعتی و کردستان، هیچ مورد عدم مراجعه مشاهده نشده است (جدول شماره ۸۱).

۲-۵-۲- انصراف

مقایسه درصد انصراف دهندگان از کل نمونه در هر دانشگاه نشان می دهد که بیشترین درصد انصراف دهندگان مربوط به دانشگاههای علوم و فنون هوایی تهران (با $21/4$ درصد)، علوم بهزیستی و توانبخشی تهران (با $15/8$ درصد) بوده و از بین دانشگاههای علوم پزشکی، بیشترین موارد انصراف، به دانشگاه علوم پزشکی سبزوار و بابل (با ۲۰ درصد) تعلق داشته است. کمترین موارد انصراف، به دانشگاههای فردوسی، شهید باهنر کرمان و علامه طباطبائی (با $0/8$ درصد) اختصاص داشته است. در دانشگاههای هنر تهران، پرستاری نیروی زمینی ارتش، تبریز، صنعتی سهند تبریز، مازندران (بابل)، گیلان رشت، ارومیه، کاشان،

صنعت آب برق، علم و صنعت ایران، کردستان و شهرکرد، هیچ مورد انصراف مشاهده نشد (جدول شماره ۸۱).

۲-۵-۳- اخراج

دانشگاههای بوشهر (با ۹ درصد)، علوم صنایع دفاع (با ۸/۸ درصد)، علم و صنعت ایران (با ۸/۷ درصد) بیشترین موارد اخراج را به خود اختصاص داده اند. کمترین موارد اخراج نیز به دانشگاههای ارومیه، علوم پزشکی تهران، شیراز و صنعتی اصفهان تعلق داشته است (جدول شماره ۸۱).

۲-۵-۴- ترک تحصیل

دانشگاه شهید با هنر کرمان (با ۵/۶ درصد)، بیشترین موارد ترک تحصیل را داشته است. پس از آن، دانشگاههای اصفهان (با ۳ درصد) و خواجه نصیرالدین طوسی (با ۲/۵ درصد) قرار داشته اند (جدول شماره ۸۱).

۲-۵-۵- مشروطی

بیشترین درصد دانشجویان مشروطی، مربوط به دانشگاه صنعتی سهند تبریز (با ۷۶/۹ درصد) بوده است. پس از آن، دانشگاههای بین المللی امام خمینی (با ۷۶/۶ درصد) و شیراز (با ۶۱ درصد) در مراتب بعدی قرار داشتند. در دانشگاههای هنر تهران، مدرسه عالی تربیتی طلاب قم، پرستاری نیروی زمینی ارتش، علوم پزشکی گیلان (رشت)، علوم پزشکی ایلام، مشهد، بیرجند، جهرم، بندر عباس، سمنان، زنجان، شاهرود، سبزوار و شاهد تهران، هیچ مورد مشروطی مشاهده نگردیده است (جدول شماره ۸۱).

۲-۵-۶- فارغ التحصیلان با مدرک کارشناسی معادل

بیشترین درصد فارغ التحصیلان با مدرک کارشناسی معادل، مربوط به دانشگاههای علوم پزشکی بوشهر (با ۱۱ درصد) بیرجند (با ۷/۵ درصد) و شهید با هنر کرمان (با ۷/۳ درصد) بوده است (جدول شماره ۸۱).

۲-۵-۷- فارغ التحصیلان کارشناسی

بیشترین درصد فارغ التحصیلان کارشناسی از کل نمونه، مربوط به دانشگاههای مازندران (بابلسر)، پرستاری نیروی زمینی ارتش، علوم پزشکی بندر عباس، پرستاری نیروی هوایی ارتش، علوم پزشکی اصفهان و علوم پزشکی شاهرود با ۱۰۰ درصد فارغ التحصیلی بوده است. پس از آن، دانشگاههای تبریز (با ۹۴/۲ درصد) و شهر کرد (با ۹۳/۳ درصد) و کاشان (با ۹۱ درصد)، بیشترین درصد فارغ التحصیلان کارشناسی را به خود اختصاص داده اند. کمترین درصد فارغ التحصیلی، مربوط به دانشگاههای علوم پزشکی بابل (با ۲۰ درصد) و هنر تهران (با ۲۵/۶ درصد) بوده است (جدول شماره ۸۱).

۲-۶- توزیع فراوانی و درصد اخراج، انصراف، ... در مقطع کارشناسی به تفکیک جنسیت در هر نیمسال تحصیلی:

در این قسمت، وضعیت موضوعات طرح در نیمسال های متفاوت با یکدیگر مقایسه می شود.

۲-۶-۱- اخراج

بیشترین درصد اخراج مربوط به نیمسال پنجم بوده است. در این نیمسال، ۱۳ نفر (معادل ۱۱/۷ درصد) اخراج شده اند. از نظر متغیر جنسیت، تعداد دانشجویان اخراجی در بین زنان ۳ نفر (معادل ۱۲/۵ درصد) و

در بین مردان ۱۰ نفر (معادل ۷/۵ درصد) بوده است (جدول شماره ۸۲).

۲-۶-۲- انصراف

بیشترین درصد انصراف مربوط به ترم اول بوده است. در این ترم، ۵۷ نفر (معادل ۳۸ درصد) از کل موارد، انصراف داده اند. از نظر متغیر جنسیت نیز در این ترم، از بین زنان ۲۱ نفر (معادل ۴۱ درصد) و از بین مردان ۳۶ نفر (معادل ۳۶ درصد) انصراف داده اند. نتایج تحقیق نشان می دهد که هر چه از ترمهای تحصیلی می گذرد، از میزان انصرافی کاسته می شود (جدول شماره ۸۲).

۲-۶-۳- ترک تحصیل

بیشترین درصد ترک تحصیل، مربوط به ترم دوم بوده است. در این ترم، ۱۳ نفر (معادل ۳۳ درصد) از کل گروه نمونه ترک تحصیل داشته اند. از نظر متغیر جنسیت نیز در این ترم، از بین زنان ۳ نفر (معادل ۲۳ درصد) و از بین مردان با ۱۰ نفر (معادل ۳۶ درصد) ترک تحصیل کرده اند. کمترین تعداد ترک تحصیل مربوط به ترم تابستان بعد از ترم هشتم بوده است. یک نفر (۲/۶ درصد) در این نیمسال تحصیلی ترک تحصیل کرده و از این ترم به بعد هیچ گونه مورد ترک تحصیل مشاهده نشده است (جدول شماره ۸۲).

۲-۶-۴- مشروطی

بیشترین درصد مشروطشدگان مربوط به ترم دوم بوده است. در این ترم، ۴۳۳ نفر (معادل ۱۳/۶ درصد) از کل گروه نمونه مشروط شده اند. با توجه به متغیر جنسیت نیز در این ترم، از بین زنان ۱۲۴ نفر (معادل ۱۴/۳ درصد) و از بین مردان ۳۰۹ نفر (معادل ۱۲/۸ درصد)، مشروط شده اند. نتایج تحقیق نشان می دهد که در ترمهای تابستان کمترین موارد مشروطی مشاهده می شود. همچنین، هرچه از ترمهای تحصیلی می گذرد، از میزان مشروطی کاسته می شود (جدول شماره ۸۲).

۲-۶-۵- حذف ترم

بیشترین درصد حذف ترم، مربوط به ترم اول بوده است. در حدود ۲۲ نفر (معادل ۲۰ درصد) از کل موارد حذف ترم، در ترم اول حذف ترم داشته اند. از نظر متغیر جنسیت نیز از بین زنان در این ترم ۴ نفر (معادل ۱۴ درصد) و مردان ۱۸ نفر (معادل ۲۲ درصد) حذف ترم داشته اند. کمترین موارد حذف ترم مربوط به ترمهای هشتم و نهم بوده است (جدول شماره ۸۲).

۲-۶-۶- غیبت

بیشترین درصد غیبت مربوط به ترم اول و دوم است. ۲۵ نفر (۲۰ درصد) از کل نمونه موارد غیبت در ترم اول و ۱۷ نفر (۱۳/۶ درصد) در ترم دوم غیبت داشته اند. از نظر متغیر جنسیت زنان نیز در ترم اول با ۸ نفر (۲۴ درصد) و مردان با ۱۷ نفر (۱۸ درصد) بیشترین موارد غیبت را به خود اختصاص داده اند. همانطور که نتایج تحقیق نشان می دهد کمترین موارد غیبت مربوط به ترمهای تابستان با ۲ نفر (۱/۶ درصد) اختصاص دارد. (جدول شماره ۸۲)

۲-۶-۷- مرخصی

بیشترین درصد مرخصی مربوط به ترم اول بوده است. تعداد ۱۱۶ نفر (معادل ۲۷/۸ درصد) در ترم اول مرخصی گرفته اند. از نظر متغیر جنسیت نیز در ترم اول ۳۵ نفر (معادل ۲۳ درصد) و مردان ۸۱ نفر (معادل

۲۹/۵ درصد) از مرخصی استفاده کرده اند. همان طور که نتایج تحقیق نشان می دهد، هر چه از ترمهای تحصیلی می گذرد، از میزان مرخصی کاسته می شود؛ به طوری که بر اساس نتایج این تحقیق، در ترم دهم، موارد مرخصی به ۱/۹ درصد می رسد (جدول شماره ۸۲).

۳- یافته های تحقیق در مورد نرخ افت تحصیلی در مقطع کارشناسی ارشد

۳-۱- توزیع مواردی از نمونه که برای ثبت نام مراجعه نکرده اند، بر حسب گروه آموزشی و جنسیت:

از مجموع نمونه مورد بررسی در مقطع کارشناسی ارشد، در مجموع، ۶۰ نفر برای ثبت نام مراجعه نکرده اند (افت اولیه). بیشترین تعداد این افراد، مربوط به گروه آموزشی فنی و مهندسی (۲۸ نفر، معادل ۱۲/۱ درصد) بوده است (جدول شماره ۸۴). نسبت عدم مراجعه، علاوه بر گروه آموزشی، بر حسب کل نمونه و جنسیت نیز محاسبه شده است؛ بدین معنی که افت اولیه، در مجموع، ۸/۸ درصد از نمونه مورد بررسی را در این مقطع تحصیلی به خود اختصاص داده است. از کل زنان گروه نمونه، ۱۱/۳ درصد و از کل مردان گروه نمونه، ۸/۴ درصد مشمول افت اولیه شده اند. در میان زنان، بیشترین نسبت افت اولیه مربوط به گروه آموزشی فنی و مهندسی و در میان مردان، این نسبت متعلق به گروه زبان بوده است (جدول شماره ۸۴).

۳-۲- توزیع دانشجویان اخراجی بر حسب گروه آموزشی و جنسیت:

از مجموع نمونه مورد بررسی، ۱۰ نفر (معادل ۱/۵ درصد) بنا به دلایل مختلف در حین تحصیل از دانشگاه محل تحصیل خود اخراج شده اند که درصد آن به ترتیب گروه آموزشی بدین قرار است: گروه فنی و مهندسی ۲/۶ درصد، گروه علوم پایه ۱/۸ درصد و علوم انسانی ۱ درصد.

در بین زنان گروه نمونه، هیچ مورد اخراجی مشاهده نشد و در بین مردان گروه نمونه نیز ۱۰ مورد (معادل ۱/۷٪) اخراج از دانشگاه مشاهده گردیده است (جدول شماره ۸۵).

۳-۳- توزیع دانشجویان انصرافی بر حسب گروه آموزشی و جنسیت:

از مجموع نمونه مورد بررسی، ۱۱ نفر (معادل ۱/۶ درصد) از تحصیل انصراف داده اند. نسبت این افراد، به ترتیب گروه آموزشی، عبارت است از: گروه زبان ۱۰ درصد، گروه علوم پایه ۳/۷ درصد، گروه علوم انسانی ۲ درصد، گروه فنی و مهندسی ۰/۴ درصد.

در میان زنان گروه نمونه، ۰/۹ درصد در گروه آموزشی علوم پایه از تحصیل انصراف داده اند. این نسبت در بین مردان نمونه آماری، ۱/۷ درصد بوده است که بیشترین نسبت آن به گروه آموزشی زبان تعلق داشته است (جدول شماره ۸۶).

۳-۴- توزیع ترک تحصیل بر حسب گروه آموزشی و جنسیت:

در مجموع، ۷ نفر (معادل ۱ درصد) در نمونه آماری مورد بررسی ترک تحصیل کرده اند، یعنی بدون اطلاع قبلی دانشگاه را ترک گفته اند. نسبت ترک تحصیل کنندگان در مقطع کارشناسی ارشد، به ترتیب گروههای آموزشی بدین قرار است: گروه علوم پایه ۱/۸ درصد، گروه تجربی ۱/۵ درصد، گروه فنی و مهندسی ۰/۹ درصد و گروه علوم انسانی ۰/۸ درصد.

در میان زنان گروه نمونه، هیچ مورد ترک تحصیل مشاهده نگردید و در میان مردان نمونه، بیشترین نسبت ترک تحصیل متعلق به گروه آموزشی علوم پایه با ۲/۶ درصد بوده است (جدول شماره ۸۷).

۳-۵- توزیع متوقفان بیش از حد مجاز بر حسب گروه آموزشی و جنسیت:

از کل دانشجویان گروه نمونه، تعداد ۲ نفر (معادل ۰/۳ درصد) طی مدت مجاز تحصیل فارغ التحصیل نشده اند که این افراد در گروه آموزشی ریاضی بوده اند.

در میان زنان گروه نمونه، هیچ شخصی بیش از حد مجاز در دوره آموزشی خود توقف نکرده است. در میان مردان گروه نمونه، ۵۰ درصد از آنان در گروه آموزشی ریاضی، توقف بیش از حد مجاز در دانشگاه داشته اند (جدول شماره ۸۸).

۳-۶- توزیع مشروطی بر حسب گروه آموزشی و جنسیت:

از کل دانشجویان گروه نمونه در مقطع کارشناسی ارشد، ۴۲ نفر (معادل ۶/۲ درصد) مشروط شده اند. این نسبت به ترتیب گروههای آموزشی، عبارت است از: گروه ریاضی ۵۰ درصد، گروه هنر ۲۶/۷ درصد، گروه زبان ۲۰ درصد، گروه فنی و مهندسی ۷/۳ درصد، گروه علوم انسانی ۴/۸ درصد، گروه علوم پایه ۴/۶ درصد و گروه تجربی ۱/۵ درصد.

در میان زنان گروه نمونه، ۵/۷ درصد مشروط شده اند که در این میان گروه آموزشی زبان با ۴۰ درصد، بیشترین نسبت را به خود اختصاص داده است.

در میان مردان گروه نمونه، ۶/۳ درصد مشروط شده اند که در این میان گروه آموزشی ریاضی با ۵۰ درصد، بیشترین نسبت را به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۸۹).

۳-۷- توزیع دانشجویانی که در طول تحصیل خود مرخصی، غیبت و یا حذف ترم داشته اند، بر حسب گروه آموزشی و جنسیت:

از مجموع نمونه مورد بررسی در مقطع کارشناسی ارشد، ۰/۳ درصد حذف ترم و ۱ درصد غیبت داشته و ۶/۸ درصد نیز از مرخصی استفاده کرده اند.

در میان زنان نمونه، ۰/۹ درصد غیبت و ۶/۶ درصد مرخصی محاسبه شده و هیچ مورد از حذف ترم نیز مشاهده نشده است در حالی که مردان گروه نمونه، ۰/۳ درصد حذف ترم و ۱ درصد غیبت داشته و ۶/۸ درصد از مرخصی استفاده کرده اند.

بیشترین موارد حذف ترم، به گروه آموزشی علوم پایه (با ۰/۹ درصد)، بیشترین غیبت به گروه علوم پایه (با ۱/۸ درصد) و بیشترین مرخصی به گروه فنی و مهندسی (با ۱۱/۲ درصد) اختصاص داشته است. (جدول شماره های ۹۰، ۹۱ و ۹۲)

۴: محاسبه نرخها و آزمون مجذور خی در مورد نرخ افت تحصیلی در مقطع کارشناسی ارشد:

در این بخش، جدول مربوط به نرخ افت تحصیلی و نیز نرخ فراغت از تحصیل بر اساس الگوی A برای کل نمونه در مقطع کارشناسی ارشد محاسبه شده است.

۴-۱- نرخ افت تحصیلی بر اساس الگوی A

در این الگو، فرض بر این است که دانشجویان اخراجی، انصرافی، ترک تحصیل کنندگان و بیش از حد مجاز مانده نتوانسته اند دوره تحصیلی خود را با موفقیت به پایان برسانند. این موارد که به عنوان ضایعات گروه دانشجویان و نیز افت تحصیلی در نظر گرفته شده اند طبق فرمول زیر محاسبه گردیده اند:

$$\times 100 = \frac{\text{بیش از 4 ترم مانده ها} + \text{اخراجیها} + \text{انصرافیها} + \text{تارکان تحصیل}}{\text{کل نمونه}} = \text{نرخ افت تحصیلی بر اساس الگوی الف}$$

درصد مجموع دانشجویان اخراجی، انصرافی، ترک تحصیل کنندگان و بیش از چهار ترم مانده ها از کل نمونه مورد بررسی، برابر با ۴/۱ درصد است. نسبت این افراد به ترتیب گروههای آموزشی، عبارت است از: گروه ریاضی ۵۰ درصد، گروه زبان ۱۰ درصد، گروه علوم پایه ۷/۴ درصد، گروه علوم انسانی ۴ درصد، گروه فنی و مهندسی ۳ درصد و گروه علوم تجربی ۱/۵ درصد.

در میان زنان گروه نمونه، نرخ افت تحصیلی کل، معادل ۰/۹ درصد بوده است که در میان گروهها، گروه علوم پایه با ۳/۲ درصد، بیشترین نرخ افت را داشته است.

در میان مردان گروه نمونه، نرخ افت تحصیلی کل، برابر با ۴/۷ درصد بوده است که در میان گروهها، گروه ریاضی با ۵۰ درصد، بیشترین نرخ افت تحصیلی را به خود اختصاص داده است (جدول شماره ۹۳).

۴-۲- نرخ فراغت از تحصیل (محاسبه نرخ فراغت از تحصیل بر اساس الگوی A)

در الگوی الف، برای محاسبه نرخ فراغت از تحصیل از فرمول زیر استفاده شده است:

$$\times 100 = \frac{\text{فارغ التحصیلان کارشناسی ارشد}}{\text{کل نمونه}} = \text{نرخ فراغت از تحصیل}$$

نسبت دانشجویان فارغ التحصیل از کل نمونه، برابر با ۸۱/۶ درصد بوده است. این نسبت در مورد زنان، معادل ۸۴ درصد و در مورد مردان، معادل ۸۱/۱ درصد بوده است. بالاترین نرخ فراغت از تحصیل، به گروه تجربی با ۸۷/۷ درصد و پس از آن، به ترتیب اولویت به گروه هنر با ۸۶/۷ درصد، گروه علوم انسانی با ۸۲/۲ درصد، گروه فنی و مهندسی و علوم پایه با ۸۰/۵ درصد، گروه زبان با ۶۰ درصد و گروه ریاضی با ۵۰ درصد تعلق داشته است.

در میان زنان گروه نمونه، گروه تجربی با ۱۰۰ درصد فارغ التحصیلی و در میان مردان گروه نمونه، گروه تجربی با ۸۶/۷ درصد، بیشترین نرخ فراغت از تحصیل را به خود اختصاص داده اند (جدول شماره ۹۴).

۴-۳- آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیرهای جنسیت و گروه آموزشی با موارد مورد بررسی در طرح:

در این بخش، وابستگی یا عدم وابستگی متغیرهای جنسیت و گروه آموزشی با موارد عدم مراجعه (افت اولیه)، اخراج، انصراف، توقف بیش از حد مجاز، مشروطی، ترک تحصیل و فارغ التحصیلی در میان پذیرفته شدگان، با استفاده از آزمون مجذور خی بررسی و محاسبه شده است.

۴-۳-۱- رابطه متغیرهای جنسیت و گروه آموزشی با میزان عدم مراجعه (افت اولیه):

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد عدم مراجعه با توجه به متغیر جنسیت، برابر با $0/62$ است، در حالی که مقدار χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $3/84$ است. بنابراین می توان نتیجه گرفت که بین متغیر جنسیت و میزان عدم مراجعه دانشجویان کارشناسی ارشد، رابطه معنی داری وجود ندارد (جدول شماره ۹۵).

همچنین، مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد عدم مراجعه با توجه به متغیر گروه آموزشی، برابر با $7/72$ است، در حالی که مقدار χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد، برابر با $12/59$ است. بنابراین، بین متغیر گروه آموزشی و میزان عدم مراجعه دانشجویان کارشناسی ارشد، رابطه معنی داری وجود ندارد (جدول شماره ۹۶).

۴-۳-۲- رابطه متغیرهای جنسیت و گروه آموزشی با میزان اخراج:

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد اخراجی با توجه به متغیر جنسیت، برابر با $0/87$ است. در حالی که مقدار χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $3/84$ است. بنابراین می توان نتیجه گرفت که بین متغیر جنسیت و میزان اخراج شدگان رابطه معنی داری وجود ندارد (جدول شماره ۹۷).

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد اخراج با توجه به متغیر گروه آموزشی، برابر با $4/2$ است. از آنجا که مقدار χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $12/59$ است. بنابراین، بین متغیر گروه آموزشی و جنسیت رابطه معنی داری وجود ندارد (جدول شماره ۹۸).

۴-۳-۳- رابطه متغیرهای جنسیت و گروه آموزشی با میزان انصراف:

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد انصرافی با توجه به متغیر جنسیت، برابر با $0/03$ است، در حالی که مقدار χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $3/84$ است. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر جنسیت و میزان انصراف دهندگان رابطه معنی داری وجود ندارد (جدول شماره ۹۹).

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد انصرافی با توجه به متغیر گروه آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد برابر با $11/02$ است. این بدان معنی است که بین متغیر گروه آموزشی و میزان انصراف رابطه معنی داری وجود ندارد (جدول شماره ۱۰۰).

۴-۳-۴- رابطه متغیرهای جنسیت و گروه آموزشی با موارد بیش از حد مجازمانده:

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد بیش از حد مجاز توقف کرده با توجه به متغیر جنسیت، برابر صفر است. در حالی که مقدار χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با $3/84$ است. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر جنسیت و تعداد متوقفین بیش از حد مجاز، رابطه معنی داری وجود ندارد (جدول شماره ۱۰۱).

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد بیش از حد مجاز مانده (۶ ترم) با توجه به متغیر گروه آموزشی در مقطع کارشناسی ارشد، برابر با $169/62$ است، در حالیکه χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۱ درصد،

برابر با ۱۶/۸۱ است. بنابراین، بین متغیر گروه آموزشی و میزان متوقفان بیش از حد مجاز، رابطه معنی داری وجود دارد. همچنین، لازم به ذکر است که تعداد متوقفان بیش از حد مجاز (۶ ترم) در گروه ریاضی، بیشتر از سایر گروهها است (جدول شماره ۱۰۲).

۴-۳-۵- رابطه متغیرهای جنسیت و گروه آموزشی با موارد مشروطی:

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد مشروطی با توجه به متغیر جنسیت، برابر با صفر است، در حالی که مقدار χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد، و درجه آزادی ۱، برابر با ۳/۸۴ است. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر جنسیت و میزان مشروطی ها رابطه معنی داری وجود ندارد و تعداد مشروطیها در میان مردان و زنان یکسان است (جدول شماره ۱۰۳).

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد مشروطی با توجه به متغیر گروه آموزشی، برابر با ۲۴/۸۹ است، در حالیکه χ^2 دو جدول در سطح معناداری ۵ درصد، برابر با ۱۶/۸۱ است. بنابراین، بین متغیر گروه آموزشی و میزان مشروطی رابطه معنی داری وجود دارد و تعداد مشروطی ها در میان گروههای فنی و مهندسی و هنر به طور معناداری بیشتر از سایر گروههاست (جدول شماره ۱۰۴).

۴-۳-۶- رابطه متغیرهای جنسیت و گروه آموزشی با میزان ترک تحصیل:

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد ترک تحصیل با توجه به متغیر جنسیت، برابر با ۰/۳۹ است در حالی که مقدار χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با ۳/۸۴ است بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر جنسیت و میزان ترک تحصیل، رابطه معنی داری وجود ندارد و ترک تحصیل در مردان و زنان، به طور یکسان روی می دهد (جدول شماره ۱۰۵).

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای ترک تحصیل با توجه به متغیر گروه آموزشی، برابر با ۱/۳۴ است، در حالی که χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد و درجه آزادی ۶، برابر با ۳/۸۴ است. بنابراین، بین متغیر گروه آموزشی و میزان ترک تحصیل، رابطه معنی داری وجود ندارد (جدول شماره ۱۰۶).

۴-۳-۷- رابطه متغیرهای جنسیت و گروه آموزشی با موارد فارغ التحصیل:

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد فارغ التحصیلی با توجه به متغیر جنسیت، برابر با ۰/۳۰ است، در حالی که مقدار χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد و درجه آزادی ۱، برابر با ۳/۸۴ است. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین متغیر جنسیت و تعداد فارغ التحصیلان، رابطه معنی داری وجود ندارد (جدول شماره ۱۰۷).

مقدار χ^2 دو محاسبه شده برای موارد فارغ التحصیلی با توجه به متغیر گروه آموزشی، برابر با ۶/۵۹ است، در حالی که χ^2 دو جدول در سطح معنی داری ۵ درصد و درجه آزادی ۶، برابر با ۱۲/۵۹ است. بنابراین، بین متغیر گروه آموزشی و میزان فارغ التحصیلی، رابطه معنی داری وجود ندارد (جدول شماره ۱۰۸).

۵- یافته های تحقیق در عوامل مؤثر بر افت تحصیلی در مقطع کارشناسی

جدول ۵-۱- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک جنسیت

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح جنسیت
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۴۲/۸	۷۱/۴	۲۸/۶	۱۲۶۳	۹۰۲	۳۶۱	زن
-	-	-	۵۷/۲	۶۳	۳۷	۱۶۹۰	۱۰۶۴	۶۲۶	مرد
۲۲/۸۶	۱	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۶	۳۳/۴	۲۹۵۳	۱۹۶۶	۹۸۷	جمع

همانگونه که جدول بالا نشان می دهد، ۳۷٪ از مردان و ۲۸/۶٪ درصد از زنان در طول دوره تحصیل خود سابقه مشروطی داشته اند. بدین ترتیب در بین مردان بیش از زنان بوده است. آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر وجود ارتباط معنی دار در سطح $\alpha = 0/01$ می باشد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۲۲/۸۶)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۶/۶۳) در سطح $\alpha = 0/01$ است. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که جنسیت دانشجویان در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، در مشروطی آنان تأثیر دارد.

جدول ۵-۲- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک وضعیت تأهل

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح وضعیت تأهل
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۸۴/۳	۶۸/۴	۳۱/۶	۲۴۷۳	۱۶۹۲	۷۸۱	مجرد
-	-	-	۱۵/۷	۵۷/۶	۴۲/۴	۴۶۰	۲۶۵	۱۹۵	متأهل
۱۹/۹۳	۱	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۷	۳۳/۳	۲۹۳۳	۱۹۵۷	۹۷۶	جمع

همانگونه که جدول بالا نشان می دهد، ۴۲/۴٪ از دانشجویان متأهل و ۳۱/۶٪ از دانشجویان مجرد در طول دوره تحصیل خود سابقه مشروطی داشته اند. بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویان متأهل بیش از دانشجویان مجرد بوده است. آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر وجود ارتباط معنی دار در سطح $\alpha = 0/01$ می باشد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۹/۹۳)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۶/۶۳) در سطح $\alpha = 0/01$ است. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که تأهل دانشجویان در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، در مشروطی آنان تأثیر دارد.

جدول ۵-۳- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک تعداد افراد تحت تکفل

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح تعداد افراد تحت تکفل
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۴۶	۵۶/۳	۴۳/۸	۱۲۸	۷۲	۵۶	۱-۲ نفر
			۳۹/۲	۳۹/۴	۶۰/۶	۱۰۹	۴۳	۶۶	۳-۵ نفر
-	-	-	۱۴/۷	۴۱/۵	۵۸/۵	۴۱	۱۷	۲۴	۶-۸ نفر
۷/۳۶	۲	۰/۰۵	۱۰۰	۴۷/۵	۵۲/۵	۲۷۸	۱۳۲	۱۴۶	جمع

با توجه به جدول بالا از بین کل افراد دارای سابقه مشروطی و غیر آن که تعداد افراد تحت تکفل خود را مشخص کرده اند، نسبت مشروطی در میان کسانی که تعداد افراد تحت تکفل خود را ۱-۲، ۳-۵ و ۶-۸ نفر بیان کرده اند به ترتیب عبارت بود از: ۴۳/۸٪، ۶۰/۶٪ و ۵۸/۵٪ که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویان دارای ۳-۵ نفر تحت تکفل، بیش از دو مورد دیگر بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر وجود ارتباط معنی دار در سطح $\alpha = ۰/۰۵$ می باشد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۷/۳۶)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۵/۹۹) در سطح $\alpha = ۰/۰۵$ است. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین تعداد افراد تحت تکفل دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح احتمال فوق با ۹۵٪ اطمینان، ارتباط معنی دار وجود دارد.

جدول ۵-۴- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک تعداد افراد خانواده

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح تعداد افراد خانواده
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۲۳/۱	۶۵/۸	۳۴/۲	۶۵۰	۴۲۸	۲۲۲	۱-۴ نفر
-	-	-	۷۱/۴	۶۶/۴	۳۳/۶	۲۰۰۸	۱۳۳۳	۶۷۵	۵-۹ نفر
-	-	-	۵/۴	۷۰/۶	۲۹/۴	۱۵۳	۱۰۸	۴۵	۱۰-۲۰ نفر
۱/۲۸	۲	۰/۵۳	۱۰۰	۶۶/۵	۳۳/۵	۲۸۱۱	۱۸۶۹	۹۴۲	جمع

جدول بالا نشان دهنده آن است که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که تعداد اعضای خانواده شان ۱-۴، ۵-۹، ۱۰-۲۰ اعلام کرده اند، به ترتیب عبارت بود از: ۳۴/۲٪، ۳۳/۶٪ و ۲۹/۴٪، که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که تعداد اعضای خانواده آنان ۱-۴ نفر بوده است، بیش از دو مورد دیگر بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین تعداد افراد خانواده دانشجویان و مشروط و شدن آنان ارتباط معنی دار حتی در سطح $\alpha = 0/05$ وجود ندارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱/۲۸)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۵/۹۹) می باشد.

جدول ۵-۵- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک ترتیب تولد

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح ترتیب تولد
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۶۰/۴	۶۷/۵	۳۲/۵	۱۲۶	۱۱۶۵	۵۶۱	۱-۲ نفر
-	-	-	۳۴/۶	۶۵/۹	۳۴/۱	۹۹۰	۶۵۲	۳۳۸	۳-۵ نفر
-	-	-	۵	۶۴/۸	۳۵/۲	۱۴۲	۹۲	۵۰	۶-۸ نفر
۱/۰۳	۲	۰/۶۰	۱۰۰	۶۶/۸	۳۳/۲	۲۸۵۸	۱۹۰۹	۹۴۹	جمع

با توجه به جدول بالا مشخص می شود که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که فرزند اول یا دوم (۱-۲)، سوم تا پنجم (۳-۵) و ششم تا هشتم (۶-۸) خانواده خود بوده اند، به ترتیب عبارت بود از: ۳۲/۵٪، ۳۴/۱٪ و ۳۵/۲٪، که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که فرزند ششم تا هشتم خانواده خود بوده اند، بیش از دو مورد دیگر بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین ترتیب تولد دانشجویان و مشروط شدن آنان ارتباط معنی دار حتی در سطح $\alpha = 0/05$ وجود ندارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱/۰۳)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۵/۹۹) می باشد.

جدول ۵-۶- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک سال تولد

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح سال تولد
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۰/۵	۴۳/۸	۵۶/۳	۱۶	۷	۹	متولدین ۴۵ و قبل از آن
-	-	-	۲۲/۱	۵۸/۶	۴۱/۴	۳۴۹	۳۸۰	۲۶۹	۴۶-۵۵
-	-	-	۷۷/۴	۶۹/۲	۳۰/۸	۲۲۷۳	۱۵۷۴	۶۹۹	متولدین ۵۶ به بالا
۲۹/۸۶	۲	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۷	۳۳/۳	۲۹۳۸	۱۹۶۱	۹۷۷	جمع

جدول بالا نشان دهنده آن است که نسبت مشروطی در بین دانشجویان متولد سال ۴۵ و قبل از آن، ۴۶-۵۵ و متولدین ۵۶ به بالا، به ترتیب عبارت بود از: $۰/۵۶/۳$ ، $۰/۴۳/۸$ و $۰/۴۱/۴$ ، که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویان متولد سال ۴۵ و قبل از آن، بیش از دو مورد دیگر بوده است. آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین سال تولد دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = ۰/۰۵$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده ($۲۹/۸۶$)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار ($۹/۲۱$) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که سال تولد دانشجویان در سطح احتمال فوق با ۹۹% اطمینان، در مشروطی آنان مؤثر است.

جدول ۵-۷- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک معدل دیپلم

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			نمره معدل
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۱۳/۵	۵۴/۲	۴۵/۸	۳۶۰	۱۹۵	۱۶۵	۱۰-۱۴
-	-	-	۵۴/۲	۶۴/۷	۳۵/۳	۱۴۴۰	۹۳۱	۵۰۹	۱۴/۰۱-۱۷/۵۰
-	-	-	۳۲/۳	۷۸/۵	۲۱/۵	۸۵۷	۶۷۳	۱۸۴	۱۷/۵۱-۲۰
۸۲/۲۴	۲	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۷/۷	۳۲/۳	۲۶۵۷	۱۷۹۹	۸۵۸	جمع

با توجه به جدول بالا مشخص می شود که نسبت مشروطی در بین دانشجویان دارای معدل ۱۰-۱۴، ۱۴/۰۱-۱۷/۵۰ و ۱۷/۵۱-۲۰، به ترتیب عبارت بود از: $۰/۵۶/۳$ ، $۰/۴۱/۴$ و $۰/۳۰/۸$ ، که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویان دارای معدل ۱۰-۱۴، بیش از دانشجویان دیگر بوده است. آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین معدل دیپلم دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = ۰/۰۱$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده ($۸۲/۲۴$)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار ($۹/۲۱$) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که معدل دیپلم دانشجویان در سطح احتمال فوق با ۹۹% اطمینان، در مشروطی آنان مؤثر است.

جدول ۵-۸- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک نوع دیپلم

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح نوع دیپلم
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۴۰/۱	۵۹/۹	۴۰/۱	۱۱۴۹	۶۸۸	۴۶۱	ریاضی فیزیک
-	-	-	۳۳/۹	۷۲/۷	۲۷/۳	۹۷۲	۷۰۷	۲۶۵	علوم تجربی
-	-	-	۲۴/۸	۷۰/۹	۲۹/۱	۷۱۱	۵۰۴	۲۰۷	علوم انسانی
-	-	-	۱	۸۶/۲	۱۳/۸	۲۹	۲۵	۴	هنر
-	-	-	۰/۱	۳۳/۳	۶۶/۷	۳	۱	۲	فنی حرفه ای
۵۲/۱۷	۴	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۷/۲	۳۲/۸	۲۸۶۴	۱۹۲۵	۹۳۹	جمع

همانگونه که در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویان دارای مدرک دیپلم ریاضی - فیزیک، علوم تجربی، علوم انسانی، فنی و حرفه ای، به ترتیب عبارت بود از: ۰/۵۶/۳، ۰/۴۳/۸ و ۰/۴۱/۴، که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویان متولد سال ۴۵ و قبل از آن، بیش از دو مورد دیگر بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر وجود ارتباط معنی دار در سطح $\alpha = 0/01$ ، بین نوع دیپلم دانشجویان و مشروط شدن آنان می باشد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۵۲/۱۷)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۳/۲۸) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۰/۹۹ اطمینان، بین نوع دیپلم دانشجویان و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۹- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک سال ورود به دانشگاه

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح سال ورود به دانشگاه
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۰/۸	۷۲	۲۸	۲۵	۱۸	۷	۷۴ و قبل آن
-	-	-	۲۵/۴	۶۱/۱	۳۸/۹	۸۵۵	۴۶۱	۲۹۴	۷۵
-	-	-	۲۶	۶۵/۸	۳۴/۲	۷۷۱	۵۰۷	۲۶۴	۷۶
-	-	-	۲۳/۷	۶۷/۹	۳۲/۱	۷۰۳	۴۷۷	۲۲۶	۷۷
-	-	-	۲۳/۴	۷۰/۹	۲۹/۱	۶۹۴	۴۹۲	۲۰۲	۷۸
-	-	-	۰/۸	۱۰۰	-	۲۳	۲۳	-	۷۹
۲۸/۷۶	۵	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۴	۳۳/۴	۲۹۷۱	۱۹۷۸	۹۹۳	جمع

همچنانکه در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویان ورودی سالهای ۷۴ و قبل از آن، ۷۵، ۷۶، ۷۷، ۷۸ و ۷۹، به ترتیب عبارت بود از: ۰/۲۸، ۰/۳۸/۹، ۰/۳۴/۲، ۰/۳۲/۱، ۰/۲۹/۱ و ... که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویان ورودی سال ۱۳۷۵، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین سال ورود به دانشگاه دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0/01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۲۸/۷۶)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۵/۰۹) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۰/۹۹ اطمینان، بین سال ورود به دانشگاه دانشجویان و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۱۰- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک دفعات شرکت در آزمون

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرکت در آزمون
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۴۳/۳	۶۴/۲	۳۵/۸	۱۲۳۶	۷۹۳	۴۴۳	بلی
-	-	-	۵۶/۷	۶۸/۶	۳۱/۴	۱۶۱۹	۱۱۱	۵۰۸	خیر
۶/۰۹	۱	۰/۰۲	۱۰۰	۶۶/۷	۳۳/۳	۲۸۵۵	۱۹۰۴	۹۵۱	جمع

جدول بالا نشان دهنده آن است که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که بیش از یک بار در آزمون سراسری شرکت کرده اند، در حدود ۳۵/۸٪ بوده است. بنابراین، نسبت مشروطی در بین این گروه از دانشجویان، بیش از دانشجویانی بود که برای نخستین بار در آزمون شرکت کرده و پذیرفته شده اند. آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین کسانی که بیش از یک بار در آزمون شرکت کرده اند و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = ۰/۰۵$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد زیرا مجذور خی مشاهده شده (۶/۰۹)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۸۴/۳) می باشد بنابراین، می توان نتیجه گرفت در سطح احتمال فوق با ۹۵٪ اطمینان، بین شرکت بیش از یک بار دانشجویان در آزمون سراسری و مشروط شدن آنها رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۱۱- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک دفعات شرکت در آزمون

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح تعداد دفعات شرکت در آزمون
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۶۵/۴	۶۷/۸	۳۲/۲	۷۲۴	۴۹۱	۲۳۳	۱
-	-	-	۲۲/۹	۶۵	۳۵	۲۵۴	۱۶۵	۸۹	۲
-	-	-	۷/۶	۶۰/۷	۳۹/۳	۸۴	۵۱	۳۳	۳
-	-	-	۲/۶	۶۹	۳۱	۲۹	۲۰	۹	۴
-	-	-	۱/۴	۵۶/۳	۴۳/۸	۱۶	۹	۷	۵
۲/۹۳	۴	۰/۵۷	۱۰۰	۶۶/۵	۳۳/۵	۱۱۰۷	۷۳۶	۳۷۱	جمع

همچنانکه در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که به ترتیب برای نخستین بار، دومین بار، سومین بار، چهارمین بار و پنجمین بار، در آزمون سراسری شرکت کرده بودند، عبارت بود از: ۳۲/۲٪، ۳۵٪، ۳۴/۲٪، ۳۹/۳٪، ۳۱٪، ۴۳/۸٪ و ... که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین

دانشجویانی که برای پنجمین بار در آزمون سراسری شرکت کرده بودند، بیش از دانشجویانی بود که برای نخستین بار در آزمون شرکت کرده و پذیرفته شده اند. آزمون مجذور خی به عمل آمده بیانگر آن است که بین تعداد دفعات شرکت در آزمون دانشجویان و مشروطی شدن آنها حتی در سطح $\alpha=0/05$ هم ارتباط معنی دار وجود ندارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۲/۹۳)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد.

جدول ۵-۱۲- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی وبدون مشروطی به تفکیک گروه آموزشی

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح گروه آموزشی
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۳۵/۹	۵۸/۱	۴۱/۹	۸۵۲	۴۹۵	۳۵۷	ریاضی
-	-	-	۲۵/۷	۷۰/۷	۲۹/۳	۶۱۰	۴۳۱	۱۷۹	تجربی
-	-	-	۳۴/۷	۷۱/۳	۲۸/۷	۸۲۳	۵۸۷	۲۳۶	انسانی
-	-	-	۳/۳	۸۹/۹	۱۰/۱	۷۹	۷۱	۸	هنر
-	-	-	۰/۳	۲۸/۶	۷۱/۴	۷	۲	۵	زبان
۶۴/۴۳	۴	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۹	۳۳/۱	۲۳۷۱	۱۵۸۶	۷۸۵	جمع

جدول بالا نشان دهنده آن است که نسبت مشروطی در بین دانشجویان گروههای ریاضی، تجربی، انسانی، هنر و زبان، به ترتیب عبارت بود از: ۴۱/۹٪، ۲۹/۳٪، ۲۸/۷٪، ۱۰/۱٪، ۷۱/۴٪، بنابراین نسبت مشروطی در بین دانشجویان گروه آموزشی زبان و ریاضی، بیش از دیگر گروههای آموزشی بوده است. آزمون مجذور خی به عمل آمده بیانگر آن است که بین گروه آموزشی دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha=0/01$ هم ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۶۴/۴۳)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۳/۲۸) می باشد. بنابراین می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، بین گروه آموزشی دانشجویان و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۱۳- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی وبدون مشروطی به تفکیک تعداد واحدهای گذرانده

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح تعداد واحدهای گذرانده
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۱۲/۹	۶۱/۴	۳۸/۶	۳۳۲	۲۰۴	۱۲۸	۴۰ و کمتر از ۴۰
-	-	-	۲۹/۴	۶۴/۹	۳۵/۱	۷۶۰	۴۹۳	۲۶۷	۴۱-۸۰
-	-	-	۳۵/۸	۶۴/۹	۳۵/۱	۹۲۴	۶۰۰	۳۲۴	۸۱-۱۲۰
-	-	-	۲۱/۹	۷۲/۷	۲۷/۳	۵۶۵	۴۱۱	۱۵۴	۱۲۰ به بالا
۱۵/۴۲	۳	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۲	۳۳/۸	۲۵۸۱	۱۷۰۸	۸۷۳	جمع

همان گونه که در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که به ترتیب، ۴۰ و کمتر از ۴۰ واحد، ۸۰-۴۱ واحد، ۱۲۰-۸۱ واحد و ۱۲۰ واحد به بالا گذرانده اند، عبارت بود از: ۰/۳۸/۶، ۰/۳۵/۱، ۰/۳۵/۱، ۰/۲۷/۳، که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که ۴۰ و کمتر از ۴۰ واحد گذرانده بودند، بیش از دیگر دانشویان بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین تعداد واحد گذرانده دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha=0/01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۵/۴۲)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۱/۳۴)، می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۰/۹۹ اطمینان، بین تعداد واحدهای گذرانده دانشجویان و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۱۴- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی وبدون مشروطی به تفکیک میزان آشنایی با آئین نامه های آموزشی

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح آشنایی دانشجویان با آئین نامه آموزشی
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۱۵/۴	۵۹/۹	۴۰/۱	۴۵۴	۲۷۲	۱۸۲	بسیار کم
-	-	-	۳۰	۶۹/۳	۳۰/۷	۸۸۸	۶۱۵	۲۳۷	کم
-	-	-	۴۱	۶۷/۷	۳۲/۳	۱۲۱۱	۸۲۰	۳۹۱	متوسط
-	-	-	۱۱/۲	۶۵/۶	۳۴/۴	۳۳۱	۲۱۷	۱۱۴	زیاد
-	-	-	۲/۴	۶۶/۷	۳۳/۳	۷۲	۴۸	۲۴	بسیار زیاد
۱۲/۷۹	۴	۰/۰۱۲	۱۰۰	۶۶/۷	۳۳/۳	۲۹۵۶	۱۹۷۲	۹۸۴	جمع

با توجه با جدول بالا مشخص می شود که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان آشنایی آنان با آیین نامه های آموزشی، به ترتیب بسیار کم، کم، متوسط، زیاد، بسیار زیاد بوده، عبارت بود از ۰/۴۰/۱، ۰/۳۰/۷، ۰/۳۲/۳، ۰/۳۴/۴، ۰/۳۳/۳، که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان آشنایی آنان با آیین نامه های آموزشی کم بوده، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین میزان آشنایی دانشجویان با آئین نامه های آموزشی دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha=0/05$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۲/۷۹)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۰/۹۵ اطمینان، بین میزان آشنایی دانشجویان با آئین نامه های آموزشی و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۱۵- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک نحوه برخورد استادان با دانشجویان

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح نوع برخورد
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۴/۵	۵۳/۷	۴۶/۳	۱۳۴	۷۲	۶۲	بسیار نامناسب
-	-	-	۱۰/۶	۵۳	۴۷	۳۱۳	۱۶۶	۱۴۷	نامناسب
-	-	-	۳۵/۷	۶۴	۳۶	۱۰۵۶	۶۷۶	۳۸۰	متوسط
-	-	-	۴۱/۲	۷۱/۳	۲۸/۷	۱۲۱۸	۸۶۸	۳۵۰	خوب
-	-	-	۷/۹	۸۰/۴	۱۹/۶	۲۳۵	۱۸۹	۴۶	خیلی خوب
۷۱/۲۲	۴	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۷	۳۳/۳	۲۹۵۶	۱۹۷۱	۹۸۵	جمع

همچنانکه در جدول آمده استن نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که نوع برخورد استادان یا دانشجویان را بسیار مناسب، نامناسب، متوسط، خوب، و خیلی خوب، ارزیابی کرده اند، به ترتیب عبارت بود از: ۴۶/۳٪، ۴۷٪، ۳۶٪، ۲۸/۷٪ و ۱۹/۶٪. بنابراین نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که نوع برخورد استادان با دانشجویان را نامناسب ارزیابی کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین وضعیت برخورد استادان با دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0/01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۷۱/۲۲)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۳/۲۸) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، بین وضعیت برخورد استادان با دانشجویان و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۱۶- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک مواجهه با رفتار نامناسب استادان

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح مواجهه با برخورد نامناسب
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۵۷/۱	۶۴/۵	۳۵/۵	۱۶۵۵	۱۰۶۷	۵۸۸	بلی
-	-	-	۴۲/۹	۶۸/۸	۳۱/۲	۱۲۴۲	۸۵۵	۳۸۷	خیر
۵/۸۷	۱	۰/۰۱۵	۱۰۰	۶۶/۳	۳۳/۷	۲۸۹۷	۱۹۲۲	۹۷۵	جمع

با توجه به جدول بالا مشخص می شود که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که معتقد بودند با برخورد نامناسب استادان مواجه شده اند، برابر با ۳۵/۵٪ بوده، در حالی که این نسبت در بین دانشجویانی که

اظهار داشته اند با رفتار نامناسب استاد مواجه نشده اند، معادل ۳۱/۲٪ بوده است. بدین ترتیب، دانشجویان گروه اول بیش از دانشجویان گروه دوم، مشروط شده اند.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین مواجهه دانشجویان با برخورد نامناسب استادان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha=0/05$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۵/۸۷)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۳/۸۴) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین مواجهه یا عدم مواجهه دانشجویان با برخورد نامناسب استادان و مشروط شدن آنان در سطح احتمال فوق با ۹۵٪ اطمینان، رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۱۷- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک میزان تأثیر برخورد نامناسب استادان با دانشجویان

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			تأثیر برخورد نامناسب استادان / شرح
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۹/۵	۶۷/۸	۳۲/۲	۱۸۰	۱۲۲	۵۸	بسیار کم
-	-	-	۱۲/۴	۶۵/۷	۳۴/۳	۲۳۶	۱۵۵	۸۱	کم
-	-	-	۲۲/۹	۶۷/۴	۳۲/۶	۴۳۵	۲۹۳	۱۴۲	متوسط
-	-	-	۳۳/۲	۶۳/۴	۳۶/۶	۶۳۱	۴۰۰	۲۳۱	زیاد
-	-	-	۲۱/۹	۵۹/۶	۴۰/۴	۴۱۶	۲۴۸	۱۶۸	بسیار زیاد
۷/۰۹	۴	۰/۱۳	۱۰۰	۶۴/۲	۳۵/۸	۱۸۹۸	۱۲۱/۸	۶۸۰	جمع

همچنانکه در جدول بالا نشان داده شده است، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که تأثیر برخورد نامناسب استادان با دانشجویان را بسیار کم، کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد ارزیابی کرده اند، به ترتیب عبارت بود از: ۳۲/۲٪، ۳۴/۳٪، ۳۲/۶٪، ۳۶/۶٪ و ۴۰/۴٪. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که تأثیر که برخورد نامناسب استادان با دانشجویان را بسیار زیاد ارزیابی کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین نگرش دانشجویان درباره تأثیر برخورد نامناسب استادان و مشروطی آنان در سطح $\alpha=0/05$ ، ارتباط معنی دار وجود ندارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۷/۰۹)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد.

جدول ۵-۱۸- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک میزان سطح دانش استادان

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح سطح دانش استادان
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۴/۲	۶۳/۴	۳۶/۶	۱۲۳	۷۸	۴۵	بسیار کم
-	-	-	۱۴/۶	۶۲/۹	۳۷/۱	۴۳۱	۲۷۱	۱۶۰	کم
-	-	-	۴۰/۶	۶۵/۳	۳۴/۷	۱۲۰۱	۷۸۴	۴۱۷	نسبتاً رضایت بخش
-	-	-	۳۵	۶۹/۳	۳۰/۷	۱۰۳۶	۷۱۸	۳۱۸	رضایت بخش
-	-	-	۵/۶	۷۲/۷	۲۷/۳	۱۶۵	۱۲۰	۴۵	کاملاً رضایت بخش
۱۰/۳۸	۴	۰/۰۳	۱۰۰	۶۶/۷	۳۳/۳	۲۹۵۶	۱۹۷۱	۹۸۵	جمع

همان گونه که در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که سطح دانش استادان خود را بسیار کم، کم، نسبتاً رضایتبخش، رضایتبخش و کاملاً رضایتبخش، ارزیابی کرده اند، به ترتیب عبارت بود از: ۳۶/۶٪، ۳۴/۳٪، ۳۷/۱٪، ۳۴/۷٪، ۳۰/۷٪ و ۲۷/۳٪، که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که سطح دانش خود را بسیار کم ارزیابی کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است. آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین میزان سطح دانش استادان و مشروط شدن دانشجویان در سطح $\alpha = 0/05$ ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۰/۳۸)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۵٪ اطمینان، بین نگرش دانشجویان درباره سطح دانش استادان و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۱۹- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک میزان رضایت دانشجویان از نحوه روش تدریس استادان

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح روش تدریس استادان
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۴/۳	۶۲/۲	۳۷/۸	۱۲۷	۷۹	۴۸	بسیار نامطلوب
-	-	-	۱۴/۱	۵۶	۴۴	۴۱۶	۲۳۳	۱۸۳	نامطلوب
-	-	-	۴۴/۹	۶۸/۷	۳۱/۳	۱۳۲۴	۹۱۰	۴۱۴	متوسط
-	-	-	۳۳/۶	۶۸/۷	۳۱/۳	۹۹۳	۶۸۲	۳۱۱	مطلوب
-	-	-	۳/۱	۷۳/۹	۲۶/۱	۹۲	۶۸	۲۴	بسیار مطلوب
۲۸/۹۶	۴	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۸	۳۳/۲	۲۹۵۲	۱۹۷۲	۹۸۰	جمع

با توجه به جدول بالا مشخص می شود که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که روش تدریس استادان را بسیار نامطلوب، نامطلوب، متوسط، مطلوب و بسیار مطلوب ارزیابی کرده بودند، به ترتیب عبارت بود از ۳۷/۸٪، ۴۴٪، ۳۱/۱٪، ۳۱/۳٪ و ۲۶/۱٪. بنابراین نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که روش تدریس استادان را نامطلوب ارزیابی کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین رضایت دانشجویان از روش تدریس استادان و مشروطی آنان در سطح $\alpha = 0/01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۲۸/۹۶)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۳/۲۸) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، بین رضایت دانشجویان از روش تدریس استادان و مشروطی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۲۰- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک رضایت از نحوه ارزشیابی استادان از دانشجویان

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح رضایت دانشجویان از نحوه ارزشیابی استادان
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۱۰/۲	۶۲/۴	۳۷۱۶	۲۹۸	۱۸۶	۱۱۲	بسیار کم
-	-	-	۱۹/۱	۶۲/۳	۳۷/۷	۵۶۰	۳۴۹	۲۱۱	کم
-	-	-	۵۳/۳	۶۸/۵	۳۱/۵	۱۵۶۱	۱۰۷۰	۴۹۱	متوسط
-	-	-	۱۵/۳	۶۸/۲	۳۱/۸	۴۴۷	۳۰۵	۱۴۲	زیاد
-	-	-	۲/۲	۶۶/۲	۳۳/۸	۶۵	۴۳	۲۲	بسیار زیاد
۱۰/۱۶	۴	۰/۰۴	۱۰۰	۶۶/۶	۳۳/۴	۲۹۳۱	۱۹۵۳	۹۷۸	جمع

همان گونه که در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که رضایت دانشجویان از نحوه ارزشیابی استادان را بسیار کم، کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد، ارزیابی کرده اند، به ترتیب عبارت بود از: ۳۷/۱٪، ۳۷/۷٪، ۳۱/۵٪، ۳۱/۸٪، ۳۳/۸٪ که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان رضایت دانشجویان از نحوه ارزشیابی استادان را کم ارزیابی کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین میزان رضایت دانشجویان از نحوه ارزشیابی استادان از دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0/05$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۰/۱۶)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۵٪ اطمینان، بین رضایت دانشجویان از نحوه ارزشیابی استادان از دانشجویان و مشروطی آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۲۱- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک بومی و غیر بومی

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح گروه آموزشی
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۵۰/۷	۶۵/۹	۳۴/۱	۱۴۳۰	۹۴۲	۴۸۸	بومی
-	-	-	۴۹/۳	۶۷/۴	۳۲/۶	۱۳۹۱	۹۳۷	۴۵۴	غیربومی
۰/۶۴	۱	۰/۴۳	۱۰۰	۶۶/۶	۳۳/۴	۲۸۲۱	۱۸۷۹	۹۴۲	جمع

جدول بالا نشان دهنده آن است که، نسبت مشروطی در بین دانشجویان بومی، برابر با ۴۱/۹٪ و در بین دانشجویان غیربومی، معادل ۶۵/۹٪ بوده است، که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویان غیربومی، بیش از دانشجویان بومی بوده است. آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین بومی و غیربومی بودن دانشجویان و مشروط شدن آنان حتی در سطح $\alpha = 0/05$ ، ارتباط معنی دار وجود ندارد، زیرا مجذور خی مشاهده شده (۰/۶۴)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۳/۸۴) می باشد.

جدول ۵-۲۲- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک موارد رخ داده برای دانشجویان طی نیمسال گذشته

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح موارد رخ داده طی نیمسال گذشته
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۱۶/۳	۳۹/۶	۶۰/۴	۲۰۲	۸۰	۱۲۲	حذف پزشکی
-	-	-	۱۲/۸	۴۵/۹	۵۴/۱	۱۵۹	۷۳	۸۶	مرخصی تحصیلی
-	-	-	۷/۵	۴۵/۲	۵۴/۸	۹۳	۴۲	۵۱	محرومیت از امتحان به علت غیبت خارج از مجاز
-	-	-	۳۷/۴	۶۵/۳	۳۴/۷	۴۶۴	۳۰۳	۱۶۱	تداخل امتحانات
-	-	-	۲۵/۹	۵۸/۳	۴۱/۷	۳۲۱	۱۸۷	۱۳۴	حذف اضطراری
۴۹/۵۸	۴	۰/۰۰۱	۱۰۰	۵۵/۳	۴۴/۷	۱۲۳۹	۶۸۵	۵۵۴	جمع

با توجه به جدول بالا مشخص می شود که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی در نیمسال تحصیلی گذشته (در آن موقعیت زمانی) حذف پزشکی، مرخصی تحصیلی، محرومیت از امتحان به علت غیبت خارج از حد مجاز، تداخل امتحانات و حذف اضطراری داشته اند، به ترتیب عبارت بود از ۶۰/۴٪، ۴۴٪، ۵۴/۱٪،

۳۴/۷٪ و ۴۱/۷٪. بنابراین نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که حذف پزشکی داشته اند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین موارد رخ داده برای دانشجویان طی نیمسال گذشته و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha=0/01$ ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۴۹/۵۸)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۳/۲۸) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، بین موارد رخ داده برای دانشجویان طی نیمسال گذشته و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۲۳- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی وبدون مشروطی به تفکیک تعداد ترمهایی که دانشجویان میهمان بوده اند

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح ترمه های میهمان
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۴۹	۴۹	۵۱	۱۰۲	۵۰	۵۲	۱
-	-	-	۳۷	۶۴/۹	۳۵/۱	۷۷	۵۰	۲۷	۲
-	-	-	۱۰/۶	۷۲/۷	۲۷/۳	۲۲	۱۶	۶	۳
-	-	-	۱/۹	۱۰۰	-	۴	۴	-	۴
-	-	-	۱/۴	۱۰۰	-	۳	۳	-	۵
۱۱/۹۱	۴	۰/۰۲	۱۰۰	۵۹/۱	۴۰/۹	۲۰۸	۱۲۳	۸۵	جمع

همچنانکه در جدول بالا دیده می شود نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که به ترتیب، یک، دو، سه، چهار و پنج نیمسال تحصیلی میهمان بودند، عبارت بود از: ۵۱٪، ۳۵/۱٪، ۲۷/۳٪. که بدین ترتیب نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که به مدت یک نیمسال تحصیلی میهمان بوده اند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین تعداد ترمهایی که دانشجویان میهمان بوده و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha=0/05$ ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۱/۹۱)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۵٪ اطمینان، بین تعداد ترمهایی که دانشجویان میهمان بوده و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۲۴- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک کفایت کتابخانه

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح کفایت کتابخانه
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۴۴/۵	۶۴/۴	۳۵/۶	۹۰۱	۵۸۰	۳۲۱	بلی
-	-	-	۵۵/۵	۶۶/۸	۳۳/۲	۱۱۲۳	۷۵۰	۳۷۳	خیر
۱/۱۹	۱	۰/۲۸	۱۰۰	۶۵/۷	۳۴/۳	۲۰۲۴	۱۳۳۰	۶۹۴	جمع

با توجه به جدول بالا مشخص می شود که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که به کفایت کتابخانه در برطرف کردن نیازهای شان معتقد بودند، معادل ۳۵/۶٪ بوده، در حالی که این نسبت در بین دانشجویانی که به عدم کفایت کتابخانه در برطرف کردن نیازهای خود اعتقاد داشتند، برابر با ۳۳/۲٪ بوده است. آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین کفایت کتابخانه در برطرف کردن نیازهای دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0/05$ ، ارتباط معنی دار وجود ندارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱/۱۹)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۳/۸۴) می باشد.

جدول ۵-۲۵- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک داشتن فضای

مناسب جهت مطالعه

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح داشتن فضای مناسب برای مطالعه
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۶۹/۱	۶۸/۶	۳۱/۴	۱۹۸۵	۱۳۶۲	۶۲۳	بلی
-	-	-	۳۰/۹	۶۲/۳	۳۷/۷	۸۸۹	۵۵۴	۳۳۵	خیر
۱۰/۶۸	۱	۰/۰۰۲	۱۰۰	۶۶/۷	۳۳/۳	۲۸۷۴	۱۹۱۶	۹۵۸	جمع

همچنانکه در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که اظهار داشتند در منزل خود از فضای مناسب برای مطالعه برخوردارند، ۳۱/۴٪ بوده، در حالی که این نسبت در بین دانشجویانی که اظهار کردند در منزل خود از چنین فضای مناسبی برخوردار نیستند، برابر با ۳۷/۷٪ بوده است. بدین ترتیب، دانشجویان دسته دوم، بیش از دانشجویان دسته نخست مشروطی داشته اند. آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین وجود و عدم وجود فضای مناسبی برای مطالعه و مشروط شدن دانشجویان در سطح $\alpha = 0/01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده

شده (۱۰/۶۸)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۶/۶۳) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۵٪ اطمینان، بین نداشتن فضای مناسب برای مطالعه در منزل و مشروط شدن دانشجویان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۲۶- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک وضعیت تحصیلی پدر و مادر

وضع تحصیلی پدر		وضع تحصیلی مادر				تحصیلات		
		مشروطی		بدون مشروطی				
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	
۱۸۰	۶۲/۱	۱۱۰	۳۷/۹	۳۰۷	۶۳/۲	۱۷۹	۳۶/۸	بی سواد
۵۶۴	۶۹	۲۵۳	۳۱	۷۱۵	۷۱/۱	۲۹۱	۲۸/۹	زیر دیپلم
۴۶۷	۶۴/۸	۲۵۴	۳۵/۲	۴۵۸	۶۲/۴	۲۷۶	۳۷/۶	دیپلم
۱۸۰	۶۷/۴	۸۷	۳۲/۶	۱۴۷	۶۹/۷	۶۴	۳۰/۳	فوق دیپلم
۳۱۹	۶۸/۳	۱۴۸	۳۱/۷	۱۹۴	۶۸/۸	۸۸	۳۱/۲	لیسانس
۹۴	۶۳/۹	۵۳	۳۶/۱	۲۶	۶۸/۴	۱۲	۳۱/۶	فوق لیسانس
۵۰	۷۶/۹	۱۵	۲۳/۱	۱۶	۶۹/۶	۷	۳۰/۴	دکترا
۱۸۵۴	۶۶/۸	۹۲۰	۳۳/۲	۱۸۶۳	۶۷	۹۱۷	۳۳	جمع

تحصیلات پدر			تحصیلات مادر		
X^2	d.f	sig	X^2	d.f	sig
۱۰/۱۷	۶	۰/۱۲	۱۹/۰۱	۶	۰/۰۰۵

همچنانکه در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که وضعیت تحصیلی مادران خود را بی سواد، زیر دیپلم، دیپلم، فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و دکترا اعلام کرده بودند به ترتیب عبارت بوده از: ۳۶/۸٪، ۲۸/۹٪، ۳۷/۶٪، ۳۰/۳٪، ۳۱/۲٪، ۳۱/۶٪ و ۳۰/۴٪، که بدین ترتیب نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که مادرانشان دارای درجه تحصیلی دیپلم بودند، بیش از دیگر موارد بوده است. آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین وضعیت تحصیلی مادران دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0/01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۹/۰۱)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۶/۸۱) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، بین وضعیت تحصیلی مادران دانشجویان و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

همان گونه که در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که وضعیت تحصیلی پدران خود را بی سواد، زیر دیپلم، دیپلم، فوق دیپلم، لیسانس، فوق لیسانس و دکترا اعلام کرده بودند به ترتیب عبارت بوده از: ۳۷/۹٪، ۳۱٪، ۳۵/۲٪، ۳۲/۶٪، ۳۱/۷٪، ۳۶/۱٪ و ۲۳/۱٪، بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که پدران بی سواد داشته اند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین وضعیت تحصیلی پدران دانشجویان و مشروط بودن آنان در سطح $\alpha = 0/05$ ، ارتباط معنی دار وجود ندارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۰/۱۷)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۲/۵۹) می باشد.

جدول ۵-۲۷- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک میزان تطابق فرهنگ محل تحصیل با فرهنگ خانواده

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			هماهنگی محل تحصیل با خانواده شرح
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۱۰/۱	۶۵/۳	۳۴/۷	۲۹۴	۱۹۲	۱۰۲	بسیار کم
-	-	-	۱۷/۴	۶۶/۶	۳۳/۴	۵۰۶	۳۳۷	۱۶۹	کم
-	-	-	۴۱/۹	۶۶/۴	۳۳/۶	۱۲۲۱	۸۱۱	۴۱۰	متوسط
-	-	-	۲۳/۶	۶۷/۷	۳۲/۳	۶۸۷	۴۶۵	۲۲۲	زیاد
-	-	-	۷	۶۲/۴	۳۷/۶	۲۰۵	۱۲۸	۷۷	بسیار زیاد
۲/۱۱	۴	۰/۷۱	۱۰۰	۶۶/۴	۳۳/۶	۲۹۱۳	۱۹۳۳	۹۸۰	جمع

جدول بالا نشان دهنده آن است که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان تطابق فرهنگ محل تحصیل خود را با فرهنگ خانواده خود بسیار کم، کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد ارزیابی کرده اند، به ترتیب عبارت بود از: ۳۴/۷٪، ۳۳/۴٪، ۳۳/۶٪، ۳۲/۳٪، ۳۷/۶٪ و ۳۶/۱٪. بنابراین نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان تطابق فرهنگ محل تحصیل خود را با فرهنگ خانواده خود، بسیار زیاد ارزیابی کرده اند، بیش از موارد دیگر بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین میزان تطابق فرهنگ محل تحصیل و خانواده و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0/05$ ، ارتباط معنی دار وجود ندارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۲/۱۱)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد.

جدول ۵-۲۸- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک مبنای انتخاب رشته

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح مبنای انتخاب رشته دانشگاهی
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۶/۵	۶۳/۵	۳۶/۵	۱۹۲	۱۲۲	۷۰	انتظار والدین
-	-	-	۱۱	۶۵/۷	۳۴/۳	۳۲۴	۲۱۳	۱۱۱	پایگاه اجتماعی رشته
-	-	-	۵۶/۸	۶۸	۳۲	۱۶۷۳	۱۱۳۷	۵۳۶	علاقه و انگیزه شخصی
-	-	-	۱۱/۵	۶۸	۳۲	۳۳۷	۲۲۹	۱۰۸	نا آگاهانه
-	-	-	۱۴/۲	۶۱/۶	۳۸/۴	۴۱۷	۲۵۷	۱۶۰	ورود به دانشگاه
۷/۲۰	۴	۰/۱۲	۱۰۰	۶۶/۵	۳۳/۵	۲۹۴۳	۱۹۵۸	۹۸۵	جمع

همچنانکه در جدول بالا مشاهده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که مبنای انتخاب رشته دانشگاهی خود را انتظار والدین، پایگاه اجتماعی رشته، علاقه و انگیزه شخصی، ناآگاهانه و صرف ورود به دانشگاه اعلام کرده بودند، عبارت بود از: ۳۶/۵٪، ۳۴/۳٪، ۳۲٪، ۳۸/۴٪. بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که مبنای انتخاب خود را که صرف ورود به دانشگاه اعلام کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین مبنای انتخاب رشته دانشگاهی دانشجویان مشاهده شده (۷/۲۰) کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد.

جدول ۵-۲۹- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک میزان علاقه دانشجویان به رشته تحصیلی

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح میزان علاقه
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۴/۱	۵۶/۶	۴۳/۴	۱۲۲	۶۹	۵۳	بسیار کم
-	-	-	۵/۷	۵۵/۳	۴۴/۷	۱۷۰	۹۴	۷۶	کم
-	-	-	۳۵/۶	۶۰/۹	۳۹/۱	۱۰۵۵	۶۴۲	۴۱۳	متوسط
-	-	-	۳۵/۴	۶۹/۶	۳۰/۴	۱۰۴۹	۷۳۰	۳۱۹	زیاد
-	-	-	۱۹/۲	۷۷/۷	۲۲/۳	۵۶۹	۴۴۲	۱۲۷	بسیار زیاد
۶۶/۶۵	۴	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۷	۳۳/۳	۲۹۶۵	۱۹۷۷	۹۸۸	جمع

همان گونه که در جدول بالا آمده است، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان علاقه خود را به رشته تحصیلی شان را بسیار کم، کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد اعلام کرده بودند، به ترتیب، عبارت بود از:

۰/۳۴/۴، ۰/۴۴/۷، ۰/۳۹/۱، ۰/۳۰/۴، ۰/۲۲/۳. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان علاقه خود به رشته تحصیلی شان را کم اعلام کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین میزان علاقه دانشجویان به رشته تحصیلی شان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0/01$ ارتباط معنی دار وجود دارد، زیرا مجذور خی مشاهده شده (۶۶/۶۵)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۳/۲۸) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت علاقه دانشجویان به رشته تحصیلی شان و مشروط

جدول ۵-۳۱- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک میزان آگاهی از بازار کار رشته تحصیلی قبل از شروع به تحصیل

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			میزان آگاهی از بازار کار
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۱۲/۴	۶۹/۳	۳۰/۷	۳۶۸	۲۵۵	۱۱۳	بسیار کم
-	-	-	۱۹/۶	۶۳/۶	۳۶/۴	۵۸۰	۳۶۹	۲۱۱	کم
-	-	-	۴۲	۶۵/۶	۳۴/۴	۱۲۴۵	۸/۷	۴۲۸	متوسط
-	-	-	۲۰/۳	۶۸/۲	۳۱/۸	۶۰۱	۴۱۰	۱۹۱	زیاد
-	-	-	۵/۷	۷۳/۲	۲۶/۸	۱۶۸	۱۰۳	۴۵	بسیار زیاد
۸/۰۶	۴	۰/۰۹	۱۰۰	۶۶/۶	۳۳/۴	۲۹۶۲	۱۹۷۴	۹۸۸	جمع

همان گونه که در جدول بالا نشان داده شده است، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان آگاهی از بازار کار رشته تحصیلی خود قبل از شروع دوره تحصیلی شان را بسیار کم، کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد اعلام کرده بودند، به ترتیب، عبارت بود از: ۳۰/۷٪، ۳۶/۴٪، ۳۴/۴٪، ۳۱/۸٪، ۲۶/۸٪، ۲۰/۳٪، ۱۹/۶٪، ۱۲/۴٪. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان آگاهی از بازار کار رشته تحصیلی خود قبل از شروع دوره تحصیلی را کم ارزیابی کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین میزان آگاهی قبلی آنها از بازار کار رشته تحصیلی شان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0/05$ ارتباط معنی دار وجود ندارد، زیرا مجذور خی مشاهده شده (۸/۰۶) کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد.

جدول ۵-۳۲- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک میزان آگاهی از محتوای درسی رشته تحصیلی قبل از شروع به تحصیل

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			میزان آگاهی از محتوای دروس
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۱۴/۲	۶۶/۳	۳۳/۷	۴۱۹	۲۷۸	۱۴۱	بسیار کم
-	-	-	۲۶/۶	۶۱/۳	۳۸/۷	۷۸۶	۴۸۲	۳۰۴	کم
-	-	-	۴۲/۱	۶۷/۸	۳۲/۲	۱۲۴۵	۸۴۴	۴۰۱	متوسط
-	-	-	۱۴/۷	۷۱/۹	۲۸/۱	۴۳۴	۳۱۲	۱۲۲	زیاد
-	-	-	۲/۶	۷۷/۶	۲۲/۴	۷۶	۵۹	۱۷	بسیار زیاد
۲۰/۲۸	۴	۰/۰۰۰۴	۱۰۰	۶۶/۷	۳۳/۳	۲۹۶۰	۱۹۷۵	۹۸۵	جمع

همچنانکه در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان آگاهی از محتوای رشته تحصیلی قبل از شروع به تحصیل خود را بسیار کم، کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد اعلام کرده

بودند، به ترتیب، عبارت بود از: $0.33/7$ ، $0.38/7$ ، $0.32/2$ ، $0.28/1$ ، $0.22/4$. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که آگاهی قبلی خود از محتوای درسی رشته تحصیلی شان را کم ارزیابی کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین میزان آگاهی قبلی دانشجویان از محتوای درسی رشته تحصیلی شان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0.01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد، زیرا مجذور خی مشاهده شده ($20/28$)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار ($13/28$) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با 99% اطمینان، میزان آگاهی قبلی دانشجویان از محتوای درسی رشته تحصیلی شان قبل از شروع به تحصیل و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۳۳- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک نظر دانشجویان درباره وضعیت اشتغال در بازار کار برای رشته تحصیلی در حال حاضر

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح وضعیت بازار کار
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	13/1	65/1	34/9	387	252	135	بسیار بد
-	-	-	22/8	71/1	28/9	672	478	194	بد
-	-	-	34/2	64/4	35/6	1008	649	359	متوسط
-	-	-	25/6	65/4	34/6	755	494	261	خوب
-	-	-	4/2	75/8	24/2	124	94	30	بسیار خوب
13/99	4	0.007	100	66/8	33/2	2946	1967	979	جمع

با توجه به جدول بالا مشخص می شود که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که وضعیت فعلی اشتغال به کار در بازار کار برای رشته تحصیلی خود را بسیار بد، بد، متوسط، خوب و بسیار خوب اعلام کرده بودند، به ترتیب، عبارت بود از: $0.34/9$ ، $0.28/9$ ، $0.35/6$ ، $0.34/6$ ، $0.24/2$. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که وضعیت فعلی اشتغال به کار برای رشته تحصیلی خود را متوسط اعلام کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین وضعیت اشتغال در بازار کار برای رشته تحصیلی در حال حاضر و مشروط بودن دانشجویان در سطح $\alpha = 0.05$ ، ارتباط معنی داری وجود دارد، زیرا مجذور خی مشاهده شده ($13/99$)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار ($9/49$) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با 95% اطمینان، بین نگرش دانشجویان درباره وضعیت اشتغال در بازار کار برای رشته تحصیلی در حال حاضر و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۳۴- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک وضعیت گذرانیدن اوقات فراغت

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح اوقات فراغت
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۲۸/۳	۷۲/۳	۲۷/۷	۷۸۲	۵۶۵	۲۱۷	مطالعه
-	-	-	۲۱	۶۴/۱	۳۵/۹	۵۷۹	۳۷۱	۲۰۸	تماشای فیلم
-	-	-	۱۵/۹	۶۱/۵	۳۸/۵	۴۳۹	۲۷۰	۱۶۹	ورزش و تفریح
-	-	-	۲۵/۶	۶۷/۳	۳۲/۷	۷۰۶	۴۷۵	۲۳۱	مصاحبت با دوستان
-	-	-	۵/۹	۶۵/۲	۳۴/۸	۱۶۴	۱۰۷	۵۷	سینما
-	-	-	۱/۳	۷۰/۳	۲۹/۷	۳۷	۲۶	۱۱	تئاتر
-	-	-	۲	۶۷/۵	۳۱/۵	۵۴	۳۷	۱۷	سایر موارد
۱۸/۴۹	۶	۰/۰۰۵	۱۰۰	۶۷	۳۳	۲۷۶۱	۱۸/۵۱	۹۱۰	جمع

جدول بالا نشان دهنده آن است که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که اعلام کرده اند اوقات فراغت خود را با مطالعه، تماشای فیلم، ورزش و تفریح، مصاحبت با دوستان، سینما، تئاتر و سایر موارد، می گذرانند، به ترتیب، عبارت بود از: ۲۷/۷٪، ۳۵/۹٪، ۳۸/۵٪، ۳۲/۷٪، ۳۴/۸٪، ۲۹/۷٪، ۳۱/۵٪. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که اعلام کرده بودند اوقات فراغت خود را با ورزش و تفریح سپری می کنند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین نحوه گذرانیدن اوقات فراغت و مشروط شدن دانشجویان در سطح $\alpha = 0/01$ ارتباط معنی دار وجود دارد، زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۸/۴۹)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۶/۸۱) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، بین نحوه گذرانیدن اوقات فراغت دانشجویان و مشروط شدن آنها رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۳۵- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک داشتن دوست در دانشگاه

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح داشتن دوست در دانشگاه
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۹۳/۷	۶۶/۵	۳۳/۵	۲۷۵۴	۱۸۳۱	۹۲۳	بلی
-	-	-	۶/۳	۶۶/۳	۳۳/۷	۱۸۴	۱۲۲	۶۲	خیر
۰	۱	۱	۱۰۰	۶۶/۵	۳۳/۵	۲۹۳۸	۱۹۵۳	۹۸۵	جمع

همچنانکه در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که اعلام کرده اند دوستی در دانشگاه دارند، معادل ۳۵۳/۵٪ و کسانی که اظهار داشته اند دوستی در دانشگاه ندارند، برابر با ۳۳/۷٪ بوده است. بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویان گروه دوم بیشتر بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین داشتن و نداشتن دوست در دانشگاه و مشروط شدن دانشجویان در سطح $\alpha = 0/05$ ، ارتباط معنی دار وجود ندارد، زیرا مجذور خی مشاهده شده (۰)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۳/۸۴) می باشد.

جدول ۵-۳۶- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی وبدون مشروطی به تفکیک سطح درسی
دوستان دانشگاهی دانشجویان

X^2	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح / سطح درسی دوستان دانشگاهی
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۲/۸	۴۷/۴	۵۲/۶	۷۸	۳۷	۴۱	بسیار ضعیف
-	-	-	۴/۴	۴۵/۶	۵۴/۴	۱۲۵	۵۷	۶۸	ضعیف
-	-	-	۴۸/۸	۶۴/۱	۳۵/۹	۱۳/۸۱	۸۸۵	۴۹۶	متوسط
-	-	-	۲۹/۲	۷۱/۸	۲۸/۲	۷۲۷	۵۹۴	۲۳۳	خوب
-	-	-	۱۴/۸	۷۳/۲	۲۶/۸	۴۱۸	۳۰۶	۱۱۲	بسیار خوب
۵۹/۷۴	۴	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۴	۳۳/۶	۲۸۲۹	۱۸۷۹	۹۵۰	جمع

همان گونه که جدول بالا نشان می دهد، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که سطح تحصیلی دوستان خود را بسیار ضعیف، ضعیف، متوسط، خوب و بسیار خوب ارزیابی کرده اند، به ترتیب، عبارت بود از: ۵۲/۶٪، ۵۴/۴٪، ۳۵/۹٪، ۲۸/۲٪، ۲۶/۸٪. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که سطح درسی دوستان خود را ضعیف ارزیابی کرده اند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین سطح درسی دوستان دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0/01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۵۹/۷۴)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۳/۲۸)، می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، بین سطح درسی دوستان دانشگاهی دانشجویان و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۳۷- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک میزان مشارکت در نهادهای دانشجویی و فعالیتهای فوق برنامه

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح میزان مشارکت
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۳۳/۱	۶۲/۹	۳۷/۱	۹۷۴	۶۱۳	۳۶۱	بسیار کم
-	-	-	۲۴	۶۹/۳	۳۰/۷	۷۰۷	۴۹۰	۲۱۷	کم
-	-	-	۳۴/۹	۶۷/۸	۳۲/۲	۷۳۲	۴۹۶	۲۳۶	متوسط
-	-	-	۱۲/۶	۶۷/۷	۳۲/۳	۳۷۲	۲۵۲	۱۲۰	زیاد
-	-	-	۵/۴	۷۰	۳۰	۱۶۰	۱۱۲	۴۸	بسیار زیاد
۹/۷	۴	۰/۰۵	۱۰۰	۶۶/۷	۳۳/۳	۲۹۴۵	۱۹۶۳	۹۸۲	جمع

با توجه به جدول بالا مشخص می شود که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که میزان مشارکت خود در نهادهای دانشجویی و فعالیتهای فوق برنامه را بسیار کم، کم، متوسط، زیاد و بسیار زیاد اعلام کرده بودند، به ترتیب، عبارت بود از: ۳۷/۱٪، ۳۰/۷٪، ۳۲/۲٪، ۳۲/۳٪، ۳۰٪. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که این مشارکت را کم اعلام کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین میزان مشارکت دانشجویان در فعالیتهای فوق برنامه و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = 0/05$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۹/۷)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با ۹۵٪ اطمینان، بین میزان مشارکت دانشجویان در فعالیتهای فوق برنامه و مشروط شدن آنان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۳۸- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک نوع مسکن خانواده

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح وضعیت مسکن
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۸۱/۱	۶۹/۸	۳۰/۲	۲۳۲۷	۱۶۲۵	۷۰۲	شخصی
-	-	-	۱۲	۵۱/۳	۴۸/۷	۳۴۳	۱۷۶	۱۶۷	استیجاری
-	-	-	۴/۲	۶۲	۳۸	۱۲۱	۷۵	۴۶	دولتی و سازمانی
-	-	-	۲/۷	۶۵/۴	۳۴/۶	۷۸	۵۱	۲۷	سایر موارد
۴۸/۱۸	۳	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۷/۲	۳۲/۸	۲۸۶۹	۱۹۲۷	۹۴۲	جمع

همان گونه که در جدول بالا مشاهده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که وضعیت مسکن خانواده خود را شخصی، استیجاری، دولتی و سازمانی و سایر موارد اعلام کرده بودند، به ترتیب، عبارت بود از: $0.30/2$ ، $0.48/7$ ، 0.38 ، $0.34/6$. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که وضعیت مسکن خانواده خود را استیجاری اعلام کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین نوع مسکن دانشجویان و مشروط و شدن آنها در سطح $\alpha = 0.01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده ($48/18$)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار ($11/34$) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با 0.99 اطمینان، بین نوع مسکن دانشجویان و مشروط شدن آنها رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول ۵-۳۹- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک وضعیت سکونت دانشجویان

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح محل سکونت
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	52/1	68/3	31/7	1453	992	461	خوابگاه
-	-	-	47/9	66/2	33/8	1334	883	451	غیر خوابگاه
1/27	1	0/26	100	67/3	32/7	2787	1875	912	جمع

با توجه به جدول بالا مشخص می شود که نسبت مشروطی در بین دانشجویان دارای خوابگاه، برابر با $0.31/7$ بوده، در حالی که این نسبت در بین دانشجویان بدون خوابگاه $0.33/8$ بوده است. بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویان گروه دوم، بیش از دانشجویان گروه اول بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین محل سکونت و مشروط شدن دانشجویان در سطح $\alpha = 0.05$ ، ارتباط معنی دار وجود ندارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده ($1/27$)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار ($3/84$) می باشد.

جدول ۵-۴۰- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک سطوح درآمد پدر

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح درآمد پدر
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	10/2	67/4	32/6	261	176	85	زیر ۵۰ هزار تومان
-	-	-	33/1	63/8	36/2	851	543	308	۵۰ تا ۱۰۰ هزار تومان
-	-	-	27/9	69/8	30/2	716	500	216	۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان
-	-	-	15/2	65/7	34/3	391	257	134	۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تومان
-	-	-	13/7	67	33	351	235	116	۲۰۰ هزار تومان به بالا
6/58	4	0/16	100	66/6	33/4	2570	1711	859	جمع

همچنانکه در جدول بالا مشاهده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که سطح درآمد پدران خود را زیر ۵۰ هزار تومان، ۵۰ تا ۱۰۰ هزار تومان، ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان، ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تومان و ۲۰۰ هزار تومان به بالا اعلام کرده بودند، به ترتیب، عبارت بود از: $0.32/6$ ، $0.36/2$ ، $0.30/2$ ، $0.34/3$ ، 0.33 . بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که پدران آنان بین ۵۰ تا ۱۰۰ هزار تومان درآمد داشته اند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین میزان درآمد پدران دانشجویان و مشروط شدن دانشجویان در سطح $\alpha = 0.05$ ، ارتباط معنی دار وجود ندارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده $(6/58)$ ، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار $(9/49)$ می باشد.

جدول ۵-۴۱- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک شغل پدر

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۳۸	۶۹/۱	۳۰/۹	۱۰۴۹	۷۲۵	۳۲۴	گروه شغلی پدر کارمند
-	-	-	۴۴/۳	۶۷/۶	۳۲/۴	۱۲۲۱	۸۲۶	۳۹۵	آزاد
-	-	-	۱۰	۶۸/۴	۳۱/۶	۲۷۵	۱۸۸	۸۷	بازنشسته
-	-	-	۱/۲	۶۴/۷	۳۵/۳	۳۴	۲۲	۱۲	بیکار
-	-	-	۶/۵	۴۷/۲	۵۲/۸	۱۷۸	۸۴	۹۴	متوفی
۳۴/۲۱	۴	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۹	۳۳/۱	۲۷۵۷	۱۸۴۵	۹۱۲	جمع

همچنانکه در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که وضعیت شغلی پدرشان را کارمند، آزاد، بازنشسته، بیکار، و متوفی اعلام کرده بودند، به ترتیب، عبارت بود از: $0.30/9$ ، $0.32/4$ ، $0.31/6$ ، $0.35/3$ ، $0.52/8$. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که پدرشان فوت شده بود، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین شغل پدر دانشجویان و مشروط شدن آنها در سطح $\alpha = 0.01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده $(34/21)$ ، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار $(13/28)$ می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با 0.99 اطمینان، بین شغل پدران دانشجویان و مشروط شدن آنها رابطه معنی دار وجود دارد.

جدول ۵-۴۲- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک سطوح درآمد مادر

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح درآمد مادر
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۳۱/۴	۶۶/۶	۳۳/۴	۳۴۱	۲۲۷	۱۱۴	زیر ۵۰ هزار تومان
-	-	-	۳۷/۳	۶۴/۹	۳۵/۱	۴۰۵	۲۶۳	۱۴۲	۵۰ تا ۱۰۰ هزار تومان
-	-	-	۱۷	۶۸/۱	۳۱/۹	۱۸۵	۱۲۶	۵۹	۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان
-	-	-	۸/۵	۷۰/۷	۲۹/۳	۹۲	۶۵	۲۷	۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تومان
-	-	-	۵/۸	۵۸/۷	۴۱/۳	۶۳	۳۷	۲۶	۲۰۰ هزار تومان به بالا
۲/۹۹	۴	۰/۵۶	۱۰۰	۶۶/۱	۳۳/۹	۱۰۸۶	۷۱۸	۳۶۸	جمع

جدول بالا نشان دهنده آن است که نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که درآمد مادران خود را به ترتیب زیر ۵۰ هزار تومان، ۵۰ تا ۱۰۰ هزار تومان، ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان، ۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تومان و ۲۰۰ هزار تومان به بالا اعلام کرده بودند، به ترتیب، عبارت بود از: ۳۳/۴٪، ۳۵/۱٪، ۳۱/۹٪، ۲۹/۳٪، ۴۱/۳٪. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که درآمد مادران خود را ۲۰۰ هزار تومان به بالا اعلام کرده بودند، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین میزان درآمد مادران دانشجویان و مشروط شدن آنان در سطح $\alpha = ۰/۰۵$ ، ارتباط معنی دار وجود ندارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۲/۹۹)، کوچکتر از مجذور خی مورد انتظار (۹/۴۹) می باشد.

جدول ۵-۴۳- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک شغل مادر

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح گروه شغلی مادر
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۲۰/۷	۶۷/۱	۳۲/۹	۵۵۰	۳۶۹	۱۸۱	کارمند
-	-	-	۳	۶۱/۷	۳۸/۳	۸۱	۵۰	۳۱	آزاد
-	-	-	۱/۵	۶۳/۴	۳۶/۶	۴۱	۲۶	۱۵	بازنشسته
-	-	-	-	-	-	-	-	-	بیکار
-	-	-	۱/۲	۳۸/۷	۶۱/۳	۳۱	۱۲	۱۹	متوفی
-	-	-	۷۳/۶	۶۸/۴	۳۱/۶	۱۹۵۵	۱۳۳۷	۶۱۸	خانه دار
۱۴	۴	۰/۰۱	۱۰۰	۶۷/۵	۳۲/۵	۲۶۵۸	۱۷۹۴	۸۶۴	جمع

همان گونه که در جدول بالا مشاهده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که وضعیت شغلی مادران خود را کارمند، آزاد، بازنشسته، بیکار، و متوفی اعلام کرده بودند، به ترتیب، عبارت بود از: $0.32/9$ ، $0.38/3$ ، $0.36/6$ ، $0.61/3$ ، $0.31/6$. بنابراین، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که مادرشان فوت شده بود، بیش از دیگر موارد بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین شغل مادر دانشجویان و مشروط بودن آنها در سطح $\alpha = 0.01$ ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۴)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۳/۲۸) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که در سطح احتمال فوق با 0.99 اطمینان، بین شغل مادران دانشجویان و مشروط شدن آنها رابطه معنی دار وجود دارد.

جدول ۵-۴۴- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک وضعیت اشتغال به کار دانشجویان

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح کار
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۲۵	۵۷/۹	۴۲/۱	۷۱۰	۴۱۱	۲۹۹	بلی
-	-	-	۷۵	۶۹/۲	۳۰/۸	۲۱۳۱	۱۴۷۴	۶۵۷	خیر
۲۹/۸۶	۱	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۶/۳	۳۳/۷	۲۸۴۱	۱۸۸۵	۹۵۶	جمع

چنانکه در جدول بالا دیده می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویان شاغل، برابر با $0.42/1$ ، و در بین دانشجویان غیرشاغل، معادل $0.30/8$ بوده است، که بدین ترتیب، نسبت مشروطی در بین دانشجویان شاغل، بیش از دانشجویان غیرشاغل بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین اشتغال دانشجویان و مشروط شدن آنها در سطح $\alpha = 0.01$ ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۲۹/۸۶)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۶/۶۳) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین اشتغال به کار دانشجویان و مشروط شدن آنها در سطح احتمال فوق با 0.99 اطمینان، رابطه معنی دار وجود دارد.

جدول ۵-۴۵- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک وضعیت لطمه کار به تحصیل دانشجویان

X ²	d.f	Sig	درصد			تعداد			شرح تأثیر نامطلوب کار بر تحصیل
			کل	بدون مشروطی	مشروطی	کل	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	-	۲۵	۵۷/۹	۱/۵	۳۰۱	۱۳۱	۱۷۰	بلی
-	-	-	۷۵	۶۹/۲	۳۰/۸	۲۱۳۱	۱۴۷۴	۶۵۷	خیر
۵۴/۱۳	۱	۰/۰۰۱	۱۰۰	۶۰	۴۰	۷۸۵	۴۷۱	۳۱۴	جمع

همانگونه که در جدول بالا ملاحظه می شود، نسبت مشروطی در بین دانشجویانی که معتقد بودند که کارشان بر تحصیل تأثیر نامطلوبی می گذارد، برابر با ۵/۵۶٪ و در بین دانشجویانی که اعتقاد به تأثیر نامطلوب کارشان بر تحصیل خود نداشتند معادل ۲۹/۸٪ بوده است.

آزمون مجذور خی به عمل آمده هم بیانگر آن است که بین لطمه کار به تحصیل دانشجویان و مشروط شدن آنها در سطح $\alpha = 0/01$ ، ارتباط معنی دار وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۱۳/۵۴)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۶/۶۳) می باشد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که بین کار به تحصیل دانشجویان و مشروط شدن آنها در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، رابطه معنی دار وجود دارد.

جدول ۵-۴۶- تعداد و درصد دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی به تفکیک مشکلاتی که در سال گذشته با آن مواجه بودند

۵			۴			۳			۲			۱			اولویت							
کل	غیرمشروط	مشروط	کل	غیرمشروط	مشروط	کل	غیرمشروط	مشروط	کل	غیرمشروط	مشروط	کل	غیرمشروط	مشروط	تعداد	مشکلات						
۲۲۶	۱۴۵	۸۱	۲۲۸	۱۳۴	۹۴	۲۲۷	۱۳۸	۸۹	۲۹۳	۱۷۵	۱۱۸	۷۱۴	۵۰۰	۲۱۴		اقتصادی						
															درصد							
															۳۰	۷۰	۲۹/۶	۴۰/۳	۵۹/۷	۷۱/		

با توجه به جدول فوق و اولویت بندی مشکلاتی که دانشجویان مشروطی و بدون مشروطی در سال تحصیلی گذشته با آن مواجه بودند، ملاحظه می گردد که تنها بین مشکلاتی که در اولویت اول هستند با مشروط شدن دانشجویان ارتباط معنی دار سطح $\alpha = 0/01$ وجود دارد؛ زیرا مجذور خی مشاهده شده (۲۵/۵)، بزرگتر از مجذور خی مورد انتظار (۱۳/۲۸) می باشد. ولی مشکلاتی که در اولویتهای دوم تا پنجم قرار گرفته اند حتی در سطح $\alpha = 0/05$ ارتباط معنی داری بین مشروط شدن وجود ندارد. بنابراین می توان نتیجه گرفت فقط مشکلاتی که در اولویت اول با مشروط شدن دانشجویان رابطه معنی داری در سطح احتمال فوق با ۹۹٪ اطمینان، وجود دارد. بدین معنی که اولین و مهمترین مشکل از نظر دانشجو می تواند منجر به مشروط شدن وی گردد.

جدول ۵-۴۷: توزیع علل مشروطی ذکر شده

شماره	توزیع علل مشروطی							مکان
	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	
۱	۴	۱۳	۶	۸	۲	-	۱۴	تهران
۱/۱۱۳/۱۸۲	۱۰/۲۶ P	۱۶/۲۵	۱۰/۷۱	۸/۹۹	۱۰/۵۳	۰	۱۱۳/۱۸۲	تهران
۱	-	۱۱	-	۲	۳	-	۶	گیلان
۱/۱۱۱۳/۶۴	P	۱۳/۷۵	۰	۲/۲۵	۱۵/۷۹	۰	۱۱۱۳/۶۴	گیلان
-	F	۴	۱	۱	-	-	-	بهزیستی
-	P	۲/۵۶	۵	۱/۷۹	۱/۱۲	۰	۰	بهزیستی
۱	F	۱	۲	۴	۱	-	-	امام حسین
۱/۱۱	P	۲/۵۶	۲/۵	۷/۱۴	۵/۲۶	۰	۱۱	امام حسین
-	F	۲	۱۰	۱۱	۲	-	۲	تبریز
۴/۵۵	P	۵/۱۳	۱۲/۵	۱۹/۶۴	۲/۲۵	۰	۴/۵۵	تبریز
۳	F	۲	۷	-	۱۱	-	۳	علامه
۶/۸۲	P	۵/۱۳	۸/۷۵	۰	۱۲/۳۶	۰	۶/۸۲	علامه
۱	F	۷	۷	۵	-	-	۱	طباطبایی
۲/۲۷	P	۱۷/۹۵	۸/۷۵	۱۲/۵	۵/۶۲	۰	۲/۲۷	شیراز
۱	F	-	۲	-	-	-	۱	الزهرا
۲/۲۷	P	۲/۵	۱/۷۹	۰	۰	۰	۲/۲۷	الزهرا
-	F	-	۴	-	۲	-	-	شریف
۱۱	P	۰	۵	۷/۱۴	۰	۱۰/۵۳	۰	شریف
۲	F	۰	۴	۵	۱	-	۲	چمران
۴/۵۵	P	۱۰/۲۶	۸/۹۳	۱۰/۱۱	۵/۲۶	۰	۴/۵۵	چمران
۸	F	۳	۶	۴۰	۴	-	۸	اهواز
۲۱/۱۸/۱۸	P	۷/۶۹	۱۰/۷۱	۴۴/۹۴	۲۱/۰۵۴	۰	۲۱/۱۸/۱۸	اصفهان
۴	F	۱۴	۸	۳	۶	۴	۴	مشهد
۳۳۹/۰۹	P	۳۵/۹۰	۱۴/۲۹	۳/۳۷	۳۱/۵۸	۱۰۰	۳۳۹/۰۹	مشهد
۳	F	۱	۳	۳	-	-	۳	کرمان
۶/۸۲	P	۲/۵۶	۵/۳۶	۳/۳۷	۰	۰	۶/۸۲	کرمان
۴۴	F	۳۹	۵۶	۸۹	۱۹	۴	۴۴	کرمان
۳/۵۸۰/۳۳	P	۳/۱۷	۶/۵	۴/۵۵	۱/۵۴	۰/۳۳	۳/۵۸۰/۳۳	جمع

۱: عدم فضای کافی برای مطالعه ۲: بی علاقه‌گی به رشته

۹: مشکلات خانوادگی ۱۰: نداشتن برنامه درسی ۱

۱۷: نمره ندادن استاد ۱۸: عدم وقت برای مطالعه ۱۹: م

P = درصد فراوانی = F

جدول ۱۳: توزیع مواردی از نمونه که جهت ثبت نام مراجعه نکرده اند بر حسب گروه آموزشی، سهمیه پذیرش و جنسیت (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	
۱۱۶	۵۳	۶۳	۵	۲	۳	-	-	-	۸	۴	۴	۵۵	۳۹	۱۶	۴۸	۸	۴۰	منطقه ۱
۶۶	۴۱	۲۵	۱	-	۱	۱	-	۱	۲۱	۱۶	۵	۱۸	۱۴	۴	۲۵	۱۱	۱۴	منطقه ۲
۳۱	۲۳	۸	۱	۱	-	-	-	-	۱۴	۱۰	۴	۵	۵	-	۱۱	۷	۴	منطقه ۳
۱۳	۶	۷	۲	۱	۱	-	-	-	۲	۱	۱	۵	۳	۲	۳	۱	۲	خانواده شهدا
۲۵	۱۱	۱۴	۱	-	۱	-	-	-	۱۷	۸	۹	-	-	-	۷	۳	۴	شاهد
۳۱	۲۷	۴	۱	۱	-	۱	۱	-	۲۳	۲۱	۲	۱	۱	-	۵	۳	۲	رزمندگان
۲۸۱	۱۶۱	۱۲۰	۱۱	۵	۶	۲	۱	۱	۸۵	۶۰	۲۵	۸۴	۶۲	۲۲	۹۹	۳۳	۶۶	جمع

جدول ۱۴: توزیع موارد عدم مراجعه و درصد آن از کل نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	
۹	۱۱۶	۱۲۸۰	۷/۸	۵	۶۴	-	-	۵	۵/۳	۸	۱۵۱	۹	۵۵	۶۱۲	۱۰/۷	۴۸	۴۴۸	منطقه ۱
۶/۱	۶۶	۱۰۹۳	۳/۶	۱	۲۸	۲۰	۱	۵	۴/۸	۲۱	۴۳۸	۵/۴	۱۸	۳۳۲	۸/۶	۲۵	۲۹۰	منطقه ۲
۵/۵	۳۱	۵۵۸	۴/۸	۱	۲۱	-	-	۱	۳/۴	۱۴	۳۲۶	۴/۳	۵	۱۱۷	۱۱/۸	۱۱	۹۳	منطقه ۳
۹	۱۲	۱۳۳	۴۰	۲	۵	-	-	۱	۳/۸	۲	۵۲	۱۱/۹	۵	۴۲	۹/۱	۳	۳۳	خانواده شهدا
۷/۳	۲۵	۳۴۴	۵۰	۱	۲	-	-	۲	۸/۶	۱۷	۱۹۷	-	-	۴۲	۶/۹	۷	۱۰۱	شاهد
۷/۲	۳۱	۴۳۰	۱۰	۱	۱۰	۲۰	۱	۵	۶/۹	۲۳	۳۳۱	۲/۳	۱	۴۴	۱۲/۵	۵	۴۰	رزمندگان
۷/۳	۲۸۱	۳۸۳۸	۸/۵	۱۱	۱۳۰	۱۰/۵	۲	۱۹	۵/۷	۸۵	۱۴۹۵	۷/۱	۸۴	۱۱۸۹	۹/۸	۹۹	۱۰۰۵	جمع

جدول ۱۵: توزیع موارد عدم مراجعه و درصد آن از کل زنان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	
۹/۴	۶۳	۶۶۵	۵/۸	۳	۵۲	-	-	۴	۳/۵	۴	۱۱۳	۸/۶	۱۶	۱۸۵	۱۲/۹	۴۰	۳۱۱	منطقه ۱
۶	۲۵	۴۳۱	۱۴/۳	۱	۷	۳۳/۳	۱	۳	۲/۴	۵	۲۰۸	۶/۹	۴	۵۸	۹	۱۴	۱۵۵	منطقه ۲
۴/۹	۸	۱۶۰	-	-	۶	-	-	۱	۳/۵	۴	۱۱۴	-	-	۷	۱۲/۵	۴	۳۲	منطقه ۳
۹/۷	۶	۶۲	۳۳/۳	۱	۳	-	-	-	۳/۷	۱	۲۷	۱۸	۲	۱۱	۹/۵	۲	۲۱	خانواده شهدا
۷/۵	۱۴	۱۸۶	۵۰	۱	۲	-	-	۱	۸	۹	۱۱۲	-	-	۱۰	۶/۵	۴	۶۱	شاهد
۵/۷	۴	۷۰	-	-	۲	-	-	-	۳/۴	۲	۵۸	-	-	۱	۲۲	۲	۹	رزمندگان
۷/۶	۱۲۰	۱۵۷۴	۸/۳	۶	۷۲	۱۱/۱	۱	۹	۴	۲۶	۶۳۲	۸	۲۲	۲۷۲	۱۱	۶۶	۵۸۹	جمع

جدول ۱۶: توزیع موارد عدم مراجعه و درصد آن از کل مردان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	درصد ۲ به ۱	عدم مراجعه	کل	
۸/۵	۵۳	۶۱۵	۱۶/۷	۲	۱۲	-	-	۱	۱۰/۵	۴	۳۸	۹/۱	۳۹	۴۲۷	۵/۸	۸	۱۳۷	منطقه ۱
۶/۱	۴۱	۶۶۲	-	-	۲۱	-	-	۲	۶/۹	۱۶	۲۳۰	۵/۱	۱۴	۲۷۴	۸/۱	۱۱	۱۳۵	منطقه ۲
۵/۷	۲۳	۳۹۸	۶/۷	۱	۱۵	-	-	-	۴/۷	۱۰	۲۱۲	۴/۵	۵	۱۱۰	۱۱/۵	۷	۶۱	منطقه ۳
۸/۴	۶	۷۱	۵۰	۱	۲	-	-	۱	۴	۱	۲۵	۹/۷	۳	۳۱	۸/۳	۱	۱۲	خانواده شهدا
۷	۱۱	۱۵۸	-	-	-	-	-	۱	۹/۴	۸	۸۵	-	-	۳۲	۷/۵	۳	۴۰	شاهد
۷/۵	۲۷	۳۶۰	۱۲/۵	۱	۸	۲۰	۱	۵	۷/۷	۲۱	۲۷۳	۲/۳	۱	۴۳	۹/۷	۳	۳۱	رزمندگان
۷/۱	۱۶۱	۲۲۶۴	۸/۶	۵	۵۸	۱۰	۱	۱۰	۶/۹	۶۰	۸۶۳	۶/۸	۶۲	۹۱۷	۷/۹	۳۳	۴۱۴	جمع

جدول ۱۷: توزیع مواردی از نمونه که جهت ثبت نام مراجعه کرده اند بر حسب گروه آموزشی، سهمیه پذیرش و جنسیت (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	مرد	زن	کل	
۵۶۲	۶۰۲	۱۱۶۴	۱۰	۴۹	۵۹	۱	۴	۵	۳۴	۱۰۹	۱۴۳	۳۸۸	۱۶۹	۵۵۷	۱۲۹	۲۷۱	۴۰۰	منطقه ۱
۶۲۱	۴۰۶	۱۰۲۷	۲۱	۶	۲۷	۲	۲	۴	۲۱۴	۲۰۳	۴۱۷	۲۶۰	۵۴	۳۱۴	۱۲۴	۱۴۱	۲۶۵	منطقه ۲
۳۷۲	۱۵۴	۵۲۷	۱۴	۶	۲۰	-	۱	۱	۲۰۲	۱۱۰	۳۱۲	۱۰۵	۷	۱۱۲	۵۴	۲۸	۸۲	منطقه ۳
۶۵	۵۶	۱۲۱	۱	۲	۳	۱	-	۱	۲۴	۲۶	۵۰	۲۸	۹	۳۷	۱۱	۱۹	۳۰	خانواده شهدا
۱۴۷	۱۷۲	۳۱۹	-	۱	۱	۱	۱	۲	۷۷	۱۰۳	۱۸۰	۳۲	۱۰	۴۲	۳۷	۵۷	۹۴	شاهد
۳۳۳	۶۶	۳۹۹	۷	۲	۹	۴	-	۴	۲۵۲	۵۶	۳۰۸	۴۲	۱	۴۳	۲۸	۷	۳۵	رزمندگان
۲۱۰۳	۱۴۵۴	۳۵۵۷	۵۳	۶۶	۱۱۹	۹	۸	۱۷	۸۰۳	۶۰۷	۱۴۱۰	۸۵۵	۲۵۰	۱۱۰۵	۳۸۳	۵۲۳	۹۰۶	جمع

جدول ۱۸: توزیع موارد اخراجی و درصد آن از کل نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
درصد ۱ به ۱	اخراجی	کل	درصد ۱ به ۱	اخراجی	کل	درصد ۱ به ۱	اخراجی	کل	درصد ۱ به ۱	اخراجی	کل	درصد ۱ به ۱	اخراجی	کل	درصد ۱ به ۱	اخراجی	کل	
۲/۷	۳۲	۱۱۶۴	۳/۴	۲	۵۹	-	-	۵	۱/۴	۲	۱۴۳	۴/۳	۲۴	۵۵۷	۱	۴	۴۰۰	منطقه ۱
۱/۱	۱۱	۱۰۲۷	۳/۷	۱	۲۷	-	-	۴	۱/۲	۵	۴۱۷	۱/۳	۴	۳۱۴	۰/۴	۱	۲۶۵	منطقه ۲
۱/۳	۷	۵۲۷	-	-	۲۰	-	-	۱	۱/۹	۶	۳۱۲	۰/۹	۱	۱۱۲	-	-	۸۲	منطقه ۳
۱/۷	۲	۱۲۱	-	-	۳	-	-	۱	-	-	۵۰	۵/۴	۲	۳۷	-	-	۳۰	خانواده شهدا
۴/۱	۱۳	۳۱۹	-	-	۱	-	-	۲	۳/۳	۶	۱۸۰	۷/۱	۳	۴۲	۴/۲	۴	۹۴	شاهد
۹/۸	۳۹	۳۹۹	۳۳/۳	۳	۹	-	-	۴	۶/۲	۱۹	۳۰۸	۳۷/۲	۱۶	۴۳	۲/۸	۱	۱۳۵	رزمندگان
۲/۹	۱۰۴	۳۵۵۷	۵	۶	۱۱۹	-	-	۱۷	۲/۷	۳۸	۱۴۱۰	۴/۵	۵۰	۱۱۰۵	۱/۱	۱۰	۹۰۶	جمع

جدول ۱۹: توزیع موارد اخراجی و درصد آن از زنان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی / سهمیه
ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	
۱/۷	۱۰	۶۰۱	۴/۱	۲	۴۹	-	-	۴	۰/۹	۱	۱۰۹	۲/۹	۵	۱۶۹	۰/۷	۲	۲۷۰	منطقه ۱
۰/۵	۲	۴۰۶	-	-	۶	-	-	۲	۰/۵	۱	۲۰۳	-	-	۵۴	۰/۷	۱	۱۴۱	منطقه ۲
۱/۳	۲	۱۵۲	-	-	۶	-	-	۱	۱/۸	۲	۱۱۰	-	-	۷	-	-	۲۸	منطقه ۳
-	-	۵۶	-	-	۲	-	-	-	-	-	۲۶	-	-	۹	-	-	۱۹	خانواده شهدا
۴/۱	۷	۱۷۲	-	-	۱	-	-	۱	۳/۹	۴	۱۰۳	۱۰	۱	۱۰	۳/۵	۲	۵۷	شاهد
۳	۲	۶۶	-	-	۲	-	-	-	۳/۶	۲	۵۶	-	-	۱	-	-	۷	رزمندگان
۱/۶	۲۳	۱۴۵۴	۳	۲	۶۶	-	-	۸	۱/۶	۱۰	۶۰۷	۲/۴	۶	۲۵۰	۱	۵	۵۲۳	جمع

جدول ۲۰: توزیع موارد اخراجی و درصد آن از مردان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی / سهمیه
ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	ستون ۱ به ۱	اخراجی	کل	
۳/۹	۲۲	۵۶۲	-	-	۱۰	-	-	۱	۲/۹	۱	۳۴	۴/۹	۱۹	۳۸۸	۱/۵	۲	۱۲۹	منطقه ۱
۱/۴	۹	۶۲۱	۴/۸	۱	۲۱	-	-	۲	۱/۹	۴	۲۱۴	۱/۵	۴	۲۶۰	-	-	۱۲۴	منطقه ۲
۱/۳	۵	۳۷۵	-	-	۱۴	-	-	-	۲	۴	۲۰۲	۰/۹	۱	۱۰۵	-	-	۵۴	منطقه ۳
۳/۱	۲	۶۵	-	-	۱	-	-	۱	-	-	۲۴	۷/۱	۲	۲۸	-	-	۱۱	خانواده شهدا
۴/۱	۶	۱۴۷	-	-	-	-	-	۱	۲/۶	۲	۷۷	۶/۲	۲	۳۲	۵/۴	۲	۳۷	شاهد
۱۱/۱	۳۷	۳۳۳	۴۲/۸	۳	۷	-	-	۴	۶/۷	۱۷	۲۵۲	۳۸/۱	۱۶	۴۲	۳/۶	۱	۲۸	رزمندگان
۳/۸	۸۱	۲۱۰۳	۷/۵	۴	۵۳	-	-	۹	۳/۵	۲۸	۸۰۳	۵/۱	۴۴	۸۵۵	۱/۳	۵	۳۸۳	جمع

جدول ۲۱: توزیع موارد انصرافی و درصد آن از کل نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

گروه آموزشی			تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع	
سهمیه	کل	انصرافی	درصد	کل	انصرافی	درصد	کل	انصرافی	درصد	کل	انصرافی	درصد	کل	انصرافی	درصد	کل	انصرافی	درصد	
	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	
منطقه ۱	۴۰۰	۲۰	۵	۵۵۷	۲۰	۳/۶	۱۴۳	۳	۲/۱	۵	-	-	۵۹	۶	۱۰/۲	۱۱۶۴	۴۹	۴/۲	
منطقه ۲	۲۶۵	۱۱	۴/۱	۳۱۴	۷	۲/۲	۴۱۷	۸	۱/۹	۴	-	-	۲۷	۳	۱۱/۱	۱۰۲۷	۲۹	۲/۸	
منطقه ۳	۸۲	۳	۳/۶	۱۱۲	۴	۳/۶	۳۱۲	۶	۱/۹	۱	-	-	۲۰	۱	۵	۵۲۷	۱۴	۲/۶	
خانواده شهدا	۳۰	-	-	۳۷	۲	۵/۴	۵۰	۲	۴	۱	-	-	۳	-	-	۱۲۱	۴	۳/۳	
شاهد	۹۴	۷	۷/۴	۴۲	-	-	۱۸۰	۶	۳/۳	۲	-	-	۱	-	-	۳۱۹	۱۳	۴/۱	
رزمندگان	۳۵	۴	۱۱/۴	۴۳	۷	۱۶/۳	۳۰۸	۲۴	۷/۸	۴	۲۵	۱	۹	-	-	۳۹۹	۳۶	۹	
جمع	۹۰۶	۴۵	۵	۱۱۰۵	۴۰	۳/۶	۱۴۱۰	۴۹	۳/۵	۱۷	۵/۹	۱	۱۱۹	۱۰	۸/۴	۳۵۵۷	۱۴۵	۴	

جدول ۲۲: توزیع موارد انصرافی و درصد آن از زنان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

گروه آموزشی			تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع	
سهمیه	کل	انصرافی	درصد	کل	انصرافی	درصد	کل	انصرافی	درصد	کل	انصرافی	درصد	کل	انصرافی	درصد	کل	انصرافی	درصد	
	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۱ به ۱	ستون ۲ به ۱	ستون ۱ به ۱	
منطقه ۱	۲۷۰	۹	۳/۳	۱۶۹	۸	۴/۷	۱۰۹	۲	۱/۸	۴	-	-	۴۹	۵	۱۰/۲	۶۰۲	۲۴	۴	
منطقه ۲	۱۴۱	۷	۵	۵۴	-	-	۲۰۳	۱	۰/۵	۲	-	-	۶	-	-	۴۰۶	۸	۲	
منطقه ۳	۲۸	۱	۳/۶	۷	-	-	۱۱۰	۱	۰/۹	۱	-	-	۶	۱	۱۶/۷	۱۵۲	۳	۱/۹	
خانواده شهدا	۱۹	-	-	۹	-	-	۲۶	۱	۳/۸	-	-	-	۲	-	-	۵۶	۱	۱/۸	
شاهد	۵۷	۴	۷	۱۰	-	-	۱۰۳	۴	۳/۹	۱	-	-	۱	-	-	۱۷۲	۸	۴/۱۵	

جدول ۲۳: توزیع موارد انصرافی و درصد آن از مردان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی / سهمیه
درصد ستون ۱ به ۱	انصرافی	کل	درصد ستون ۱ به ۲	انصرافی	کل	درصد ستون ۱ به ۲	انصرافی	کل	درصد ستون ۱ به ۲	انصرافی	کل	درصد ستون ۱ به ۲	انصرافی	کل	درصد ستون ۱ به ۲	انصرافی	کل	
۴/۴	۲۵	۵۶۲	۱۰	۱	۱۰	-	-	۱	۲/۹	۱	۳۴	۳/۱	۱۲	۳۸۸	۸/۵	۱۱	۱۲۹	منطقه ۱
۳/۳	۲۱	۶۲۱	۱۴/۳	۳	۲/۱	-	-	۲	۳/۳	۷	۲۱۴	۲/۷	۷	۲۶۰	۳/۲	۴	۱۲۴	منطقه ۲
۲/۹	۱۱	۳۷۵	-	-	۱۴	-	-	-	۲/۵	۵	۲۰۲	۰/۹	۴	۱۰۵	۳/۷	۲	۵۴	منطقه ۳
۴/۶	۳	۶۵	-	-	۱	-	-	۱	۴/۲	۱	۲۴	۷/۱	۲	۲۸	-	-	۱۱	خانواده شهدا
۳/۴	۵	۱۴۷	-	-	-	-	-	۱	۲/۶	۲	۷۷	-	-	۳۲	۸/۱	۳	۳۷	شاهد
۹/۳	۳۱	۳۳۳	-	-	۷	۲۵	۱	۴	۷/۵	۱۹	۲۵۲	۱۶/۷	۷	۴۲	۱۴/۳	۴	۲۸	رزمندگان
۴/۵	۹۶	۲۱۰۳	۷/۶	۴	۵۳	۱۱/۱	۱	۹	۴/۳	۳۵	۸۰۳	۳/۷	۳۲	۸۵۵	۶/۳	۲۴	۳۸۳	جمع

جدول ۳۱: توزیع موارد ترک تحصیل و درصد آن از کل نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی / سهمیه
درصد ستون ۱ به ۱	ترک تحصیل	کل	درصد ستون ۱ به ۲	ترک تحصیل	کل	درصد ستون ۱ به ۲	ترک تحصیل	کل	درصد ستون ۱ به ۲	ترک تحصیل	کل	درصد ستون ۱ به ۲	ترک تحصیل	کل	درصد ستون ۱ به ۲	ترک تحصیل	کل	
۱/۱	۱۳	۱۱۶۴	۵/۱	۳	۵۹	-	-	۵	۰/۷	۱	۱۴۳	۱/۶	۹	۵۵۷	-	-	۴۰۰	منطقه ۱
۰/۴	۴	۱۰۲۷	-	-	۲۷	-	-	۴	-	-	۴۱۷	۰/۶	۲	۳۱۴	۰/۷	۲	۲۶۵	منطقه ۲
۱/۱	۷	۵۲۷	-	-	۲۰	-	-	۱	۱/۹	۶	۳۱۲	۰/۹	۱	۱۱۲	-	-	۸۲	منطقه ۳
۲/۵	۳	۱۲۰	-	-	۳	-	-	۱	۲	۱	۵۰	-	-	۳۷	۶/۷	۲	۳۰	خانواده شهدا
۰/۳	۱	۳۱۹	-	-	۱	-	-	۲	۰/۵	۱	۱۸۰	-	-	۴۲	-	-	۹۴	شاهد
۲/۲	۹	۳۹۹	۱۱/۱	۱	۹	-	-	۴	۱/۹	۶	۳۰۸	-	-	۴۳	۵/۷	۲	۳۵	رزمندگان
۱	۳۷	۳۵۵۷	۳/۴	۴	۱۱۹	-	-	۱۷	۱	۱۴	۱۴۱۰	۱/۱	۱۲	۱۱۰۵	۰/۷	۶	۹۰۶	جمع

جدول ۲۵: توزیع موارد ترک تحصیل و درصد آن از زنان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

گروه آموزشی سهمیه	تجربی		ریاضی	علوم انسانی	هنر	زبان	جمع
	کل	ترک					

جدول ۲۷: توزیع موارد بیش از مدت مجاز مانده و درصد آن از کل نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
درصد	بیش از مدت مجاز	کل	درصد	بیش از مدت مجاز	کل	درصد	بیش از مدت مجاز	کل	درصد	بیش از مدت مجاز	کل	درصد	بیش از مدت مجاز	کل	درصد	بیش از مدت مجاز	کل	
۱۲/۲	۱۴۲	۱۱۶۴	-	-	۵۹	۲۰	۱	۵	۴/۹	۷	۱۴۳	۱۷/۶	۹۸	۵۵۷	۱۰/۶	۳۶	۴۰۰	منطقه ۱
۷/۹	۸۲	۱۰۲۷	۳/۷	۱	۲۷	-	-	۴	۴/۳	۱۸	۴۱۷	۱۵/۶	۴۹	۳۱۴	۵/۳	۱۴	۲۶۵	منطقه ۲
۶/۴	۳۴	۵۲۷	-	-	۲۰	-	-	۱	۴/۲	۱۳	۳۱۲	۹/۸	۱۱	۱۱۲	۱۲/۲	۱۰	۸۲	منطقه ۳
۱۰/۷	۱۳	۱۲۱	-	-	۳	-	-	۱	۶	۳	۵۰	۱۳/۵	۵	۳۷	۱۶/۷	۵	۳۰	خانواده شهدا
۱۶/۹	۵۴	۳۱۹	-	-	۱	-	-	۲	۱۱/۱	۲۰	۱۸۰	۳۰/۹	۱۳	۴۲	۲۲/۳	۲۱	۹۴	شاهد
۱۷/۵	۷۰	۳۹۹	-	-	۹	-	-	۴	۱۷/۵	۵۴	۳۰۸	۱۶/۳	۷	۴۳	۲۵/۷	۹	۳۵	رزمندگان
۱۱/۱	۳۹۵	۳۵۵۷	۰/۸	۱	۱۱۹	۵/۹	۱	۱۷	۸/۲	۱۱۵	۱۴۰۹	۱۶/۶	۱۸۳	۱۱۰۵	۱۰/۵	۹۵	۹۰۶	جمع

جدول ۲۸: توزیع موارد بیش از مدت مجاز مانده و درصد آن از زنان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
درصد	بیش از مدت مجاز	کل	درصد	بیش از مدت مجاز	کل	درصد	بیش از مدت مجاز	کل	درصد	بیش از مدت مجاز	کل	درصد	بیش از مدت مجاز	کل	درصد	بیش از مدت مجاز	کل	
۶/۶	۴۰	۶۰۲	-	-	۴۹	-	-	۴	۲/۷	۳	۱۰۹	۱۰	۱۷	۱۶۹	۷/۴	۲۰	۲۷۰	منطقه ۱
۴/۴	۱۸	۴۰۶	-	-	۶	-	-	۲	۲/۹	۶	۲۰۳	۷/۴	۴	۵۴	۵/۷	۸	۱۴۱	منطقه ۲
۵/۲	۸	۱۵۲	-	-	۶	-	-	۱	۴/۵	۵	۱۱۰	-	-	۷	۱۰/۷	۳	۲۸	منطقه ۳
۱۴/۳	۸	۵۶	-	-	۲	-	-	-	۷/۷	۲	۲۶	۲۲/۲	۲	۹	۲۱	۴	۱۹	خانواده شهدا
۱۵/۷	۲۷	۱۷۲	-	-	۱	-	-	۱	۱۰/۷	۱۱	۱۰۳	۱۰	۱	۱۰	۲۶/۳	۱۵	۵۷	شاهد
۱۲/۱	۸	۶۶	-	-	۲	-	-	-	۸/۹	۵	۵۶	-	-	۱	۴۲/۸	۳	۷	رزمندگان
۷/۵	۱۰۹	۱۴۵۴	-	-	۶۶	-	-	۸	۵/۳	۳۲	۶۰۷	۹/۶	۲۴	۲۵۰	۱۰/۱	۵۳	۵۲۳	جمع

جدول ۲۹: توزیع موارد بیش از مدت مجاز مانده و درصد آن از مردان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

گروه آموزشی / سهمیه			تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
			کل	بیش از مدت مجاز	درصد	کل	بیش از مدت مجاز	درصد	کل	بیش از مدت مجاز	درصد	کل	بیش از مدت مجاز	درصد	کل	بیش از مدت مجاز	درصد	کل	بیش از مدت مجاز	درصد
منطقه ۱	۱۲۹	۱۶	۱۲/۴	۳۸۸	۸۱	۲۰/۹	۳۴	۴	۱۱/۸	۱	۱۰۰	۱۰	-	-	۵۶۲	۱۰۲	۱۸	۱ به ۲		
منطقه ۲	۱۲۴	۶	۴/۸	۲۶۰	۴۵	۱۷/۳	۲۱۴	۱۲	۵/۶	-	-	۲۱	۱	۴/۸	۶۲۱	۶۴	۱۰/۲	۱ به ۲		
منطقه ۳	۵۴	۷	۱۳	۱۰۵	۱۱	۱۰/۵	۲۰۲	۸	۴	-	-	۱۴	-	-	۳۷۵	۲۶	۶/۹	۱ به ۲		
خانواده شهدا	۱۱	۱	۹/۱	۲۸	۳	۱۰/۷	۲۴	۱	۴/۲	-	-	۱	-	-	۶۵	۵	۷/۷	۱ به ۲		
شاهد	۳۷	۶	۱۶/۲	۳۲	۱۲	۳۷/۵	۷۷	۹	۱۱/۷	-	-	-	-	-	۱۴۷	۲۷	۱۸/۴	۱ به ۲		
رزمندگان	۲۸	۶	۲۱/۴	۴۲	۷	۱۶/۷	۲۵۲	۴۹	۱۹/۴	-	-	۷	-	-	۳۳۳	۶۲	۱۸/۶	۱ به ۲		
جمع	۳۸۳	۴۲	۱۱	۸۵۵	۱۵۹	۱۸/۶	۸۰۳	۸۳	۱۰/۳	۹	۱۱/۱	۵۳	۱	۱/۹	۲۱۰۳	۲۸۶	۱۳/۵	۱ به ۲		

جدول ۳۰: توزیع موارد فارغ التحصیل معادل کارشناسی و درصد آن از کل نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

گروه آموزشی / سهمیه			تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
			کل	معادل کارشناسی	درصد	کل	معادل کارشناسی	درصد	کل	معادل کارشناسی	درصد	کل	معادل کارشناسی	درصد	کل	معادل کارشناسی	درصد	کل	معادل کارشناسی	درصد
منطقه ۱	۴۰۰	-	-	۵۵۷	۸	۱/۴	۱۴۳	-	-	۵	-	-	۵۹	-	-	۱۱۶۴	۸	۰/۷	۱ به ۲	
منطقه ۲	۲۶۵	-	-	۳۱۴	۵	۱/۶	۴۱۷	-	-	۴	-	-	۲۷	-	-	۱۰۲۷	۵	۰/۱	۱ به ۲	
منطقه ۳	۸۲	۱	۱/۲	۱۱۲	۲	۱/۸	۳۱۲	۱	۰/۳	۱	-	-	۲۰	-	-	۵۲۷	۴	۰/۷	۱ به ۲	
خانواده شهدا	۳۰	-	-	۳۷	-	-	۵۰	-	-	۱	-	-	۳	-	-	۱۲۱	-	-	۱ به ۲	
شاهد	۹۴	۱	۱/۱	۴۲	۱	۲/۴	۱۸۰	۳	۱/۷	۲	-	-	۱	-	-	۳۱۹	۵	۱/۶	۱ به ۲	
رزمندگان	۳۵	-	-	۴۳	۱	۲/۴	۳۰۸	۴	۱/۳	۴	-	-	۹	-	-	۳۹۹	۴	۱	۱ به ۲	
جمع	۹۰۶	۲	۰/۲	۱۱۰۵	۱۶	۱/۴	۱۴۱۰	۸	۰/۶	۱۷	-	-	۱۱۹	-	-	۳۵۵۷	۲۶	۰/۷	۱ به ۲	

جدول ۳۱: توزیع فارغ التحصیل معادل کارشناسی و درصد آن از زنان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	
۰/۷	۴	۶۰۲	-	-	۴۹	-	-	۴	-	-	۱۰۹	۲/۴	۴	۱۶۹	-	-	۲۷۱	منطقه ۱
۰/۵	۲	۴۰۶	-	-	۶	-	-	۲	-	-	۲۰۳	۳/۷	۲	۵۴	-	-	۱۴۱	منطقه ۲
-	-	۱۵۲	-	-	۶	-	-	۱	-	-	۱۱۰	-	-	۷	-	-	۲۸	منطقه ۳
-	-	۵۶	-	-	۲	-	-	-	-	-	۲۶	-	-	۹	-	-	۱۹	خانواده شهدا
-	-	۱۷۲	-	-	۱	-	-	۱	-	-	۱۰۳	-	-	۱۰	-	-	۵۷	شاهد
-	-	۶۶	-	-	۲	-	-	-	-	-	۵۶	-	-	۱	-	-	۷	رزمندگان
۰/۴	۶	۱۴۵۴	-	-	۶۶	-	-	۸	-	-	۶۰۷	۲/۴	۶	۲۵۰	-	-	۵۲۳	جمع

جدول ۳۲: توزیع فارغ التحصیل معادل کارشناسی و درصد آن از مردان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	معادل کارشناسی	کل	
۰/۷	۴	۵۶۲	-	-	۱۰	-	-	۱	-	-	۳۴	۱	۴	۳۸۸	-	-	۱۲۹	منطقه ۱
۰/۵	۳	۶۲۱	-	-	۲۱	-	-	۲	-	-	۲۱۴	۱/۱	۳	۲۶۰	-	-	۱۲۴	منطقه ۲
۱	۴	۳۷۵	-	-	۱۴	-	-	-	۰/۵	۱	۲۰۲	۱/۹	۲	۱۰۵	۱/۸	۱	۵۴	منطقه ۳
-	-	۶۵	-	-	۱	-	-	۱	-	-	۲۴	-	-	۲۸	-	-	۱۱	خانواده شهدا
۳/۴	۵	۱۴۷	-	-	-	-	-	۱	۳/۹	۳	۷۷	۱/۳	۱	۳۲	۲/۷	۱	۳۷	شاهد
۱/۲	۴	۳۳۳	-	-	۷	-	-	۴	۱/۶	۴	۲۵۲	-	-	۴۲	-	-	۲۸	رزمندگان
۰/۹	۲۰	۲۱۰۳	-	-	۵۳	-	-	۹	۱	۸	۸۰۳	۱/۲	۱۰	۸۵۵	۰/۵	۲	۳۸۳	جمع

جدول ۳۳: توزیع موارد فقط یک ترم مشروط شده و درصد آن از کل نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی / سهمیه
درصد	فقط یک ترم	کل	درصد	فقط یک ترم	کل	درصد	فقط یک ترم	کل	درصد	فقط یک ترم	کل	درصد	فقط یک ترم	کل	درصد	فقط یک ترم	کل	
۱به۲	مشروطی		۱به۲	مشروطی		۱به۲	مشروطی		۱به۲	مشروطی		۱به۲	مشروطی		۱به۲	مشروطی		
۱۲/۳	۱۴۳	۱۱۶۴	۵/۱	۳	۵۹	-	-	۵	۷/۷	۱۱	۱۴۳	۱۴/۷	۸۲	۵۵۷	۱۱/۸	۴۷	۴۰۰	منطقه ۱
۱۱/۹	۱۲۳	۱۰۲۷	۱۴/۸	۴	۲۷	-	-	۴	۱۱	۴۶	۴۱۷	۱۴	۴۴	۳۱۴	۱۰/۹	۲۹	۲۶۵	منطقه ۲
۱۲	۶۴	۵۲۷	۲۰	۴	۲۰	-	-	۱	۱۲/۱۲	۳۸	۳۱۲	۱۵/۲	۱۷	۱۱۲	۶/۱	۵	۸۲	منطقه ۳
۱۵/۷	۱۹	۱۲۱	۳۳/۳	۱	۳	-	-	۱	۲۰	۱۰	۵۰	۱۶/۲	۶	۳۷	۶/۷	۲	۳۰	خانواده شهدا
۱۲/۸	۴۱	۳۱۹	-	-	۱	-	-	۲	۱۶/۱	۲۹	۱۸۰	۱۱/۹	۵	۴۲	۷/۴	۷	۹۴	شاهد
۱۳/۵	۵۴	۳۹۹	۱۱/۱	۱	۹	-	-	۴	۱۴/۶	۴۵	۳۰۸	۱۱/۶	۵	۴۳	۸/۶	۳	۳۵	رزمندگان
۱۲/۵	۴۴۴	۳۵۵۷	۱۰/۹	۱۳	۱۱۹	-	-	۱۷	۱۲/۷	۱۷۹	۱۴۱۰	۱۴/۴	۱۵۹	۱۱۰۵	۱۰/۳	۹۳	۹۰۶	جمع

جدول ۳۴: توزیع فقط یک ترم مشروط شده و درصد آن از زنان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی / سهمیه
درصد	فقط یک ترم	کل	درصد	فقط یک ترم	کل	درصد	فقط یک ترم	کل	درصد	فقط یک ترم	کل	درصد	فقط یک ترم	کل	درصد	فقط یک ترم	کل	
۱به۲	مشروط		۱به۲	مشروط		۱به۲	مشروط		۱به۲	مشروط		۱به۲	مشروط		۱به۲	مشروط		
۹/۳	۵۶	۶۰۲	۶/۱	۳	۴۹	-	-	۴	۵/۵	۶	۱۰۹	۱۳/۶	۲۳	۱۶۹	۸/۹	۲۴	۲۷۱	منطقه ۱
۱۰/۳	۴۱	۴۰۶	-	-	۶	-	-	۲	۹/۸	۲۰	۲۰۳	۱۴/۸	۸	۵۴	۹/۲	۱۳	۱۴۱	منطقه ۲
۱۰/۴	۱۶	۱۵۲	۳۳/۳	۲	۶	-	-	۱	۱۰	۱۱	۱۱۰	۲۸/۶	۲	۷	۳/۶	۱	۲۸	منطقه ۳
۱۶/۴	۹	۵۶	۵۰	۱	۲	-	-	-	۱۵/۴	۴	۲۶	۲۲/۲	۲	۹	۱۰/۵	۲	۱۹	خانواده شهدا
۱۳/۴	۲۳	۱۷۲	-	-	۱	-	-	۱	۱۶/۵	۱۷	۱۰۳	۲۰	۲	۱۰	۷	۴	۵۷	شاهد
۲۱/۲	۱۴	۶۶	-	-	۲	-	-	-	۲۵	۱۴	۵۶	-	-	۱	-	-	۷	رزمندگان
۱۰/۹	۱۵۹	۱۴۵۴	۹/۱	۶	۶۶	-	-	۸	۱۱/۹	۷۲	۶۰۷	۱۴/۸	۳۷	۲۵۰	۸/۴	۴۴	۵۲۳	جمع

جدول ۳۵: توزیع فقط یک ترم مشروط شده و درصد آن از مردان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
درصد ۱ به ۲	حداقل یک ترم مشروط	کل	درصد ۱ به ۲	حداقل یک ترم مشروط	کل	درصد ۱ به ۲	حداقل یک ترم مشروط	کل	درصد ۱ به ۲	حداقل یک ترم مشروط	کل	درصد ۱ به ۲	حداقل یک ترم مشروط	کل	درصد ۱ به ۲	حداقل یک ترم مشروط	کل	
۱۵/۵	۸۷	۵۶۲	-	-	۱۰	-	-	۱	۱۴/۷	۵	۳۴	۱۵/۲	۵۹	۳۸۸	۱۷/۸	۲۳	۱۲۹	منطقه ۱
۱۳	۸۲	۶۲۱	۱۹	۴	۲۱	-	-	۲	۱۲/۱	۲۶	۲۱۴	۱۳/۸	۳۶	۲۶۰	۱۲/۹	۱۶	۱۲۴	منطقه ۲
۱۲/۷	۴۸	۳۷۵	۱۴/۳	۲	۱۴	-	-	-	۱۳/۴	۲۷	۲۰۲	۱۴/۳	۱۵	۱۰۵	۷/۴	۴	۵۴	منطقه ۳
۱۵/۴	۱۰	۶۵	-	-	۱	-	-	۱	۴/۲	۶	۲۴	۱۴/۳	۴	۲۸	-	-	۱۱	خانواده شهدا
۱۲/۲	۱۸	۱۴۷	-	-	-	-	-	۱	۱۵/۶	۱۲	۷۷	۹/۴	۳	۳۲	۸/۱	۳	۳۷	شاهد
۱۲	۴۰	۳۳۳	۱۴/۳	۱	۷	-	-	۴	۱۲/۳	۳۱	۲۵۲	۱۱/۹	۵	۴۲	۱۰/۷	۳	۲۸	رزمندگان
۱۳/۵	۲۸۵	۲۱۰۳	۱۳/۲	۷	۵۳	-	-	۹	۱۳/۳	۱۰۷	۸۰۳	۲	۱۲۲	۸۵۵	۱۲/۸	۴۹	۳۸۳	جمع

تجربی						کروه آموزشی	
دو ترم		یک ترم		کل		سهمیه	
تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد		
۲۴/۳	۱۹	۶۰/۲	۴۷	۱۰۰	۷۸		منطقه ۱
۱۱/۱	۴	۸۰/۵	۲۹	۱۰۰	۳۶		منطقه ۲
۱۶/۷	۲	۴۱/۷	۵	۱۰۰	۱۲		منطقه ۳
۳۳/۳	۲	۳۳/۳	۲	۱۰۰	۶		خانواده شهدا
۳۰/۸	۸	۲۶/۹	۷	۱۰۰	۲۶		شاهد
۳۳/۳	۴	۲۵	۳	۱۰۰	۱۲		رزمندگان
							جمع

۸/۱ ۳۰ ۱۶/۳ ۶۰ ۲۶/۹ ۹۹ ۴۸/۶ ۱۲

۱۹ ۸۹ ۲۷/۶ ۱۲۹ ۳۴ ۱۵۹ ۱۰۰ ۴۶۸ ۵/۹ ۱۰ ۱۶/۵ ۲۸ ۲۲/۹ ۳۹ ۵۴/۷ ۹۳ ۱۰۰ ۱۷۰

جدول ۳۷: توزیع فارغ التحصیلان کارشناسی و درصد آن از کل نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی / سهمیه
درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	
۶۴/۳	۷۴۸	۱۱۶۴	۸۱/۳	۴۸	۵۹	۸۰	۴	۵	۸۵/۳	۱۲۲	۱۴۳	۵۸/۲	۳۲۴	۵۵۷	۶۲/۶	۲۵۰	۴۰۰	منطقه ۱
۷۴/۸	۷۶۷	۱۰۲۷	۶۶/۷	۱۸	۲۷	۷۵	۳	۴	۸۵/۶	۳۵۷	۴۱۷	۶۶/۹	۲۱۰	۳۱۴	۶۷/۵	۱۷۹	۲۶۵	منطقه ۲
۷۸/۴	۴۱۴	۵۲۷	۸۰	۱۶	۲۰	۱۰۰	۱	۱	۸۳/۳	۲۶۱	۳۱۲	۷۲/۳	۸۱	۱۱۲	۶۷/۱	۵۵	۸۲	منطقه ۳
۷۰/۲	۸۵	۱۲۱	۶۶/۷	۲	۳	-	-	۱	۸۰	۴۰	۵۰	۷۰/۳	۲۶	۳۷	۵۶/۷	۱۷	۳۰	خانواده شهدا
۴۸	۱۵۳	۳۱۹	-	-	۱	۵۰	۱	۲	۶۷/۲	۱۲۱	۱۸۰	۲۳/۸	۱۰	۴۲	۲۲/۳	۲۱	۹۴	شاهد
۴۸/۴	۱۹۳	۳۹۹	۶۶/۷	۶	۹	۷۵	۳	۴	۵۶/۸	۱۷۵	۳۰۸	۹/۳	۴	۴۳	۱۴/۳	۵	۳۵	رزمندگان
۶۶/۳	۲۳۶۰	۳۵۵۷	۷۵/۶	۹۰	۱۱۹	۷۰/۶	۱۲	۱۷	۷۶/۳	۱۰۷۶	۱۴۱۰	۵۹/۳	۶۵۵	۱۱۰۵	۵۸/۲	۵۲۷	۹۰۶	جمع

جدول ۴۵: توزیع فارغ التحصیلان کارشناسی و درصد آن از زنان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی / سهمیه
درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	درصد ۱به۲	فارغ التحصیلان کارشناسی	کل	
۷۲/۶	۴۳۶	۶۰۲	۷۹/۶	۳۹	۴۹	۱۰۰	۴	۴	۸۹	۹۷	۱۰۹	۶۷/۴	۱۱۴	۱۶۹	۶۷/۴	۱۸۲	۲۷۱	منطقه ۱
۷۹/۹	۳۲۵	۴۰۶	۸۳/۳	۵	۶	۵۰	۱	۲	۸۹/۶	۱۸۲	۲۰۳	۷۸/۸	۴۲	۵۴	۶۷/۴	۹۵	۱۴۱	منطقه ۲
۷۹/۲	۱۲۱	۱۵۲	۵۰	۳	۶	۱۰۰	۱	۱	۸۱/۸	۹۰	۱۱۰	۷۱/۴	۵	۷	۷۸/۶	۲۲	۲۸	منطقه ۳
۷۴/۵	۴۱	۵۶	۵۰	۱	۲	-	-	-	۸۰/۸	۲۱	۲۶	۷۷/۸	۷	۹	۶۳/۱	۱۲	۱۹	خانواده شهدا
۴۷/۱	۸۱	۱۷۲	-	-	۱	۱۰۰	۱	۱	۶۶	۶۸	۱۰۳	۲۰	۲	۱۰	۱۷/۵	۱۰	۵۷	شاهد
۶۶/۷	۴۴	۶۶	۱۰۰	۲	۲	-	-	-	۷۳/۲	۴۱	۵۶	۱۰۰	۱	۱	-	-	۷	رزمندگان
۷۲/۱	۱۰۴۸	۱۴۵۴	۷۵/۷	۵۰	۶۶	۸۷/۵	۷	۸	۸۲/۲	۴۹۹	۶۰۷	۶۸/۴	۱۷۱	۲۵۰	۶۱/۴	۳۲۱	۵۲۳	جمع

جدول ۳۹: توزیع فارغ التحصیلان کارشناسی و درصد آن از مردان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

گروه آموزشی / سهمیه			تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
کل	فارغ التحصیلان کارشناسی	درصد	کل	فارغ التحصیلان کارشناسی	درصد	کل	فارغ التحصیلان کارشناسی	درصد	کل	فارغ التحصیلان کارشناسی	درصد	کل	فارغ التحصیلان کارشناسی	درصد	کل	فارغ التحصیلان کارشناسی	درصد	کل	فارغ التحصیلان کارشناسی	درصد
منطقه ۱	۱۲۹	۶۸	۵۲/۷	۳۸۸	۲۱۰	۵۴/۱	۳۴	۲۵	۷۳/۵	۱	-	۱۰	۹	۹۰	۵۶۲	۳۱۲	۵۵/۹			
منطقه ۲	۱۲۴	۸۴	۶۷/۷	۲۶۰	۱۶۸	۶۴/۶	۲۱۴	۱۷۵	۸۱/۸	۲	۱۰۰	۲۱	۱۳	۶۱/۹	۶۲۱	۴۴۲	۷۱/۵			
منطقه ۳	۵۴	۳۳	۶۱/۱	۱۰۵	۷۶	۷۲/۴	۲۰۲	۱۷۱	۸۴/۶	-	-	۱۴	۱۳	۹۲/۸	۳۷۵	۲۹۳	۷۸			
خانواده شهدا	۱۱	۵	۴۵/۴	۲۸	۱۹	۶۷/۸	۲۴	۱۹	۷۹/۱	۱	-	۱	۱	۱۰۰	۶۵	۴۴	۶۷/۷			
شاهد	۳۷	۱۱	۲۹/۷	۳۲	۸	۲۵	۷۷	۵۳	۶۸/۸	۱	-	-	-	-	۱۴۷	۷۲	۴۹			
رزمندگان	۲۸	۵	۱۷/۸	۴۲	۳	۷/۱	۲۵۲	۱۳۴	۵۳/۲	۴	۷۵	۷	۴	۵۷/۱	۳۳۳	۱۴۹	۴۴/۷			
جمع	۳۸۳	۲۰۶	۵۳/۸	۸۵۵	۴۸۴	۵۶/۶	۸۰۳	۵۷۷	۷۱/۸	۹	۵۵/۵	۵۳	۴۰	۷۵/۵	۲۱۰۳	۱۳۱۲	۶۲/۴			

جدول ۴۰: توزیع موارد تغییر رشته و درصد آن از کل نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

گروه آموزشی / سهمیه			تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد
منطقه ۱	۴۰۰	۲	۰/۵	۵۵۷	-	-	۱۴۳	۰/۷	۱	۱	۰/۷	۵	-	-	۵۹	-	-	۱۱۶۴	۳	۰/۲
منطقه ۲	۲۶۵	۳	۱/۱	۳۱۴	۰/۶	۲	۴۱۷	۰/۹	۴	۴	۰/۹	۴	-	-	۲۷	-	-	۱۰۲۷	۹	۰/۹
منطقه ۳	۸۲	۱	۱/۲	۱۱۲	-	-	۳۱۲	۰/۶	۲	۲	۰/۶	۱	-	-	۲۰	-	-	۵۲۷	۳	۰/۵
خانواده شهدا	۳۰	-	-	۳۷	-	-	۵۰	-	-	-	-	۱	-	-	۳	-	-	۱۲۱	-	-
شاهد	۹۴	-	-	۴۲	۲/۴	۱	۱۸۰	-	-	-	-	۲	-	-	۱	-	-	۳۱۹	۱	۰/۳
رزمندگان	۳۵	۳	۸/۶	۴۳	۴/۶	۲	۳۰۸	۱	۳	۳	۱	۴	-	-	۹	-	-	۳۹۹	۸	۲
جمع	۹۰۶	۹	۱	۱۱۰۵	۰/۴	۵	۱۴۱۰	۰/۷	۱۰	۱۰	۰/۷	۱۷	-	-	۱۱۹	-	-	۳۵۵۷	۲۴	۰/۷

جدول ۴۱: توزیع موارد تغییر رشته و درصد آن از زنان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

گروه آموزشی			تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد
سهمیه			۱ به ۲			۱ به ۲			۱ به ۲			۱ به ۲			۱ به ۲			۱ به ۲		
۲۷۱	۱	۰/۴	۱۶۹	-	-	۱۰۹	-	-	۴	-	-	۴۹	-	-	۶۰۲	۱	۰/۲			
۱۴۱	۱	۰/۷	۵۴	۱	۱/۸	۲۰۳	۲	۱	۲	-	-	۶	-	-	۴۰۶	۴	۱			
۲۸	-	-	۷	-	-	۱۱۰	-	-	۱	-	-	۶	-	-	۱۵۲	-	-			
۱۹	-	-	۹	-	-	۲۶	-	-	-	-	-	۲	-	-	۵۶	-	-			
۵۷	-	-	۱۰	۱	۱۰	۱۰۳	۱	۱۰	۱	-	-	۱	-	-	۱۷۲	۱	۰/۶			
۷	۱	۱۴/۳	۱	-	-	۵۶	-	-	-	-	-	۲	-	-	۶۶	۱	۱/۵			
۵۲۳	۳	۰/۶	۲۵۰	۲	۰/۸	۶۰۷	۱	۰/۳	۸	-	-	۶۶	-	-	۱۴۵۴	۷	۰/۵			

جدول ۴۱-۱: توزیع موارد تغییر رشته و درصد آن از مردان نمونه بر حسب گروه آموزشی و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

گروه آموزشی			تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد	کل	تغییر رشته	درصد
سهمیه			۱ به ۲			۱ به ۲			۱ به ۲			۱ به ۲			۱ به ۲			۱ به ۲		
۱۲۹	۱	۰/۸	۳۸۸	-	-	۳۴	۱	۲/۹	۱	-	-	۱۰	-	-	۵۶۲	۲	۰/۳			
۱۲۴	۲	۱/۶	۲۶۰	۱	۰/۴	۲۱۴	۲	۰/۹	۲	-	-	۲۱	-	-	۶۲۸	۵	۰/۸			
۵۴	۱	۱/۸	۱۰۵	-	-	۲۰۲	۲	۱	۱	-	-	۱۴	-	-	۳۷۸	۳	۰/۸			
۱۱	-	-	۲۸	-	-	۲۴	-	-	۱	-	-	۱	-	-	۶۵	-	-			
۳۷	-	-	۳۲	۱	۱۰	۷۷	۱	۱۰	۱	-	-	۱	-	-	۱۴۷	-	-			
۲۸	۲	۷/۱	۴۲	۲	۴/۸	۲۵۲	۳	۱/۲	۴	-	-	۷	-	-	۳۳۳	۷	۳-۱			
۳۸۳	۶	۱/۶	۸۵۵	۳	۰/۳	۸۰۳	۸	۱	۹	-	-	۵۳	-	-	۲۱۱۳	۱۷	۰/۸			

جدول ۴۲: توزیع موارد مرخصی، غیبت و حذف ترم بر حسب جنسیت و سهمیه پذیرش (کارشناسی)

جمع				مرد								زن								جنسیت شرح سهمیه					
حذف ترم		غیبت		مرخصی		کل نمونه		حذف ترم		غیبت		مرخصی		کل نمونه		حذف ترم		غیبت			مرخصی		کل نمونه		
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد		درصد	تعداد	درصد	تعداد	
از کل		از کل		از کل		از کل		از کل		از کل		از کل		از کل		از کل		از کل		از کل		از کل		از کل	
/ê	ì		ê	۵/۶	۶۵	۱۰۰	۱۱۶۴	۱/۶	۹	۲/۱	۱۲	۴/۶	۲۶	۱۰۰	۵۶۲	۱	۶	۱/۸	۱۱	۶/۵	۳۹	۱۰۰	۶۰۲	منطقه ۱	

جدول ۴۴: محاسبه افت تحصیلی در زنان نمونه بر اساس الگوی A (کارشناسی)

گروه آموزشی			تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
سه‌میه	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد		
	منطقه ۱	۲۷۱	۳۱	۱۱/۴	۱۶۹	۳۲	۱۸/۹	۱۰۹	۶	۵/۵	۴	-	۴۹	۸	۱۶/۳	۶۰۲	۷۷	۱۲/۸		
منطقه ۲	۱۴۱	۱۷	۱۲	۵۴	۴	۷/۴	۲۰۳	۸	۳/۹	۲	-	۶	-	-	۴۰۶	۲۹	۷/۱			
منطقه ۳	۲۸	۴	۱۴/۳	۷	-	-	۱۱۰	۱۱	۱۰	۱	-	۶	۱	۱۶/۷	۱۵۲	۱۶	۱۰/۴			
خانواده شهدا	۱۹	۶	۳۱/۶	۹	۲	۲۲/۲	۲۶	۳	۱۱/۵	-	-	۲	-	-	۵۶	۱۱	۱۹/۶			
شاهد	۵۷	۲۱	۳۶/۸	۱۰	۲	۲۰	۱۰۳	۱۹	۱۸/۴	۱	-	۱	-	-	۱۷۲	۴۲	۲۴/۴			
رزمندگان	۷	۳	۴۲/۸	۱	-	-	۵۶	۱۲	۲۱/۴	-	-	۲	-	-	۶۶	۱۵	۲۲/۷			
جمع	۵۲۳	۸۲	۱۵/۷	۲۵۰	۴۰	۱۶	۶۰۷	۵۹	۹/۷	۸	-	۶۶	۹	۱۳/۶	۱۴۵۴	۱۹۰	۱۳			

جدول ۴۵: محاسبه افت تحصیلی در مردان نمونه بر اساس الگوی A (کارشناسی)

گروه آموزشی			تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
سه‌میه	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد	کل	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز مانده	درصد		
	منطقه ۱	۱۲۹	۲۹	۲۲/۵	۳۸۸	۱۱۷	۳۰/۱	۳۴	۶	۱۷/۶	۱	۱	۱۰۰	۱	۱۰	۱۰	۵۶۲	۱۵۴	۲۷/۲	
منطقه ۲	۱۲۴	۱۱	۸/۹	۲۶۰	۵۸	۲۲/۳	۲۱۴	۲۳	۰/۵	۲	-	۲۱	۵	۲۳/۸	۶۲۰	۹۷	۱۵/۴			
منطقه ۳	۵۴	۹	۱۶/۷	۱۰۵	۱۷	۱۶/۲	۲۰۲	۱۸	۸/۹	-	-	۱۴	-	-	۳۷۵	۴۴	۱۱/۷			
خانواده شهدا	۱۱	۱	۹/۱	۲۸	۷	۲۵	۲۴	۳	۱۲/۵	۱	-	۱	-	-	۶۵	۱۱	۱۶/۹			
شاهد	۳۷	۱۱	۲۹/۷	۳۲	۱۴	۴۳/۷	۷۷	۱۴	۱۸/۱	۱	-	۷	-	-	۱۴۷	۳۹	۲۶/۵			
رزمندگان	۲۸	۱۲	۴۲/۸	۴۲	۳۰	۷۱/۴	۲۵۲	۸۸	۳۴/۹	۴	۱	۲۵	۳	۴۲/۸	۳۳۳	۱۳۴	۳۹			
جمع	۳۸۳	۷۳	۱۹/۱	۸۵۵	۲۴۳	۸/۱	۸۰۳	۱۵۲	۱۸/۹	۹	۲	۲۲/۲	۹	۵۳	۲۱۰۳	۴۷۹	۲۲/۸			

جدول ۴۶: محاسبه افت تحصیلی در کل نمونه بر اساس الگوی B (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی
درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	
۲۰/۵	۲۳۹	۱۱۶۴	۱۵/۲	۹	۵۹	۲۰	۱	۵	۰/۴	۱۲	۱۴۳	۲۸/۲	۱۵۷	۵۵۷	۱۵	۶۰	۴۰۰	منطقه ۱
۱۲/۶	۱۳۱	۱۰۲۷	۱۸/۵	۵	۲۷	-	-	۴	۷/۴	۳۱	۴۱۷	۲۱/۳	۶۷	۳۱۴	۱۰/۶	۲۸	۲۶۵	منطقه ۲
۱۲/۱	۶۳	۵۲۷	۵	۱	۲۰	-	-	۱	۹/۶	۳۰	۳۱۲	۱۷	۱۹	۱۱۲	۱۷/۱	۱۴	۸۲	منطقه ۳
۱۸/۲	۲۲	۱۲۱	-	-	۳	-	-	۱	۱۲	۶	۵۰	۲۴/۳	۹	۳۷	۲۳/۳	۷	۳۰	خانواده شهدا
۲۶/۹	۸۶	۳۱۹	-	-	۱	-	-	۲	۲۰	۳۶	۱۸۰	۴۰/۵	۱۷	۴۲	۳۵/۱	۳۳	۹۴	شاهد
۳۸/۳	۱۵۳	۳۹۹	۳۳/۳	۳	۹	۲۵	۱	۴	۳۳/۸	۱۰۴	۳۰۸	۶۹/۸	۳۰	۴۳	۴۲/۸	۱۵	۳۵	رزمندگان
۱۹/۵	۶۹۵	۳۵۵۷	۱۵/۱	۱۸	۱۱۹	۱۱/۸	۲	۱۷	۱۵/۵	۲۱۸	۱۴۱۰	۲۷	۲۹۹	۱۱۰۵	۱۷/۳	۱۵۷	۹۰۶	جمع

جدول ۴۷: محاسبه افت تحصیلی در زنان نمونه بر اساس الگوی B (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی
درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	
۱۳/۵	۸۱	۶۰۲	۱۶/۳	۸	۴۹	-	-	۴	۵/۵	۶	۱۰۹	۲۱/۳	۳۶	۱۶۹	۱۱/۵	۳۱	۲۷۱	منطقه ۱
۷/۶	۳۱	۴۰۶	-	-	۶	-	-	۲	۳/۹	۸	۲۰۳	۱۱/۱	۶	۵۴	۱۲	۱۷	۱۴۱	منطقه ۲
۱۰/۴	۱۶	۱۵۲	۱۶/۷	۱	۶	-	-	۱	۱۰	۱۱	۱۱۰	-	-	۷	۱۴/۳	۴	۲۸	منطقه ۳
۱۹/۶	۱۱	۵۶	-	-	۲	-	-	-	۱۱/۵	۳	۲۶	۲۲/۲	۲	۹	۳۱/۶	۶	۱۹	خانواده شهدا
۲۴/۴	۴۲	۱۷۲	-	-	۱	-	-	۱	۱۸/۴	۱۹	۱۰۳	۲۰	۲	۱۰	۳۶/۸	۲۱	۵۷	شاهد
۲۲/۷	۱۵	۶۶	-	-	۲	-	-	-	۲۱/۴	۱۲	۵۶	-	-	۱	۴۲/۸	۳	۷	رزمندگان
۱۳/۵	۱۹۶	۱۴۵۴	۱۳/۶	۹	۶۶	-	-	۸	۹/۷	۵۹	۶۰۷	۱۸/۴	۴۶	۲۵۰	۱۵/۷	۸۲	۵۲۳	جمع

جدول ۴۸: محاسبه افت تحصیلی در مردان نمونه بر اساس الگوی B (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			گروه آموزشی سهمیه
درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	درصد	اخراج، انصراف، ترک تحصیل، بیش از حد مجاز، معادل	کل	
۲۷/۹	۱۵۷	۵۶۲	۱۰	۱	۱۰	۱۰۰	۱	۱	۱۱/۸	۴	۳۴	۳۱/۱	۱۲۱	۳۸۸	۲۲/۵	۲۹	۱۲۹	منطقه ۱
۱۵/۹	۱۰۰	۶۲۱	۲۳/۸	۵	۲۱	-	-	۲	۰/۵	۲۳	۲۱۴	۲۳/۵	۶۱	۲۶۰	۸/۹	۱۱	۱۲۴	منطقه ۲
۱۲/۴	۴۶	۳۷۵	-	-	۱۴	-	-	-	۹/۴	۱۹	۲۰۲	۱۸/۱	۱۹	۱۰۵	۱۸/۵	۱۰	۵۴	منطقه ۳
۱۶/۹	۱۱	۶۵	-	-	۱	-	-	۱	۱۲/۵	۳	۲۴	۲۵	۷	۲۸	۹/۱	۱	۱۱	خانواده شهدا
۲۹/۹	۴۳	۱۴۷	-	-	-	-	-	۱	۱/۳	۱۷	۷۷	۴۶/۹	۱۵	۳۲	۳۲/۴	۱۲	۳۷	شاهد
۴۱/۴	۱۳۸	۳۳۳	۴۲/۸	۳	۷	۲۵	۱	۴	۳۶/۵	۹۲	۲۵۲	۷۱/۴	۳۰	۴۲	۴۲/۸	۱۲	۲۸	رزمندگان
۲۳/۷	۴۹۸	۲۱۰۳	۱۷	۹	۵۳	۲۲/۲	۲	۹	۱۹/۹	۱۵۹	۸۰۳	۲۹/۶	۲۵۳	۸۵۵	۱۹/۶	۷۵	۳۸۳	جمع

جدول ۴۹: نرخ ترک تحصیل در کل نمونه بر حسب گروه آموزشی بر اساس الگوی A (کارشناسی)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			ریاضی			تجربی			شرح
جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	
۳۵۵۷	۲۱۰۳	۱۴۵۴	۱۱۹	۵۳	۶۶	۱۷	۹	۸	۱۴۰/۱۰	۸۰۳	۶۰۷	۱۱۰/۵	۸۵۵	۲۵۰	۹۰/۶	۳۸۳	۵۲۳	کل نمونه
۱۸۶	۱۲۲	۶۴	۱۴	۵	۹	۱	۱	-	۶۶	۴۶	۲۰	۵۲	۴۲	۱۰	۵۳	۲۸	۲۵	مجموع ترک تحصیل کرده و انصرافیها
۵/۲	۵/۸	۴/۴	۱۱/۸	۹/۴	۱۳/۶	۵/۸	۱۱/۱	-	۴/۷	۵/۷	۳/۳	۴/۷	۴/۹	۴	۵/۸	۷/۳	۴/۸	درصد از کل

جدول ۵۰: نرخ ترک تحصیل در کل نمونه بر حسب سهمیه پذیرش بر اساس الگوی A (کارشناسی)

شرح	منطقه ۱			منطقه ۲			منطقه ۳			خانواده شهدا			شاهد			رزمندگان			جمع		
	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن
کل نمونه	۱۱۶۴	۵۶۲	۶۰۲	۴۰۶	۶۲۱	۱۰۲۷	۱۵۲	۳۷۵	۵۲۷	۱۲۱	۶۵	۵۶	۳۱۹	۱۴۷	۱۷۲	۳۹۹	۳۳۳	۶۶	۳۵۵۷	۲۱۰۳	۱۴۵۴
مجموع ترک تحصیل کرده و انصرافیها	۶۲	۳۳	۲۹	۹	۲۴	۳۳	۷	۱۲	۱۹	۷	۴	۳	۱۴	۶	۸	۴۴	۳۸	۶	۱۷۹	۱۱۷	۶۲
درصد از کل	۵/۳	۵/۹	۴/۸	۲/۲	۳/۹	۳/۲	۴/۶	۳/۵	۳/۸	۵/۸	۶/۱	۵/۴	۴/۴	۴/۱	۴/۶	۱۱	۱۱/۴	۹/۱	۵/۱	۵/۶	۴/۳

جدول ۵۱: نرخ ترک تحصیل در کل نمونه بر حسب گروه آموزشی بر اساس الگوی B (کارشناسی)

شرح	تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن
کل نمونه	۹۰۶	۳۸۳	۵۲۳	۲۵۰	۸۵۵	۱۱۰۵	۶۰۷	۸۰۳	۱۴۰۱۰	۸	۹	۱۷	۶۶	۵۳	۱۱۹	۳۵۵۷	۲۱۰۳	۱۴۵۴
فارغ التحصیلان معادل کارشناسی	۵۵	۳۰	۲۵	۱۶	۵۲	۶۸	۲۰	۵۴	۷۴	-	۱	۱	۹	۵	۱۴	۲۱۲	۱۴۲	۷۰
درصد از کل	۶/۱	۷/۸	۴/۸	۶/۴	۶/۱	۶/۱	۳/۳	۶/۶	۵/۲	-	۱۱/۱	۵/۹	۱۳/۶	۹/۴	۱۱/۸	۶	۶/۸	۴/۸

جدول ۵۲: نرخ ترک تحصیل در کل نمونه بر حسب سهمیه پذیرش و جنسیت بر اساس الگوی B (کارشناسی)

شرح	منطقه ۱			منطقه ۲			منطقه ۳			خانواده شهدا			شاهد			رزمندگان			جمع		
	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع
کل نمونه	۶۰۲	۵۶۲	۱۱۶۴	۴۰۶	۶۲۱	۱۰۲۷	۱۵۲	۳۷۵	۵۲۷	۵۶	۶۵	۱۲۱	۱۷۲	۱۴۷	۳۱۹	۶۶	۳۳۳	۳۹۹	۱۴۵۴	۲۱۰۳	۳۵۵۷
فارغ التحصیلان معادل کارشناسی	۳۳	۳۷	۷۰	۱۱	۲۷	۳۸	۷	۱۷	۲۴	۳	۴	۷	۸	۱۱	۱۹	۶	۴۲	۴۸	۶۸	۱۳۸	۲۰۶
درصد از کل	۵/۵	۶/۵	۶	۲/۷	۴/۳	۳/۷	۴/۶	۴/۵	۴/۵	۴/۵	۵/۴	۶/۱	۵/۴	۴/۶	۵/۸	۹/۱	۱۲/۶	۱۲	۴/۷	۶/۶	۵/۸

جدول ۵۳: نرخ فراغت از تحصیل کل نمونه بر حسب گروه آموزشی بر اساس الگوی A (کارشناسی)

شرح	تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع
کل نمونه	۵۲۳	۳۸۳	۹۰۶	۲۵۰	۸۵۵	۱۱۰۵	۶۰۷	۸۰۳	۱۴۰۱۰	۸	۹	۱۷	۶۶	۵۳	۱۱۹	۱۴۵۴	۲۱۰۳	۳۵۵۷
فارغ التحصیلان کارشناسی	۳۲۱	۲۰۶	۵۲۷	۱۷۱	۴۸۴	۶۵۵	۴۹۹	۵۷۷	۱۰۷۶	۷	۵	۱۲	۵۰	۴۰	۹۰	۱۰۴۸	۱۳۱۲	۲۳۶۰
درصد از کل	۶۱/۴	۵۳/۸	۵۸/۲	۶۸/۴	۵۶/۶	۵۹/۳	۸۲/۲	۷۱/۹	۷۶/۳	۸۷/۵	۸۷/۵	۶۶/۷	۷۵/۷	۷۵/۵	۷۵/۶	۷۲/۱	۶۲/۴	۶۶/۳

جدول ۵۴: نرخ فراغت از تحصیل کل نمونه بر حسب سهمیه پذیرش بر اساس الگوی A (کارشناسی)

شرح	منطقه ۱			منطقه ۲			منطقه ۳			خانواده شهدا			شاهد			رزمندگان			جمع		
	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	
کل نمونه	۱۱۶۴	۵۶۲	۶۰۲	۱۰۲۷	۶۲۱	۴۰۶	۵۲۷	۳۷۵	۱۵۲	۱۲۱	۶۵	۵۶	۳۱۹	۱۴۷	۱۷۲	۳۹۹	۳۳۳	۶۶	۲۱۰۳	۱۴۵۴	۳۵۵۷
فارغ التحصیلان کارشناسی	۷۴۸	۳۱۲	۴۳۷	۷۶۷	۴۴۲	۳۲۵	۴۱۴	۲۹۳	۱۲۱	۸۵	۴۴	۴۱	۱۵۳	۷۲	۸۱	۱۹۳	۱۴۹	۴۴	۱۳۱۲	۱۰۴۸	۲۳۶۰
درصد از کل	۶۴/۳	۵۵/۵	۷۲/۴	۷۴/۷	۷۱	۸۰	۷۸/۵	۷۸/۱	۷۹/۶	۷۰/۲	۶۷/۷	۷۳/۲	۴۸	۴۹	۴۷/۱	۴۸/۴	۴۴/۷	۶۶/۷	۶۲/۴	۷۲/۱	۶۶/۳

جدول ۵۵: نرخ فراغت از تحصیل در کل نمونه بر حسب گروه آموزشی بر اساس الگوی B (کارشناسی)

شرح	تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	
کل نمونه	۹۰۶	۳۸۳	۵۲۳	۱۱۰۵	۸۵۵	۲۵۰	۱۴۰۱۰	۸۰۳	۶۰۷	۱۷	۹	۸	۱۱۹	۵۳	۶۶	۲۱۰۳	۱۴۵۴	۳۵۵۷
فارغ التحصیلان معدل کارشناسی	۵۲۹	۲۰۸	۳۲۱	۶۷۱	۴۹۴	۱۷۷	۱۰۸۴	۵۸۵	۴۹۹	۱۲	۵	۷	۹۰	۴۰	۵۰	۱۳۳۲	۱۰۵۴	۲۳۸۶
درصد از کل	۵۸/۴	۵۴/۳	۶۱/۴	۶۰/۷	۵۷/۸	۷۰/۸	۷۶/۹	۷۲/۹	۸۲/۳	۷۰/۶	۵۵/۵	۸۷/۵	۷۵/۸	۷۵/۵	۷۵/۶	۶۳/۳	۷۲/۵	۶۷/۱

جدول ۵۶: نرخ فراغت از تحصیل در کل نمونه بر حسب گروه آموزشی بر اساس الگوی B (کارشناسی)

شرح	منطقه ۱			منطقه ۲			منطقه ۳			خانواده شهدا			شاهد			رزمندگان			جمع			
	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	
کل نمونه	۶۰۲	۵۶۲	۱۱۶۴	۴۰۶	۶۲۱	۱۰۲۷	۱۵۲	۳۷۵	۵۲۷	۵۶	۶۵	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۱۲۱	۳۵۵۷
فارغ التحصیلان کارشناسی معادل کارشناسی	۴۴۱	۳۲۶	۷۵۶	۳۲۷	۴۴۵	۷۷۲	۱۲۱	۲۹۷	۴۱۸	۴۱	۴۴	۸۵	۸۵	۸۵	۸۵	۸۵	۸۵	۸۵	۸۵	۸۵	۸۵	۲۳۸۶
درصد از کل	۷۳/۱	۵۶/۲	۶۴/۹	۸۰/۵	۷۱/۷	۷۵/۲	۷۹/۶	۷۹/۲	۷۹/۳	۷۳/۲	۶۷/۷	۷۰/۲	۷۰/۲	۷۰/۲	۷۰/۲	۷۰/۲	۷۰/۲	۷۰/۲	۷۰/۲	۷۰/۲	۷۰/۲	۶۷/۲

جدول ۵۷: آزمون مجذور خی در خصوص متغیر جنسیت و مراجعه و عدم مراجعه پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	مراجعه کرده	عدم مراجعه	جمع	مراجعه کرده	عدم مراجعه	
-	-	۱۶۳۱	۱۵۰۸	۱۲۳	۱۶۳۱	۱۵۰۲	۱۲۹	زن
-	-	۲۳۷۱	۲۱۹۱	۱۷۹	۲۳۷۱	۲۱۹۸	۱۷۳	مرد
۱	۰/۴۴	۴۰۰۲	۳۷۰۰	۳۰۲	۴۰۰۲	۳۷۰۰	۳۰۲	جمع

جدول ۵۸: آزمون مجذور خی در خصوص متغیر سهمیه پذیرش و مراجعه و عدم مراجعه پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهمیه پذیرش
		جمع	مراجعه کرده	عدم مراجعه	جمع	مراجعه کرده	عدم مراجعه	
-	-	۱۲۸۶	۱۱۹۲	۹۴	۱۲۸۶	۱۱۷۰	۱۱۶	منطقه ۱
-	-	۱۱۰۴	۱۰۲۳	۸۱	۱۱۰۴	۱۰۳۷	۶۷	منطقه ۲
-	-	۵۶۳	۵۲۲	۴۱	۵۶۳	۵۳۲	۳۱	منطقه ۳
-	-	۱۳۳	۱۲۳	۱۰	۱۳۳	۱۲۰	۱۳	خانواده شهدا
-	-	۳۴۱	۳۱۶	۲۵	۳۴۱	۳۱۶	۲۵	شاهد
-	-	۴۳۰	۳۹۸	۳۲	۴۳۰	۳۹۹	۳۱	رزمندگان
۵	۱۱/۹۲	۳۸۵۷	۳۵۷۴	۲۸۳	۳۸۵۷	۳۵۷۴	۲۸۳	جمع

جدول ۵۹: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با مورد مراجعه و عدم مراجعه پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح گروه آموزشی
		جمع	مراجعه کرده	عدم مراجعه	جمع	مراجعه کرده	عدم مراجعه	
-	-	۱۰۲۸	۹۵۰	۷۸	۱۰۲۸	۹۲۴	۱۰۴	تجربی
-	-	۱۲۱۷	۱۱۲۵	۹۲	۱۲۱۷	۱۱۲۷	۹۰	ریاضی
-	-	۱۵۷۹	۱۴۵۹	۱۲۰	۱۵۷۹	۱۴۸۵	۹۴	علوم انسانی
-	-	۲۱	۱۹	۲	۲۱	۱۹	۲	هنر
-	-	۱۲۹	۱۱۹	۱۰	۱۲۹	۱۱۸	۱۱	زبان
۴	۱۵/۷۶	۳۹۷۴	۳۶۷۳	۳۰۱	۳۹۷۴	۳۶۷۳	۳۰۱	جمع

جدول ۶۰: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با موارد اخراج در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	اخراج نشده	اخراج شده	جمع	اخراج نشده	اخراج شده	
-	-	۱۶۳۱	۱۵۸۶	۴۵	۱۶۳۱	۱۶۰۷	۲۴	زن
-	-	۲۳۷۱	۲۳۰۵	۶۶	۲۳۷۱	۲۲۸۴	۸۷	مرد
۱	۱۶/۵	۴۰۰۲	۳۸۹۱	۱۱۱	۴۰۰۲	۳۸۹۱	۱۱۱	جمع

جدول ۶۱: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر سهمیه پذیرش با موارد اخراج در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهمیه پذیرش
		جمع	اخراج نشده	اخراج شده	جمع	اخراج نشده	اخراج شده	
-	-	۱۲۸۶	۱۲۵۱	۳۵	۱۲۸۶	۱۲۵۴	۳۲	منطقه ۱
-	-	۱۰۷۴	۱۰۷۴	۳۰	۱۱۰۴	۱۰۹۳	۱۱	منطقه ۲
-	-	۵۶۳	۵۴۸	۱۵	۵۶۳	۵۵۶	۷	منطقه ۳
-	-	۱۳۳	۱۲۹	۴	۱۳۳	۱۳۱	۲	خانواده شهدا
-	-	۳۴۱	۳۳۲	۹	۳۴۱	۳۲۸	۱۳	شاهد
-	-	۴۳۰	۴۱۸	۱۲	۴۳۰	۳۹۱	۳۹	رزمندگان
۵	۸۵/۸۲	۳۸۵۷	۳۷۵۳	۱۰۴	۳۸۵۷	۳۷۵۳	۱۰۴	جمع

جدول ۶۲: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با موارد اخراجی پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهیمیه پذیرش
		جمع	اخراج نشده	اخراج شده	جمع	اخراج نشده	اخراج شده	
-	-	۱۰۲۸	۹۹۹	۲۹	۱۰۲۸	۱۰۱۸	۱۰	تجربی
-	-	۱۲۱۷	۱۱۸۳	۳۴	۱۲۱۷	۱۱۶۴	۵۳	ریاضی
-	-	۱۵۷۹	۱۵۳۵	۴۴	۱۵۷۹	۱۵۳۷	۴۲	علوم انسانی
-	-	۲۱	۲۰	۱	۲۱	۲۱	۰	هنر
-	-	۱۲۹	۱۲۵	۴	۱۲۹	۱۲۳	۶	زبان
۴	۲۵/۸۳	۳۹۷۴	۳۸۶۳	۱۱۱	۳۹۷۴	۳۸۶۳	۱۱۱	جمع

جدول ۶۳: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با مورد انصرافی در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	غیر انصرافی	انصرافی	جمع	غیر انصرافی	انصرافی	
-	-	۱۶۳۱	۱۵۷۰	۶۱	۱۶۳۱	۱۵۸۰	۵۱	زن
-	-	۲۳۷۱	۲۲۸۲	۸۹	۲۳۷۱	۲۲۷۲	۹۹	مرد
۱	۲/۶۶	۴۰۰۲	۳۸۵۲	۱۵۰	۴۰۰۲	۳۸۵۲	۱۵۰	جمع

جدول ۶۴: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر سهمیه پذیرش با موارد انصرافی در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهمیه پذیرش
		جمع	غیرانصرافی	انصرافی	جمع	غیرانصرافی	انصرافی	
-	-	۱۲۸۶	۱۲۳۸	۴۸	۱۲۸۶	۱۲۳۷	۴۹	منطقه ۱
-	-	۱۱۰۴	۱۰۶۲	۴۲	۱۱۰۴	۱۰۷۵	۲۹	منطقه ۲
-	-	۵۶۳	۵۴۲	۲۱	۵۶۳	۵۴۹	۱۴	منطقه ۳
-	-	۱۳۳	۱۲۸	۵	۱۳۳	۱۲۹	۴	خانواده شهدا
-	-	۳۴۱	۳۲۸	۱۳	۳۴۱	۳۲۸	۱۳	شاهد
-	-	۴۳۰	۴۱۴	۱۶	۴۳۰	۳۹۴	۳۶	رزمندگان
۵	۳۱/۹۴	۳۸۵۷	۳۷۱۲	۱۴۵	۳۸۵۷	۳۷۱۲	۱۴۵	جمع

جدول ۶۵: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با مورد انصرافی پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهمیه پذیرش
		جمع	غیرانصرافی	انصرافی	جمع	غیرانصرافی	انصرافی	
-	-	۱۰۲۸	۹۸۹	۳۹	۱۰۲۸	۹۸۱	۴۷	تجربی
-	-	۱۲۷۱	۱۱۷۱	۴۶	۱۲۱۷	۱۱۷۷	۴۰	ریاضی
-	-	۱۵۷۹	۱۵۱۹	۶۰	۱۵۷۹	۱۵۲۷	۵۲	علوم انسانی
-	-	۲۱	۲۰	۱	۲۱	۲۰	۱	هنر
-	-	۱۲۹	۱۲۴	۵	۱۲۹	۱۱۹	۱۰	زبان
۴	۹/۲۸	۳۹۷۴	۳۸۲۴	۱۵۰	۳۹۷۴	۳۸۲۴	۱۵۰	جمع

جدول ۶۷: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه جنسیت با متوقفان بیش از حد مجاز در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	کمتر از حد مجاز مانده	بیش از حد مجاز مانده	جمع	کمتر از حد مجاز مانده	بیش از حد مجاز مانده	
-	-	۱۶۳۱	۱۴۶۴	۱۶۷	۱۶۳۱	۱۵۱۸	۱۱۳	زن
-	-	۲۳۷۱	۲۱۲۹	۲۴۲	۲۳۷۱	۲۰۷۵	۲۹۶	مرد
۱	۳۱/۹۱	۴۰۰۲	۳۵۹۳	۴۰۹	۴۰۰۲	۳۵۹۳	۴۰۹	جمع

جدول ۶۷: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی در مورد متوقفان بیش از حد مجاز در پذیرفته شدگان کارشناسی (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهمیه پذیرش
		جمع	کمتر از حد مجاز مانده	بیش از حد مجاز مانده	جمع	کمتر از حد مجاز مانده	بیش از حد مجاز مانده	
-	-	۱۰۲۸	۹۲۲	۱۰۶	۱۰۲۸	۹۳۱	۹۷	تجربی
-	-	۱۲۱۷	۱۰۹۲	۱۲۵	۱۲۱۷	۱۰۳۳	۱۸۴	ریاضی
-	-	۱۵۷۹	۱۴۱۶	۱۶۳	۱۵۷۹	۱۴۵۳	۱۲۶	علوم انسانی
-	-	۲۱	۱۹	۲	۲۱	۲۰	۱	هنر
-	-	۱۲۹	۱۱۶	۱۳	۱۲۹	۱۲۸	۱	زبان
۴	۵۴/۰۲	۳۹۷۴	۳۵۶۵	۴۰۹	۳۹۷۴	۳۵۶۵	۴۰۹	جمع

جدول ۶۸: آزمون مجذور خی در خصوص متغیر جنسیت با موارد مشروطی در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	بدون مشروطی	مشروطی	جمع	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	۱۶۳۱	۱۱۲۲	۵۰۹	۱۶۳۱	۱۲۶۲	۳۶۹	زن
-	-	۲۳۷۱	۱۶۳۲	۷۳۹	۲۳۷۱	۱۴۹۲	۸۷۹	مرد
۱	۹۳/۳۳	۴۰۰۲	۲۷۵۴	۱۲۴۸	۴۰۰۲	۲۷۵۴	۱۲۴۸	جمع

جدول ۶۹: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه سهمیه پذیرش با موارد مشروطی در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهمیه پذیرش
		جمع	بدون مشروطی	مشروطی	جمع	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	۱۲۸۶	۸۸۱	۴۰۵	۱۲۸۶	۸۸۷	۳۹۹	منطقه ۱
-	-	۱۱۰۴	۷۵۶	۳۴۸	۱۱۰۴	۸۱۱	۲۹۳	منطقه ۲
-	-	۵۶۳	۳۸۶	۱۷۷	۵۶۳	۴۲۱	۱۴۲	منطقه ۳
-	-	۱۳۳	۹۱	۴۲	۱۳۳	۹۰	۴۳	خانواده شهدا
-	-	۳۴۱	۲۳۳	۱۰۸	۳۴۱	۱۹۴	۱۴۷	شاهد
-	-	۴۳۰	۲۹۴	۱۳۶	۴۳۰	۲۳۸	۱۹۲	رزمندگان
۵	۷۸/۷۷	۳۸۵۷	۲۶۴۱	۱۲۱۶	۳۸۵۷	۲۶۴۱	۱۲۱۶	جمع

جدول ۷۰: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با موارد مشروطی در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهیمیه پذیرش
		جمع	بدون مشروطی	مشروطی	جمع	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	۱۰۲۸	۷۰۸	۳۲۰	۱۰۲۸	۸۳۳	۱۹۵	تجربی
-	-	۱۲۱۷	۸۳۸	۳۷۹	۱۲۱۷	۶۲۷	۵۹۰	ریاضی
-	-	۱۵۷۹	۱۰۸۷	۴۹۲	۱۵۷۹	۱۱۴۷	۴۳۲	علوم انسانی
-	-	۲۱	۱۴	۷	۲۱	۲۱	۰	هنر
-	-	۱۲۹	۸۹	۴۰	۱۲۹	۱۰۸	۲۱	زبان
۴	۲۷۴/۹۱	۳۹۷۴	۲۷۳۶	۱۲۳۸	۳۹۷۴	۲۷۳۶	۱۲۳۸	جمع

جدول ۷۱: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با موارد فارغ التحصیلان در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	غیر فارغ التحصیل	فارغ التحصیل	جمع	غیر فارغ التحصیل	فارغ التحصیل	
-	-	۱۶۳۱	۶۲۶	۱۰۰۵	۱۶۳۱	۵۴۴	۱۰۸۷	زن
-	-	۲۳۷۱	۹۱۱	۱۴۶۰	۲۳۷۱	۹۹۳	۱۳۷۸	مرد
۱	۲۹/۳۴	۴۰۰۲	۱۵۳۷	۲۴۶۵	۴۰۰۲	۱۵۳۷	۲۴۶۵	جمع

جدول ۷۲: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر سهمیه پذیرش با موارد فارغ التحصیلان در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهمیه پذیرش
		جمع	غیر فارغ التحصیل	فارغ التحصیل	جمع	غیر فارغ التحصیل	فارغ التحصیل	
-	-	۱۲۸۶	۴۹۳	۷۹۳	۱۲۸۶	۵۳۲	۷۵۴	منطقه ۱
-	-	۱۱۰۴	۴۲۴	۶۸۰	۱۱۰۴	۳۲۸	۷۷۶	منطقه ۲
-	-	۵۶۳	۲۱۶	۳۴۷	۵۶۳	۱۴۶	۴۱۷	منطقه ۳
-	-	۱۳۳	۵۱	۸۲	۱۳۳	۴۸	۸۵	خانواده شهدا
-	-	۳۴۱	-	-	۳۴۱	۱۸۹	۱۵۲	شاهد
-	-	۴۳۰	-	-	۴۳۰	۲۳۷	۱۹۳	رزمندگان
۵	۱۶۹/۹۶	۳۸۵۷	۱۴۸۰	۲۳۷۷	۳۸۵۷	۱۴۸۰	۲۳۷۷	جمع

جدول ۷۳: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با موارد مشروطی در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح گروه آموزشی
		جمع	غیر فارغ التحصیل	فارغ التحصیل	جمع	غیر فارغ التحصیل	فارغ التحصیل	
-	-	۱۰۲۸	۳۹۶	۶۳۲	۱۰۲۸	۴۸۷	۵۴۱	تجربی
-	-	۱۲۱۷	۴۶۹	۷۴۸	۱۲۱۷	۵۴۷	۶۷۰	ریاضی
-	-	۱۵۷۹	۶۰۹	۹۷۰	۱۵۷۹	۴۵۱	۱۱۲۸	علوم انسانی
-	-	۲۱	۸	۱۳	۲۱	۸	۱۳	هنر
-	-	۱۲۹	۵۰	۷۹	۱۲۹	۳۹	۹۰	زبان
۴	۱۲۵/۰۶	۳۹۷۴	۱۵۳۲	۲۴۴۲	۳۹۷۴	۱۵۳۲	۲۴۴۲	جمع

جدول ۷۴: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با موارد تغییر رشته در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح گروه آموزشی
		جمع	عدم تغییر رشته	تغییر رشته	جمع	عدم تغییر رشته	تغییر رشته	
-	-	۱۰۲۸	۱۰۲۲	۶	۱۰۲۸	۱۰۱۹	۹	تجربی
-	-	۱۲۱۷	۱۲۰۹	۸	۱۲۱۷	۱۲۱۲	۵	ریاضی
-	-	۱۵۷۹	۱۵۶۹	۱۰	۱۵۷۹	۱۵۶۸	۱۱	علوم انسانی
-	-	۲۱	۲۱	۰	۲۱	۲۱	۰	هنر
-	-	۱۲۹	۱۲۸	۱	۱۲۹	۱۲۹	۰	زبان
۴	۲/۹۹	۳۹۷۴	۳۹۴۹	۲۵	۳۹۷۴	۳۹۴۹	۲۵	جمع

جدول ۷۵: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با مقدار افت تحصیلی در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	موارد فاقد افت	موارد افت	جمع	موارد فاقد افت	موارد افت	
-	-	۱۶۳۱	۱۳۳۸	۲۹۳	۱۶۳۱	۱۴۲۸	۲۰۳	زن
-	-	۲۳۷۱	۱۹۴۴	۴۲۷	۲۳۷۱	۱۸۵۴	۵۱۷	مرد
۱	۵۶/۷۳	۴۰۰۲	۳۲۸۲	۷۲۰	۴۰۰۲	۳۲۸۲	۷۲۰	جمع

جدول ۷۶: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر سهمیه پذیرش با موارد افت تحصیلی در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهمیه پذیرش
		جمع	موارد فاقد افت	موارد افت	جمع	موارد فاقد افت	موارد افت	
-	-	۱۲۸۶	۱۰۵۵	۲۳۱	۱۲۸۶	۱۰۴۷	۲۳۹	منطقه ۱
-	-	۱۱۰۴	۹۰۶	۱۹۸	۱۱۰۴	۹۷۳	۱۳۱	منطقه ۲
-	-	۵۶۳	۴۶۲	۱۰۱	۵۶۳	۵۰۰	۶۳	منطقه ۳
-	-	۱۳۳	۱۰۹	۲۴	۱۳۳	۱۱۱	۲۲	خانواده شهدا
-	-	۳۴۱	۲۸۰	۶۱	۳۴۱	۲۵۶	۸۵	شاهد
-	-	۴۳۰	۳۵۳	۷۷	۴۳۰	۲۷۷	۱۵۳	رزمندگان
۵	۱۴۷/۶۶	۳۸۵۷	۳۱۶۴	۶۹۳	۳۸۵۷	۳۱۶۴	۶۹۳	جمع

جدول ۷۷: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با میزان افت تحصیلی در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح گروه آموزشی
		جمع	موارد فاقد افت	موارد افت	جمع	موارد فاقد افت	موارد افت	
-	-	۱۰۲۸	۸۴۲	۱۸۶	۱۰۲۸	۸۶۷	۱۶۱	تجربی
-	-	۱۲۱۷	۹۹۷	۲۲۰	۱۲۱۷	۹۱۴	۳۰۳	ریاضی
-	-	۱۵۷۹	۱۲۹۳	۲۸۶	۱۵۷۹	۱۳۴۳	۲۳۶	علوم انسانی
-	-	۲۱	۱۷	۴	۲۱	۱۹	۲	هنر
-	-	۱۲۹	۱۰۶	۲۳	۱۲۹	۱۱۱	۱۸	زبان
۴	۵۵/۱۵	۳۹۷۴	۳۲۵۴	۷۲۰	۳۹۷۴	۳۲۵۴	۷۲۰	جمع

جدول ۷۸: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با میزان ترک تحصیل در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	بدون ترک تحصیل	ترک تحصیل	جمع	بدون ترک تحصیل	ترک تحصیل	
-	-	۱۶۳۱	۱۶۱۶	۱۵	۱۶۳۱	۱۶۱۸	۱۳	زن
-	-	۲۳۷۱	۲۳۴۸	۲۳	۲۳۷۱	۲۳۴۶	۲۵	مرد
۱	۰/۴۳	۴۰۰۲	۳۹۶۴	۳۸	۴۰۰۲	۳۹۶۴	۳۸	جمع

جدول ۷۹: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر سهمیه پذیرش با موارد افت تحصیل در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح سهمیه پذیرش
		جمع	بدون ترک تحصیل	ترک تحصیل	جمع	بدون ترک تحصیل	ترک تحصیل	
-	-	۱۲۸۶	۱۲۷۴	۱۲	۱۲۸۶	۱۲۷۳	۱۳	منطقه ۱
-	-	۱۱۰۴	۱۰۹۳	۱۱	۱۱۰۴	۱۱۰۰	۴	منطقه ۲
-	-	۵۶۳	۵۵۸	۵	۵۶۳	۵۵۶	۷	منطقه ۳
-	-	۱۳۳	۱۳۲	۱	۱۳۳	۱۳۰	۳	خانواده شهدا
-	-	۳۴۱	۳۳۸	۳	۳۴۱	۳۴۰	۱	شاهد
-	-	۴۳۰	۴۲۶	۴	۴۳۰	۴۲۱	۹	رزمندگان
۵	۱۴/۴۲	۳۸۵۷	۳۸۲۰	۳۷	۳۸۵۷	۳۸۲۰	۳۷	جمع

جدول ۸۰: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با مورد ترک تحصیل در پذیرفته شدگان (کارشناسی)

df	χ^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح گروه آموزشی
		جمع	بدون ترک تحصیل	ترک تحصیل	جمع	بدون ترک تحصیل	ترک تحصیل	
-	-	۱۰۲۸	۱۰۱۸	۱۰	۱۰۲۸	۱۰۲۲	۶	تجربی
-	-	۱۲۱۷	۱۲۰۵	۱۲	۱۲۱۷	۱۲۰۵	۱۲	ریاضی
-	-	۱۵۷۹	۱۵۶۴	۱۵	۱۵۷۹	۱۵۶۳	۱۶	علوم انسانی
-	-	۲۱	۲۱	۰	۲۱	۲۱	۰	هنر
-	-	۱۲۹	۱۲۸	۱	۱۲۹	۱۲۵	۴	زبان
۴	۸/۰۴	۳۹۷۴	۳۹۳۶	۳۸	۳۹۷۴	۳۹۳۶	۳۸	جمع

جدول ۸۱: مقایسه درصد افت اولیه، انصراف، اخراج، ترک تحصیل، مشروط، فارغ التحصیل در بین نمونه انتخابی از دانشگاهها (کارشناسی)

شرح		تعداد نمونه انتخاب شده		عدم مراجعه (افت اولیه)		نمونه ثبت نام شده		انصرافیها		اخراجیها		تارکان تحصیلی		مشروطی ها		فارغ التحصیلان		بیش از حد		فارغ التحصیلان	
																درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد
۱- صنعتی شریف	۵۹	-	-	۵۹	-	۱/۷	۱	۱/۷	۱	-	-	۳۳	۵۶	-	-	۱۷	۲۹	۴۰	۶۸/۸		
۲- ایلام	۲۰	۱	۵	۹۵	۵/۳	۵/۲	-	-	-	-	-	۹	۴۷	-	-	-	-	۱۷	۸۹/۵		
۳- علوم پزشکی ایلام	۴	-	-	۱۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۴	۱۰۰	-	-		
۴- لرستان - خرم آباد	۲۷	۱	۳/۷	۲۶	۹۶/۳	-	-	۴	۱	-	-	۴	۱۵	-	-	-	-	۱۹	۷۳		
۵- علوم پزشکی لرستان	۴	-	-	۱۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۴	۱۰۰	-	-		
۶- امام حسین	۸۴	۶	۷/۱	۷۸	۹۲/۹	۱۱	۱۴	۴	۵	-	-	۴۳	۵۵	-	-	۲۶	۳۰	۲۰	۲۵/۶		
۷- هنر تهران	۱۱	-	-	۱۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۴	۳۶/۴		
۸- پرستاری نیروی زمینی	۲	-	-	۱۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۲	۱۰۰		
۹- پزشکی ارتش	۳	-	-	۱۰۰	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳	۱۰۰	-	-		
۱۰- تربیت معلم تبریز	۵۰	۳	۶	۴۷	۹۴	۱	۲	-	-	-	-	۸	۱۷	-	-	۴	۸/۵	۴۰	۸۵		
۱۱- تبریز	۱۸۹	۱۷	۸/۸	۱۷۲	۹۱	-	-	-	-	-	-	۲	۳	۲	۳	۵۸	۳۳	۱۶۲	۹۴/۲		
۱۲- علوم پزشکی تبریز	۵۵	۱۰	۱۸	۴۵	۸۱/۸	-	-	-	-	-	-	۶	۱۳/۳	-	-	۴	۹	۲۳	۵۱		
۱۳- صنعتی سهند تبریز	۱۵	۲	۱۳/۳	۱۳	۸۶/۷	-	-	-	-	-	-	۱۰	۷۶/۹	-	-	۴	۳۰/۸	۸	۶۱/۵		
۱۴- مازندران- بابلسر	۷۴	۲۲	۲۰/۷	۵۲	۷۰/۳	-	-	-	-	-	-	۷	۱۳/۵	-	-	-	-	۵۲	۱۰۰		
۱۵- علوم پزشکی مازندران- ساری	۳	۱	۳/۳	۲	۶۶/۷	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
۱۶- علوم پزشکی بابل	۶	۱	۱۶/۷	۵	۸۳/۳	۲۰	۱	-	-	-	-	۱	۲۰	-	-	۱	۲۰	۱	۲۰		
۱۷- گیلان رشت	۶۷	۱۰	۱۴/۹	۵۷	۸۵/۱	-	-	۳	۵/۳	۱	۱/۷	۲۴	۴۲/۱	-	-	۶	۱۰/۵	۴۱	۷۱/۹		
۱۸- علوم پزشکی گیلان- رشت	۴	-	-	۴	۱۰۰	۱	۲۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۲	۵۰		
۱۹- علوم پزشکی مشهد	۵۱	۱۲	۲۳/۵	۳۹	۷۶/۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۹	۴۸/۷		
۲۰- فردوسی مشهد	۱۸۵	۱۰	۵/۴	۱۷۵	۹۴/۶	۱	۰/۶	۷	۴	۲	۱	۳۷	۲۱/۱	۱	۰/۶	۱۰	۵/۷	۱۱۵	۶۵/۷		
۲۱- تربیت دبیر فنی انقلاب اسلامی	۶۰	۹	۱۵	۵۱	۸۵	۱	۲	۱	۲	۲	۱	۲۳	۴۵	۱	۲	۱۴	۲۷/۵	۳۱	۶۰/۸		

ادامه جدول در صفحه بعد ←

ادامه جدول ۸۱

فارغ التحصیلان کارشناسی		بیش از حد		فارغ التحصیلان معادل کارشناسی		مشروطی ها		تارکان تحصیلی		اخراجیها		انصرافیها		نمونه ثبت نام شده		عدم مراجعه (افت اولیه)		تعداد نمونه انتخاب شده	شرح
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	دانشگاه	
۵۹/۳	۳۵	۷	۴	-	-	۲۰/۳	۱۲	۱/۷	۱	۱/۷	۱	۳/۳	۲	۸۶/۶	۵۹	۱۳/۲	۹	۶۸	۲۲- علوم پزشکی ایران
۸۷/۵	۷	-	-	-	-	۲۵	۲	-	-	-	-	۱۲/۵	۱	۸۰	۸	۲۰	۲	۱۰	۲۳- مدرسه عالی شهید مطهری
۴۳	۳۷	۱	۱	-	-	۶۶/۳	۵۷	۱	۱	۲	۲	۱	۱	۱۰۰	۸۶	-	-	۸۶	۲۴- صنعتی امیرکبیر
۶۴/۳	۲۷۰	۱۱	۴۷	-	-	۳۷	۱۵۴	۰/۱	۴	۳/۶	۱۵	۱۰	۴۳	۹۸/۸	۴۲۰	۱/۲	۵	۴۲۵	۲۵- دانشگاه تهران
۸۳/۶	۱۸۹	۰/۴	۱	-	-	۳۵/۸	۸۱	۳	۷	۴	۹	۵	۱۱	۹۵	۲۲۶	۵	۱۲	۲۳۸	۲۶- اصفهان
۷۴/۶	۹۴	۷	۹	۰/۸	۱	۳۸/۹	۴۹	۱/۵	۲	۲/۵	۳	۰/۸	۱	۹۲	۱۲۶	۷/۹	۱۱	۱۳۷	۲۷- تربیت معلم حصارک کرج
۴۸	۳۴	۲۶/۸	۱۹	۱/۴	۱	-	-	-	-	-	-	۵/۶	۴	۹۲/۲	۷۱	۷/۸	۶	۷۷	۲۸- شاهد تهران
۶۰	۱۲	۲۵	۵	-	-	۵	۱	-	-	-	-	-	-	۹۵/۲	۲۰	۴/۸	۱	۲۱	۲۹- علوم پزشکی ارومیه
۷۴	۵۴	۱۵	۱۱	-	-	۳۵/۶	۲۶	-	-	۱/۴	۱	-	-	۹۰	۷۳	۹/۹	۸	۸۱	۳۰- ارومیه
۶۷/۱	۱۵۹	۱۷	۴۱	۱	۳	۳۶	۸۶	۱/۷	۴	۷	۱۷	۰/۸	۲	۹۵/۶	۲۳۷	۴/۴	۱۱	۲۴۸	۳۱- علامه طباطبایی
۹۱	۵۲	-	-	-	-	۳۰	۱۷	-	-	-	-	-	-	۹۶/۶	۵۷	۳/۳	۲	۵۹	۳۲- کاشان
۷۹	۱۵	-	-	-	-	۵	۱	-	-	-	-	۱۵/۸	۳	۹۵	۱۹	۵	۱	۲۰	۳۳- علوم بهزیستی و توانبخشی تهران
۸۴	۱۶	۱۰	۲	-	-	۴۲	۸	-	-	۵/۲	۱	-	-	۱۰۰	۱۹	-	-	۱۹	۳۴- صنعت آب و برق تهران
۶۳/۶	۱۴	۴/۵	۱	-	-	۱۳/۶	۳	-	-	-	-	-	-	۹۱/۷	۲۲	۸/۳	۲	۲۴	۳۵- گرگان
۷۶	۷۶	۳	۳	-	-	۲۹	۲۹	۲	۲	۶	۶	۴	۴	۹۵	۱۰۰	۴/۸	۵	۱۰۵	۳۶- الزهرا
۵۰	۲۰	۲۷/۵	۱۱	-	-	۴۵	۱۸	۲/۵	۱	۷/۶	۳	۷/۶	۳	۱۰۰	۴۰	-	-	۴۰	۳۷- خواجه نصیرالدین طوسی
۷۱	۲۲	۳	۱	۳	۱	۲۲/۶	۷	-	-	۳	۱	۳	۱	۹۳/۹	۳۱	۶/۱	۲	۳۳	۳۸- اراک
۸۹/۳	۲۵	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۳/۶	۱	۹۶/۵	۲۸	۳/۵	۱	۲۹	۳۹- مدرسه عالی تربیتی طلاب قم
۷۱/۸	۱۲۵	۱۳	۲۳	-	-	۱۳	۲۳	۰/۶	۱	۵/۶	۱۰	۳/۵	۶	۸۷/۴	۱۷۴	۱۲/۶	۲۵	۱۹۹	۴۰- شهید بهشتی
۴۵	۳۳	۱۹	۱۴	-	-	۳۲/۹	۲۴	-	-	۴	۳	-	-	۹۶	۷۳	۴	۳	۷۶	۴۱- علوم پزشکی شهید بهشتی
۳۸	۳۴	۷/۶	۷	-	-	۵۱/۷	۴۶	-	-	۱	۱	۱۲	۱۱	۹۱/۱	۸۹	۸/۲	۸	۹۷	۴۲- علوم پزشکی تهران

ادامه جدول ۸۱

فارغ التحصیلان کارشناسی		بیش از حد		فارغ التحصیلان معادل کارشناسی		مشروطی ها		تارکان تحصیلی		اخراجیها		انصرافیها		نمونه ثبت نام شده		عدم مراجعه (افت اولیه)		تعداد نمونه انتخاب شده	شرح
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	دانشگاه	
۷۵/۳	۵۵	۱۷/۸	۱۳	-	-	۷۶/۶	۳۴	-	-	۲/۷	۲	۱/۵	۱	۹۲/۴	۷۳	۷/۶	۶	۷۹	۴۳- بین المللی امام خمینی قزوین
۶۷/۹	۳۸	۷/۱	۴	۱/۸	۱	۴۶/۴	۲۶	-	-	۱/۸	۱	۲۱/۴	۱۲	۹۳/۳	۵۶	۶/۷	۴	۶۰	۵۴۴- علوم فنون هوایی تهران
۵۶/۴	۷۰	۱۶/۹	۲۱	۷/۳	۹	۴۶	۵۷	۵/۶	۷	۳/۲	۴	۰/۸	۱	۹۳/۹	۱۲۴	۶/۱	۸	۱۳۲	۴۵- شهید باهنر کرمان
۴۷	۱۶	۳۲	۱۱	-	-	۵۵/۹	۱۹	-	-	۸/۸	۳	-	-	۱۰۰	۳۴	-	-	۳۴	۴۶- علوم صنایع دفاع
۵۰	۴۶	۳۳	۳۰	۳	۳	۵۴	۵۰	۱	۱	۸/۷	۸	-	-	۹۸	۹۲	۲	۲	۹۴	۴۷- علم و صنعت تهران
-	-	-	-	-	-	۱۶/۷	۱	-	-	-	-	-	-	۸۵/۷	۶	۱۴	۱	۷	۴۸- پزشکی سپاه پاسداران
۹۲/۳	۲۴	-	-	-	-	۳۴/۶	۹	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۲۶	-	-	۲۶	۴۹- کردستان
-	-	-	-	-	-	۳۳	۱	-	-	-	-	۳۳	۱	۱۰۰	۳	-	-	۳	۵۰- علوم پزشکی فسا
۶۷/۲	۸۲	۸/۲	۱۰	-	-	۵۵/۷	۶۸	-	-	۰/۸	۱	۹/۸	۱۲	۷۹/۲	۱۲۲	۲۰/۸	۳۲	۱۵۴	۵۱- شیراز
۸۱	۱۸	۴/۵	۱	-	-	۱۸	۴	-	-	-	-	۴/۵	۱	۷۸	۲۲	۲۱	۶	۲۸	۵۲- سمنان
۶۴	۹	-	-	-	-	۱۴	۲	-	-	-	-	۱۴	۲	۷۳/۷	۱۴	۲۶	۵	۱۹	۵۳- علوم پایه دامغان
۶۴	۷	-	-	-	-	۳۶	۴	-	-	۹	۱	-	-	۹۱/۷	۱۱	۸/۳	۱	۱۲	۵۴- بوشهر
۷۳/۱	۷۹	۱۳	۱۴	-	-	۵۲/۸	۵۷	-	-	۰/۹	۱	۴/۶	۵	۱۰۰	۱۰۸	-	-	۱۰۸	۵۵- صنعتی اصفهان
۵۰	۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۸	-	-	۸	۵۶- علوم پزشکی بیرجند
-	-	۱۰۰	۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱	-	-	۱	۵۷- علوم پزشکی جهرم
۹۳/۳	۱۴	۶/۷	۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۸۸/۲	۱۵	۱۱/۸	۲	۱۷	۵۸- شهرکرد
۷۲/۲	۱۳	۲۲/۲	۴	-	-	۴۴/۴	۸	-	-	-	-	-	-	۹۰	۱۸	۱۰	۲	۲۰	۵۹- مجتمع علوم عالی اردبیل - علوم پزشکی اردبیل
۶۹/۸	۳۷	-	-	۷/۵	۴	۴۴/۵	۲۲	۲	۱	-	-	۲	۱	۸۷	۵۳	۱۳	۸	۶۱	۶۰- بیرجند
۱۰۰	۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۲	-	-	۲	۶۱- علوم پزشکی بندرعباس
۳۳	۳	۴۴	۴	۱۱	۱	۲۲	۲	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۹	-	-	۹	۶۲- علوم پزشکی بوشهر

ادامه جدول ۸۱

فارغ التحصیلان کارشناسی		بیش از حد مجاز مانده ها		فارغ التحصیلان معادل کارشناسی		مشروطی ها		تارکان تحصیلی		اخراجیها		انصرافیها		نمونه ثبت نام شده		عدم مراجعه (افت اولیه)		تعداد نمونه انتخاب شده	شرح
درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	درصد	تعداد	تعداد	
۸۰	۴	۲۰	۱	-	-	۲۰	۱	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۵	-	-	۵	۶۳- صنعت نفت اهواز
۳۸	۶	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۶	۱	۸۴	۱۶	۱۶	۳	۱۹	۶۴- علوم پزشکی اهواز
۱۰۰	۳	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۳	-	-	۳	۶۵- پرستاری نیروی هوایی ارتش
۲۸/۶	۲	-	-	-	-	۱۴/۳	۱	-	-	-	-	-	-	۸۷/۵	۷	۱۲/۵	۱	۸	۶۶- علوم پزشکی رفسنجان
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۳	-	-	۳	۶۷- علوم پزشکی سمنان
۵۰	۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۲	-	-	۲	۶۸- علوم پزشکی زنجان
۱۰۰	۲	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۲	-	-	۲	۶۹- علوم پزشکی شاهرود
۸۰	۴	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۲۰	۱	۸۳/۳	۵	۱۶/۷	۱	۶	۷۰- علوم پزشکی سبزوار
۱۶/۷	۱	-	-	-	-	۳۳/۳	۲	-	-	-	-	۱۶/۷	۱	۸۵/۷	۶	۱۴/۳	۱	۷	۷۱- علوم پزشکی اراک
۶۰	۳	۲۰	۱	-	-	۴۰	۲	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۵	-	-	۵	۷۲- علوم پزشکی شهرکرد
-	-	-	-	-	-	۲۰	۱	-	-	-	-	-	-	۱۰۰	۵	-	-	۵	۷۳- علوم پزشکی اردبیل
۶۶/۶	۲۴۶۶	۱۱	۴۰۹	۰/۷	۲۶	۳۳/۷	۱۲۴۹	۱	۳۸	۳	۱۱۱	۴	۱۵۰	۹۲/۵	۳۷۰۱	۷/۵	۳۰۲	۴۰۰۳	جمع

جدول ۸۲: توزیع فراوانی فارغ التحصیلان کارشناسی بر حسب ترم فارغ التحصیلی در گروههای آموزشی

ترم تحصیلی	شرح	تجربی			ریاضی			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع	
		زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	زن	مرد	جمع	مرد	زن
ششم	تعداد	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	درصد از کل	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
تابستان	تعداد	۱	۱	۲	۳	۳	-	۲	۲	-	۲	۲	-	۶	۶	۱	-	
	درصد از کل	۰/۳	۰/۵	۰/۴	۰/۶	۰/۵	-	۰/۳	۰/۳	-	۰/۲	۰/۳	-	۰/۵	۰/۵	۰/۱	-	
هفتم	تعداد	۱۵	۱۳	۲۸	۴	۱۰	۱۴	۷۱	۶۰	۱۳۱	-	-	-	۹۴	۸۴	۵	-	
	درصد از کل	۴/۷	۶/۳	۵/۳	۲/۳	۱/۲	۱/۲	۱۴/۲	۱۲/۴	۱۲/۲	-	-	-	۵/۶	۶/۴	۲/۵	-	
هشتم	تعداد	۱۲۴	۷۶	۲۰۰	۳۹	۸۱	۱۲۰	۱۸۳	۲۱۱	۳۹۴	-	-	-	۵۸	۳۸۱	۲۱	-	
	درصد از کل	۳۸/۶	۳۶/۹	۳۸	۲۲/۸	۱۶/۷	۱۸/۳	۱۳/۴	۳۶/۶	۳۶/۶	-	-	-	۲۳/۳	۳۴/۲	۲۲/۵	-	
تابستان	تعداد	۶۱	۳۸	۹۹	۲۹	۸۲	۱۱۱	۱۳۶	۱۲۴	۲۶۰	۱	۱	۲	۷	۲۵۲	۱۵	-	
	درصد از کل	۱۹	۱۸/۴	۱۸/۸	۱۷	۱۶/۹	۱۶/۹	۲۷/۳	۲۱/۵	۲۴/۲	۱۴/۳	۲۰	۱۴/۳	۱۶/۷	۱۶/۷	۱۷/۵	-	
نهم	تعداد	۶۴	۳۹	۱۰۳	۳۴	۱۴۴	۱۷۸	۴۶	۷۹	۱۲۵	۱	۱	۱	۷	۲۶۹	۱۹	-	
	درصد از کل	۱۹/۹	۱۸/۹	۱۹/۵	۱۹/۹	۲۹/۸	۲۷/۲	۹/۲	۱۳/۷	۱۱/۶	۱۴/۳	-	۱۴/۳	۱۷/۵	۲۰/۵	۲۱/۱	-	
دهم	تعداد	۴۲	۱۹	۶۱	۳۷	۹۹	۱۳۶	۴۳	۶۵	۱۰۸	۴	۴	۴	۱۰	۱۹۳	۲۰	-	
	درصد از کل	۱۳/۱	۹/۲	۱۱/۶	۲۱/۶	۲۰/۵	۲۰/۸	۸/۶	۱۱/۳	۱۰	۵۷/۱	-	۵۷/۱	۲۵	۱۴/۷	۲۲/۲	-	
تابستان	تعداد	۱۴	۲۰	۳۴	۲۸	۶۵	۹۳	۱۸	۲۸	۴۶	۱	۱	۱	۶	۱۱۹	۱۰	-	
	درصد از کل	۴/۴	۹/۷	۶/۵	۱۶/۴	۱۳/۴	۱۴/۲	۳/۶	۴/۹	۴/۳	۱۴/۳	-	۱۴/۳	۸/۳	۹/۱	۱۱/۱	-	
جمع	تعداد	۳۲۱	۲۰۶	۵۲۷	۱۷۱	۴۸۴	۶۵۵	۴۹۹	۵۷۷	۱۰۷۶	۷	۵	۱۲	۴۰	۱۳۱۲	۹۰	-	
	درصد از کل	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	-	

جدول ۸۴: توزیع فراوانی عدم مراجعه در کل نمونه به تفکیک جنسیت و درصد آن به کل هر کدام بر حسب گروه آموزشی (کارشناسی ارشد)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			علوم پایه			ریاضی			تجربی			فنی و مهندسی			گروه آموزشی شرح جنسیت
درصد	عدم	کل	درصد	عدم	کل	درصد	عدم	کل	درصد	عدم	کل	درصد	عدم	کل	درصد	عدم	کل	درصد	عدم	کل	درصد	عدم	کل	
۱ به ۱	مراجعه	۱۰۶	۱ به ۱	مراجعه	۱۰۶	۱ به ۱	مراجعه	۱۰۶	۱ به ۱	مراجعه	۱۰۶	۱ به ۱	مراجعه	۱۰۶	۱ به ۱	مراجعه	۱۰۶	۱ به ۱	مراجعه	۱۰۶	۱ به ۱	مراجعه	۱۰۶	
۱۱/۳	۱۲	۱۰۶	۲۰	۱	۵	-	-	۲	۱۱/۱	۶	۵۴	۹/۷	۳	۳۱	-	-	-	-	-	۵	۲۲/۲	۲	۹	زن
۸/۴	۴۸	۵۷۳	۲۰	۱	۵	-	-	۱۳	۵/۷	۱۱	۱۹۳	۶/۵	۵	۷۷	-	-	۲	۸/۳	۵	۶۰	۱۱/۶	۲۶	۲۲۳	مرد
۸/۸	۶۰	۶۷۹	۲۰	۲	۱۰	-	-	۱۵	۶/۹	۱۷	۲۴۷	۷/۴	۸	۱۰۸	-	-	۲	۷/۷	۵	۶۵	۱۲/۱	۲۸	۲۳۲	جمع کل

جدول ۸۵: فراوانی اخراجیها در کل نمونه به تفکیک جنسیت و درصد آن به کل هر یک بر حسب گروه آموزشی (کارشناسی ارشد)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			علوم پایه			ریاضی			تجربی			فنی و مهندسی			گروه آموزشی شرح جنسیت
درصد	اخراجی	کل	درصد	اخراجی	کل	درصد	اخراجی	کل	درصد	اخراجی	کل	درصد	اخراجی	کل	درصد	اخراجی	کل	درصد	اخراجی	کل	درصد	اخراجی	کل	
۱ به ۱	۱۰	۱۰۶	۱ به ۱	۱۰	۱۰۶	۱ به ۱	۱۰	۱۰۶	۱ به ۱	۱۰	۱۰۶	۱ به ۱	۱۰	۱۰۶	۱ به ۱	۱۰	۱۰۶	۱ به ۱	۱۰	۱۰۶	۱ به ۱	۱۰	۱۰۶	
-	-	۱۰۶	-	-	۵	-	-	۲	-	-	۵۴	-	-	۳۱	-	-	-	-	-	۵	-	-	۹	زن
۱/۷	۱۰	۵۷۳	-	-	۵	-	-	۱۳	۱	۲	۱۹۳	۲/۶	۲	۷۷	-	-	۲	-	-	۶۰	۲/۷	۶	۲۲۳	مرد
۱/۵	۱۰	۶۷۹	-	-	۱۰	-	-	۱۵	۱	۲	۲۴۷	۱/۸	۲	۱۰۸	-	-	۲	-	-	۶۵	۲/۶	۶	۲۳۲	جمع کل

جدول ۸۶: توزیع فراوانی انصراف در کل نمونه به تفکیک جنسیت و درصد آن به کل هر کدام بر حسب گروه آموزشی (کارشناسی ارشد)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			علوم پایه			ریاضی			تجربی			فنی و مهندسی			گروه آموزشی
درصد	انصرافی	کل	درصد	انصرافی	کل	درصد	انصرافی	کل	درصد	انصرافی	کل	درصد	انصرافی	کل	درصد	انصرافی	کل	درصد	انصرافی	کل	درصد	انصرافی	کل	
۰/۹	۱	۱۰۶	-	-	۵	-	-	۲	-	-	۵۴	۳/۲	۱	۳۱	-	-	-	-	-	۵	-	-	۹	زن
۱/۷	۱۰	۵۷۳	۲۰	۱	۵	-	-	۱۳	۲/۶	۵	۱۹۳	۳/۹	۳	۷۷	-	-	۲	-	-	۶۰	۰/۴	۱	۲۲۳	مرد
۱/۶	۱۱	۶۷۹	۱۰	۱	۱۰	-	-	۱۵	۲	۵	۲۴۷	۳/۷	۴	۱۰۸	-	-	۲	-	-	۶۵	۰/۴	۱	۲۳۲	جمع کل

جدول ۸۷: توزیع فراوانی ترک تحصیل در کل نمونه به تفکیک جنسیت و درصد آن به کل هر یک بر حسب گروه آموزشی (کارشناسی ارشد)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			علوم پایه			ریاضی			تجربی			فنی و مهندسی			گروه آموزشی
درصد	ترک	کل	درصد	ترک	کل	درصد	ترک	کل	درصد	ترک	کل	درصد	ترک	کل	درصد	ترک	کل	درصد	ترک	کل	درصد	ترک	کل	
-	-	۱۰۶	-	-	۵	-	-	۲	-	-	۵۴	-	-	۳۱	-	-	-	-	-	۵	-	-	۹	زن
۱/۲	۷	۵۷۳	-	-	۵	-	-	۱۳	۰/۵	۲	۱۹۳	۲/۶	۲	۷۷	-	-	۲	۱/۷	۱	۶۰	۰/۹	۲	۲۲۳	مرد
۱	۷	۶۷۹	-	-	۱۰	-	-	۱۵	۰/۸	۲	۲۴۷	۱/۸	۲	۱۰۸	-	-	۲	۱/۵	۱	۶۵	۰/۹	۳	۲۳۲	جمع کل

جدول ۸۸: توزیع فراوانی بیش از حد مجاز مانده ها در کل نمونه به تفکیک جنسیت و درصد آن به کل هر کدام بر حسب گروه آموزشی (کارشناسی ارشد)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			علوم پایه			ریاضی			تجربی			فنی و مهندسی			گروه آموزشی	شرح جنسیت
درصد	بیش از حد مجاز	کل	درصد	بیش از حد مجاز	کل	درصد	بیش از حد مجاز	کل	درصد	بیش از حد مجاز	کل	درصد	بیش از حد مجاز	کل	درصد	بیش از حد مجاز	کل	درصد	بیش از حد مجاز	کل	درصد	بیش از حد مجاز	کل		
-	-	۱۰۶	-	-	۵	-	-	۲	-	-	۵۴	-	-	۳۱	-	-	-	-	-	۵	-	-	۹	زن	
۰/۳	۲	۵۷۳	-	-	۵	-	-	۱۳	۰/۵	۱	۱۹۳	-	-	۷۷	۵۰	۱	۲	-	-	۶۰	-	-	۲۲۳	مرد	
۰/۳	۲	۶۷۹	-	-	۱۰	-	-	۱۵	۰/۴	۱	۲۴۷	-	-	۱۰۸	۵۰	۱	۲	-	-	۶۵	-	-	۲۳۲	جمع کل	

جدول ۸۹: توزیع فراوانی مشروطی ها در کل نمونه به تفکیک جنسیت و درصد آن به کل هر یک بر حسب گروه آموزشی (کارشناسی ارشد)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			علوم پایه			ریاضی			تجربی			فنی و مهندسی			گروه آموزشی	شرح جنسیت
درصد	مشروطی	کل	درصد	مشروطی	کل	درصد	مشروطی	کل	درصد	مشروطی	کل	درصد	مشروطی	کل	درصد	مشروطی	کل	درصد	مشروطی	کل	درصد	مشروطی	کل		
۵/۷	۶	۱۰۶	۴۰	۲	۵	-	-	۲	۵/۵	۳	۵۴	-	-	۳۱	-	-	-	-	-	۵	۱۱/۱	۱	۹	زن	
۶/۳	۳۶	۵۷۳	-	-	۵	۳۰/۸	۴	۱۳	۴/۷	۹	۱۹۳	۶/۵	۵	۷۷	۵۰	۱	۲	۱/۷	۱	۶۰	۷/۲	۱۶	۲۲۳	مرد	
۶/۲	۴۲	۶۷۹	۲۰	۲	۱۰	۲۶/۷	۴	۱۵	۴/۸	۱۲	۲۴۷	۴/۶	۵	۱۰۸	۵۰	۱	۲	۱/۵	۱	۶۵	۷/۳	۱۷	۲۳۲	جمع کل	

جدول ۹۰: توزیع فراوانی مرخصی رفته ها در کل نمونه به تفکیک جنسیت و درصد آن به کل هر کدام بر حسب گروه آموزشی (کارشناسی ارشد)

گروه آموزشی			فنی و مهندسی			تجربی			ریاضی			علوم پایه			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع							
جنسیت	شرح	کل	درصد	مرخصی رفته	کل	درصد	مرخصی رفته	کل	درصد	مرخصی رفته	کل	درصد	مرخصی رفته	کل	درصد	مرخصی رفته	کل	درصد	مرخصی رفته	کل	درصد	مرخصی رفته	کل	درصد	مرخصی رفته						
																										۱ به ۲	۱ به ۲	۱ به ۲	۱ به ۲	۱ به ۲	۱ به ۲
زن		۹	۱۱/۱	۱	۵	-	-	-	-	-	-	-	-	۳۱	۶/۴	۲	۵۴	۵/۵	۳	۵۴	۵/۵	۲	۵	-	-	۱۰۶	۶/۶	۷	۱۰۶	۶/۶	۷
مرد		۲۲۳	۱۱/۲	۲۵	۶۰	-	-	۲	-	-	۷۷	۵/۲	۴	۱۹۳	۴/۷	۹	۱۹۳	۴/۷	۹	۱۹۳	۴/۷	۱۳	۷/۷	۱	۵	۵۷۳	۶/۸	۳۹	۵۷۳	۶/۸	۳۹
جمع کل		۲۳۲	۱۱/۲	۲۶	۶۵	-	-	۲	-	-	۱۰۸	۵/۵	۶	۲۴۷	۴/۸	۱۲	۲۴۷	۴/۸	۱۲	۲۴۷	۴/۸	۱۵	۶/۷	۱	۱۰	۶۷۹	۶/۸	۴۶	۶۷۹	۶/۸	۴۶

جدول ۹۱: فراوانی حذف ترم در کل نمونه به تفکیک جنسیت و درصد آن به کل هر کدام بر حسب گروه آموزشی (کارشناسی ارشد)

گروه آموزشی			فنی و مهندسی			تجربی			ریاضی			علوم پایه			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع							
جنسیت	شرح	کل	درصد	حذف ترم	کل	درصد	حذف ترم	کل	درصد	حذف ترم	کل	درصد	حذف ترم	کل	درصد	حذف ترم	کل	درصد	حذف ترم	کل	درصد	حذف ترم	کل	درصد	حذف ترم	کل	درصد	حذف ترم	کل	درصد	حذف ترم
زن		۹	-	-	۵	-	-	۲	-	-	۵۴	-	-	۳۱	-	-	-	-	-	-	۵	-	-	۱۰۶	-	-	۱۰۶	-	-	-	-
مرد		۲۲۳	۰/۴	۱	۶۰	-	-	۲	-	-	۷۷	۱/۳	۱	۱۹۳	-	-	۱۳	-	-	۱۹۳	-	-	۵	-	-	۵۷۳	۰/۳	۲	۵۷۳	۰/۳	۲
جمع کل		۲۳۲	۰/۴	۱	۶۵	-	-	۲	-	-	۱۰۸	۰/۹	۱	۲۴۷	-	-	۱۵	-	-	۲۴۷	-	-	۱۰	-	-	۶۷۹	۰/۳	۲	۶۷۹	۰/۳	۲

جدول ۹۲: فراوانی غیبت در کل نمونه به تفکیک جنسیت و درصد آن به کل هر کدام بر حسب گروه آموزشی (کارشناسی ارشد)

گروه آموزشی	فنی و مهندسی			تجربی			ریاضی			علوم پایه			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
	کل	غیبت	درصد ۱به۲	کل	غیبت	درصد ۱به۲	کل	غیبت	درصد ۱به۲	کل	غیبت	درصد ۱به۲	کل	غیبت	درصد ۱به۲	کل	غیبت	درصد ۱به۲	کل	غیبت	درصد ۱به۲	درصد	غیبت	
زن	۹	-	-	۵	-	-	۳۱	-	-	-	-	-	۵۴	۱	۱/۸	۲	-	-	۵	-	-	۱۰۶	۱	۰/۹
مرد	۲۲۳	۱	۰/۴	۶۰	-	-	۲	-	-	۲	-	۷۷	۲	۲/۶	۱۹۲	۱۳	-	-	۵	-	-	۵۷۳	۶	۱
جمع کل	۲۳۲	۱	۰/۴	۶۵	-	-	۲	-	-	۲	-	۱۰۸	۲	۱/۸	۲۴۷	۱۵	-	-	۱۰	-	-	۶۷۹	۷	۱

جدول ۹۳: نرخ افت تحصیل بر اساس الگوی A به تفکیک جنسیت و درصد آن به کل هر یک بر حسب گروه آموزشی (کارشناسی ارشد)

گروه آموزشی	فنی و مهندسی			تجربی			ریاضی			علوم پایه			علوم انسانی			هنر			زبان			جمع		
	کل	ترک تحصیل، انصرافی، اخراجی، بیش از حد مجاز	درصد ۱به۲	کل	ترک تحصیل، انصرافی، اخراجی، بیش از حد مجاز	درصد ۱به۲	کل	ترک تحصیل، انصرافی، اخراجی، بیش از حد مجاز	درصد ۱به۲	کل	ترک تحصیل، انصرافی، اخراجی، بیش از حد مجاز	درصد ۱به۲	کل	ترک تحصیل، انصرافی، اخراجی، بیش از حد مجاز	درصد ۱به۲	کل	ترک تحصیل، انصرافی، اخراجی، بیش از حد مجاز	درصد ۱به۲	کل	ترک تحصیل، انصرافی، اخراجی، بیش از حد مجاز	درصد ۱به۲	درصد	غیبت	
زن	۹	-	-	۵	-	-	۳۱	۳/۲	۱	۳۱	-	-	۵۴	۱	۱/۸	۲	-	-	۵	-	-	۱۰۶	۱	۰/۹
مرد	۲۲۳	۷	۳/۱	۶۰	۱	۱/۷	۲	۱/۷	۱	۲	۱/۷	۷۷	۷	۱/۹	۱۹	۵/۲	۱۰	-	۵	-	-	۵۷۳	۲۰	۴/۷
جمع کل	۲۳۲	۷	۳	۶۵	۱	۱/۵	۲	۱/۵	۱	۲	۱/۵	۱۰۸	۸	۷/۴	۲۴	۴	۱۰	-	۱۰	-	-	۶۷۹	۲۸	۴/۱

جدول ۹۴: توزیع فراوانی فارغ التحصیلان بر حسب الگوی A (کارشناسی ارشد)

جمع			زبان			هنر			علوم انسانی			علوم پایه			ریاضی			تجربی			فنی و مهندسی			گروه آموزشی
جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	
۶۷۹	۵۷۳	۱۰۶	۱۰	۵	۵	۱۵	۱۳	۲	۲۴۷	۱۹۳	۵۴	۱۰۸	۷۷	۳۱	۲	۲	-	۶۵	۶۰	۵	۲۳۲	۲۳۳	۹	جمع کل نمونه
۵۵۴	۴۶۵	۸۹	۶	۳	۳	۱۳	۱۱	۲	۲۰۳	۱۵۷	۴۶	۸۷	۶۱	۲۶	۱	۱	-	۵۷	۵۲	۵	۱۸۷	۱۸۰	۷	تعداد فارغ التحصیلان
																		۸۷/۷	۸۶/۷	۱۰۰	۸۰/۶	۸۰/۷	۷۷/۸	

جدول ۹۶: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی و مراجعه و عدم مراجعه پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح گروه آموزشی
		جمع	مراجعه کرده	عدم مراجعه	جمع	مراجعه کرده	عدم مراجعه	
-	-	۲۳۲	۲۱۱	۲۱	۲۳۲	۲۰۴	۲۸	فنی و مهندسی
-	-	۶۵	۵۹	۶	۶۵	۶۰	۵	تجربی
-	-	۲	۲	۰	۲	۲	۰	ریاضی
-	-	۱۰۷	۹۸	۹	۱۰۷	۹۹	۸	علوم پایه
-	-	۲۴۷	۲۲۵	۲۲	۲۴۷	۲۳۰	۱۷	علوم انسانی
-	-	۱۵	۱۴	۱	۱۵	۱۵	۰	هنر
-	-	۱۰	۹	۱	۱۰	۸	۲	زبان
۶	۷/۷۲	۶۷۸	۶۱۸	۶۰	۶۷۸	۶۱۸	۶۰	جمع

جدول ۹۷: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با موارد اخراج در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	عدم اخراج	اخراج	جمع	عدم اخراج	اخراج	
-	-	۱۰۶	۱۰۴	۲	۱۰۶	۱۰۶	۰	زن
-	-	۵۷۳	۵۶۵	۸	۵۷۳	۵۶۳	۱۰	مرد
۱	۰/۱۸۷	۶۷۹	۶۶۹	۱۰	۶۷۹	۶۶۹	۱۰	جمع

جدول ۹۸: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با موارد اخراج در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح / گروه آموزشی
		جمع	عدم اخراج	اخراج	جمع	عدم اخراج	اخراج	
-	-	۲۳۲	۲۲۹	۳	۲۳۲	۲۲۶	۶	فنی و مهندسی
-	-	۶۵	۶۴	۱	۶۵	۶۵	۰	تجربی
-	-	۲	۲	۰	۲	۲	۰	ریاضی
-	-	۱۰۸	۱۰۶	۲	۱۰۸	۱۰۶	۲	علوم پایه
-	-	۲۴۷	۲۴۳	۴	۲۴۷	۲۴۵	۲	علوم انسانی
-	-	۱۵	۱۵	۰	۱۵	۱۵	۰	هنر
-	-	۱۰	۱۰	۰	۱۰	۱۰	۰	زبان
۶	۴/۲	۶۷۹	۶۶۹	۱۰	۶۷۹	۶۶۹	۱۰	جمع

جدول ۹۹: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با موارد انصراف در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح / جنسیت
		جمع	غیرانصرافی	انصرافی	جمع	غیرانصرافی	انصرافی	
-	-	۱۰۶	۱۰۴	۲	۱۰۶	۱۰۵	۱	زن
-	-	۵۷۳	۵۶۴	۹	۵۷۳	۵۶۳	۱۰	مرد
۱	۰/۰۳	۶۷۹	۶۶۸	۱۱	۶۷۹	۶۶۸	۱۱	جمع

جدول ۱۰۰: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با موارد انصرافی در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح / گروه آموزشی
		جمع	غیرانصرافی	انصرافی	جمع	غیرانصرافی	انصرافی	
-	-	۲۳۲	۲۲۸	۴	۲۳۲	۲۳۱	۱	فنی و مهندسی
-	-	۶۵	۶۴	۱	۶۵	۶۵	۰	تجربی
-	-	۲	۲	۰	۲	۲	۰	ریاضی
-	-	۱۰۸	۱۰۶	۲	۱۰۸	۱۰۴	۴	علوم پایه
-	-	۲۴۲	۲۳۸	۴	۲۴۲	۲۴۲	۰	علوم انسانی
-	-	۱۵	۱۵	۰	۱۵	۱۵	۰	هنر
-	-	۱۰	۱۰	۰	۱۰	۹	۱	زبان
۶	۱۱/۰۱	۶۷۹	۶۶۸	۱۱	۶۷۹	۶۶۸	۱۱	جمع

جدول ۱۰۱: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با موارد متوقفان بیش از حد مجاز در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح / جنسیت
		جمع	تا حد مجاز مانده	بیش از حد مجاز	جمع	تا حد مجاز مانده	بیش از حد مجاز	
-	-	۱۰۶	۱۰۶	۰	۱۰۶	۱۰۶	۰	زن
-	-	۵۷۳	۵۷۱	۲	۵۷۳	۵۷۱	۲	مرد
۱	۰/۰۳	۶۷۹	۶۷۷	۲	۶۷۹	۶۷۷	۲	جمع

جدول ۱۰۲: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با موارد متوقفان بیش از حد مجاز در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح گروه آموزشی
		جمع	تا حد مجاز مانده	بیش از حد مجاز	جمع	تا حد مجاز مانده	بیش از حد مجاز	
-	-	۲۳۲	۲۳۱	۱	۲۳۲	۲۳۲	۰	فنی و مهندسی
-	-	۶۵	۶۵	۰	۶۵	۶۵	۰	تجربی
-	-	۲	۲	۰	۲	۱	۱	ریاضی
-	-	۱۰۸	۱۰۸	۰	۱۰۸	۱۰۸	۰	علوم پایه
-	-	۲۴۷	۲۴۶	۱	۲۴۷	۲۴۶	۱	علوم انسانی
-	-	۱۵	۱۵	۰	۱۵	۱۵	۰	هنر
-	-	۱۰	۱۰	۰	۱۰	۱۰	۰	زبان
۶	۱۶۹/۶۲	۶۷۹	۶۷۷	۲	۶۷۹	۶۷۷	۲	جمع

جدول ۱۰۳: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با موارد مشروطی در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X^2	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	بدون مشروطی	مشروطی	جمع	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	۱۰۶	۹۹	۷	۱۰۶	۱۰۰	۶	زن
-	-	۵۷۳	۵۳۸	۳۵	۵۷۳	۵۳۷	۳۶	مرد
۱	۰	۶۷۹	۶۳۷	۴۲	۶۷۹	۶۳۷	۴۲	جمع

جدول ۱۰۴: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با موارد مشروطی در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح گروه آموزشی
		جمع	بدون مشروطی	مشروطی	جمع	بدون مشروطی	مشروطی	
-	-	۲۳۲	۲۱۸	۱۴	۲۳۲	۲۱۵	۱۷	فنی و مهندسی
-	-	۶۵	۶۱	۴	۶۵	۶۴	۱	تجربی
-	-	۲	۲	۰	۲	۱	۱	ریاضی
-	-	۱۰۸	۱۰۱	۷	۱۰۸	۱۰۳	۵	علوم پایه
-	-	۲۴۷	۲۳۲	۱۵	۲۴۷	۲۳۵	۱۲	علوم انسانی
-	-	۱۵	۱۴	۱	۱۵	۱۱	۴	هنر
-	-	۱۰	۹	۱	۱۰	۸	۲	زبان
۶	۲۴/۸۹	۶۷۹	۶۳۷	۴۲	۶۷۹	۶۳۷	۴۲	جمع

جدول ۱۰۵: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با میزان ترک تحصیل در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح جنسیت
		جمع	بدون ترک تحصیل	ترک تحصیل	جمع	بدون ترک تحصیل	ترک تحصیل	
-	-	۱۰۶	۱۰۵	۱	۱۰۶	۱۰۶	۰	زن
-	-	۵۷۳	۵۶۷	۶	۵۷۳	۵۶۶	۷	مرد
۱	۰/۳۹	۶۷۹	۶۷۲	۷	۶۷۹	۶۷۲	۷	جمع

جدول ۱۰۶: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با میزان ترک تحصیل در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح / گروه آموزشی
		جمع	بدون ترک تحصیل	ترک تحصیل	جمع	بدون ترک تحصیل	ترک تحصیل	
-	-	۲۳۲	۲۳۱	۲	۲۳۲	۲۳۰	۲	فنی و مهندسی
-	-	۶۵	۶۴	۱	۶۵	۶۴	۱	تجربی
-	-	۲	۲	۰	۲	۲	۰	ریاضی
-	-	۱۰۸	۱۰۷	۱	۱۰۸	۱۰۶	۲	علوم پایه
-	-	۲۴۷	۲۴۴	۳	۲۴۷	۲۴۵	۲	علوم انسانی
-	-	۱۵	۱۵	۰	۱۵	۱۵	۰	هنر
-	-	۱۰	۱۰	۰	۱۰	۱۰	۰	زبان
۶	۱/۳۴	۶۷۹	۶۷۲	۷	۶۷۹	۶۷۲	۷	جمع

جدول ۱۰۷: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر جنسیت با موارد فارغ التحصیل در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح / جنسیت
		جمع	فارغ التحصیل نشده	فارغ التحصیل شده	جمع	فارغ التحصیل نشده	فارغ التحصیل شده	
-	-	۱۰۶	۲۰	۸۶	۱۰۶	۱۷	۸۹	زن
-	-	۵۷۳	۱۰۵	۴۶۸	۵۷۳	۱۰۸	۴۶۵	مرد
۱	۰/۳۰	۶۷۹	۱۲۵	۵۵۴	۶۷۹	۱۲۵	۵۵۴	جمع

جدول ۱۰۸: آزمون مجذور خی در خصوص رابطه متغیر گروه آموزشی با موارد فارغ التحصیل در پذیرفته شدگان (کارشناسی ارشد)

df	X ²	فراوانی مورد انتظار			فراوانی مشاهده شده			شرح گروه آموزشی
		جمع	فارغ التحصیل نشده	فارغ التحصیل شده	جمع	فارغ التحصیل نشده	فارغ التحصیل شده	
-	-	۲۳۲	۴۳	۱۸۹	۲۳۲	۴۵	۱۸۷	فنی و مهندسی
-	-	۶۵	۱۲	۵۳	۶۵	۸	۵۷	تجربی
-	-	۲	۰	۲	۲	۱	۱	ریاضی
-	-	۱۰۸	۲۰	۸۸	۱۰۸	۲۱	۸۷	علوم پایه
-	-	۲۴۷	۴۵	۲۰۲	۲۴۷	۴۴	۲۰۳	علوم انسانی
-	-	۱۵	۳	۱۲	۱۵	۲	۱۳	هنر
-	-	۱۰	۲	۸	۱۰	۴	۶	زبان
۶	۶/۵۹	۶۷۹	۱۲۵	۵۵۴	۶۷۹	۱۲۵	۵۵۴	جمع

جدول ۱۰۹: توزیع فراوانی اخراجی، انصرافی و ... به تفکیک جنسیت و هر ترم تحصیلی (کارشناسی ارشد)

مرد			زن			جمع			مرد			زن			جمع			مرد			زن			جمع			گروه آموزشی
مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	مرد	زن	جمع	شرح جنسیت			
۴۴/۴	۴۴/۴	-	-	-	-	۱۹/۶	۱۸/۶	۲۵	۳۰/۵	۲۹/۲	۴۲/۸	۱۶/۷	۱۶/۷	-	۱۸/۲	۲۰	-	۱۰	۱۰	-	اول						
۱۱/۱	۱۱/۱	-	۵۰	۵۰	-	۲۷/۴	۲۷/۹	۲۵	۱۳/۹	۱۳/۸	۱۴/۳	-	-	-	۲۷/۳	۳۰	-	۳۰	۳۰	-	دوم						
۱۱/۱	۱۱/۱	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۶/۷	۱۶/۷	-	۱۰	۱۰	-	۲۰	۲۰	-	تابستان						
۱۱/۱	۱۱/۱	-	-	-	-	۱۹/۶	۱۸/۶	۲۵	۸/۳	۷/۷	۱۴/۳	۳۳/۲	۳۳/۲	-	۱۸/۲	۱۰	-	۲۰	۲۰	-	سوم						
-	-	-	۵۰	۵۰	-	۲۵/۵	۲۵/۶	۲۵	۲۵	۲۴/۶	۲۸/۶	-	-	-	۹/۱	۱۰	-	۲۰	۲۰	-	چهارم						
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۹/۱	-	۱۰	-	-	-	-	تابستان					
۲۲/۲	۲۲/۲	-	-	-	-	۵/۹	۷	-	۲۰/۸	۲۳/۱	-	۱۶/۷	۱۶/۷	-	۹/۱	۱۰	-	۱۰	۱۰	-	پنجم						
-	-	-	-	-	-	۲	۲/۳	-	۱/۴	۱/۵	-	۱۶/۷	۱۶/۷	-	-	-	-	-	-	-	-	ششم					
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	۱۰	۱۰	-	-	تابستان					
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	هفتم					
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	هشتم					
۹	۹	-	۲	۲	-	۵۱	۴۳	۸	۷۲	۶۵	۷	۶	۶	-	۱۱	۱۰	۱	۱۰	۱۰	-	جمع						

مقدمه

افت تحصیلی، یکی از مشکلات مهم دانشگاههاست؛ سطوح بالای افت تحصیلی بر سرمایه گذاری آموزش عالی، برنامه ریزی برای تهیه امکانات و تسهیلات و نیز بر برنامه ریزیهای دراز مدت آموزشی تأثیر می گذارد. دانشجویانی که از نظر آموزشی و تحصیلی، آمادگی تحصیل در دانشگاه را ندارند، با ترک تحصیل خود میانگین هزینه های دانشجویی را افزایش داده، مشکلات آموزشی را مضاعف می کنند. علاوه بر آن، افت تحصیلی بر خانواده ها اثرات مخربی دارد. گاه اساس و بنیان خانواده ها به دلیل افت تحصیلی فرزندان به هم متحمل می شود.

۱: تحلیل یافته های پژوهش در زمینه افت تحصیلی در مقطع کارشناسی:

۱-۱- افت اولیه یا افت پیش از ثبت نام:

بررسی انجام شده نشان داد که از کل افراد نمونه، در مجموع، ۷/۳ درصد (معادل ۲۸۱ نفر) برای ثبت نام به دانشگاههایی که پذیرفته شده اند، مراجعه نکرده و بدین ترتیب، مشمول افت اولیه یا افت پیش از ثبت نام گردیده اند. از مجموع زنان گروه نمونه، معادل ۷/۶ درصد و از کل مردان گروه نمونه، معادل ۷/۱ درصد مشمول افت اولیه شده اند. آزمون مجذور خی نشان داد که تفاوت معنی داری بین زنان و مردان، از نظر میزان افت اولیه وجود ندارد. بدین ترتیب، از این نظر تفاوتی بین زنان و مردان وجود ندارند.

در میان گروههای آموزشی، گروه هنر با ۱۰/۵ درصد، بیشترین نسبت افت اولیه را دارا بوده است. آزمون مجذور خی نشان داد که بین میزان افت اولیه و گروه آموزشی رابطه معنی دار وجود دارد. بنابراین، می توان نتیجه گرفت که گروه هنر بیشترین موارد عدم مراجعه اولیه را داشته است.

با مقایسه سهمیه های پذیرش مشخص گردید که سهمیه خانواده شهدا با ۹ درصد بیشترین مقدار افت اولیه را دارا بوده است. آزمون مجذور خی نشان داد که بین میزان افت اولیه و سهمیه پذیرش، رابطه معنی داری وجود دارد. بدین ترتیب، افت اولیه در بین سهمیه خانواده شهدا و پس از آن، سهمیه منطقه یک، بیش از دیگر سهمیه ها بوده است.

۱-۲- نرخ افت تحصیلی:

۱-۲-۱- نرخ افت تحصیلی بر اساس الگوی A:

نرخ افت تحصیلی بر اساس این الگو (کلیه دانشجویان اخراجی، انصرافی، ترک تحصیل کنندگان و بیش از حد مجاز مانده ها) در کل نمونه مورد بررسی، برابر با ۱۸/۸ درصد بوده است؛ به عبارت دیگر، ۱۸/۸ درصد از کل دانشجویان مورد بررسی، به نحوی مشمول یکی از موارد افت مورد نظر در الگوی A واقع شده اند. بر اساس این الگو، درصد افت تحصیلی در میان زنان، معادل ۱۳ درصد و در میان مردان معادل ۲۲/۸ درصد بوده است. بدین ترتیب، افت تحصیلی در میان مردان، تقریباً دو برابر زنان بوده است.

همچنین بر اساس این الگو، بیشترین نرخ افت تحصیلی در گروه آموزشی ریاضی با ۲۵/۶ درصد مشاهده گردید. در میان سهمیه ها، سهمیه رزمندگان با ۳۷/۳ درصد، بیشترین نرخ افت تحصیلی را به خود اختصاص داده است.

۱-۲-۲- نرخ افت تحصیلی بر اساس الگوی B:

نرخ افت تحصیلی بر اساس این الگو (کلیه دانشجویان اخراجی، انصرافی، تارکان تحصیل و بیش از حد مجاز مانده ها و فارغ التحصیلان معادل کارشناسی) برابر با ۱۹/۵ درصد بوده است. همچنین، بر اساس این الگو درصد افت تحصیلی در میان زنان، برابر با ۱۳/۵ درصد و در میان مردان، برابر با ۲۳/۷ درصد بوده است. بدین ترتیب افت تحصیلی در میان مردان، تقریباً دو برابر زنان بوده است.

بر پایه الگوی B، بیشترین نرخ افت تحصیلی در گروه آموزشی ریاضی با ۲۷ درصد مشاهده گردید. در میان سهمیه ها، سهمیه رزمندگان با ۳۸/۳ درصد، بیشترین نرخ افت تحصیلی را به خود اختصاص داده است.

در مجموع، آزمون مجذور خی نشان داد که بین متغیر جنسیت و افت تحصیلی، رابطه معنی داری وجود دارد؛ بدین معنی که افت تحصیلی در میان مردان بیشتر از زنان بوده است. نسرین نور شاهی (۱۳۶۷) نیز در پژوهش خود به همین نتیجه دست یافته است. اورت و روبینز (۱۹۹۱)، کلارک و رامسی (۱۹۹۶) مکل لند و کروگر (۱۹۹۳) در پژوهشهای خود بدین نتیجه رسیده اند که زنان در امر تحصیل موفق ترند. البته، بروک (۱۹۹۶) اشاره می کند که زنان در انتخاب رشته و واحدهای درسی، کمتر به آمادگی شغلی توجه و بیشتر به پایان دوره فکر می کنند. البته، باید نقش رشته ها را نیز در نظر گرفت.

همچنین، آزمون مجذور خی نشان داد که بین متغیر سهمیه پذیرش و افت تحصیلی رابطه معنی داری وجود دارد. افت تحصیلی در سهمیه رزمندگان و پس از آن سهمیه شاهد و منطقه یک، بیشتر از دیگر سهمیه ها بوده است. بررسی نتایج نشان داد که بین متغیر گروه آموزشی و افت تحصیلی، رابطه معنی داری وجود دارد؛ بدین معنی که افت تحصیلی در گروه ریاضی، بیش از سایر گروههای آموزشی بوده است.

۱-۳- نرخ ترک تحصیل:

۱-۳-۱- نرخ ترک تحصیل بر اساس الگوی A:

نرخ ترک تحصیل در این الگو (کلیه دانشجویان انصرافی و تارک تحصیل) برابر با ۵/۲ درصد بوده است. بر اساس این الگو درصد ترک تحصیل در میان زنان، برابر ۴/۴ درصد و در میان مردان، برابر با ۵/۷ درصد بوده است. بدین ترتیب، ترک تحصیل در میان مردان، بیشتر از زنان بوده است. در این الگو، بیشترین نرخ ترک تحصیل در گروه آموزشی زبان با ۱۱/۸ درصد مشاهده گردید.

در میان سهمیه ها نیز سهمیه رزمندگان با ۱۱ درصد، بیشترین نرخ ترک تحصیل را به خود اختصاص داده است.

۱-۳-۲- نرخ ترک تحصیل بر اساس الگوی B:

نرخ ترک تحصیل در این الگو (کلیه دانشجویان اخراجی، انصرافی، تارکان تحصیل و بیش از حد مجاز مانده ها و فارغ التحصیلان معادل کارشناسی) برابر با ۶ درصد بوده است. بر اساس این الگو، درصد ترک تحصیل در میان زنان، برابر با ۴/۸ درصد و در میان مردان، برابر با ۶/۶ درصد بوده است. بدین ترتیب، ترک تحصیل در میان مردان، بیش از زنان بوده است. در این الگو، بیشترین نرخ ترک تحصیل در گروه آموزشی زبان با ۱۱/۸ درصد مشاهده گردید.

در میان سهمیه ها، سهمیه رزمندگان با ۹/۱ درصد، بیشترین نرخ ترک تحصیل را به خود اختصاص داده است.

در مجموع، آزمون مجذور خی نشان داد که بین متغیر جنسیت و میزان ترک تحصیل، رابطه معنی داری وجود ندارد و از نظر میزان ترک تحصیل، بین زنان و مردان تفاوتی مشاهده نشد.

همچنین آزمون مجذور خی نشان داد که بین سهمیه پذیرش و میزان ترک تحصیل، رابطه معنی دار وجود دارد. به نظر می رسد که در سهمیه رزمندگان میزان ترک تحصیل بیش از دیگر سهمیه ها بوده است.

۱-۴- نرخ فراغت از تحصیل:

الف-۴-۱- نرخ فراغت از تحصیل بر اساس الگوی A:

نرخ فارغ التحصیلی در این الگو (کلیه فارغ التحصیلان با مدرک کارشناسی)، برابر با $66/3$ درصد است. بر اساس این الگو، نرخ فراغت از تحصیل در میان زنان، برابر با $72/1$ درصد و در میان مردان، برابر با $62/4$ درصد بوده است. بدین ترتیب، تعداد بیشتری از زنان فارغ التحصیل شده اند.

در این الگو، بیشترین نرخ فارغ التحصیلی در گروه آموزشی علوم انسانی با $76/3$ درصد مشاهده گردید. در میان سهمیه ها نیز سهمیه مناطق با حدود 78 درصد، بیشترین نرخ فراغت از تحصیل را به خود اختصاص داده است.

ب-۴-۱- نرخ فراغت از تحصیل بر اساس الگوی B:

نرخ فراغت از تحصیل در این الگو (کلیه فارغ التحصیلان با مدرک کارشناسی و معادل کارشناسی)، برابر با $67/2$ درصد بوده است. بر اساس این الگو، درصد فراغت از تحصیل در میان زنان، معادل $72/5$ درصد و در میان مردان، معادل $63/3$ درصد بوده است.

در این الگو، بیشترین نرخ فارغ التحصیلی در گروه آموزشی علوم انسانی با $80/7$ درصد مشاهده گردید. در میان سهمیه ها نیز سهمیه مناطق با حدود 79 درصد، بیشترین نرخ فراغت از تحصیل را به خود اختصاص داده است.

۱-۵- طول متوسط تحصیل:

در بین فارغ التحصیلان، بیشترین فراوانی فارغ التحصیلی مربوط به ترم هشتم با $31/3$ درصد بوده است. در بین گروههای آموزشی، گروه علوم تجربی با 38 درصد، بیشترین میزان فارغ التحصیلی را در ترم هشتم داشته است. 42 درصد از گروه نمونه در ترمهای نهم، دهم و ترم تابستان فارغ التحصیل شده اند. $14/2$ درصد از گروه ریاضی و $11/1$ درصد از گروه زبان، در ترم تابستان بعد از ترم دهم فارغ التحصیل شده اند. بدین ترتیب، پذیرفته شدگان گروه علوم تجربی بیشتر از سایر گروهها در زمان متعارف تحصیل (۸ ترم) فارغ التحصیل شده اند. لذا می توان نتیجه گرفت که 42 درصد دانشجویان بیش از زمان متعارف در نظام آموزشی می مانند. در بررسی حاضر مشخص شد که دو گروه ریاضی و زبان، طول متوسط تحصیلی بیشتری را به خود اختصاص داده اند (جدول شماره ۸۳).

۱-۶- مقایسه وضعیت دانشگاهها:

۱-۶-۱- دانشگاه علوم پایه دامغان با 26 درصد، بیشترین موارد افت اولیه را به خود اختصاص داده است.

۱-۶-۲- دانشگاه علوم و فنون هوایی تهران با $21/4$ درصد، بیشترین موارد انصراف را به خود اختصاص داده است.

۱-۶-۳- بیشترین موارد اخراج نیز با ۹ درصد به دانشگاه بوشهر و دانشگاه علوم صنایع دفاع و پس از آن، به دانشگاه علم و صنعت با ۸/۶ درصد اختصاص داشته است.

۱-۶-۴- دانشگاه شهید باهنر کرمان هم بیشترین موارد ترک تحصیل را با ۶/۵ درصد به خود اختصاص داده است.

۱-۶-۵- بیشترین درصد دانشجویان مشروطی نیز مربوط به دانشجویان دانشگاه سهند تبریز با ۷۶/۹ درصد است.

۱-۶-۶- بیشترین درصد فارغ التحصیلان با مدرک معادل کارشناسی، به دانشگاه علوم پزشکی بوشهر با ۱۱ درصد و دانشگاه شهید باهنر کرمان با ۷/۳ درصد و پس از آن، دانشگاه بیرجند با ۷/۵ درصد اختصاص داشته است.

۱-۶-۷- بیشترین درصد فارغ التحصیلی مربوط به دانشگاه مازندران (بابلسر) و دانشگاههای علوم پزشکی بندرعباس، اصفهان و شاهرود با ۱۰۰ درصد فارغ التحصیلی بوده است پس از آنها نیز دانشگاه تبریز با ۹۴/۲ درصد، بیشترین میزان فراغ التحصیلی را داشته است.

۱-۷- توزیع فراوانی و درصد اخراجیها، انصرافیها و ... در هر ترم تحصیلی:

- بیشترین درصد اخراج مربوط به ترم پنجم بوده است. این ترم، ۱۱/۷ درصد از کل موارد اخراج را به خود اختصاص داده است.

- بیشترین درصد انصراف مربوط به ترم اول بوده است. این ترم، ۳۸ درصد از کل موارد انصراف را به خود اختصاص داده است.

- بیشترین درصد موارد ترک تحصیل مربوط به ترم دوم بوده است. این ترم، ۳۳ درصد از کل ترک تحصیل را به خود اختصاص داده است.

- بیشترین درصد موارد مشروطی مربوط به ترم دوم بوده است. این ترم، ۱۳/۶ درصد از کل موارد مشروطی را به خود اختصاص داده است.

- بیشترین درصد حذف ترم مربوط به ترم اول بوده است. این ترم، ۲۰ درصد از کل موارد حذف ترم را به خود اختصاص داده است.

- بیشترین درصد غیبت مربوط به ترم اول و دوم بوده است. این دو ترم، ۲۰ درصد از کل موارد غیبت را به خود اختصاص داده اند.

- بیشترین درصد مرخصی مربوط به ترم اول بوده است. این ترم، ۲۸/۷ درصد از کل موارد مرخصی را به خود اختصاص داده است.

با توجه به بررسی فوق به نظر می رسد که بیشترین موارد اخراج و انصراف و ... در سالهای آغازین تحصیلات دانشگاهی روی می دهد که مطالعات میدانی در ادبیات تحقیق نیز بیانگر همین مسأله است؛ بدین معنی که بیشتر دانشجویان طی سالهای گذر از مقطع دبیرستان به دانشگاه، این مشکلات را تجربه می کنند و از ترم پنجم به بعد به مرور این گونه مشکلات کاهش می یابد. (پیل، ۱۹۹۹)

۲- تحلیل یافته های پژوهش در زمینه نرخ افت تحصیلی در مقطع کارشناسی ارشد:

۲-۱- افت اولیه یا افت قبل از ثبت نام:

بررسی انجام شده نشان داد که از کل افراد گروه نمونه، در مجموع ۸/۸ درصد (معادل ۶۰ نفر) برای ثبت نام به دانشگاههایی که پذیرفته شده اند، مراجعه نکرده اند و به این ترتیب مشمول افت اولیه یا افت قبل از ثبت نام شده اند. از کل زنان گروه نمونه، ۱۱/۳ درصد و از کل مردان گروه نمونه، ۸/۴ درصد، افت اولیه داشته اند. آزمون مجذور خی نشان داد که بین متغیر جنسیت و افت اولیه، تفاوت معنی داری وجود ندارد. همچنین، بین متغیر گروه آموزشی و افت اولیه، تفاوت معنی داری دیده نمی شود.

۲-۲- نرخ افت تحصیلی بر اساس الگوی A:

در این الگو فرض بر این است که دانشجویان اخراجی، انصرافی، ترک تحصیل کننده و دانشجویان بیش از حد مجاز مانده نتوانسته اند دوره تحصیلی خود را با موفقیت به پایان برسانند. نرخ افت تحصیلی در کل گروه نمونه مورد بررسی، برابر با ۴/۱ درصد است. بر اساس این الگو، درصد افت تحصیلی در میان زنان ۰/۰۹ درصد و در میان مردان ۴/۷ درصد بوده است. در میان گروه های آموزشی، گروه ریاضی با یک مورد ترک تحصیل از مجموع دو مورد بیشترین نسبت افت تحصیلی را به خود اختصاص داده است (۵۰ درصد).

۲-۳- نرخ فراغت از تحصیل:

نرخ فارغ التحصیلی در کل نمونه مورد بررسی، ۸۱/۶ درصد بوده است. این نرخ در میان زنان گروه نمونه، ۸۴ درصد و در مورد مردان، ۸۱/۱ درصد بوده است.

در میان گروه های آموزشی، گروه تجربی با ۸۷/۷ درصد، بیشترین میزان فارغ التحصیلی را به خود اختصاص داده است. آزمون مجذور خی نشان داد که رابطه معنی داری بین جنسیت و فارغ التحصیلی وجود ندارد. بین متغیر گروه آموزشی و فارغ التحصیلی نیز رابطه معنی داری دیده نمی شود.

۲-۴- توزیع فراوانی و درصد دانشجویان اخراجی، انصرافی، ترک تحصیل کننده و... در هر ترم تحصیلی:

- بیشترین درصد اخراج مربوط به ترم دوم با نرخ ۳۰ درصد بوده است. در میان زنان گروه نمونه هیچ مورد اخراجی مشاهده نگردید.
- بیشترین درصد انصراف مربوط به ترم دوم بوده است. ۲۷ درصد از کل موارد انصرافی در این ترم صورت گرفته است.
- بیشترین درصد ترک تحصیل مربوط به ترم سوم بوده است. این ترم، ۳ درصد از کل ترک تحصیل را به خود اختصاص داده است.
- بیشترین درصد مشروطی مربوط به ترم دوم بوده است. این ترم، ۲۷ درصد از کل موارد مشروطی را به خود اختصاص داده است.
- در میان نمونه آماری، یک نفر در ترم دوم و یک نفر در ترم چهارم (۵۰ درصد) حذف ترم کرده اند. در میان زنان گروه نمونه نیز هیچ مورد حذف ترم مشاهده نگردید.

- در ترم اول، ۴ نفر (معادل ۴۴ درصد)، بیشترین موارد غیبت را داشته اند. در میان زنان گروه نمونه، هیچ مورد غیبت مشاهده نگردید.

- بیشترین درصد مرخصی مربوط به ترم اول بوده است. این ترم، ۳۰ درصد از کل موارد مرخصی را به خود اختصاص داده است.

۳- تحلیل یافته های پژوهش در بررسی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی:

در این قسمت پژوهش، عوامل مؤثر بر افت تحصیلی، به ترتیب عوامل زیر تحلیل می شوند:

۱-۱-۳- عوامل جمعیت شناسی

۳-۱-۱- جنسیت:

نتایج پژوهش حاضر حاکی از آن است که درصد مشروطی در بین گروه نمونه مردان بیش از زنان است (۲۸/۶ درصد در مقابل ۳۷ درصد). بدین ترتیب، نتایج حاصل از بررسی نرخ افت تحصیلی حکایت از میزان بالاتر افت در بین مردان دارد و لذا می توان چنین نتیجه گرفت که زنان در اتمام دوره آموزشی خود موفق ترند.

نسرین نورشاهی (۱۳۶۷) نیز در پژوهش خود به همین نتیجه دست یافته بود. تحقیقات زیر نیز مؤید همین نتایج است: اورت و روبینز (۱۹۹۱)، کلارک و رامسی (۱۹۹۰)، مک کلند و کروگر (۱۹۹۳).

بروک (۱۹۹۶) در تحقیق خود به این یافته اشاره می کند که زنان، دوره تحصیلی دانشگاهی خود را سریعتر از مردان به اتمام می رسانند. علت آن این است که زنان در انتخاب رشته و واحدهای درسی، توجه کمتری به آمادگی شخصی و حرفه ای می نمایند و بیشتر به پایان رساندن دوره آموزشی فکر می کنند. نوع رشته نیز عامل مؤثری در موفقیت بین زنان و مردان محسوب می گردد؛ برای مثال، تحقیقات اندرسن، بنیامین و فاس (۱۹۹۴) و داگلاس (۱۹۹۵) حاکی از آن است که در رشته های اقتصاد، ریاضی، حسابداری، مهندسی و حقوق، مردان موفق ترند و در رشته های معماری، هنر، تعلیم و تربیت و بهداشت زنان موفق ترند.

به نظر می رسد که در کشور ما عواملی موجب کاهش موفقیت تحصیلی مردان می گردند که از آن جمله اند شاغل بودن، مسؤولیتهای خانوادگی و اجتماعی، به تعویق انداختن سربازی با طولانی کردن دوره آموزشی و احتمالاً عدم هماهنگی رشته تحصیلی مردان با شغل آنان که موجب کاهش انگیزه های تحصیلی شان می گردد، در حالی که زنان کمتر به ارتباط میان رشته و شغل می اندیشند و نگرانی کمتری از این بابت دارند.

۳-۱-۲- وضعیت تأهل، تعداد افراد تحت تکفل، تعداد افراد خانواده، ترتیب تولد:

نتایج پژوهش نشان می دهد که میزان مشروطی در بین افراد متأهل، بیشتر از مجرد است (۴۲ درصد متأهلین و ۳۱ درصد مجردین). لازم به یادآوری است که در تحقیقات خارجی به این مسأله کمتر اشاره شده است. اما به نظر می رسد که در کشور ما به دلیل پاره ای مسؤولیتهای متأهلین موفقیت کمتری را در تحصیلات دانشگاهی کسب می کنند.

بهزاد شمس در پژوهشی در مورد ویژگی‌های دموگرافیک دانشجویان با سابقه مشروطی و بدون مشروطی که در سال ۱۳۷۴ انجام داد، نیز دریافت که متأهلین بیشتر از مجردین مشروط شده اند. زهرا کیانی در سال ۱۳۷۶ در پژوهش خود به این نکته دست یافت که اشتغال به کار در حین تحصیل موجب کاهش انگیزه مطالعه می شود. افراد متأهل، به احتمال زیاد، شاغل نیز هستند. محمد بهمن پور (۱۳۷۳) در پژوهش خود اظهار می کند که عوامل اشتغال به کار و مسؤولیت خانواده، در انصراف از تحصیل مؤثرند.

همچنین، نتایج پژوهش حاضر حاکی از آن است که نسبت مشروطی در بین کسانی که تکفل تعداد بیشتری از اعضای خانواده خود را بر عهده دارند، بیشتر بوده است؛ برای مثال آنانی که ۱ تا ۲ نفر را تحت تکفل داشتند، ۴۳/۸٪ مشروط و افرادی که ۶ تا ۸ نفر را تحت تکفل دارند ۵۸/۵٪ مشروط شده اند.

در مورد تعداد افراد خانواده نتایج نشان داده است که رابطه معنی داری بین تعداد افراد خانواده دانشجویان و مشروطی آنان وجود ندارد. این مسأله با در نظر گرفتن نتایج مربوط به تعداد افراد تحت تکفل و مقایسه آن دو، می توان به این نتیجه احتمالی دست یافت که با افزایش مسؤولیت فرد مشکلات تحصیلی او نیز افزایش می یابد.

نتایج نشان داده است که بین میزان مشروطی و اینکه فرد چندمین فرزند خانواده است، رابطه معنی داری وجود ندارد.

۳-۱-۳- سن:

نتایج تحقیق، حاکی از وجود رابطه ای معنی دار بین سن و مشروطی در دانشگاه است. به طوری که ۵۶٪ از متولدین سال ۱۳۴۵ و قبل از آن و ۳۰/۸٪ از متولدین ۱۳۵۶ به بالا مشروط شده اند. تحقیقات حکایت از نتایج متفاوت در ارتباط با سن و موفقیت تحصیلی دارد. برای مثال، وسپر (۱۹۹۱) و مک کلند و کروگر (۱۹۹۳) در تحقیقات خود دریافتند که سن، متغیر پیش بینی کننده ضعیفی در تعیین موفقیت تحصیلی است. بروک (۱۹۹۶) در تحلیلهای خود بدین نتیجه رسید که دانشجویان بیست ساله شانس بیشتری برای موفقیت در دانشگاه دارند. پیل نیز در تحقیقاتش بدین نتیجه دست یافت که افرادی که بعد از چند سال فاصله وارد دانشگاه می شوند، دچار افت تحصیلی بیشتری می گردند.

۳-۱-۴- دانشجوی بومی و غیربومی بودن:

نتایج نشان می دهد که ۴۰٪ دانشجویان بومی و ۳۲٪ دانشجویان غیربومی، مشروط شده اند و رابطه معنی داری میان درصد مشروطی دانشجویان بومی و غیربومی وجود ندارد.

۳-۲- عوامل آموزشی پیش از ورود به دانشگاه

۳-۲-۱- معدل دیپلم، نوع دیپلم:

نتایج تحقیق، حاکی از آن است که با افزایش معدل دیپلم از میزان مشروطی کاسته می شود. افرادی که معدل دیپلم آنان بین ۱۴-۱۰ بوده است، ۴۶٪ و افرادی که معدل دیپلم آنان بین ۲۰-۱۷/۵ بوده است، ۲۱/۵٪ مشروط شده اند. محققان دیگر نیز بدین نتیجه دست یافته اند؛ از جمله: محمد حسین پور کاظمی (۱۳۷۴)، ویلیام نایت (۱۹۹۲)، فلدمن، موری و چین (۱۹۹۶) و پیل (۱۹۹۹).

نتایج فوق، بیانگر این است که احتمالاً افرادی که در دبیرستان وضعیت تحصیلی بهتری دارند، در دانشگاه نیز موفق ترند. البته، می توان عامل یا عواملی دیگری را که منجر به موفقیت در دبیرستان می شوند نام برد؛ از جمله: تواناییها و آمادگیهای ذهنی، عادات و شیوه های یادگیری و مطالعه صحیح، هدفمند بودن و

بین نوع دیپلم و میزان مشروطی نیز رابطه معنی داری وجود دارد، به نحوی که بیشترین درصد مشروطی متعلق به افرادی است که دیپلم فنی و حرفه ای دارند. پس از آن دیپلمه های ریاضی فیزیک بیشترین میزان مشروطی را دارند (فنی حرفه ای با ۶۶/۷٪ و ریاضی فیزیک با ۴۰٪ مشروطی). نتایج نشان می دهد که کمترین میزان مشروطی، متعلق به دیپلمه های گروه هنر با ۱۳/۸٪ مشروطی بوده است.

۳-۲-۲- سال ورود به دانشگاه:

نتایج تحقیق نشان می دهد که دانشجویان ورودی ۱۳۷۵ و قبل از آن، بیشترین درصد مشروطی را به خود اختصاص داده اند. ورودیهای پس از سال ۱۳۷۵، دارای درصد مشروطی کمتری هستند (ورودی ۱۳۷۵ با ۳۹٪ مشروطی و ورودی ۱۳۷۸ با ۲۹٪ مشروطی). این مسأله احتمالاً به دلیل آن است که ورودیهای سال ۱۳۷۵، سالهای تحصیلی بیشتری را پشت سر گذاشته اند. البته، شایان ذکر است که نتایج پژوهش حاضر در قسمت بررسی نرخ افت تحصیلی نشان داد که در بین ورودیهای ۱۳۷۵، بیشترین میزان مشروطی مربوط به سالهای اول و دوم تحصیلی در دانشگاه بوده است.

۳-۲-۳- تعداد دفعات شرکت در آزمون:

نتایج نشان می دهد که ۳۵ درصد از افرادی که بیشتر از یک بار در آزمون ورودی شرکت کرده بودند مشروط شده اند، در حالی که تعداد افراد مشروطی در بین افرادی که تنها یک بار در کنکور شرکت کرده بودند، کمتر بوده است (۳۱/۴ درصد). می توان چنین نتیجه گرفت که دانش آموزانی که بتازگی از دبیرستان فارغ التحصیل شده اند، دارای اطلاعات و آمادگی بیشتری برای ورود به دانشگاه هستند. در عین حال عوامل دیگری، چون هوش و استعداد تحصیلی، انگیزه بالا و هدفمندی و در نتیجه، برنامه ریزی صحیح تحصیلی، منجر به قبولی در اولین سال شرکت در آزمون سراسری می شود و همان عوامل احتمالاً باعث پیشرفت تحصیلی در دانشگاه نیز می گردند.

نتایج نشان می دهد که ۴۳/۸ درصد افراد مشروط، بیش از چهار بار در آزمون سراسری دانشگاه شرکت کرده اند؛ یعنی موفقیت تحصیلی در مورد دانشجویان با سابقه پنج بار شرکت در آزمون ورودی، کمتر از افرادی است که بار اول در آزمون موفق می شوند.

پیل (۱۹۹۹) یکی از عوامل مؤثر در افت تحصیلی را فاصله زیاد بین فارغ التحصیلی از دبیرستان تا ورود به دانشگاه می داند و در این شرایط، برای پیشگیری، پیشنهادهای زیر را ارائه می دهد:

- ایجاد زمینه مساعد برای یادآوری مطالب فراموش شده
- تدوین برنامه هایی برای بهبود کارایی حافظه و یادگیری
- سازماندهی مطالب یاد گرفته شده و اصلاح برنامه های ناموفق یادگیری.

۳-۲-۴- سهمیه شرکت در آزمون:

نتایج نشان می دهد که بین نوع سهمیه و مشروطی ارتباط وجود دارد. به طوری که بیشترین درصد مشروطی، متعلق به سهمیه عشایر و رزمندگان است (۵۵ درصد). در قسمت اول پژوهش حاضر و همچنین در پژوهش نسرين نورشاهی (۱۳۶۷) نیز نشان داده شده است که بیشترین نرخ افت تحصیلی، در بین سهمیه های غیرمناطق مشاهده شده است.

۳-۲-۵- گروه آموزشی:

در حدود ۷۱ درصد از افراد شرکت کننده در گروه آموزشی زبان مشروط شده اند. با توجه به شمار اندک نمونه در این گروه، در این مورد نمی توان قاطعانه نظر داد. با توجه به این نکته، پس از گروه زبان، گروه ریاضی با ۴۲ درصد مشروطی، بیشترین میزان مشروطی را نسبت به گروههای دیگر به خود اختصاص داده است. این مورد در قسمت اول پژوهش (نرخ افت تحصیلی) نیز مشاهده گردیده است و دو گروه زبان و ریاضی بیشترین نرخ افت تحصیلی را به خود اختصاص داده اند.

۳-۳- عوامل آموزشی پس از ورود به دانشگاه

۳-۳-۱- تعداد واحدهای گذرانده شده:

یافته های دیگر تحقیق این است که تعداد واحدهای گذرانده شده و میزان مشروطی با هم مرتبط هستند؛ بدین ترتیب که افرادی که ۴۰ واحد یا کمتر گذرانیده اند، بیشترین درصد مشروطی را به خود اختصاص داده و دانشجویانی که ۱۲۰ واحد به بالا گذرانده اند، کمترین درصد مشروطی را داشته اند (به ترتیب با ۳۸/۶ درصد و ۲۷/۳ درصد). بدین سان می توان چنین نتیجه گرفت که بیشترین میزان مشروطی، طی سالهای اول تحصیل در دانشگاه رخ می دهد. تحقیقات بر روی مسأله «انتقال» دانش آموزان از دبیرستان به دانشگاه نشان داده است که بیشترین افت تحصیلی به سالهای اولیه ورود به دانشگاه اختصاص دارد که به آن «دوره گذر»^۱ می گویند و دانشجویان در این دوره در معرض خطر بیشتری از نظر افت تحصیلی قرار دارند (پیل، ۱۹۹۹).

پیل و دیگر پژوهشگران - از جمله یان مک دونالد - عوامل ذیل را در انتقال مؤثر می دانند:

- اختلاف بین شیوه های یادگیری در دبیرستان و دانشگاه
- انتظارات نابجا از تحصیلات دانشگاهی که معلمان دانش آموزان سال آخر دبیرستان به وجود آورده اند؛
- ناتوانایی در تبدیل مهارتها و عاداتهای مطالعه و یادگیری دبیرستانی به عادات و مطالعات دانشگاهی
- کار نیمه وقت، مسؤولیتهای شخصی و توقع استقلال در تنظیم درآمد در دوره تحصیلات دانشگاهی
- انتظارات نادرست و نابجای استادان دانشگاه از دانشجویان تازه وارد
- تفاوت نحوه تدریس دبیران دبیرستان و استادان دانشگاه

۳-۳-۲- میزان آشنایی دانشجویان با آیین نامه های آموزشی:

نتایج تحقیق نشان می دهد دانشجویانی که از محتوای آیین نامه های آموزشی اطلاع کمتری داشتند، بیشتر مشروط شده اند (۴۰ درصد).

تحقیقات پیل (۱۹۹۹) نشان می دهد که یکی از عوامل مؤثر بر افت تحصیلی، کمبود آگاهی از آیین نامه های تحصیلی و نحوه انتخاب واحدهای درسی است. در این تحقیق، بیشتر دانشجویان اظهار کرده اند که اکثر انتخاب واحدهای خود را بر اساس اطلاعات ناکافی و غیردقیق انجام داده اند. بدین منظور پیل پیشنهاد کرده است که اطلاعات دقیقی تحت عنوان « چه پیش خواهد آمد؟ » در بدو ورود به دانشگاه در اختیار دانشجویان قرار گیرد.

۳-۳-۳- نحوه برخورد استادان با دانشجویان:

نتایج حاکی از آن است که دانشجویانی که معتقد بودند برخورد استادان نامناسب است، بیشترین میزان مشروطی را به خود اختصاص داده اند (۴۶/۶ درصد)؛ یا به عبارت دیگر، دانشجویانی که برخورد استادان را نامناسب ارزیابی می کنند، بیشتر مشروط می شوند.

همچنین، نتایج تحقیق نشان می دهد که شدت این تأثیر بر میزان مشروطی نیز مؤثر است. دانشجویانی که معتقد بودند رفتار نامناسب استادان بر آنان تأثیر بسیار زیادی دارد، بیشتر مشروط شده اند. رحیم دباغ (۱۳۷۶) نیز در بررسی خود به همین نتیجه دست یافته است. البته، در اینجا این پرسش مطرح است که آیا استادان واقعاً برخوردی نامناسب با دانشجویان دارند یا تصور و ادراک دانشجویان این گونه است. بین (۱۹۹۶) بیان می دارد که یکی از عوامل اصلی در موفقیت یا شکست دانشجویان رابطه اولیه استاد و دانشجویان است؛ برای مثال، نیمی از شرکت کنندگان در تحقیق وی، مشخصه های استاد و استاد راهنمای خوب را چنین مطرح کردند: « او اسم مرا می داند»، « به راحتی می توانم با او ارتباط برقرار کنم » و « از وضعیت تحصیلی من آگاه است ».

۳-۳-۴- سطح دانش، شیوه تدریس و نحوه ارزشیابی اساتید:

ارزیابی دانشجویان با سابقه مشروطی و بدون آن در مورد سطح دانش استادان نشان می دهد که ۳۷ درصد افراد مشروط شده، سطح دانش استادان را کم ارزیابی کرده اند. در حالی که دانشجویانی که سطح دانش استادان را کاملاً رضایتبخش ارزیابی کرده اند، ۲۷ درصد مشروط شده اند. بنابراین، می توان بدین نتیجه دست یافت که میزان ارزیابی دانشجویان از سطح دانش استادان با میزان مشروطی آنان همبستگی دارد. در حدود ۳۸ درصد از دانشجویانی که روش تدریس استادان را بسیار نامطلوب و ۴۴ درصد آنانی که روش تدریس استادان را نامطلوب ارزیابی کرده اند، مشروط شده اند. لذا بین رضایت دانشجویان از نحوه تدریس استادان و مشروطی آنان رابطه وجود دارد.

پیل (۱۹۹۹) در تحقیقات متعدد خود در مورد عوامل مؤثر بر افت تحصیلی، به چهار عامل اساسی دست یافته است یکی از این عوامل، کیفیت تدریس است که شامل موارد زیر است:

- آگاهی و دانش کافی استادان در مورد مفاد درسی
- شوق و انگیزه مدرسان در پذیرش دانشجو
- استفاده مؤثر از تکنولوژی آموزشی

در همین مورد، تحقیقات یان مک دونالد و سایر محققان در دانشگاه علوم تربیتی موناخ^۲ چنین نشان داده است که:

- اعضای هیأت علمی از شیوه ها و فنون تدریس اطلاع نسبتاً کمی دارند؛
 - اعضای هیأت علمی، معمولاً توقعاتی غیر واقع گرایانه از دانشجویان دارند و وضعیت کنونی دانشجو را با گذشته طلایی خویش مقایسه می کنند؛
 - معمولاً ارائه درس با شیوه «استاد محور» صورت می گیرد و به شکل سخنرانی برگزار می گردد. در نتیجه، استاد نمی داند که دانشجو مطالب را فراگرفته است یا خیر؛
 - اعضای هیأت علمی، معمولاً طرح درس مناسبی را برای موضوعات درسی در نظر نمی گیرند؛
- نتایج تحقیق حاضر، حاکی از آن است که ۳۷/۶ درصد از دانشجویانی که رضایت کمی از نحوه ارزشیابی استادان داشته اند، مشروط شده اند. احتمالاً دانشجویان مشروط چنین تصور می کنند که نحوه ارزیابی استاد صحیح نیست و درس خواندن یا نخواندن تأثیری در کسب نمره بهتر ندارد. تحقیقات پیل (۱۹۹۹) نشان داده است:
- شیوه تصحیح برگه ها، نمره دادن، امتحان، نمرات دروس عملی و آزمایشگاهی اساتید بر افت تحصیلی مؤثرند؛
 - یکی از نگرانیهای دانشجویان عدم آگاهی کافی از نحوه ارزیابی استادان است؛
 - گاهی برگه های امتحانی بدون دریافت بازخورد از طرف استادان تصحیح می شود؛
- پیل (۱۹۹۹) معتقد است که ارزیابیهای توضیح داده شده که در آن دانشجو از ضعفهای یادگیری خود تصویر روشنی ندارد، باعث افت تحصیلی می گردد.
- نوبل (۱۹۹۸) در تحقیقات خود چنین نتیجه می گیرد: استادان معمولاً از وضعیت یادگیری دانشجویان اطلاع دقیقی ندارند، مگر پس از امتحان پایان ترم.
- ج-۳-۵- مرخصی تحصیلی / حذف پزشکی / محرومیت از امتحان به علت غیبت بیش از حد مجاز / تداخل امتحانات / حذف اضطراری / دانشجوی میهمان:
- در حدود ۶۰ درصد از افرادی که حذف پزشکی داشته اند، ۵۴ درصد از کسانی که از مرخصی تحصیلی استفاده کرده اند و ۵۵ درصد از افرادی که به علت غیبت بیش از حد مجاز از امتحان محروم بوده اند، مشروط شده اند. نتایج حاکی از آن است که میان حذف پزشکی، مرخصی تحصیلی و محرومیت از امتحان بعثت غیبت بیش از حد مجاز و مشروطی، رابطه معنی داری وجود دارد. تداخل امتحانات و حذف اضطراری، رابطه معنی داری با مشروطی ندارند.
- به نظر می رسد دانشجویان بنا به هر دلیل درونی و بیرونی ممکن است علایق و انگیزه های تحصیلی خود را از دست بدهند و به اخذ مرخصی تحصیلی، حذف پزشکی و یا غیبتهای مکرر در کلاس اقدام کنند. بنابراین، شناخت عللی که منجر به اخذ مرخصی تحصیلی، یا حذف پزشکی و یا حتی غیبتهای مکرر دانشجو می گردند، می تواند در جهت کاهش مشکلات تحصیلی دانشجویان مؤثر باشد.

همچنین، نتایج نشان می دهد که ۴۶ درصد از دانشجویانی که در طول دوره تحصیلی خود میهمان بوده اند، مشروط شده اند و این در حالی است که میزان مشروطی در افرادی که در طول دوره تحصیل خود میهمان نبوده اند، ۳۲/۶ درصد بوده است. اما نتایج نشان داده است که با افزایش تعداد ترمهای میهمان بودن درصد مشروطی کاهش می یابد، به طوری که افراد یک ترم میهمان ۵۱ درصد، دو ترم میهمان ۳۵ درصد و سه ترم میهمان ۲۷ درصد مشروط شده اند. یافته های فوق بیانگر این مسأله است که احتمالاً میهمان شدن مشکلاتی را در رابطه با انتقال اجتماعی^۳ دانشجو ایجاد می کند. با افزایش ترمهای تحصیلی که از بحران این انتقال کاسته می شود، درصد مشروطی دانشجویان نیز کاهش می یابد.

۳-۴- عوامل اجتماعی

۳-۴-۱- وضعیت تحصیلی پدر و مادر دانشجویان:

نتایج بررسی نشان داد که بین تحصیلات پدر و میزان مشروطی، رابطه معنی داری وجود ندارد؛ اما بین تحصیلات مادر و مشروطی، رابطه معنی دار است؛ یعنی افرادی که مادران شان دارای تحصیلات دکتری بودند، ۳۰ درصد مشروط و دانشجویانی که مادران آنان بی سواد و زیر دیپلم بودند، ۳۷/۶ درصد مشروط شده اند.

رحیم دباغ (۱۳۷۶) نیز در پژوهشی نشان داد که بین افت تحصیلی و سطح تحصیلات پدر و مادر دانشجویان، رابطه معنی داری وجود دارد.

۳-۴-۲- تطابق فرهنگ محل تحصیل با فرهنگ خانواده:

نتایج پژوهش حاکی از آن است که تطابق فرهنگ محل تحصیل با فرهنگ خانواده، در میزان مشروطی دانشجویان مؤثر نیست. لازم به یادآوری است که بر اساس پژوهش حاضر، بومی و غیر بومی بودن دانشجو نیز با میزان مشروطی، رابطه معنی داری ندارد. به نظر می رسد دلایل این امر آن است که احتمالاً در وضعیت کنونی آشنایی و برخورد با سایر فرهنگها نه تنها عامل کاهش موفقیت تحصیلی محسوب نمی گردد، بلکه ممکن است در برخی موقعیتهای برای بعضی از دانشجویان عامل بازدارنده به حساب نیاید.

۳-۴-۳- مبنای انتخاب رشته:

در حدود ۳۸ درصد از افرادی که مبنای انتخاب رشته خود را « ورود به دانشگاه» و ۳۶ درصد از افرادی که مبنای این انتخاب را « انتظارات والدین» ذکر کرده اند، مشروط شده اند. این یافته بیانگر آن است که برخی از دانشجویان هدف شان فقط ورود به دانشگاه بدون انگیزه های تحصیلی است. شاید این امر ارزشهای کنونی حاکم بر جامعه مبتنی بر مدرک گرایی و تأثیر نقش مدرک بر کلیه شئون زندگی اجتماعی باشد. دیوید بوسل و اریک فردلند (۱۹۹۹) در تحقیقی تحت عنوان « دانشگاه برای همه؟» بیان می کنند که اگرچه بسیاری از مردم دانشگاه را به عنوان عامل اساسی موفقیت در بیشتر زمینهای زندگی می دانند، اما حرکت به سوی مدرک گرایی نیز انتقادهای خاص خود را دارد. دانشگاه طلبی منجر به ورود دانشجویان با صلاحیت و فاقد صلاحیت به دانشگاه می شود. در نتیجه، متوسط عملکرد تحصیلی دانشجویان کاهش و افت تحصیلی افزایش می یابد.

پیل در تحقیقات خود در سال ۱۹۹۹ بدین نتیجه رسید که فشارهای والدین در انتخاب رشته، گرایشها، دروس و محدود کردن تحرک دانشجویان، مشکلی اساسی در استقلال دانشجویانست که منجر به افت تحصیلی می گردد.

ج-۴-۴- میزان علاقه دانشجویان به رشته تحصیلی:

نتایج نشان داد که ۲۲ درصد از افرادی که به رشته خود علاقه بسیار زیاد داشته اند، مشروط شده اند. این در حالی است که میزان مشروطی در افرادی که به رشته خود بسیار کم علاقه مند بودند، به ۴۳/۴ درصد بود. تحقیقات فراوانی نیز مؤید این نتایج است؛ از جمله محمد بهمن پور (۱۳۷۳) که در نتایج پژوهش خود چنین بیان می کند: عدم علاقه به رشته در انصراف از رشته مؤثر است. رحیم دباغ (۱۳۷۶) نیز به نتایجی مشابه نتایج بالا اشاره کرده است.

پیل (۱۹۹۹) معتقد است دانشجویانی که رشته خود را بر مبنای علاقه انتخاب می کنند، کمتر دچار افت تحصیلی می شوند.

۳-۴-۵- میزان تطابق محتوای دروس و رشته تحصیلی با نیازهای جامعه / آگاهی از بازار کار قبل از شروع به تحصیل / آگاهی از محتوای دروس قبل از شروع به تحصیل:

نتایج نشان داد که بین میزان تطابق محتوای دروس رشته تحصیلی با نیازهای جامعه و میزان مشروطی دانشجویان، رابطه معنی داری وجود ندارد و همچنین، بین میزان آگاهی دانشجویان از بازار کار رشته تحصیلی قبل از شروع به تحصیل و مشروطی آنان رابطه معنی داری مشاهده نمی شود. در پژوهش حاضر، در بحث مبنای انتخاب رشته به همین یافته اشاره گردید. یافته های فوق، بیانگر آن است که دانشجویان در بدو ورود به دانشگاه ملاکهای صحیح انتخاب رشته را در نظر نمی گیرند و فقط قصد ورود به دانشگاه را دارند.

۳-۴-۶- آگاهی از وضعیت اشتغال در بازار کار:

نتایج نشان داد دانشجویانی که معتقد بودند بازار کار رشته تحصیلی شان بسیار کم است، ۳۵ درصد مشروط شده اند و دانشجویانی که معتقد بودند که بازار کار رشته تحصیلی شان بسیار خوب است، ۲۴ درصد مشروط شده اند. به نظر می رسد دانشجویانی که احساس می کنند پس از پایان تحصیلات هویت اجتماعی و شخصی مشخصی در انتظارشان است، دارای انگیزه های بالاتری برای تحصیل هستند.

۳-۴-۶- اوقات فراغت / داشتن دوست / سطح دوستان:

نتایج پژوهش نشان می دهد کسانی که اوقات فراغت خود را به تماشای « فیلم » و « ورزش و تفریح » می گذرانده اند، بیشترین درصد مشروطی را به خود اختصاص داده اند (۳۶ و ۳۸/۵ درصد). کمترین میزان مشروطی هم متعلق به افرادی بوده است که اوقات فراغت خود را به مطالعه می پرداختند.

زهره کیانی پیکانی (۱۳۷۶) در تحقیق خود، تحت عنوان « بررسی عوامل مؤثر در کاهش انگیزه مطالعه دانشجویان » بدین نتیجه رسیده است که بین مشکلات خانوادگی، عدم آشنایی خانواده با مشکلات تحصیلی دانشجویان، اشتغال به کار در حین تحصیل و کاهش انگیزه مطالعه، رابطه معنی داری وجود دارد.

نتایج این تحقیق، همچنین، نشان داد که بین داشتن دوست در دانشگاه و میزان مشروطی، رابطه معنی داری وجود ندارد. اما در صورت وجود دوست، سطح درسی آنان در میزان مشروطی دانشجوی مؤثر است به طوری که دانشجویانی که سطح درسی دوستان خود را ضعیف ارزیابی کرده اند، ۵۴ درصد مشروطی را به خود اختصاص داده اند، در حالی که تنها ۲۶ درصد افرادی که دوستان خود را از نظر سطح درسی « بسیار خوب» ارزیابی کرده اند، مشروط شده اند.

طبق نظر اریکسون^۴ از آنجا که سن جوانی سن همنوایی با همسالان است و جوان معیار گروه را درونی می سازد، به نظر می رسد که دانشجویان با عضویت در گروههای درسی موفق با آنان همنوا شده، بیشتر درس می خوانند و احتمالاً کمتر مشروط می گردند.

۳-۴-۸- میزان مشارکت دانشجویان در فعالیتهای فوق برنامه:

نتایج نشان داد که بین مشارکت دانشجویان در نهادهای دانشجویی و فعالیتهای فوق برنامه با مشروطی، رابطه معنی داری وجود دارد، بدین معنی که دانشجویانی که مشارکت کمی در فعالیتهای فوق برنامه دانشگاه داشتند (۳۷ درصد)، بیشتر از افرادی که مشارکت بسیار زیادی در فعالیتهای فوق برنامه داشتند (۳۰ درصد)، مشروط شده اند.

گیل اسپای و نوبل (۱۹۹۲) در مطالعات خود به انسجام دانشگاهی و یا ارتباط خارج از کلاس با کارمندان و هیأت علمی و نهادهای دیگر اشاره دارند و معتقدند که این ارتباط پیش بینی کننده نیرومندی در ماندگاری دانشجویان در دانشگاه است. این مسأله، بویژه برای مردان، اهمیت دارد. از نظر بین (۱۹۸۵) متغیر ارتباط، هم شامل ارتباط اجتماعی و هم ارتباط علمی است. دانشجویانی که ارتباط اجتماعی بالایی در دانشگاه دارند، کمتر دچار مشکل افت تحصیلی می شوند.

۳-۵- عوامل اقتصادی:

۳-۵-۱- نوع مسکن خانواده و وضعیت محل سکونت دانشجو (خوابگاه و غیر خوابگاه):

نتایج بررسی نشان داد که درصد مشروطی در بین افرادی که مسکن استیجاری داشته اند، ۴۸/۷ درصد بوده است. این در حالی است که این نسبت در بین کسانی که مسکن شخصی داشته اند، ۳۰/۲ درصد بوده است. تحقیقات دیگری در این زمینه نشان داده است که یکی از مشکلات عمده دانشجویان نگرانیهای اقتصادی، از جمله وضعیت سکونت، می باشد (عسگریان، ۱۳۷۲).

بهزاد شمس نیز در بررسی خود، تحت عنوان «ویژگیهای دموگرافیک و شخصیتی دانشجویان مشروط و غیر مشروط» (۱۳۷۴) بدین نتیجه رسیده است که نوع سکونت و وضعیت اقتصادی پایین دانشجویان با رفتار تحصیلی ناموفق آنان همبستگی دارد. ولی تحقیق مک گرات و بران اشتاین (۱۹۹۴)، بین متغیر نوع سکونت و ترک تحصیل، رابطه معنی داری را نشان نداده است. از آنجا که سکونت در منازل استیجاری گاهی نشان از مشکلات اقتصادی دارد و تحقیقات گوناگون و متعددی بر اهمیت تأثیر عوامل اقتصادی بر افت تحصیلی دلالت دارند، می توان وضعیت سکونت دانشجو را به عنوان یکی از عوامل پیش بینی افت تحصیلی مد نظر قرار داد.

نتایج این بررسی نشان داد که بین وضعیت سکونت دانشجویان از نظر سکونت در خوابگاه و غیر خوابگاه وجود ندارد. تحقیقات نشان می دهد که زندگی در محیطهای دانشجویی باعث افزایش انگیزه تحصیلی و هویت دانشجویی فرد می گردد (پیل، ۱۹۹۹).

پژوهش حاضر حکایت از آن دارد که بین تداخل فرهنگی، بومی و غیر بومی بودن دانشجویان و میزان مشروطی او، رابطه معنی داری وجود ندارد. اما هیویی (۱۹۹۹) بدین نتیجه رسیده است که خوابگاهی بودن یکی از شاخصهای پیش بینی کننده افت تحصیلی محسوب می گردد.

۳-۵-۲- وضعیت درآمد و شغلی پدر / وضعیت درآمد و شغلی مادر:

نتایج نشان می دهد که بین وضعیت درآمد پدر و میزان مشروطی دانشجویان، رابطه معنی داری وجود ندارد؛ بدین معنی که درصد مشروطی در بین همه سطوح درآمد پدر دانشجویان یکسان است. ولی میزان مشروطی در بین کسانی که پدر آنان فوت شده، ۵۲/۸ درصد بوده است. علاوه بر این، نتایج نشان داد که فقدان پدر و مادر را می توان به عنوان عاملی در عدم موفقیت تحصیلی در نظر گرفت. زیرا علاوه بر یافته فوق، نتایج تحقیق نشان داد که میزان مشروطی در بین دانشجویانی که مادرشان فوت شده، ۶۱/۳ درصد بوده است. بنابراین، می توان چنین نتیجه گرفت که فقدان پدر و مادر در زندگی می تواند منجر به مشکلات اقتصادی، عاطفی، فقدان فعالیتهای اجتماعی و الگوی مناسب و ... گردد.

کابرا و نورا (۱۹۹۳) در تحقیق خود دریافتند که حمایتهای خانوادگی و تعهد در قبال دانشگاه بر رضایت تحصیلی تأثیر دارند و عامل مهمی در ماندگاری دانشجویان در دانشگاه محسوب می شوند.

نتایج، همچنین، نشان داد که بین وضعیت درآمد مادر و میزان مشروطی، رابطه معنی داری وجود دارد؛ بدین معنی که درصد مشروطی در بین افرادی که مادران آنان درآمد ۲۰۰ هزار تومان به بالا داشتند، ۴۱/۳۰ درصد بوده است، در حالی که دانشجویانی که مادران شان درآمد در حد متوسط داشتند، ۲۹/۳ درصد مشروط شده اند. در مورد شغل و درآمد پدر نیز به همین نتیجه دست یافتیم. چنین به نظر می رسد که درآمد پایین خانواده باعث افزایش افت تحصیلی می شود و درآمد بالا نیز باعث افزایش موفقیت نمی گردد و عوامل مؤثر دیگری هستند که نقشی کلیدی در این امر ایفا می کنند.

بررسی منابع مکتوب پژوهش، نشان می دهد که عوامل مالی در تصمیم گیری دانشجویان برای ادامه یا ترک تحصیل در اولویت اول قرار ندارند. هرچند دانشجویان، همواره منابع مالی را علت ترک تحصیل ذکر کرده اند. دلایل آنان از عوامل دیگری، مثل عدم رضایت از مؤسسه و یا تجارب دانشگاهی نشأت

دانشجویان مؤثر است. تحقیقات مختلفی نیز این یافته را تأیید می کند. از آن جمله اند تحقیقات کروگر و مک کلند (۱۹۹۳) و وست (۱۹۸۶). اما پیل معتقد است که بین کارآیی تحصیلی دانشجویانی که کارهای نیمه وقت را با عنوان فعالیت اجتماعی بر می گزینند و آنانی که به کارهای نیمه وقت برای تأمین هزینه های زندگی روی می آوردند، تفاوت معنی دار وجود دارد.

۳-۶- تحلیل سؤال باز پرسشنامه:

در پرسشنامه تدوین شده برای بررسی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی، دانشجویان به یک سؤال باز تحت عنوان «علل مشروطی خود را چه می دانید؟» پاسخ داده و علل زیر را مطرح کرده اند.

درس نخواندن ۱۳/۱۷ درصد، مشکلات خانوادگی ۱۲/۱۱ درصد، مشکلات عاطفی ۹/۶۷ درصد، مشکلات اقتصادی ۹/۵۱ درصد، مشکلات آموزشی ۷/۲۴ درصد، بی علاقه‌گی به رشته تحصیلی ۶/۵ درصد، دوری از خانواده ۴/۵۵ درصد، مشکلات خوابگاه ۴/۳۱ درصد، عدم آشنایی با محیط و شرایط دانشگاه ۴/۱۵ درصد، عدم وقت کافی برای مطالعه ۳/۱۷ درصد، بیماری ۲/۵۲ درصد، صلاحیت علمی استاد ۱/۸۷ درصد، سنگینی حجم مطالب درسی ۱/۸۷ درصد، غیبت‌های زیاد ۱/۵۴ درصد، نداشتن برنامه منظم درسی ۱/۱۴ درصد و مشکلات آیین نامه های آموزشی ۱/۳۰ درصد.

عللی چون گرفتن مرخصی تحصیلی، مشارکت در فعالیتهای فوق برنامه، تداخل امتحانات، فراموشی به علت امتحان نیز با درصدی کمتر از یک، به عنوان سایر علل مطرح شده اند. پس از بررسی علل فوق می توان مشکلات را به چهار گروه طبقه بندی کرد:

مشکلات شخصی ۳۲ درصد، مشکلات آموزشی ۲۷ درصد، مشکلات عاطفی و خانوادگی ۲۶/۳ درصد و مشکلات اجتماعی - اقتصادی ۱۳/۵ درصد.

۳-۷- مقایسه وضعیت دانشگاهها:

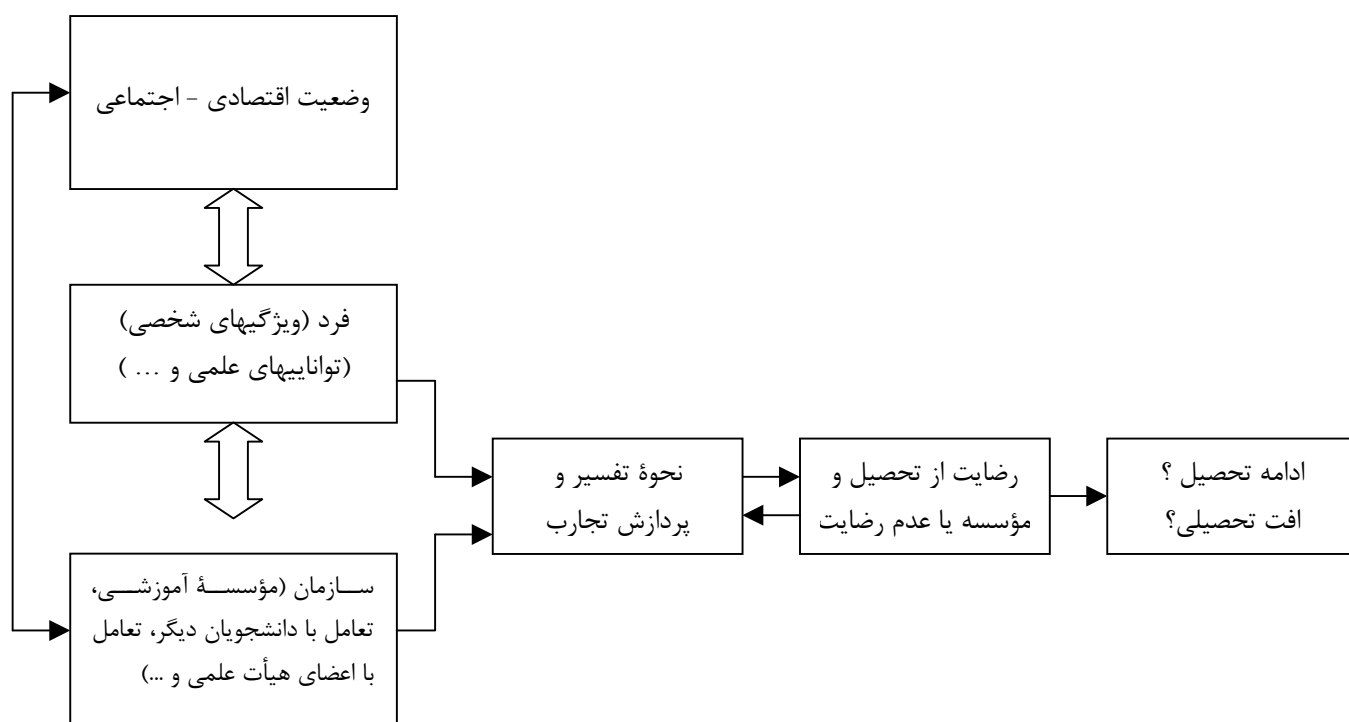
نتایج نشان داد که از میان دانشگاههای مورد مطالعه، دانشگاه تهران با ۱۷/۴۷ درصد، بیشترین درصد مشکلات را به خود اختصاص داده است. پس از آن، دانشگاه اصفهان با ۱۵/۴ درصد و دانشگاه مشهد با ۱۴/۳۹ درصد مشکلات، در رتبه های دوم و سوم قرار داشته اند. کمترین درصد مشکلات نیز متعلق به دانشگاه علوم بهزیستی و الزهرا بوده است (به ترتیب با ۱/۴۶ و ۲/۱۹ درصد).

نتایج همچنین نشان داد:

از مجموع دانشجویانی که مشکلات کمبود فضای مطالعه را علت مشروطی خود بیان کرده اند، بالاترین درصد متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد بوده است. از مجموع دانشجویانی که بی علاقه‌گی به رشته تحصیلی را علت مشروطی خود ارزیابی کرده اند، بالاترین درصد متعلق به دانشگاه تهران بوده است. همچنین، از مجموع دانشجویانی که مشکلات آموزشی را علت مشروطی خود دانسته اند، بالاترین درصد متعلق به دانشگاه اصفهان بوده است. ضمن آنکه از مجموع دانشجویانی که مشکلات خانوادگی را علت مشروطی خود بیان کرده اند بالاترین درصد متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد است. از مجموع دانشجویانی که مشکلات اقتصادی را علت مشروطی بیان کرده اند، بالاترین درصد متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد بوده است. از مجموع دانشجویانی هم که مشکلات عاطفی را علت بیان کرده اند، بالاترین درصد متعلق به دانشگاه

تهران بوده است و سرانجام از مجموع دانشجویانی که مشکلات عدم مطالعه را علت مشروطی خود بیان کرده اند، بالاترین درصد متعلق به دانشگاه اصفهان بوده است.

الگوی ارتباط پویا میان فرد، محیط و افت تحصیلی:

بر اساس این الگو که طی فرآیند پژوهش حاضر و نیز با توجه به مطالعات و تحقیقاتی که قبلاً توسط صاحب‌نظران مسائل آموزشی صورت گرفته، فراهم آمده است، هر دانشجویی که به دانشگاه را می‌یابد دارای مجموعه‌ای از استعدادها، توانمندیهای ذهنی، ایده‌ها و نگرش‌های خاصی است که همه آنها به طور مستقیم و غیر مستقیم وضعیت اجتماعی - اقتصادی او را تحت تأثیر قرار می‌دهد، به همان نسبت وضعیت اجتماعی و اقتصادی او نیز بر رفتارهای دانشگاهی وی تأثیر می‌گذارد.

از طرف دیگر هر دانشجو در محیط دانشگاه ناگزیر از برقراری ارتباط با کسانی است که به نوعی با آنها روبرو می‌شود از جمله دانشجویان، اعضای هیأت علمی کارکنان و غیره. همچنین رفتار هر دانشجو می‌تواند بر سیستم آموزشی و تشکیلات مربوط به آن تأثیر گذارده و شرایط آن را تغییر دهد. بدین ترتیب می‌توان نتیجه گرفت که رفتار دانشگاهی دانشجویان به مجموعه عوامل فوق یعنی ویژگی‌های فردی وی، وضعیت اجتماعی - اقتصادی او و وضعیت مؤسسه آموزشی بستگی دارد. البته این مسأله انکار ناپذیر است که وضعیت مؤسسه آموزشی نیز بر وضعیت اقتصادی و اجتماعی فرد تأثیری به سزا دارد، به عنوان مثال اعطای

وام های تحصیلی، امکانات رفاهی نظیر خوابگاه، کتابخانه و... می توانند وضعیت اجتماعی- اقتصادی او را تغییر دهد.

از آنجا که میزان انطباق افراد (دانشجویان) با محیط دانشگاهی متفاوت است، و قسمتی از این تفاوت ناشی از نوع نگرش، تفسیر و ارزیابی هر فرد از محیط آموزشی و وابسته به تجارب دانشگاهی اوست، میزان رضایت و یا عدم رضایت از مؤسسه آموزشی در افراد متفاوت است. از طرفی دیگر رضایت یا نارضایتی او بر نحوه تفسیر و پردازش تجارب وی تأثیر مستقیم دارد و سر انجام اگر دانشجو از شرایط تحصیلی خود رضایت داشته باشد به تحصیل ادامه می دهد و در غیر این صورت دچار افت تحصیلی گردیده، ناگزیر دانشگاه را ترک می کند.

پیشنهادهای تحقیق:

با توجه به یافته های تحقیق پیشنهاد می شود:

۱- از آنجایی که در گروه علوم ریاضی و زبان، افت تحصیلی، شامل ترک تحصیل، اخراج، انصراف، مدرک معادل و بالا بودن میزان مشروطی، در گروه ریاضی نسبت به دیگر گروههای آموزشی بیشتر است، این امر باید مورد توجه برنامه ریزان درسی مقطع تحصیلی آموزش متوسطه قرار گیرد؛ چرا که زمینه تحصیل دانشجویان تحت تأثیر مقاطع پیشین، بویژه مقطع متوسطه است. در عین حال، در دانشگاه نیز این گروهها نیازمند توجه ویژه هستند.

۲- داده های مربوط به گروه هنر و گروه ریاضی نشان می دهد که توقف بیش از حد مجاز و طولانی تر شدن دوره و همچنین، طول متعارف تحصیل در این دو گروه بیشتر از سایر گروههاست. لذا تغییر در مدت دوره آموزشی این گروهها نیازمند بررسی است.

۳- از آنجایی که بیشترین درصد ترک تحصیل و اخذ مدرک معادل مربوط به دانشگاه شهید باهنر کرمان است، توجه به این امر ضروری به نظر می رسد.

۴- موارد افت، از جمله ترک تحصیل، انصراف، اخراج، توقف بیش از حد مجاز در دانشگاه و اخذ مدرک معادل، در سهمیه های غیر مناطق، بویژه در سهمیه رزمندگان، بیشتر است. به نظر می رسد که ارائه واحدهای جبرانی و تقویتی، قبل از ارائه دروسهای تخصصی به این گروه، از مشکلات تحصیلی آنان می کاهد.

۵- توجه به معدل دبیرستان به منزله یکی از ملاکهای اساسی ورود به دانشگاه، ضروری است.

۶- ساخت مقیاس یا آزمونی برای شناسایی دانشجویان در معرض خطر افت تحصیلی، لازم است.

۷- به کارگیری این آزمون برای تعیین دانشجویان در معرض خطر. با توجه به اینکه نتایج نشان داد که بیشترین موارد افت در دو سال اول تحصیلی رخ می دهد، شناسایی این افراد در سال اول دانشگاه ضروری به نظر می رسد.

۸- ارائه برنامه های مؤثر در پیشگیری از افت تحصیلی به گونه های زیر ضروری است:

- تشکیل کلاسهای جبرانی (پس از شناسایی دانشجویان در خطر)
- جلب کمک مؤثر استادان به عنوان استاد راهنما
- فعال کردن خدمات مشاوره و راهنمایی در دانشگاهها و حمایت از آنها
- افزایش کیفیت تدریس با به کارگیری طرح درس، تصحیح شیوه های ارزشیابی، ارتقای کیفیت رابطه استاد و دانشجو
- ارائه کمک هزینه های تحصیلی متفاوت، متناسب با شرایط دانشجو
- اعطای وام دانشجویی بدون بازپرداخت در دو سال اول و استرداد آن در سالهای سوم و چهارم و یا پس از فراغت از تحصیل
- ۹- طرح دانشجویی میزبان

بهره گیری از دانشجویان موفق سالهای بالاتر برای کمک به دانشجویان تازه وارد در زمینه:

- آشنایی با محیط دانشگاه، برقراری ارتباط مؤثر با کارکنان و استادان، شناخت آیین نامه های آموزشی، دوست یابی و آموزش شیوه های یادگیری مؤثر در دانشگاه.
- ۱۰- بازنگری در آیین نامه های مربوط به تغییر رشته و گرایش و انتقال
- ۱۱- تغییر مبنای انتخاب رشته دانشجویان در آزمون سراسری دانشگاهها.
- ۱۲- برگزاری دوره های بازآموزی برای استادان و آموزش شیوه های صحیح و نوین تدریسبه آنان.

پیشنهادات زمینه های جدید پژوهش

در ادامه طرح پژوهشی حاضر، اجرای پژوهش های زیر ضروری به نظر می رسد:

- ۱- محاسبه نرخ افت تحصیلی و عوامل مؤثر بر آن در برنامه سوم و مقایسه نرخ افت تحصیلی با برنامه های قبل از آن.
- ۲- محاسبه نرخ افت تحصیلی در رشته های مختلف و عوامل مؤثر بر آن.
- ۳- محاسبه نرخ افت تحصیلی به تفکیک دانشگاهها و تعیین عوامل مؤثر بر آن.
- ۴- تعیین عواملی که منجر به افت تحصیلی در گروههای آموزشی و سهمیه های پذیرش می گردند.
- ۵- تعیین و بررسی عواملی که منجر به موفقیت زنان در امر تحصیل می شود.
- ۶- بررسی تأثیر بر نامه های آموزشی جبرانی در کاهش افت تحصیلی گروههای آموزشی و سهمیه های پذیرش.
- ۷- بررسی تأثیر اجرای برنامه های رفاهی- دانشجویی بر کاهش افت تحصیلی دانشجویان در خطر افت تحصیلی.
- ۸- مقایسه ویژگی های شخصیتی دانشجویانی که دوره تحصیلی خود را با موفقیت به اتمام رسانده اند با دانشجویانی که افت تحصیلی دارند.
- ۹- تأثیر ارائه خدمات مشاوره ای در کاهش افت تحصیلی دانشجویان در خطر افت تحصیلی.
- ۱۰- بررسی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی از نظر استادان دانشگاه.
- ۱۱- تعیین ارتباط میان معدل دیپلم و افت تحصیلی در دانشگاه.

محدودیت‌های پژوهش:

- در پژوهش حاضر، با مشکلات و محدودیت‌های پیچیده ای مواجه بوده ایم که در اینجا به اختصار به برخی از آن محدودیت‌ها می پردازیم:
- هم زمانی عقد قرارداد پروژه با برگزاری آزمون سراسری و در نتیجه، به تأخیر افتادن اخذ نمونه آماری از سازمان سنجش، که به نوبه خود باعث اتلاف وقت زیادی گردید؛
 - رایانه ای نبودن اطلاعات در خصوص پذیرفته شدگان کارشناسی ارشد، که منجر به استخراج دستی اطلاعات و صرف نیرو و وقت زیادی گردید؛
 - عدم همکاری رؤسا، معاونان، مدیران آموزش و کارکنان آموزشی برخی از دانشگاهها در زمینه استخراج و ارائه اطلاعات
 - صرف هزینه بالا در دستیابی به اطلاعات
 - ناکامی در دریافت اطلاعات، حتی پس از صرف وقت و هزینه، برای آموزش آزمونگران، به علت پاره ای مشکلات، مثل سفر به شهرستانها و بعد مسافت
 - عدم دستیابی به دانشجویان فارغ التحصیل برای تکمیل پرسشنامه ها در بخش بررسی عوامل مؤثر بر افت تحصیلی
 - و بالاخره، مشکل کلی که در اجرای بیشتر پژوهشها به چشم می خورد، مشکل نبودن فرهنگ پژوهش
 - بویژه در برخی دانشگاهها - مشکل عمده این پژوهش بود.

فهرست منابع و مؤاخذ:

- ۱- بهمن پور، محمد؛ «بررسی عوامل مؤثر در انصراف از تحصیل رشته های مختلف دانشگاه علامه طباطبایی». تهران (۱۳۷۳)
- ۲- بازرگان، عباس؛ «کیفیت و ارزیابی در آموزش عالی: نگاهی به تجربه های ملی، بین المللی»؛ رهیافت، شماره ۱۵. تهران (۱۳۷۶)
- ۳- بلاک من، سی؛ مترجم: آموخته، رامین؛ «صنعت و آموزش عالی»؛ دایره المعارف آموزش عالی؛ جلد اول؛ مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی. (۱۳۷۶)
- ۴- بازرگان، عباس؛ «آموزش با کیفیت جامع: رهیافتی برای ایجاد تحول در فعالیتهای پیش دانشگاهی و دانشگاهی»؛ فصلنامه پژوهش در مسائل تعلیم و تربیت؛ شماره ۴. (۱۳۷۳)
- ۵- بازرگان، عباس؛ «ارزیابی درونی و کاربرد آن در ارتقاء کیفیت مستمر آموزش عالی»؛ فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی؛ سال سوم؛ پاییز و زمستان. (۱۳۷۳)
- ۶- پور کاظمی، محمد حسین؛ «عوامل مؤثر بر موفقیت تحصیلی دانشجویان»؛ مجموعه مقالات نخستین سمینار آموزش عالی؛ جلد دوم؛ چاپ اول؛ دانشگاه علامه طباطبایی. تهران (۱۳۷۶)
- ۷- تنبوتو، و؛ مترجم: مهرعلی زاده، یداله؛ «ترک تحصیل و ماندگاری دانشجویان»؛ دایره المعارف آموزش عالی؛ جلد اول؛ مؤسسه پژوهشی و برنامه ریزی آموزش عالی. (۱۳۷۶)
- ۸- ثنایی، باقر؛ شریفی، حسن پاشا؛ «عوامل مؤثر در شکست تحصیلی دانش آموزان دوره های مختلف»؛ مؤسسه تحقیقاتی و تربیتی دانشگاه تربیت معلم. (۱۳۷۵)
- ۹- جلال زاده، علی؛ «بررسی عدم موفقیت دانشجویان دانشکده پزشکی». (۱۳۷۶)
- ۱۰- دباغ، رحیم؛ «بررسی عوامل مؤثر اقتصادی، اجتماعی افت تحصیلی در دانشکده های گروه علوم انسانی دانشگاه تهران». (۱۳۷۳)
- ۱۱- زنده دل، احمد؛ «تعیین عوامل مؤثر در کیفیت آموزشی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی»؛ واحد نیشابور. (۱۳۷۶)
- ۱۲- شمس، بهزاد؛ «مقایسه ویژگیهای دموگرافیک و شخصی دانشجویان مشروط و غیرمشروط»؛ دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. (۱۳۷۴)
- ۱۳- عسگریان، مصطفی؛ «مطالعه وسایل آموزشی و اقتصادی دانشجویان دوره کارشناسی دانشگاههای دولتی ایران»؛ مجموعه مقالات نخستین سمینار آموزش عالی؛ جلد دوم؛ چاپ اول؛ دانشگاه علامه طباطبایی؛ تهران. (۱۳۷۶)
- ۱۴- کیانی پیکانی، زهرا؛ «بررسی عوامل مؤثر بر کاهش انگیزه مطالعه دانشجویان علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان». (۱۳۷۶)
- ۱۵- گرت، جونز؛ مترجم: عمادزاده، مصطفی؛ «اقتصاد آموزش»؛ جهاد دانشگاهی؛ اصفهان؛ چاپ اول. (۱۳۷۶)

- ۱۶- گروه مشاورین یونسکو؛ مترجم مشایخ، فریده؛ « فرایند برنامه ریزی آموزشی » انتشارات مدرسه. (۱۳۷۰)
- ۱۷- نورشاهی، نسرین؛ « محاسبه نرخ افت تحصیلی پذیرفته شدگان مقطع کارشناسی بخش حضوری روزانه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی وابسته به وزارت فرهنگ و آموزش عالی » سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی. (۱۳۷۵)
- ۱۸- وودوال، رام؛ مترجم: شیرازی بهشتی، هادی؛ « توسعه اقتصادی و آموزش عالی » گزیده مقالات دایره المعارف آموزش عالی؛ جلد اول مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی. (۱۳۷۶)
- ۱۹- هارنکوسیت، کا؛ مترجم: مشتاقی، مرتضی؛ « آثار درازمدت آموزش عالی » گزیده مقالات دایره المعارف آموزش عالی؛ جلد اول؛ مؤسسه پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی. (۱۳۷۶)
- ۲۰- وزارت فرهنگ و آموزش عالی؛ شورای عالی برنامه ریزی؛ مجموعه آیین نامه های آموزشی کارشناسی و کارشناسی ارشد ناپیوسته.
- ۲۱- سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزش عالی؛ خلاصه آمار آموزش عالی ایران در سال تحصیلی ۷۵-۷۴.
- ۲۲- معاونت دانشجویی وزارت فرهنگ و آموزش عالی « تحصیلات عالی در کشورهای مختلف جهان. (۱۳۷۵)

۲۳- **A utrey, kathy ,R. (۱۹۹۹) “Differences in dropout proneness scores of three group college student”.Eric no:Ed ۴۳۸۷۵۷.**

è- A ntley, Huey w.(۲۰۰۰) . “The development of a predictive model for one year freshm ritention rate.Eric No:Ed ۴۴۱۱۱۱ .

ì - B osel, David (۲۰۰۰). College for all ?” Eric No:Ed ۴۴۱۱۱۱ .

í - C ade,J.Alfred. (۲۰۰۱) .“Focusing in higher education outcomes” November, Google site.

î - E rickso, E . (۲۰۰۱) . Identity youth and crisis Newyork, Norton. Co.

ï - E v ans-merran. (۲۰۰۰) . “school leavers, to tertiary study – a literature review “. N : htm

ð- F a sholas. Olatkunbo. (۲۰۰۱) . “Effective dropout prevention and college attendance program for Latino student”. February, Johnhopkins university.

êç - J o hanson, A.(۲۰۰۱) . “Assessment, outcomes measurement and attrition” college and ujniversity journal.

ê - J o nes,B.frydenberg,E.(۲۰۰۰) .“ Who needs help and when coping with the transition fr school to university”. Paper read and American educational research association, Montreal Canada.

ê - K n ight, williams.E.(۲۰۰۰) , “why the five- year (or longer)bachelors degree?”. Paper re association for institutional research, New Orleans.

êê- J o hanson,Judit .I.(۲۰۰۱) . “what factor determine who will presist and who will dropou college student journal , September.

دانشگاه / جدول وضعیت پذیرفته شدگان ترم اول سال تحصیلی ۷۵-۷۶ / در مقطع کارشناسی ارشد / دانشکده

ردیف	نام و نام خانوادگی	نام پدر	رشته تحصیلی	سال تحصیلی ۷۴-۷۵		سال تحصیلی ۷۵-۷۶		سال تحصیلی ۷۶-۷۷		سال تحصیلی ۷۷-۷۸	
				ترم	اول	ترم	اول	ترم	اول	ترم	اول
				ترم	اول	ترم	اول	ترم	اول	ترم	اول
				دوم	تابستان	دوم	تابستان	دوم	تابستان	دوم	تابستان

راهنمای تکمیل فرم وضعیت

وضعیت پذیرفته شدگان ورودی سال تحصیلی ۷۵-۱۳۷۴

همکار گرامی، فرمهای پیوست شامل اسامی دانشجویانی است که پی گیری وضعیت تحصیلی آنان طی سالهای مطروحه از اهداف این پژوهش است خواهشمند است در تکمیل آن نکات ذیل را مد نظر قرار دهید. از همکاری صمیمانه شما سپاسگزاریم.

- ۱- در فهرست اسامی ضمیمه اگر افرادی در لیست پذیرفته شدگان آن دانشگاه اعلام شده ولی برای ثبت نام مراجعه نکرده اند عنوان (موجود نیست) در جلونام آنان درج گردد.
- ۲- در فهرست اسامی ضمیمه اگر افرادی در لیست پذیرفته شدگان آن دانشگاه اعلام شده ولی دارای مدرک چهارم نبوده اند عنوان (فاقد دیپلم) در جلونام آنان درج گردد.
- ۳- ترمی که داوطلب در آغاز تحصیل خود در آن ثبت نام نموده (ترم اول و یا دوم سال تحصیلی ۷۵-۷۴) با علامت (+) در ستون مورد نظر مشخص گردد.
- ۴- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده در ترم یا ترمهایی در امتحان پایان ترم غایب بوده است در ستون همان ترم یا ترمها عنوان (غایب) درج گردد.
- ۵- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده در ترم یا ترمهایی مرخصی ترمی گرفته است در ستون همان ترم یا ترمها عنوان (مرخصی) درج گردد.
- ۶- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده در ترم یا ترمهایی مشروط گشته است در ستون همان ترم یا ترمها عنوان (مشروط) درج گردد.
- ۷- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده در یک ترم انصراف داده است در ستون همان ترم عنوان (انصراف) درج گردد.
- ۸- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده ترم یا ترمهایی را حذف کرده است در ستون همان ترم عنوان (حذف ترم) درج گردد.
- ۹- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده در ترمی تغییر رشته داده است در ستون همان ترم عنوان (تغییر رشته) درج گردد.
- ۱۰- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده در ترمی انتقالی گرفته است در ستون همان ترم عنوان (انتقالی) درج گردد.
- ۱۱- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده در ترمی ترک تحصیل کرده است در ستون همان ترم عنوان (ترک تحصیل) درج گردد.
- ۱۲- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده در ترمی اخراج شده است در ستون همان ترم عنوان (اخراج) درج گردد.
- ۱۳- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده در ترمی فوت شده است در ستون همان ترم عنوان (فوت) درج گردد.
- ۱۴- چنانچه دانشجوی ثبت نام شده در ترمی با مدرک معادل کارشناسی فارغ التحصیل شده است در پایان دوره تحصیل عنوان (کارشناسی) درج گردد.
- ۱۵- اگر دانشجوی ثبت نام شده با مدرک کارشناسی فارغ التحصیل شده است در پایان دوره تحصیل عنوان (معادل کارشناسی) درج گردد.
- ۱۶- اگر دانشجوی ثبت نام شده با مدرک معادل کارشناسی فارغ التحصیل شده است در پایان دوره تحصیل عنوان (معادل کارشناسی) درج گردد.
- ۱۷- اگر تحصیلات دانشجویی پس از ترم تابستان ۷۹-۷۸ نیز ادامه دارد لطفاً "تعداد واحدهای باقی مانده او را در ستون واحدهای باقی مانده درج نمایند.
- ۱۸- در صورتیکه دانشجو در ترم یا ترمهایی تحت شرایطی قرار گرفته است که شامل هیچیک از عناوین بالا نباشد لطفاً "در ستون همان ترم وضعیت وی درج گردد.
- ۱۹- ممکن است برای برخی از دانشجویان در بعضی از ترمها بیش از یک وضعیت ثبت گردد و یا اینکه در مواردی خالی بماند.
- ۲۰- در مورد اسامی کارشناسی ارشد تمام موارد فوق به جز بندهای ۱۴-۱۵-۱۶ صدق می کند.
- ۲۱- اگر دانشجوی ثبت نام شده با مدرک کارشناسی ارشد فارغ التحصیل شده است در پایان دوره تحصیل عنوان (کارشناسی ارشد) درج گردد.

بنام خدا

شماره پرسشنامه

دانشجویان از سرمایه های ارزشمند هر کشور محسوب می شوند و جامعه از آموزشهای دانشگاهی برای رفع نیازهای خویش توقعات زیادی دارد. زمانی دانشجویان با کیفیت خوب فارغ التحصیل می گردند که به جنبه های مختلف تمایلات، محدودیتهای مشکلات و عوامل تاثیر گذار در هنگام ورود، حین تحصیل و گذران آموزش دانشگاهی آنان توجه گردد. زمینه این توجه و شناخت نیز با پژوهش تسهیل می گردد. یعنی شناخت عوامل موثر و بازدارنده و هموار نمودن رشد و تعالی دانشجویان در جهت پیشرفت جامعه. لذا برای بررسی برخی مشکلات تحصیلی دانشجویان پیشقدم گشته و اکنون به یاری شما نیازمندیم، دست شمارا صمیمانه می فشاریم و تمنا داریم تا با تکمیل این پرسشنامه ما را در راه شناسایی این عوامل یاری نمائید.

جنس: مرد زن وضعیت تاهل: مجرد متأهل تعداد افراد تحت تکفل

تعداد افراد خانواده: فرزند چندم هستید؟ سال تولد: ۱۳

نوع دیپلم: معدل دیپلم: سال ورود به دانشگاه: ۱۳

نام دانشگاه محل تحصیل: دانشجوی بومی غیر بومی تعداد واحدهای گذرانده **چندترم مشروطی؟**

سابقه مشروطی: دارد ندارد گروه آموزشی: رشته:

وضعیت مسکن خانواده: شخصی استیجاری دولتی و سازمانی سایر موارد

وضعیت فعلی مسکونی خودتان: خوابگاه غیر خوابگاه

شغل پدر: شغل مادر:

تحصیلات والدین:

	بی سواد	زیر دیپلم	دیپلم	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس
پدر						
مادر						

درآمد والدین:

	زیر ۵۰ هزار تومان	۵۰ تا ۱۰۰ هزار تومان	۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار تومان	۱۵۰ تا ۲۰۰ هزار تومان	۲۰۰ هزار تومان به بالا
پدر					
مادر					

- ۱- برای ورود به دانشگاه از کدام سهمیه استفاده کرده اید؟
 مناطق جانبازان خانواده شهدا شاهد رزمندگان نهضت سواد آموزی عشایر آزادگان جهادگران
- ۲- چه سالی برای اولین بار در آزمون سراسری ورود به دانشگاه شرکت کرده اید؟
 ۱-۲ علاوه بر دفعه اول آیا باز در آزمون شرکت کرده اید؟ بلی خیر اگر بلی چند بار؟
- ۳- مبنای انتخاب رشته دانشگاهی شما کدامیک از موارد زیر بوده است؟
 انتظار والدین پایگاه اجتماعی رشته علاقه و انگیزه شخصی ناآگاهانه ورود به دانشگاه
- ۴- میزان علاقه شما نسبت به رشته تحصیلی تان چقدر است؟
 بسیار کم کم متوسط زیاد بسیار زیاد
- ۵- آگاهی شما از بازار کار این رشته تحصیلی قبل از شروع به تحصیل به چه میزان بوده است؟
 بسیار کم کم متوسط زیاد بسیار زیاد
- ۶- آگاهی شما از محتوای درسی این رشته تحصیلی قبل از شروع به تحصیل به چه میزان بوده است؟
 بسیار کم کم متوسط زیاد بسیار زیاد
- ۷- میزان آشنائی شما با آئین نامه های آموزشی چقدر است؟
 بسیار کم کم متوسط زیاد بسیار زیاد
- ۸- به نظر شما میزان تطبیق محتوای دروس دوره ای که در آن تحصیل میکنید با نیاز های جامعه چقدر است؟
 بسیار کم کم متوسط زیاد بسیار زیاد
- ۹- به نظر شما وضعیت بازار کار رشته تحصیلی شما در حال حاضر چگونه است؟
 بسیار بد بد متوسط خوب خیلی خوب
- ۱۰- نوع برخورد اساتید دانشگاه با شما چگونه است؟
 بسیار نامناسب نامناسب متوسط خوب خیلی خوب
- ۱۱- به نظر شما میزان سطح دانش و کارآئی علمی اساتید چه اندازه است؟
 بسیار کم کم نسبتاً رضایت بخش رضایت بخش کاملاً رضایت بخش
- ۱۲- روش تدریس اساتید چگونه است؟
 بسیار نامطلوب نامطلوب متوسط مطلوب بسیار مطلوب
- ۱۳- میزان رضایت شما از نحوه ارزشیابی اساتید از دانشجویان چقدر است؟
 بسیار کم کم متوسط زیاد بسیار زیاد
- ۱۴- طی نیمسال گذشته چه مواردی از موارد ذیل برای شما روی داده است؟
 حذف پزشکی مرخصی تحصیلی محرومیت از امتحان بعثت غیبت خارج از مجاز
 تداخل امتحانات حذف اضطراری
- ۱۵- آیا تا به حال دانشجوی میهمان بوده اید؟ بلی خیر در صورت بلی چند ترم؟
- ۱۶- میزان مشارکت شما در فعالیتهای فوق برنامه دانشجویی چقدر است؟
 خیلی کم کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۱۷- آیا علاوه بر تحصیل در ساعاتی از هفته برای در یافت حق الزحمه به انجام فعالیتی اشتغال دارید؟ بلی خیر

۱-۱۷ در صورت بلی چه فعالیتی نام ببرید چند ساعت در هفته

۲-۱۷ آیا انجام این کار به تحصیل شما لطمه ای وارد آورده است؟ بلی خیر

۳-۱۷ در صورت بلی علت ادامه کار چه بوده است؟

۱۸- اوقات فراغت خود را چگونه می گذرانید؟

مطالعه تماشای فیلم ورزش و تفریح مصاحبت با دوستان

سینما تئاتر موارد دیگر را ذکر نمائید

۱۹- آیا در دانشگاه دوستی دارید؟ بلی خیر

۱-۱۹ اگر بلی دوستان دانشگاهی شما از نظر درسی در چه سطحی هستند؟

بسیار ضعیف ضعیف متوسط زیاد بسیار خوب

۲۰- تا چه اندازه فرهنگ محل تحصیل شما با فرهنگ خانوادگی تان (محل سکونت اصلی) مطابقت دارد؟

بسیار کم کم متوسط زیاد بسیار زیاد

۲۱- مشکلاتی را که در سال تحصیلی گذشته با آن مواجه بوده اید به ترتیب الریست طبقه بندی نمائید. (با شماره گذاری از ۱ تا ۵)

اقتصادی اجتماعی آموزشی خانوادگی عاطفی روانی

۲۲- آیا فضای مناسب برای مطالعات علمی و درسی خود در منزل دارید؟ بلی خیر

۲۳- در صورت نداشتن فضای مناسب، آیا کتابخانه ها نیاز شما را برطرف می کند؟ بلی خیر

۲۴- آیا در طی دوران تحصیل خود با نمونه ای از برخورد های رفتاری نامناسب اساتید مواجه بوده اید؟

بلی خیر

۲۵- در صورت بلی، تاثیر این برخورد در شما تا چه اندازه بوده است؟

بسیار کم کم متوسط زیاد بسیار زیاد

۲۶- تا چه اندازه سختگیری وجدیت اساتید در موفقیت دانشجویان تاثیر گذار است؟

بسیار کم کم متوسط زیاد بسیار زیاد

۲۷- در صورت داشتن سابقه مشروطی علل عمده آن را چه می دانید؟

.....
.....
.....
.....
.....

Abstract

The importance of the higher educational system in training of human resource and improvement of the society, by changing the culture, promotion of knowledge, and to meet the needs of each individual and community is not something which could be ignored by anybody. Therefore it is necessary to pay enough attention to its structure, planning and policies, and that's why the responsibility of representatives and whom design academic programs is quiet crucial. The first step in educational planning is the recognition of present situation including potentials and limitations ,and then, its followed by designing specific plans to carry out promising programs and the procedures of administration.

As long as the assessment of each plan needs specific information including quality and quantity data, study through research is necessary. one of the indicators which assess the educational system efficiency is the dropout rate which is one of the problems of the most higher educational institutes .The factors which cause dropout have also arise much debates and many more questions. Investigation about of these factors is quiet important too.

This research is administered to determine and calculate dropout rate among both undergraduate and graduate students whit the special regard to their academic group, acceptance quota and gender. The sample of research in dropout rate was $n = 5700$ and $n = 3500$ in analyzing the effective factors. The selection procedures are linear randomly sampling and cluster random sampling.

The data were analyzed through descriptive statistics (percentages), and chi square. The result showed that the dropout rate in undergraduate level is 19.5% and in graduate level is 4.1% .

The result also showed that the demographic factors such as gender, educational factor such as, teaching procedures, being familiar whit educational instructions, social factors such as market employment circumstances effect on dropout rate and attrition. Of course it is notable that what really cause attrition among students is the effect of interaction between these factors.